

„საქართველოს 2021 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“

საქართველოს კანონი

(საბოლოო ვარიანტი)

თბილისი

2020

თავი I

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსავლები	10,675,037.7	10,212,699.0	11,179,195.0	11,129,230.0	49,965.0
გადასახადები	9,665,567.6	8,979,350.0	10,342,270.0	10,342,270.0	0.0
გრანტები	489,635.3	558,349.0	286,925.0	236,960.0	49,965.0
სხვა შემოსავლები	519,834.8	675,000.0	550,000.0	550,000.0	0.0
ხარჯები	9,975,521.8	12,556,416.5	12,778,336.4	12,595,195.4	183,141.0
შრომის ანაზღაურება	1,454,734.0	1,554,287.8	1,614,671.1	1,614,041.1	630.0
საქონელი და მომსახურება	1,301,914.5	1,510,556.7	1,661,703.3	1,587,240.3	74,463.0
პროცენტი	604,496.0	783,031.0	918,045.0	918,045.0	0.0
სუბსიდიები	489,689.6	980,523.3	634,688.0	584,643.0	50,045.0
გრანტები	798,308.9	806,667.5	805,578.5	793,278.5	12,300.0
<i>მ.შ. კაპიტალური</i>	<i>615,740.1</i>	<i>563,200.0</i>	<i>578,175.0</i>	<i>565,875.0</i>	<i>12,300.0</i>
სოციალური უზრუნველყოფა	3,946,606.1	5,339,851.3	5,306,938.3	5,306,938.3	0.0
სხვა ხარჯები	1,379,772.7	1,581,498.9	1,836,712.2	1,791,009.2	45,703.0
<i>მ.შ. სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯები</i>	<i>289,535.4</i>	<i>407,584.0</i>	<i>505,165.0</i>	<i>471,135.0</i>	<i>34,030.0</i>
საოპერაციო სალდო	699,515.9	-2,343,717.5	-1,599,141.4	-1,465,965.4	-133,176.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	2,162,897.2	1,917,825.4	2,246,926.4	1,331,872.4	915,054.0
ზრდა	2,256,128.1	2,007,825.4	2,396,926.4	1,481,872.4	915,054.0
კლება	93,231.0	90,000.0	150,000.0	150,000.0	0.0
მთლიანი სალდო	-1,463,381.3	-4,261,542.9	-3,846,067.8	-2,797,837.8	-1,048,230.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-87,144.9	2,743,296.6	-1,373,712.8	-1,776,397.8	402,685.0
ზრდა	278,880.5	2,823,296.6	402,685.0	0.0	402,685.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	2,496,476.6	0.0	0.0	0.0
სესხები	278,880.5	326,820.0	402,685.0	0.0	402,685.0

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
კლება	366,025.5	80,000.0	1,776,397.8	1,776,397.8	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	217,496.4	0.0	1,626,397.8	1,626,397.8	0.0
სესხები	148,528.7	80,000.0	150,000.0	150,000.0	0.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0
ვალდებულებების ცვლილება	1,376,236.4	7,004,839.5	2,472,355.0	1,021,440.0	1,450,915.0
ზრდა	2,335,394.8	8,037,570.5	5,278,915.0	3,828,000.0	1,450,915.0
საშინაო	948,771.5	1,850,000.0	0.0	0.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	948,771.2	1,850,000.0	0.0	0.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0
საგარეო	1,386,623.3	6,187,570.5	5,278,915.0	3,828,000.0	1,450,915.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	1,386,623.1	6,187,570.5	5,278,915.0	3,828,000.0	1,450,915.0
კლება	959,158.5	1,032,731.0	2,806,560.0	2,806,560.0	0.0
საშინაო	42,165.1	44,006.0	42,835.0	42,835.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	40,000.0	40,000.0	40,000.0	40,000.0	0.0
სესხები	2,165.1	2,141.0	2,835.0	2,835.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.0	1,865.0	0.0	0.0	0.0
საგარეო	916,993.4	988,725.0	2,763,725.0	2,763,725.0	0.0
სესხები	916,993.4	985,000.0	2,760,000.0	2,760,000.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.0	3,725.0	3,725.0	3,725.0	0.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

მუხლი 2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსულობები	13,252,192.5	18,420,269.5	16,758,110.0	15,257,230.0	1,500,880.0
შემოსავლები	10,675,037.7	10,212,699.0	11,179,195.0	11,129,230.0	49,965.0
არაფინანსური აქტივების კლება	93,231.0	90,000.0	150,000.0	150,000.0	0.0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	148,529.1	80,000.0	150,000.0	150,000.0	0.0
ვალდებულებების ზრდა	2,335,394.8	8,037,570.5	5,278,915.0	3,828,000.0	1,450,915.0
გადასახდელები	13,469,688.9	15,923,792.9	18,384,507.8	16,883,627.8	1,500,880.0
ხარჯები	9,975,521.8	12,556,416.5	12,778,336.4	12,595,195.4	183,141.0
არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,256,128.1	2,007,825.4	2,396,926.4	1,481,872.4	915,054.0
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	278,880.5	326,820.0	402,685.0	0.0	402,685.0
ვალდებულებების კლება	959,158.5	1,032,731.0	2,806,560.0	2,806,560.0	0.0
ნაშთის ცვლილება	-217,496.4	2,496,476.6	-1,626,397.8	-1,626,397.8	0.0

თავი II

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

მუხლი 3. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები 11,179,195.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
შემოსავლები	10,675,037.7	10,212,699.0	11,179,195.0
გადასახადები	9,665,567.6	8,979,350.0	10,342,270.0
გრანტები	489,635.3	558,349.0	286,925.0
სხვა შემოსავლები	519,834.8	675,000.0	550,000.0

მუხლი 4. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები 10,342,270.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
გადასახადები	9,665,567.6	8,979,350.0	10,342,270.0
გადასახადები შემოსავალზე, მოგებაზე და კაპიტალის ღირებულების ნაზრდზე	4,066,543.5	3,830,000.0	4,266,000.0
ფიზიკური პირებიდან	3,200,254.7	2,990,000.0	3,315,000.0
საშემოსავლო გადასახადი	3,200,254.7	2,990,000.0	3,315,000.0
გადასახადი საწარმოებიდან	866,288.9	840,000.0	951,000.0
მოგების გადასახადი	866,288.9	840,000.0	951,000.0
გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	5,750,282.5	5,079,350.0	5,929,270.0
საყოველთაო გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	4,243,606.7	3,754,350.0	4,347,270.0
დამატებითი ღირებულების გადასახადი	4,243,606.7	3,754,350.0	4,347,270.0
აქციზი	1,506,675.8	1,325,000.0	1,582,000.0
გადასახადები საგარეო ვაჭრობასა და საგარეო-ეკონომიკურ ოპერაციებზე	79,073.8	70,000.0	77,000.0
იმპორტის გადასახადი	79,073.8	70,000.0	77,000.0
სხვა გადასახადები	-230,332.3	0.0	70,000.0

მუხლი 5. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები 286,925.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
გრანტები	489,635.3	558,349.0	286,925.0
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	333,099.5	488,499.0	217,025.0
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	307,113.8	460,000.0	186,960.0
EU	219,543.2	460,000.0	186,960.0
საჯარო მმართველობის რეფორმის მხარდაჭერა საქართველოში (EU)	29,005.2	0.0	0.0
საქართველოში მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის მხარდაჭერა (EU)	18,701.5	0.0	0.0
ეკონომიკის და ბიზნესის განვითარება საქართველოში (EU)	13,640.4	12,325.0	22,800.0
ეკონომიკური მმართველობა და ფისკალური ანგარიშგება (EU)	0.0	6,175.0	19,000.0
ENPARD IV - ევროპის სამეზობლო პროგრამა სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარებისთვის IV (EU)	0.0	0.0	13,300.0
სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის პროგრამა (EU)	116,383.7	62,750.0	52,060.0
მაკრო-ფინანსური დახმარების პროგრამა (MFA) (EU)	15,204.5	16,250.0	0.0
ევროკავშირი ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარებისთვის (EU)	0.0	16,250.0	0.0
უნარების განვითარება და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა (EU)	12,163.6	16,250.0	22,800.0
DCFTA-ს განხორციელების და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა (EU)	14,444.3	0.0	0.0
სახელმწიფო მდგრადობის პროგრამა (EU)	0.0	330,000.0	57,000.0
სხვადასხვა დონორები	87,570.6	0.0	0.0
საზინის ანგარიშზე აღრიცხული რეესტრის გრანტები (სხვადასხვა დონორები)	87,570.6	0.0	0.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	25,985.7	28,499.0	30,065.0
E5P	912.5	2,614.0	9,100.0
თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაციისა და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (CEB, E5P)	0.0	314.0	4,200.0
საქართველოში საჯარო შენობების ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება და განახლებადი-ალტერნატიული ენერჯის გამოყენება (NEFCO, E5P)	912.5	650.0	900.0
ბათუმის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	0.0	1,650.0	4,000.0
SIDA	5,745.7	700.0	365.0
საკანალიზაციო სისტემების მდგრადი მართვის პროექტი (SIDA)	5,745.7	400.0	0.0
ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი (SIDA, EBRD)	0.0	300.0	365.0
CNF	1,479.1	2,500.0	2,300.0
დაცული ტერიტორიების განვითარება (CNF)	1,479.1	2,500.0	2,300.0
WB-TF	3,378.1	1,385.0	600.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB-TF, WB)	3,378.1	1,385.0	600.0
EIB	0.0	1,000.0	0.0
COVID-19-თან დაკავშირებული ჯანდაცვის სფეროს ღონისძიებების დაფინანსება (EIB)	0.0	1,000.0	0.0
EU	10,109.1	16,300.0	17,700.0

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
აჭარის სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამა, საქართველო (KfW, EU)	0.0	5,000.0	12,300.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მოდერნიზაცია-მშენებლობა სამტრედია-გრიგოლეთის მონაკვეთზე (EIB, EU)	7,281.8	5,000.0	2,000.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)	0.0	5,000.0	2,000.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (KfW, EU)	1,505.5	1,300.0	1,400.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EIB, EU)	1,321.7	0.0	0.0
GEF	4,361.3	4,000.0	0.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	4,361.3	4,000.0	0.0
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	87,175.5	19,850.0	13,900.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	87,175.5	19,850.0	13,900.0
MCC	68,037.7	0.0	0.0
ათასწლეულის გამორჩევა საქართველოს - მეორე პროექტი (MCC)	68,037.7	0.0	0.0
KfW	19,137.8	19,850.0	7,100.0
დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა კავკასიაში-საქართველო (ევორეგიონული პროგრამა საქართველო, ფაზა III) (KfW)	2,833.8	2,100.0	0.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - IV ფაზა (KfW)	1,490.2	13,300.0	1,500.0
პროფესიული განათლება I (KfW)	0.0	1,900.0	3,400.0
ეკონომიკური მონაწილეობა, საცხოვრებლით უზრუნველყოფა და სოციალური ინფრასტრუქტურა იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მასპინძელი თემებისათვის (KfW)	6,057.0	0.0	0.0
500 კვ ვგზ "წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმი" (KfW)	0.0	1,500.0	1,200.0
მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამა II (KfW)	774.6	300.0	1,000.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - III ფაზა (KfW, EU)	7,982.3	750.0	0.0
SIDA	0.0	0.0	6,800.0
აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD, SIDA)	0.0	0.0	6,800.0
უცხოეთის იურიდიული პირი	0.0	0.0	6,000.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	0.0	0.0	6,000.0
EPTATF	0.0	0.0	6,000.0
ქუთაისის წყალარინების პროექტი (EIB, EPTATF)	0.0	0.0	6,000.0
მიმდინარე გრანტები ცენტრალური სსიპ-ებიდან/ა(ა)იპ-ებიდან	69,360.3	50,000.0	50,000.0

მუხლი 6. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 550,000.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
სხვა შემოსავლები	519,834.8	675,000.0	550,000.0
შემოსავლები საკუთრებიდან	211,739.0	274,500.0	276,000.0

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
პროცენტები	107,558.2	148,500.0	150,000.0
დივიდენდები	80,430.0	101,000.0	101,000.0
სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდი	430.0	1,000.0	1,000.0
შემოსავალი ეროვნული ბანკის მოგებიდან	80,000.0	100,000.0	100,000.0
რენტა	23,750.8	25,000.0	25,000.0
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	95,437.6	59,500.0	59,400.0
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	92,308.3	55,900.0	56,300.0
სალიცენზიო მოსაკრებელი	203.2	400.0	500.0
სანებართვო მოსაკრებელი	65,063.3	30,000.0	30,000.0
სარეგისტრაციო მოსაკრებელი	3,265.3	3,000.0	2,800.0
სახელმწიფო ბაჟი	20,756.3	20,000.0	20,000.0
საკონსულო მოსაკრებელი	1,602.0	1,500.0	1,500.0
სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	843.4	500.0	1,000.0
სხვა არაკლასიფიცირებული მოსაკრებელი	574.8	500.0	500.0
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	3,129.3	3,600.0	3,100.0
შემოსავლები საქონლის რეალიზაციიდან	24.9	50.0	50.0
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	3,087.6	3,550.0	3,050.0
სხვა შემოსავლები არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონლიდან და მომსახურებიდან	16.8	0.0	0.0
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	98,139.2	85,000.0	90,000.0
ტრანსფერები რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	114,519.0	256,000.0	124,600.0
მიმდინარე ტრანსფერები რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	114,519.0	256,000.0	124,600.0
სხვა მიმდინარე ნებაყოფლობითი ტრანსფერები რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	114,519.0	256,000.0	124,600.0
სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	114,519.0	256,000.0	124,600.0

თავი III

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 7. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები 12,778,336.4 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
ხარჯები	9,975,521.8	12,556,416.5	12,778,336.4	12,595,195.4	183,141.0
შრომის ანაზღაურება	1,454,734.0	1,554,287.8	1,614,671.1	1,614,041.1	630.0
საქონელი და მომსახურება	1,301,914.5	1,510,556.7	1,661,703.3	1,587,240.3	74,463.0
პროცენტი	604,496.0	783,031.0	918,045.0	918,045.0	0.0
სუბსიდიები	489,689.6	980,523.3	634,688.0	584,643.0	50,045.0
გრანტები	798,308.9	806,667.5	805,578.5	793,278.5	12,300.0
<i>მ.შ. კაპიტალური</i>	<i>615,740.1</i>	<i>563,200.0</i>	<i>578,175.0</i>	<i>565,875.0</i>	<i>12,300.0</i>
სოციალური უზრუნველყოფა	3,946,606.1	5,339,851.3	5,306,938.3	5,306,938.3	0.0
სხვა ხარჯები	1,379,772.7	1,581,498.9	1,836,712.2	1,791,009.2	45,703.0
<i>მ.შ. სხვადასხვა კაპიტალური</i>	<i>289,535.4</i>	<i>407,584.0</i>	<i>505,165.0</i>	<i>471,135.0</i>	<i>34,030.0</i>

მუხლი 8. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება 2,246,926.4 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა 2,396,926.4 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	სულ ჯამი	2,256,128.2	2,007,825.4	2,396,926.4	1,481,872.4	915,054.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	7,691.5	4,828.1	5,302.3	5,302.3	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	330.3	100.0	100.0	100.0	0.0
03 00	საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	1.3	2.0	2.0	2.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	151.4	100.0	100.0	100.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	1,063.0	135.0	51.0	51.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	75.0	2,215.4	1,014.0	1,014.0	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	36.7	100.0	100.0	100.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	965.8	500.0	450.0	450.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	7,227.1	7,795.0	16,378.0	16,378.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	33.7	480.0	1,360.0	1,360.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	4.0	5.0	5.0	5.0	0.0
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	4.2	5.0	5.0	5.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	5.7	10.0	10.0	10.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	3.5	5.0	5.0	5.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	6.5	5.0	6.0	6.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	4.8	5.0	5.0	5.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	3.7	5.0	4.0	4.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	7.3	5.0	5.0	5.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	1.3	5.0	5.0	5.0	0.0
20 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	13,326.6	10,914.0	10,841.0	10,841.0	0.0
21 00	სსიპ - საპენსიო სააგენტო	424.5	135.0	35.0	35.0	0.0
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	119.2	10.0	10.0	10.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	13,723.0	16,625.0	7,022.0	7,022.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	2,973.9	2,135.0	27,078.0	11,908.0	15,170.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	1,618,395.4	1,420,292.5	1,802,600.0	980,600.0	822,000.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	36,218.1	31,280.0	36,260.0	34,760.0	1,500.0
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	54,030.2	153,880.0	78,373.0	78,373.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	1,494.8	2,510.0	4,510.0	4,510.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	176,008.1	140,511.0	211,963.6	161,963.6	50,000.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	108,808.7	60,900.0	52,954.0	52,954.0	0.0
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	23,824.2	37,150.0	17,484.0	14,424.0	3,060.0
32 00	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	170,378.4	104,746.4	109,020.0	85,696.0	23,324.0
33 00	საქართველოს პროკურატურა	2,932.0	2,970.0	3,020.0	3,020.0	0.0
35 00	სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	23.6	10.0	10.0	10.0	0.0
36 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	158.5	110.0	100.0	100.0	0.0
37 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	472.3	110.0	220.5	220.5	0.0
38 00	სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	136.0	155.0	155.0	155.0	0.0
39 00	ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	4.9	0.0	0.0	0.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	8,639.9	2,900.0	3,400.0	3,400.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	0.6	260.0	2,218.0	2,218.0	0.0
42 00	სსიპ - საზოგადოებრივი მაუწყებელი	121.2	0.0	0.0	0.0	0.0
43 00	სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტო	24.0	0.0	50.0	50.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	13.0	20.0	25.0	25.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	1,003.6	860.0	835.0	835.0	0.0
46 00	სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	3,198.3	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0
47 00	სსიპ - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური - საქსტატი	79.3	80.0	100.0	100.0	0.0
48 00	სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	86.8	30.0	0.0	0.0	0.0
49 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	9.7	7.0	7.0	7.0	0.0
50 00	სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	4.8	10.0	10.0	10.0	0.0
51 00	სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	1,836.5	700.0	1,490.0	1,490.0	0.0
53 00	სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	12.9	4.0	2.0	2.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
54 00	სსიპ - ახალგაზრდობის სააგენტო	28.5	107.0	126.0	126.0	0.0
55 00	ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	0.0	98.0	100.0	100.0	0.0

ბ) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება 150 000.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
არაფინანსური აქტივების კლება	93,231.0	90,000.0	150,000.0
ძირითადი აქტივები	64,315.5	80,000.0	140,000.0
მატერიალური მარაგები	13.8	0.0	0.0
არაწარმოებული აქტივები	28,901.7	10,000.0	10,000.0
მიწა	13,480.7	10,000.0	10,000.0
სხვა ბუნებრივი აქტივები	15,421.0	0.0	0.0
რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზია	15,421.0	0.0	0.0

მუხლი 9. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7	სულ ჯამი	12,231,650.0	14,564,241.9	15,175,262.8	14,077,067.8	1,098,195.0
7.1	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	1,667,211.2	2,078,660.7	2,085,757.8	2,085,757.8	0.0
7.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	364,434.5	539,251.0	430,547.0	430,547.0	0.0
7.1.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	171,084.7	156,286.0	168,526.0	168,526.0	0.0
7.1.1.2	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	36,860.5	219,940.0	88,296.0	88,296.0	0.0
7.1.1.3	საგარეო ურთიერთობები	156,489.3	163,025.0	173,725.0	173,725.0	0.0
7.1.3	საერთო დანიშნულების მომსახურება	53,735.9	42,790.0	59,405.0	59,405.0	0.0
7.1.3.1	საერთო საკადრო მომსახურება	1,760.4	1,340.0	1,400.0	1,400.0	0.0
7.1.3.2	საერთო დანიშნულების დაგეგმვა და სტატისტიკური მომსახურება	10,213.7	10,120.0	10,120.0	10,120.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7.1.3.3	საერთო დანიშნულების სხვა მომსახურება	41,761.9	31,330.0	47,885.0	47,885.0	0.0
7.1.4	ფუნდამენტური სამეცნიერო კვლევები	3,886.9	4,250.0	4,250.0	4,250.0	0.0
7.1.6	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	608,139.4	803,000.0	938,000.0	938,000.0	0.0
7.1.7	საერთო დანიშნულების ფულადი ნაკადები მთავრობის სხვადასხვა დონეს შორის	590,458.9	599,000.0	560,000.0	560,000.0	0.0
7.1.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	46,555.5	90,369.7	93,555.8	93,555.8	0.0
7.2	თავდაცვა	875,017.1	902,800.0	942,292.7	892,292.7	50,000.0
7.2.1	შეიარაღებული ძალები	341,824.3	313,111.0	404,878.0	354,878.0	50,000.0
7.2.3	საგარეო სამხედრო დახმარება	43,567.4	41,850.0	33,000.0	33,000.0	0.0
7.2.4	გამოყენებითი კვლევები თავდაცვის სფეროში	37,698.9	33,530.0	33,530.0	33,530.0	0.0
7.2.5	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა თავდაცვის სფეროში	451,926.4	514,309.0	470,884.7	470,884.7	0.0
7.3	საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	1,239,940.4	1,190,584.0	1,295,694.3	1,295,694.3	0.0
7.3.1	პოლიციის სამსახური და სახელმწიფო დაცვა	668,388.9	635,394.0	721,151.4	721,151.4	0.0
7.3.2	სახანძრო-სამაშველო სამსახური	99,528.3	72,290.0	74,873.0	74,873.0	0.0
7.3.3	სასამართლოები და პროკურატურა	134,393.7	145,630.0	151,450.0	151,450.0	0.0
7.3.4	სასჯელაღსრულების დაწესებულებები	137,807.0	145,020.0	149,520.0	149,520.0	0.0
7.3.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების სფეროში	199,822.5	192,250.0	198,700.0	198,700.0	0.0
7.4	ეკონომიკური საქმიანობა	2,185,589.2	2,569,330.5	2,559,871.0	1,637,241.0	922,630.0
7.4.1	საერთო ეკონომიკური, კომერციული და შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	70,129.0	499,103.0	180,423.0	180,423.0	0.0
7.4.1.1	საერთო ეკონომიკური და კომერციული საქმიანობა	66,748.8	492,250.0	170,050.0	170,050.0	0.0
7.4.1.2	შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	3,380.2	6,853.0	10,373.0	10,373.0	0.0
7.4.2	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	308,555.5	419,650.0	413,730.0	359,350.0	54,380.0
7.4.2.1	სოფლის მეურნეობა	308,555.5	419,650.0	413,730.0	359,350.0	54,380.0
7.4.3	სათბობი და ენერგეტიკა	61,201.9	84,800.0	43,350.0	38,250.0	5,100.0
7.4.3.2	ნავთობი და ბუნებრივი აირი	8,156.8	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0
7.4.3.5	ელექტროენერგეტიკა	53,045.1	76,800.0	35,350.0	30,250.0	5,100.0
7.4.4	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, მშენებლობა	2,088.5	5,975.0	7,440.0	7,440.0	0.0
7.4.4.3	მშენებლობა	2,088.5	5,975.0	7,440.0	7,440.0	0.0
7.4.5	ტრანსპორტი	1,442,094.4	1,229,520.0	1,545,000.0	843,150.0	701,850.0
7.4.5.1	სავაჭრომობილ ტრანსპორტი და გზები	1,434,014.2	1,224,100.0	1,538,000.0	836,150.0	701,850.0
7.4.5.3	სარკინიგზო ტრანსპორტი	238.1	200.0	0.0	0.0	0.0
7.4.5.4	საჰაერო ტრანსპორტი	7,527.0	4,200.0	6,000.0	6,000.0	0.0
7.4.5.5	მილსადენები და სხვა სახის სატრანსპორტო საშუალებები	315.1	1,020.0	1,000.0	1,000.0	0.0
7.4.6	კავშირგაბმულობა	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0	0.0
7.4.7	ეკონომიკის სხვა დარგები	257,926.2	296,172.5	315,708.0	169,408.0	146,300.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7.4.7.1	ვაჭრობა, მარაგების შექმნა, შენახვა და დასაწყობება	329.6	319.0	428.0	428.0	0.0
7.4.7.3	ტურიზმი	77,749.6	106,660.0	67,880.0	67,880.0	0.0
7.4.7.4	მრავალმიზნობრივი განვითარების პროექტი	179,847.1	189,193.5	247,400.0	101,100.0	146,300.0
7.4.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	43,593.7	34,110.0	53,220.0	38,220.0	15,000.0
7.5	გარემოს დაცვა	91,999.9	89,024.0	123,710.0	105,845.0	17,865.0
7.5.1	ნარჩენების შეგროვება, გადამუშავება და განადგურება	19,774.7	17,700.0	42,265.0	32,700.0	9,565.0
7.5.2	ჩამდინარე წყლების მართვა	6,516.7	614.0	8,200.0	2,200.0	6,000.0
7.5.3	გარემოს დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლა	1,042.7	1,590.0	2,030.0	2,030.0	0.0
7.5.4	ბიომრავალფეროვნებისა და ლანდშაფტების დაცვა	23,188.3	27,070.0	23,880.0	21,580.0	2,300.0
7.5.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა გარემოს დაცვის სფეროში	41,477.5	42,050.0	47,335.0	47,335.0	0.0
7.6	საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	97,205.5	122,250.0	200,700.0	186,900.0	13,800.0
7.6.2	კომუნალური მეურნეობის განვითარება	9,472.4	17,250.0	5,000.0	3,500.0	1,500.0
7.6.3	წყალმომარაგება	87,733.0	105,000.0	195,700.0	183,400.0	12,300.0
7.7	ჯანმრთელობის დაცვა	1,178,102.4	1,527,553.0	1,664,969.0	1,614,969.0	50,000.0
7.7.1	სამედიცინო პროდუქცია, მოწყობილობები და აპარატები	13,288.2	6,050.0	4,946.0	4,946.0	0.0
7.7.1.1	ფარმაცევტული პროდუქცია	13,288.2	6,050.0	4,946.0	4,946.0	0.0
7.7.2	ამბულატორიული მომსახურება	874,760.3	830,823.0	831,480.0	831,480.0	0.0
7.7.2.1	ზოგადი პროფილის ამბულატორიული მომსახურება	852,882.1	809,400.0	807,300.0	807,300.0	0.0
7.7.2.2	სპეციალიზირებული ამბულატორიული მომსახურება	21,878.2	21,423.0	24,180.0	24,180.0	0.0
7.7.3	საავადმყოფოების მომსახურება	196,775.1	229,396.0	246,590.0	246,590.0	0.0
7.7.3.2	სპეციალიზებული საავადმყოფოების მომსახურება	189,694.4	221,870.0	239,064.0	239,064.0	0.0
7.7.3.3	სამედიცინო ცენტრებისა და სამშობიარო სახლების მომსახურება	7,080.7	7,526.0	7,526.0	7,526.0	0.0
7.7.4	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მომსახურება	54,395.8	61,693.0	69,587.0	69,587.0	0.0
7.7.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	38,883.1	399,591.0	512,366.0	462,366.0	50,000.0
7.8	დასვენება, კულტურა და რელიგია	321,336.1	288,835.3	360,599.0	360,599.0	0.0
7.8.1	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	134,744.0	90,636.3	129,465.0	129,465.0	0.0
7.8.2	მომსახურება კულტურის სფეროში	104,612.7	91,143.0	98,613.0	98,613.0	0.0
7.8.3	ტელერადიომაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	59,744.3	69,700.0	70,200.0	70,200.0	0.0
7.8.4	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობა	945.9	962.0	962.0	962.0	0.0
7.8.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	21,289.2	36,394.0	61,359.0	61,359.0	0.0
7.9	განათლება	1,477,372.3	1,489,821.4	1,709,108.0	1,665,208.0	43,900.0
7.9.1	სკოლამდელი აღზრდა	66.9	100.0	100.0	100.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7.9.2	ზოგადი განათლება	742,041.1	821,361.0	957,920.0	931,420.0	26,500.0
7.9.2.3	საშუალო ზოგადი განათლება	742,041.1	821,361.0	957,920.0	931,420.0	26,500.0
7.9.3	პროფესიული განათლება	47,990.6	54,275.0	75,067.0	68,267.0	6,800.0
7.9.4	უმადლეის განათლება	159,902.3	134,718.0	142,920.0	142,920.0	0.0
7.9.4.2	უმადლეის აკადემიური განათლება	159,902.3	134,718.0	142,920.0	142,920.0	0.0
7.9.5	უმადლეის შემდგომი განათლება	2,130.2	1,500.0	1,500.0	1,500.0	0.0
7.9.6	განათლების სფეროს დამხმარე მომსახურება	128,979.8	109,006.0	122,837.0	122,837.0	0.0
7.9.7	გამოყენებითი კვლევები განათლების სფეროში	62,044.9	40,362.0	42,810.0	39,410.0	3,400.0
7.9.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	334,216.5	328,499.4	365,954.0	358,754.0	7,200.0
7.10	სოციალური დაცვა	3,097,875.9	4,305,383.0	4,232,561.0	4,232,561.0	0.0
7.10.1	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	8,414.3	33,462.0	7,960.0	7,960.0	0.0
7.10.1.1	ავადმყოფთა სოციალური დაცვა	159.1	262.0	260.0	260.0	0.0
7.10.1.2	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	8,255.2	33,200.0	7,700.0	7,700.0	0.0
7.10.2	ხანდაზმულთა სოციალური დაცვა	1,972,099.6	2,273,761.0	2,645,261.0	2,645,261.0	0.0
7.10.4	ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	755,091.4	872,232.0	937,210.0	937,210.0	0.0
7.10.5	უმუშევართა სოციალური დაცვა	0.0	525,000.0	150,000.0	150,000.0	0.0
7.10.6	საცხოვრებლით უზრუნველყოფა	84,502.5	44,818.0	47,760.0	47,760.0	0.0
7.10.7	სოციალური გაუცხოების საკითხები, რომლებიც არ ექვემდებარება კლასიფიკაციას	76,355.7	87,835.0	77,662.0	77,662.0	0.0
7.10.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა სოციალური დაცვის სფეროში	201,412.4	468,275.0	366,708.0	366,708.0	0.0

თავი IV

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 10. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო (-3,846,067.8) ათასი ლარის ოდენობით.

მუხლი 11. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება (-1,373,712.8) ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 402,685.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
ფინანსური აქტივების ზრდა	278,880.5	2,823,296.6	402,685.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	2,496,476.6	0.0
სესხები	278,880.5	326,820.0	402,685.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 1,776,397.8 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
ფინანსური აქტივების კლება	366,025.5	80,000.0	1,776,397.8
ვალუტა და დეპოზიტები	217,496.4	0.0	1,626,397.8
სესხები	148,528.7	80,000.0	150,000.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	0.3	0.0	0.0

მუხლი 12. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 2,472,355.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ზრდა 5,278,915.0 ათასი ლარის ოდენობით:

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
ვალდებულებების ზრდა	2,335,394.8	8,037,570.5	5,278,915.0
საშინაო	948,771.5	1,850,000.0	0.0
ფასიანი ქალაქები, გარდა აქციებისა	948,771.2	1,850,000.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.3	0.0	0.0
საგარეო	1,386,623.3	6,187,570.5	5,278,915.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.2	0.0	0.0
სესხები	1,386,623.1	6,187,570.5	5,278,915.0

- ა) ევროზონის რეფინანსირებით ვალდებულებების ზრდა - 1 657.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- ბ) საქართველოში ენერგეტიკის სექტორის რეფორმის პროგრამის (IV) ფარგლებში საფრანგეთის განვითარების სააგენტოდან (AFD) მისაღები სახსრები - 172.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- გ) საქართველოში ენერგეტიკის სექტორის რეფორმის პროგრამის (პოლიტიკაზე დაფუძნებული სესხი-PBL IV) ფარგლებში გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KfW) მისაღები სახსრები - 229.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- დ) სექტორული განვითარების პროგრამა, თანამედროვე უნარები უკეთესი სამუშაო ადგილებისთვის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 162.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- ე) წყალმომარაგებისა და წყალარინების სექტორის მდგრადი განვითარების პროგრამის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 271.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- ვ) მაკროეკონომიკური დახმარების (MFA) IV პროგრამის ფარგლებში ევროკავშირიდან (EU) მისაღები სახსრები - 286.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- ზ) ფისკალური მდგრადობის და სოციალური დაცვის პროგრამის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 663.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- თ) COVID-19 პანდემიის კონტექსტში სოციალური უსაფრთხოების პროგრამის ფარგლებში გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KfW) მისაღები სახსრები - 57.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- ი) სსე-ს კორპორატიზაციისა და ენერგობაზრის რეფორმების პროგრამის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მისაღები სახსრები - 331.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- კ) საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოს მთავრობისთვის გამოსაყოფი გრძელვადიანი საინვესტიციო, შეღავათიანი კრედიტები - 1 450.9 მლნ ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
კრედიტები	977,611.6	1,032,570.5	1,450,915.0
თბილისის მეტროს პროექტი (EBRD)	0.0	15,000.0	0.0
საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (KfW, EU, EBRD)	8,784.9	6,000.0	5,600.0
საქართველოს ურბანული რეკონსტრუქციის და განვითარების პროექტი (EIB)	51,161.1	64,247.0	23,500.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი IV (აგარა -	14,768.6	400.0	0.0

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
ზემო ოსიაური) (WB)			
მდგრადი წყალმომარაგებისა და სანიტარული სექტორის განვითარების პროექტი (ADB)	0.0	0.0	11,950.0
სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (Government of France)	1,272.7	0.0	0.0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (EBRD, ORET)	3,040.3	800.0	0.0
500 კვ ეგზ "წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმი" (KfW)	0.0	1,000.0	6,700.0
საქართველოს სატრანსპორტო კომუნიკაცია ბ (ADB, EIB)	0.0	0.0	8,500.0
აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD, SIDA)	3,997.8	2,000.0	2,000.0
თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაციისა და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (E5P, CEB)	329.6	1,186.0	1,400.0
ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების პროექტი (WB)	8,960.5	33,500.0	35,400.0
თბილისი-ბაკურციხე-ლაგოდეხის საავტომობილო გზის ბაკურციხე-წნორის მონაკვეთის მშენებლობა (ADB)	0.0	0.0	6,000.0
ქ. ქობულეთის ახალი შემოვლითი გზა (ADB)	19,144.7	0.0	0.0
ჩრდილოეთ-სამხრეთ დერეფნის (ქვეშეთი-კობი) გზა (ADB, EBRD)	194,509.9	500.0	59,000.0
ქ. ბათუმის ახალი შემოვლითი გზა (ADB, AIIB)	56,851.2	41,500.0	64,000.0
ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (IBRD)	736.6	5,000.0	28,100.0
COVID-19-თან დაკავშირებული ჯანდაცვის სფეროს ღონისძიებების დაფინანსება (EIB)	0.0	29,000.0	0.0
Log-In Georgia (WB)	0.0	0.0	15,000.0
მდინარე დებედაზე ხიდის მშენებლობა (EBRD)	1,148.3	600.0	2,500.0
საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი ა (IBRD)	9,728.2	26,342.0	21,000.0
საბაგირო გზების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროექტი ჭიათურაში (Government of France)	180.5	0.0	0.0
თბილისის მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD)	495.6	27,000.0	25,000.0
საქართველოს თავდაცვის ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	0.0	5,000.0	50,000.0
მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამა II (KfW)	477.0	400.0	4,100.0
ჩრდილოეთის რგოლი (EBRD), ნამახვანი - წყალტუბო - ლაჯანური (EBRD, KfW)	0.0	0.0	6,000.0
პროფესიული განათლება I (KfW)	0.0	1,300.0	3,400.0
გურიის ელგადაცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	0.0	4,000.0	6,000.0
შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ძირულა-ხარაგაული-მოლითი-ფონა-ჩუმათელეთის საავტომობილო გზის ჩუმათელეთი-ხარაგაულის მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია (ADB)	18,476.5	10,800.0	16,500.0
ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD, SIDA)	847.6	420.0	3,135.0
სენაკი-ფოთი-სარგის საავტომობილო გზის კმ48-კმ64 გრიგოლეთი-ჩოლოქის მონაკვეთის მშენებლობა (EIB)	11,875.3	21,500.0	59,300.0
ურბანული ტრანსპორტის განვითარების პროგრამა (EBRD)	0.0	3,909.0	25,200.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF)	10,034.9	6,615.0	21,800.0
ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი (WB)	7,077.2	3,500.0	6,000.0
იმერეთის და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში კომუნალური ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (KfW)	0.0	0.0	4,100.0
მერძეულობის დარგის მოდერნიზაციის და ბაზარზე წვდომის პროგრამა (DiMMA) (IFAD)	0.0	3,600.0	18,500.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის	51,398.7	37,000.0	30,000.0

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
მოდერნიზაცია-მშენებლობა სამტრედია-გრიგოლეთის მონაკვეთზე (EU, EIB)			
ადმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის ზესტაფონი-ქუთაისი-სამტრედიის მონაკვეთის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია (JICA)	1,541.5	130.0	0.0
ბათუმის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	2,191.4	2,500.0	4,800.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მეორე პროექტი (WB)	1,186.1	0.0	0.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი III (მცხეთა-მთიანეთი და სამცხე-ჯავახეთი) (WB)	14,978.3	10,460.0	20,700.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (EU, KfW)	0.0	700.0	3,300.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - III ფაზა (EU, KfW)	19,112.2	1,500.0	0.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EU, EBRD, EIB)	17,301.5	20,000.0	30,000.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის დერეფნის გაუმჯობესების პროექტი (ზემო ოსიაური-რიკოთი) (EIB, WB)	20,318.8	59,300.0	67,800.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა (WB, EIB)	59,513.8	14,000.0	50,850.0
ურბანული მომსახურების გაუმჯობესების პროგრამა (წყალმომარაგებისა და წყალარინების სექტორი) (ADB)	191,027.1	105,000.0	129,500.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - IV ფაზა (KfW)	16,149.0	14,000.0	10,000.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი (WB)	41,000.3	11,200.0	12,000.0
საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა (ADB)	0.0	0.0	33,000.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის შორაპანი არგვეთას მონაკვეთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა (ADB)	0.0	99,000.0	33,900.0
ბათუმი (ანგისა) - ახალციხის საავტომობილო გზის ხულო-ზარზმის მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია (Kuwait Fund)	1,271.5	11,250.0	10,000.0
საქართველოში საჯარო შენობების ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება და განახლებადი-ალტერნატიული ენერჯის გამოყენება (E5P, NEFCO)	954.7	3,350.0	1,000.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი II (იმერეთი) (WB)	21,606.4	961.5	0.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის ხევი უბისას მონაკვეთის რეკონსტრუქცია - მშენებლობა (ADB)	11,869.0	64,750.0	97,500.0
ქალაქ ხაშურის და მიმდებარე დასახლებების წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების მომსახურების გაუმჯობესება (AFD)	0.0	0.0	11,500.0
ხელედულა-ლაჯანური-ონი (KfW)	0.0	5,000.0	0.0
ბაკურიანის მუნიციპალური მომსახურების პროექტი (EBRD)	0.0	9,400.0	3,900.0
შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი (WB)	9,759.4	19,000.0	51,000.0
თბილისის ავტობუსების პროექტი (ფაზა II-გაზი) (EBRD)	0.0	100,000.0	120,000.0
საქართველოს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი (რეპროგრამირება Covid 19) (EIB)	0.0	0.0	50,000.0
500 კვ ევზ ჯვარი-წყალტუბო (WB)	507.6	18,000.0	8,000.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის უბისა შორაპანის მონაკვეთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა (EIB)	13,325.0	84,750.0	127,000.0
მდგრადი ურბანული ტრანსპორტის განვითარების საინვესტიციო პროგრამა (ADB)	49,788.8	22,800.0	0.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და	8,911.2	3,400.0	480.0

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
მდგრადობის პროექტი (GEF, IFAD)			
კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	0.0	0.0	5,000.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების კლება 2,806,560.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი
ვალდებულებების კლება	959,158.5	1,032,731.0	2,806,560.0
საშინაო	42,165.1	44,006.0	42,835.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	40,000.0	40,000.0	40,000.0
სესხები	2,165.1	2,141.0	2,835.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.0	1,865.0	0.0
საგარეო	916,993.4	988,725.0	2,763,725.0
სესხები	916,993.4	985,000.0	2,760,000.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.0	3,725.0	3,725.0

მუხლი 13. საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2021 წლის ბოლოსთვის არაუმეტეს 33,680.1 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის, სახელმწიფო საგარეო ვალისა – 27,734.2 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო სახელმწიფო საშინაო ვალისა – 5,945.8 მლნ ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი (31.12.2021)
სულ სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფო გარანტიით აღებული საგარეო ვალის ზღვრული მოცულობა		27,734,245
მრავალმხრივი კრედიტორები		18,911,604
1	აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	6,261,402
2	აზიის ინფრასტრუქტურის საინვესტიციო ბანკი (AIIB)	721,070
3	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	781,278
4	ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2,793,372
5	ევროკავშირი (EU)	820,893
6	მსოფლიო ბანკი (WB)	6,689,701
7	სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	128,874
8	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	694,270
9	ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	12,026
10	სკანდინავიური გარემოს დაცვის საფინანსო კორპორაცია (NEFCO)	8,717
ორმხრივი კრედიტორები		5,585,701
1	სომხეთი	12,238
2	აზერბაიჯანი	13,873
3	ავსტრია	57,141

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი (31.12.2021)
4	ჩინეთი	1,512
5	საფრანგეთი	2,009,820
6	გერმანია	2,580,477
7	ირანი	10,119
8	იაპონია	685,506
9	ყაზახეთი	15,091
10	ქუვეითი	33,473
11	ნიდერლანდი	340
12	რუსეთი	94,826
13	თურქეთი	27,013
14	თურქმენეთი	699
15	ამერიკის შეერთებული შტატები	43,573
სხვა საგარეო ვალდებულებები		1,656,850
	ევროზონდი	1,656,850
სახელმწიფო გარანტიით აღებული კრედიტები		4,994
	გერმანია	4,994
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (საქართველოს ეროვნული ბანკი)		1,575,096
საშინაო ვალის ზღვრული მოცულობა		5,945,846
1	საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი, ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაციები	160,846
2	სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	152,000
3	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	600,000
4	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	5,033,000
სულ სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა		33,680,091

შენიშვნა:

1. გამოთვლისას გამოყენებულია გაცვლითი კურსი (2020 წლის 30 ნოემბრის მდგომარეობით): 1 EUR = 3.9466 GEL; 1 SDR = 4.7229 GEL; 10 CNY = 5.0396 GEL; 100 JPY = 3.178 GEL; 1 KWD = 10.8397 GEL; 1 USD = 3.3137 GEL

2. ვალის მოცულობა არ მოიცავს „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონის 48-ე მუხლით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს, ვინაიდან ამ მუხლით განსაზღვრული ვალდებულებების მოცულობა დაუზუსტებელია.

მუხლი 14. „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების პროგნოზი

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-2 მუხლის მე-7 პუნქტის გათვალისწინებით, ორგანული კანონის იმავე მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული პარამეტრების საპროგნოზო მაჩვენებლები განისაზღვროს:

ა) 2021 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო, „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილ ზღვარს მიღმა - 4 131.9 მლნ ლარით, რაც პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 7.7%-ს შეადგენს (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 3%);

ბ) 2021 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა - მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 60.1%-ით, ხოლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულება (2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით) – მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 0.7%-ით – ჯამი: მშპ-ის 60.8% (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 60%).

თავი V
სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

მუხლი 15. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები (პირველი დონე), მათ ფარგლებში განსაზღვრილებელი პროგრამები (მეორე დონე) და ქვეპროგრამები (მესამე და მემდგომი დონეები) შემდეგი რედაქციით:

1 ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

ეფექტიანი და სოციალური სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის განვითარება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია.

- ✓ ხარისხიანი და ხელმისაწვდომი სამედიცინო მომსახურების უზრუნველსაყოფად: მოსახლეობის საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამით კვლავ უზრუნველყოფილი იქნება სამედიცინო სერვისების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობა, მიზნობრივი ჯგუფები უზრუნველყოფილი იქნებიან შესაბამისი სამედიცინო მომსახურებით და სამკურნალო მედიკამენტებით;
- ✓ გაგრძელდება ბენეფიციართა გარკვეული ჯგუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვ.) ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, სათანადო მექანიზმების დახვეწა და მედიკამენტების სიის გაფართოება;
- ✓ სახელმწიფოს ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი ონკოლოგიური დაავადებების მართვა და მკურნალობა იქნება, დაინერგება მკურნალობის თანამედროვე ეფექტიანი მეთოდები;
- ✓ განხორციელდება ჯანდაცვის სფეროს უმთავრესი პრიორიტეტის - პირველადი ჯანდაცვის სისტემის რეფორმის მომდევნო ეტაპი. უზრუნველყოფილი იქნება მოსახლეობის ავადობის ადრეული გამოვლენა და შეკავება, რაც გააუმჯობესებს ჯანმრთელობის მაჩვენებლებს და შეამცირებს დანახარჯებს გადაუდებელ და სტაციონარულ მომსახურებაზე, დაიხვეწება პირველად დონეზე სერვისები და სისტემის დაფინანსების მექანიზმები. გაიზრდება ოჯახის ექიმის როლი და მნიშვნელობა; გაძლიერდება ავადობისა და სიკვდილიანობის ყველაზე მძიმე ტვირთის მქონე დაავადებათა პრევენცია და, შესაბამისად, ამ დაავადებების მქონე მოსახლეობის დაცვა ჯანდაცვის კატასტროფული დანახარჯებისგან. გაუმჯობესდება ინფრასტრუქტურა.
- ✓ განხორციელდება ციფრული ტექნოლოგიებისა და ტელემედიცინის დანერგვის ღონისძიებები, რაც გაზრდის სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობას, გააუმჯობესებს სამედიცინო მომსახურების ხარისხს, უზრუნველყოფს არასაჭირო ჰოსპიტალიზაციისაგან დაცვას და შეამცირებს გადაუდებელი შემთხვევებისა და ჰოსპიტალიზაციის დანახარჯებს;
- ✓ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიმართულებით გატარდება მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენციის ღონისძიებები. გაიზრდება პროგრამების საბიუჯეტო დაფინანსება და ეფექტიანობა. შეიქმნება წამალდამოკიდებულთა ერთიანი ბაზა და შემუშავდება სერვისების მიწოდების ახალი მოდელი. C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება სერვისების დეცენტრალიზაციის პროცესი;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება მოსახლეობისთვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება. პრიორიტეტულ სფეროებში გაიზრდება პროგრამების საბიუჯეტო დაფინანსება; გაგრძელდება ფსიქიკური ჯანმრთელობის სერვისების დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესი, საოჯახო საცხოვრისების და თავშესაფრის სერვისების გაფართოება და სერვისების მიწოდებელი პერსონალის გადამზადება;
- ✓ გაგრძელდება სალიცენზიო და სანებართვო პირობების დახვეწა, დაიწყება ნებაყოფლობითი საერთაშორისო აკრედიტაციის მექანიზმების შემუშავების

პროცესი, გაგრძელდება პროვაიდერების სელექციური შერჩევა ხარისხის სტანდარტების, ხელმისაწვდომობის, უტილიზაციის მაჩვენებლისა და დაფინანსების ახალი მეთოდების გათვალისწინებით;

- ✓ გატარდება ერთიანი სატარიფო პოლიტიკა საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ფარგლებში და დაიწყება სამედიცინო სერვისების ანაზღაურებისათვის დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფების სისტემის (DRG) დანერგვა; გათანაბრებული ტარიფების ინიციატივა გახდება ქვეყნის მასშტაბით ერთიანი სტანდარტისა და ხარისხის მოთხოვნის საფუძველი. საქართველოს ყველა მოქალაქე კვლავ იქნება დაცული სამედიცინო მომსახურებასთან დაკავშირებული მაღალი ხარჯებისაგან;
- ✓ განხორციელდება ფარმაცევტული სფეროს მარეგულირებელი საკანონმდებლო ბაზის ჰარმონიზაცია ევროკავშირის კანონმდებლობასთან, დაინერგება სამკურნალო საშუალებების შექმნის, სტანდარტიზაციის, ხარისხის, უსაფრთხოებისა და ეფექტურობის თანამედროვე მიდგომები.
- ✓ შემუშავდება და დაინერგება დიპლომისშემდგომი და უწყვეტი სამედიცინო განათლების განვითარების სტრატეგია. განხორციელდება ერთიანი დიპლომისშემდგომი საკვალიფიკაციო საგამოცდო ინსტრუმენტის სრულყოფა. განხორციელდება ღონისძიებები უწყვეტი სამედიცინო განათლების სავალდებულო სისტემის ეტაპობრივად შემოღებისათვისა და დარგობრივი ასოციაციების/პროფესიული ორგანიზაციების აღიარების ეფექტიანი მექანიზმის ასამოქმედებლად;

სამართლიანი, გამჭვირვალე და ეფექტიანი სოციალური დაცვის სისტემის ფუნქციონირების, სიდატაკის დამღვევისა და სიღარიბის შემცირების, მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის შემდგომი გაუმჯობესებისა და დასაქმების უზრუნველყოფის მიზნით:

- ✓ გაგრძელდება მიზნობრივი პროგრამების განხორციელება მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად;
- ✓ გაიზრდება სოციალური სერვისების გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობა და ხარისხი, განვითარდება ახალი სერვისები; ადგილობრივი ხელისუფლების ჩართულობით გაიზრდება სოციალური პროგრამების მიზნობრიობა და ეფექტიანობა;
- ✓ გაგრძელდება საპენსიო ასაკის პირთა პენსიით უზრუნველყოფა კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად, რაც ითვალისწინებს სახელმწიფო პენსიის ინდექსაციას ეკონომიკურ პარამეტრებზე დაყრდნობით და უზრუნველყოფს დაბალი გადასახადების პირობებში, საპენსიო ასაკის მოსახლეობისათვის სოციალური გარანტიების შექმნას და დადგენილი წესით პენსიის ავტომატურ ზრდას ყოველწლიურად (არანაკლებ 20 ლარით 70 წლამდე საპენსიო ასაკის მოსახლეობისათვის და არანაკლებ 25 ლარით ზრდას 70 წლის და მეტი ასაკის მოსახლეობისათვის);
- ✓ გაგრძელდება დაგროვებითი საპენსიო სისტემის - საპენსიო ასაკში ღირსეული ცხოვრებისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფი მოდელის დანერგვა; განხორციელდება დაგროვებითი საპენსიო სქემის ეფექტიანი მართვა და კეთილსაიმედო ინვესტირების პრინციპების დაცვით, მონაწილეებისა და მათი მემკვიდრეების ინტერესების შესაბამისად საპენსიო აქტივების განკარგვა;
- ✓ გაგრძელდება პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების და სხვ.) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;
- ✓ დაიხვეწება სოციალურად დაუცველი ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგია და საარსებო შემწეობის გაცემის წესი; შემუშავდება და განხორციელდება შრომისუნარიანი წევრების დასაქმების წახალისებისა და ხელშეწყობის ეფექტიანი მექანიზმები; გაგრძელდება მიზნობრივი ჯგუფებისათვის (შშმ პირები, შშმ ბავშვები, მარჩენალდაკარგულები და სხვ.) სოციალური პაკეტის გაცემა;
- ✓ გაუმჯობესდება იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა; გაგრძელდება დევნილთა, ლტოლვილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა შემწეობების გაცემა;

- ✓ განხორციელდება დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ღონისძიებები; „ბავშვის უფლებათა კოდექსის“ მიზნებიდან გამომდინარე, განვითარდება ოჯახის მხარდამჭერი ახალი სერვისები; უზრუნველყოფილი იქნება ცენტრალური და ადგილობრივი მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ეფექტიანი ფუნქციონირება;
 - ✓ განხორციელდება შრომის უსაფრთხოების ეფექტიანი მექანიზმები; შრომითი უფლებების დაცვის უზრუნველყოფის მიზნით, გაგრძელდება შრომითი მედიაციის განვითარება, დაიხვეწება შესაბამისი საკანონმდებლო ჩარჩო; გაძლიერდება და განვითარდება შრომის ინსპექტირების არსებული მექანიზმი; უზრუნველყოფილი იქნება შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისთვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;
 - ✓ ქმედითი დასაქმების პოლიტიკის განხორციელების მიზნით, გაგრძელდება დასაქმების ხელშეწყობის პროგრამებისა და სერვისების განხორციელება, რაც მოიცავს პროფესიული უნარების განვითარებას, მომზადება-გადამზადებას, სტაჟირებას, კონსულტირებასა და კარიერის დაგეგმვას; გაგრძელდება შრომის ბაზრის დეტალური კვლევა, სამუშაოს მაძიებელთა ინფორმაციული დახმარება და სამუშაოს მაძიებელთა და დამსაქმებელთა მჭიდრო კოორდინაცია;
 - ✓ „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად გაგრძელდება მაღალმთიან დასახლებებში მცხოვრები პირების ხელშეწყობა და მათი უზრუნველყოფა პენსიის, სოციალური პაკეტის და სამედიცინო პერსონალისთვის განსაზღვრული დანამატებით, ასევე შედეგებით აბონენტების მიერ მოხმარებული კომუნალურ სერვისებზე.
- დასაქმების მაჩვენებლების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი გაუმჯობესების მიზნით:
- ✓ დასაქმებულთა უფლებების დაცვის მიზნით, გაძლიერდება შრომის ინსპექციის საკანონმდებლო და ინსტიტუციური ჩარჩო;
 - ✓ შესაბამის საგანმანათლებლო პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გზით, აქცენტი გაკეთდება დაბალკვალიფიციური კადრების გადამზადებასა და მათი კომპეტენციის განვითარებაზე;
 - ✓ შემდგომი დასაქმების მიზნით, უზრუნველყოფილი იქნება შშმ პირების პროფესიული გადამზადებისა და დუალური განათლების პროცესებში ჩართვა. ამასთან, დასაქმების შემთხვევაში, შშმ პირებს შეუნარჩუნდებათ მინიჭებული შემწეობა;
 - ✓ შრომის ბაზარზე გენდერული თანასწორობის მიზნით, ხელი შეეწყობა ქალთა მონაწილეობის გაზრდას როგორც საკანონმდებლო ინიციატივებით, ისე სხვადასხვა პროგრამების ამოქმედებით;
 - ✓ სოციალურად დაუცველის სტატუსის მქონე მოსახლეობისთვის დაინერგება მსოფლიოში აპრობირებული „სოციალური დახმარება დასაქმებისთვის“ მიდგომები, რაც სოციალური დახმარების მიღების ნაცვლად, დასაქმების მასტიმულირებელი იქნება.
 - ✓ ახალი კორონავირუსით (COVID-19) გამოწვეული პანდემიის ფონზე, საშუალოვადიან პერიოდში ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური დაცვის მიმართულებით უმთავრეს ამოცანად რჩება პანდემიის მართვისა და შეკავების ღონისძიებების, პანდემიის შედეგად ინფიცირებულთათვის ჯანმრთელობის მომსახურების მიწოდების ღონისძიებები. ასევე პანდემიიდან გამოწვეული გლობალური კრიზისის ფონზე არსებული და დამატებითი (დროებითი) სოციალური უზრუნველყოფის მექანიზმების ეფექტურობის უზრუნველყოფა.

1.1

მოსახლეობის სოციალური დაცვა (პროგრამული კოდი 27 02)

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების

რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასამლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

საპენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა; „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი პირობებით განსაზღვრული სახელმწიფო პენსიის ინდექსაციის შესაბამისად სახელმწიფო პენსიის ოდენობის დაანგარიშება;

სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად; შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატების დაფინანსება სამედიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით; მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის) მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერჯის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერჯის საფასურისა) ანაზღაურება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა, /დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარებისას სახელმწიფო პოლიტიკის რეალიზაციის ხელშეწყობა; საქართველოს ტერიტორიაზე კანონმდებლობით გათვალისწინებული ცენტრალური და ადგილობრივი მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციების უზრუნველყოფა, აგრეთვე სხვა სახელმწიფოში გაშვილების მიზნებისათვის ცენტრალური მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციის უზრუნველყოფა; მეურვეობის, მზრუნველობის, მხარდაჭერის, შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის, ხანდაზმულთა და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთათვის ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნის ხელშეწყობა;

პროგრამის ფარგლებში მოწყვლადი ჯგუფებისთვის გათვალისწინებული ფულადი გასაცემლები ხელს შეუწყობს მდგრადი განვითარების მიზნებით (SDG) განსაზღვრული 1.3.1 ინდიკატორის შესრულებას.

1.1.1

მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 02 01)

საპენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული

სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება;

„სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე პენსიების ინდექსაცია.

1.1.2

მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება (პროგრამული კოდი 27 02 02)

მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შესამსუბუქებლად სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად;

შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ბაზაში რეგისტრირებული ოჯახებისთვის (რომელთა სარეიტინგო ქულა 100 000-ის ტოლია ან 100 000-ზე ნაკლებია და რომლებშიც 16 წლამდე ასაკის ბავშვები ცხოვრობენ) ყოველთვიური დახმარების გაცემა გაზრდილი ოდენობით.

1.1.3

სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა (პროგრამული კოდი 27 02 03)

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია;

ქვეპროგრამის ფარგლებში უზრუნველყოფილია დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესის და ინსტიტუციონალიზაციის პრევენციის ხელშეწყობა და არსებული სერვისების მხარდაჭერა და გაძლიერება;

კრიზისულ მდგომარეობაში მყოფი ბავშვიანი ოჯახების დახმარება.

1.1.4

სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში (პროგრამული კოდი 27 02 04)

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული შემდეგი შეღავათების დაფინანსება: მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის – დანამატისა პენსიის 20 პროცენტის ოდენობით; „სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის – დანამატისა „სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატებისა მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისთვის (ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით);

აბონენტის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლის) მიერ მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა) ანაზღაურება.

1.1.5

სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა

დაცვისა და დახმარების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 02 05)

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), გენდერული ნიშნით ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ხასიათის ძალადობის მსხვერპლთა დაცვა და მხარდაჭერა;

მსხვერპლთა თავშესაფრით, დროებითი სადღეღამისო საცხოვრისითა და დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, ასევე, ფსიქოლოგიურ-სოციალური დახმარება/რეაბილიტაციის, სამედიცინო მომსახურებისა და/ან ოჯახსა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობა; იურიდიული მხარდაჭერა;

ხანდაზმულთა, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა ოჯახურ გარემოსთან მიახლოებული პირობების შექმნა, სადღეღამისო მომსახურების ფარგლებში მოვლა-პატრონობა, კვება, პირველადი სამედიცინო მომსახურება, სამკურნალო-სარეაბილიტაციო ღონისძიებების გატარება/ორგანიზება, პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის უზრუნველყოფა;

სოციალური სისტემის მეშვეობით საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სსიპ - სახელმწიფო ზრუნვისა და ტრეფიკინგის მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დახმარების სააგენტო დაწესებულებებში ჩარიცხულ პირთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი, სადღეღამისო მომსახურებით, ასევე, ფსიქოლოგიურ-სოციალური რეაბილიტაციისა და სოციალური ფუნქციონირების გაუმჯობესების მხარდაჭერით სახელმწიფო უზრუნველყოფა.

1.1.6

ახალი კორონავირუსით გამოწვეული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების გამო მოსახლეობის სოციალური დახმარება (პროგრამული კოდი 27 02 06)

ახალი კორონავირუსით გამოწვეული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების გამო მოსახლეობის სოციალური დახმარება კომუნალური გადასახადების სუბსიდირების, ახალი კორონავირუსით (SARS-COV-2) გამოწვეული ინფექციის (COVID-19) შედეგად მიყენებული ზიანის შემსუბუქება მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი მოწყვლადი ჯგუფების ფულადი დახმარების/კომპენსაციის დაფინანსების გზით.

1.2

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 27 03)

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისთვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო-, ჰორმონო- და სხვიური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა; ისეთი გადამდებ დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი,

მაღარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ ინფექცია, სქესობრივი გზით გადადები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა; ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებებით უზრუნველყოფა;

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე, მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებულ გამოწვევებზე რეაგირების ეფექტიანი მექანიზმების შემუშავება და მართვა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის ამბულატორიული, სტაციონარული და სათემო მომსახურებებით, საცხოვრებლით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოპათოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და ტკივილის მართვის მიზნით მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა; ინდივიდუალური რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

დონორების მიერ დაფინანსებული მიმდინარე პროგრამების ეტაპობრივად სახელმწიფოს ვალდებულებებში ასახვა;

მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისთვის, აგრეთვე „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მუნიციპალიტეტებისთვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში საექიმო სპეციალობის მამიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება, დიპლომისშემდგომი განათლების რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა;

1.2.1 **მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 27 03 01)**

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით: გეგმური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმური ქირურგიული მომსახურების, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპიის, მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა.

1.2.2 **საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 27 03 02)**

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) მე-3 მიზნის (ჯანსაღი ცხოვრებისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფა ყველა ასაკის ადამიანისთვის) თითქმის ყველა ამოცანის (მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის (SDG, 3.1.1; 3.1.2; 3.2.1; 3.2.2), იმუნიზაციის (SDG, 3.8.1),

დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა; ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა აივ ინფექცია (SDG, 3.3.1), ტუბერკულოზი (SDG, 3.3.2), მალარია (SDG, 3.3.3), ვირუსული ჰეპატიტები (SDG, 3.3.4), სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა (SDG, 3.3.4.1); ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებებით უზრუნველყოფა (SDG, 3.5.1.1) შესრულება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) მე-3 მიზნის ფარგლებში დაგეგმილი ინდიკატორების შესრულების ხელშეწყობა; გლობალური ჯანმრთელობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი გამოწვევის – აივ ინფექციის/შიდსის ახალი შემთხვევების 2030 წლისთვის შემცირების მნიშვნელობა; შესაბამისად, მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 3.3.1 ინდიკატორთან მისადაგებული ეროვნული ამოცანის მთავარი სამიზნის მიღწევა – 2030 წლისთვის აივ ინფექციის/შიდსის ახალი შემთხვევების ერთი მესამედით (1000 მოსახლეზე 0.125-მდე) შემცირება. ამ სამიზნის მიღწევა 2017 წლიდან 2022 წლის ჩათვლით შესაძლებელია გლობალური ფონდის ვალდებულებების სახელმწიფოს მიერ ჩანაცვლების პროცესის ჰარმონიული მიმდინარეობით.

1.2.2.1

დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი (პროგრამული კოდი 27 03 02 01)

დაავადებათა ადრეული გამოვლენის გაუმჯობესება და ამის საშუალებით შორსწასული ფორმების გავრცელების შეზღუდვა;

ტუმუს, საშვილოსნოს ყელის, კოლორექტული კიბოს სკრინინგი და პროსტატის კიბოს მართვა (ტუმუს კიბოს სკრინინგი- 40-დან 70 წლის ჩათვლით ასაკის ქალებში, საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი - 25-დან 60 წლის ჩათვლით ასაკის ქალებში და მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი - 50-დან 70 წლის ჩათვლით ორივე სქესისათვის, 50-70 წლის ასაკის მამაკაცებში სპეციფიკურ ანტიგენზე გამოკვლევა პროსტატის კიბოს ადრეული დიაგნოსტიკის მიზნით);

საშვილოსნოს ყელის ორგანიზებული სკრინინგი (გურჯაანის მუნიციპალიტეტის მასშტაბით);

1-დან 6 წლამდე ასაკის ბავშვთა მსუბუქი და საშუალო ხარისხის მენტალური განვითარების დარღვევების პრევენცია, ადრეული დიაგნოსტიკა და გონებრივი ჩამორჩენილობის პროფილაქტიკა;

ეპილეფსიის დიაგნოსტიკა და ზედამხედველობა;

დღენაკლულთა რეტინოპათიის სკრინინგის პილოტი, დღენაკლულთა სიბრმავის პროფილაქტიკა;

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში საინფორმაციო ელექტრონული რეგისტრების დანერგვა და ადმინისტრირება;

ბავშვთა სისხლში ტყვიის ბიომონიტორინგის ღონისძიებების განხორციელება.

1.2.2.2

იმუნოზაცია (პროგრამული კოდი 27 03 02 02)

მოსახლეობის დაცვის და შესაბამისი მარაგების შექმნის მიზნით ვაქცინების (მათ შორის, აივ-ინფექციით/შიდსით და C ჰეპატიტით დაავადებული პირების B ჰეპატიტის საწინააღმდეგო ვაქცინაციისათვის, აგრეთვე სამედიცინო პერსონალის, სამედიცინო ჩვენების მქონე საქართველოს მოქალაქეების და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ორგანიზებული კონტინგენტის ვაქცინაციისათვის, ქრონიკული

დაავადების (ჰიპერტენზია; გულის იშემიური დაავადება; დიაბეტი; ფქოდი; ასთმა და სუნთქვის უკმარისობის სხვა ფორმები) მქონე 65 წლის და უფროსი ასაკის პირებისა და თავშესაფრების ბენეფიციარების პნევმოკოკური ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინაციისათვის) და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) შესყიდვა;

სპეციფიკური (ბოტულიზმის, დიფტერიის, ტეტანუსის, გველის შხამის საწინააღმდეგო) შრატების და ყვითელი ცხელების საწინააღმდეგო ვაქცინების სტრატეგიული მარაგის შესყიდვა;

ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა;

გრიპის საწინააღმდეგო ვაქცინის შესყიდვა;

ვაქცინების, ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებების, სპეციფიკური შრატებისა და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) მიღება, შენახვა და გაცემა-განაწილება „ცივი ჯაჭვის“ პრინციპების დაცვით ცენტრალური დონიდან რეგიონულ/რაიონულ ადმინისტრაციულ ერთეულებამდე;

წითელას მასიური გავრცელების პრევენციისა და გლობალური ელიმინაციის სტრატეგიით განსაზღვრული ღონისძიებების ფარგლებში, მოსახლეობის არაიმუნურ ან არასრულად იმუნიზებულ ფენებში ეპიდევენტებით იმუნოპროფილაქტიკის წარმოება;

გრიპის საწინააღმდეგო სეზონურ ვაქცინაციას დაქვემდებარებული პირების აცრა;

„ცივი ჯაჭვი“-ს მოწყობილობების/ინვენტარის შესყიდვა და მონტაჟი.

1.2.2.3

ეპიდზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 03)

რეგიონებსა და მუნიციპალიტეტებში არსებული საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის შესაბამისი სამსახურების მიერ ეპიდზედამხედველობის განხორციელება და სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის ფუნქციონირება;

მუნიციპალური საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ცენტრების სამოქმედო არეალში ეპიდზედამხედველობის ღონისძიებების განხორციელება;

მაღარიისა და სხვა ტრანსმისიური პარაზიტული დაავადებების (დენგე, ზიკა, ჩიკუნგუნია, ყირიმ-კონგო, ლეიშმანიოზი და სხვა) პრევენცია და კონტროლი;

ნოზოკომიური ინფექციების ეპიდზედამხედველობა და კონტროლი;

ვირუსული დიარეების კვლევა ქვეყანაში შერჩეულ საყრდენ ბაზაში (ინფექციური პროფილის სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც მომსახურებას უწევს 0-დან 14 წლის ჩათვლით ასაკის ბავშვებს), ჰოსპიტალიზებულ 0-დან 14 წლის ჩათვლით ასაკის ბავშვთა ფეკალური სინჯების ლაბორატორიული კვლევა როტავირუსულ, ადენოვირუსულ და ნოროვირუსულ ინფექციებზე;

B და C ჰეპატიტებზე ეპიდზედამხედველობა;

გრიპზე, გრიპისმაგვარ დაავადებებსა და მძიმე, მწვავე რესპირაციულ დაავადებებზე ეპიდზედამხედველობის ქსელის მდგრადობის შენარჩუნება და სეზონურ/პანდემიურ გრიპზე (მ.შ. კორონავირუსზე)

რეაგირება.

1.2.2.4

უსაფრთხო სისხლი (პროგრამული კოდი 27 03 02 04)

დონორული სისხლის კვლევა B და C ჰეპატიტებზე, აივ-ინფექციაზე/შიდსზე (EIA/Elisa მეთოდით) და სიფილისზე (TPHA ან EIA მეთოდით);

დონორული სისხლის კვლევას აივ-ინფექციაზე/შიდსზე, B და C ჰეპატიტებზე (ნუკლეინის მჟავას ტესტირების (NAT) მეთოდოლოგიით);

ხარისხის გარე კონტროლისა და მონიტორინგის უზრუნველყოფა (მათ შორის, სისხლის დონორთა ერთიანი ეროვნული ელექტრონული ბაზის ადმინისტრირება პროგრამაში მონაწილე სისხლის ბანკებში და ყველა სხვა სისხლის ბანკში, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი საქმიანობის ლიცენზია, არ არიან პროგრამით განსაზღვრული მომსახურების მიმწოდებელი, მაგრამ თანხმობას განაცხადებენ ამ კომპონენტში მონაწილეობაზე და დარეგისტრირდებიან პროგრამის განმახორციელებელთან) დადგენილი წესის შესაბამისად;

სისხლის უანგარო, რეგულარული დონორობის მხარდაჭერისა და მოზიდვის ეროვნული კამპანიის განხორციელება, მათ შორის, „უანგარო დონორთა მსოფლიო დღესთან“ დაკავშირებული ღონისძიებების მხარდაჭერა;

სისხლის დონორთა ერთიანი ეროვნული ელექტრონული ბაზის ადმინისტრირება.

1.2.2.5

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, გარემოსა და პროფესიულ დაავადებათა ჯანმრთელობის სფეროში არსებული ვალდებულებების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 05)

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვისა და გარემოს ჯანმრთელობის სფეროში აღებული ვალდებულებების შესრულების ხელშეწყობა;

სხვადასხვა ტიპის საწარმოში დასაქმებულთა პროფესიულ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება, კერძოდ: დასაქმებულთა პროფესიული ჯანმრთელობის კვლევა მიზნობრივი ჯგუფების მიხედვით და გამოვლენილ პროფესიულ დაავადებათა დიაგნოზების მონაცემთა ბაზაში აგრეგირება; სამუშაო ადგილებზე არსებული პროფესიული რისკების ინვენტარიზაცია და შეფასება; პროფესიული რისკფაქტორების პირველადი პრევენციის ღონისძიებათა კომპლექსისა და მავნე ფაქტორების ექსპოზიციის დონის შემცირების რეკომენდაციების შემუშავება კონკრეტული საწარმოსათვის; დასაქმებულთა ჯანმრთელობის მონიტორინგის ოპტიმალური სქემისა და სამედიცინო შემოწმების პერიოდულობის განსაზღვრა მიზნობრივი ჯგუფების მიხედვით; საწარმოს ადმინისტრაციისა და დასაქმებულთა სწავლება პროფესიული დაავადებების პრევენციის, პროფესიული რისკების შეფასებისა და კონტროლის მექანიზმების საკითხებზე; ქვეყნის მასშტაბით კონკრეტულ საწარმოებში არსებული პროფესიული რისკების ეპიდემიოლოგიური რუკისა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა/განახლება.

1.2.2.6

ტუბერკულოზის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 02 06)

ტუბერკულოზის ყველა სავარაუდო შემთხვევის გამოკვლევა, დაავადებულთა ამბულატორიული მომსახურება (ანტიტუბერკულოზური პრეპარატებით უზრუნველყოფა და მკურნალობა უშუალო მეთვალყურეობით);

ლაბორატორიული მართვა;

ფთიზიატრიული სტაციონარული დახმარების ფარგლებში დიაგნოსტიკური, თერაპიული და ქირურგიული მომსახურება;

ტუბერკულოზის სენსიტიური და რეზისტენტული ფორმების მკურნალობა (მათ შორის, მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის ახალი მედიკამენტებით მკურნალობა და მკურნალობის მონიტორინგი);

ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, მათ შორის, პირველი და მეორე რიგის ანტიტუბერკულოზური მედიკამენტების შესყიდვა; მომსახურების სრულად ანაზღაურება;

ტუბერკულოზით გამოწვეული ავადობის, სიკვდილიანობის და ინფექციის გავრცელების შემცირება.

1.2.2.7

აივ ინფექციის/შიდსის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 02 07)

აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების შეფერხება და აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთათვის მკურნალობის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამა არ ითვალისწინებს მოსარგებლის მხრიდან თანაგადახდას);

აივ ინფექციაზე/შიდსზე ნებაყოფლობითი კონსულტაცია და ტესტირება;

აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა;

აივ-ინფექცია/შიდსის სამკურნალო პირველი რიგის და მეორე რიგის მედიკამენტების შესყიდვა;

აივ ინფექციის/შიდსის მართვის ღონისძიების ფარგლებში ზემოაღნიშნული მიზნების განხორციელების შედეგად შესრულდება მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) მე-3 მიზნის 3.3.1 ინდიკატორი. 2030 წლისთვის აივ ინფექციით/შიდსით ინფიცირების შემთხვევები 1000 მოსახლეზე 0.125-მდე შემცირდება. მდგრადი განვითარების მიზნების 3.3.1 ამოცანის შესრულების მიზნით მომზადდა საქართველოს აივ/შიდსის ეროვნული სტრატეგიული გეგმა (2019-2023). ამასთანავე, აივ ინფექციის/შიდსის მართვის სახელმწიფო პროგრამების დაფინანსება და მომსახურების მოცულობა ყოველწლიურად იზრდება. სახელმწიფო ეტაპობრივად ანაცვლებს გლობალური ფონდის ღონისძიებებს;

პროგრამულ სერვისებზე უზრუნველყოფილი უნივერსალური ხელმისაწვდომობა.

1.2.2.8

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 08)

ორსულთა ეფექტიანი პატრონაჟისა და მაღალკვალიფიციური სამედიცინო დახმარების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად: ანტენატალური მეთვალყურეობა;

გენეტიკური პათოლოგიების ადრეული გამოვლენა; ორსულებში B და C ჰეპატიტების, აივ ინფექციის/შიდსის და ათაშანგის სკრინინგი; ორსულთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ახალშობილთა და ბავშვთა სკრინინგი ჰიპოთირეოზზე, ფენილკეტონურიაზე, ჰიპერფენილალანინემიასა და მუკოვისციდოზზე;

ახალშობილთა სმენის სკრინინგული გამოკვლევა.

1.2.2.9

ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 09)

ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობა (სტაციონარული

დეტოქსიკაცია) და პირველადი რეაბილიტაცია, მათი ჩამანაცვლებელი ნარკოტიკით უზრუნველყოფა და სამედიცინო მეთვალყურეობა;

ალკოჰოლის მიღებით გამოწვეული ფსიქიკური აშლილობის მქონე პაციენტების სტაციონარული მომსახურება.

1.2.2.10

ჯანმრთელობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 10)

ჯანმრთელობის შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების მიზნით თამბაქოს მოხმარების კონტროლის გაძლიერება;

ჯანსაღი კვების შესახებ და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარების შესახებ ცნობიერების ამაღლება;

ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობა;

C ჰეპატიტის პრევენცია და მოსახლეობის განათლების ხელშეწყობა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის ხელშეწყობა;

ნივთიერებადამოკიდებულების და აზარტულ თამაშებზე დამოკიდებულების პრევენცია;

გარემოს და ჯანმრთელობის საკითხები;

ჯანმრთელობის ხელშეწყობის ღონისძიებათა პოპულარიზაცია და გაძლიერება (მათ შორის, ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა თემაზე მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებთან ურთიერთობა, სატელეკომუნიკაციო ან/და საეთერო (მათ შორის, სამედიცინო პროფილის) დროის შესყიდვა).

1.2.2.11

C ჰეპატიტის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 02 11)

სკრინინგული კვლევა;

C ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკა, მათ შორის, მკურნალობაში ჩართვამდე აუცილებელი კვლევებისა და მკურნალობის პროცესის მონიტორინგისთვის აუცილებელი კვლევების ჩატარების უზრუნველყოფა;

C ჰეპატიტის სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტით უზრუნველყოფა;

მედიკამენტების ლოჯისტიკა.

1.2.3

მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში (პროგრამული კოდი 27 03 03)

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა;

დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება;

თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურებით უზრუნველყოფა;

რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა;

თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება.

1.2.3.1

ფსიქიკური ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 27 03 03 01)

მოსახლეობისთვის ფსიქიატრიული მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურება;

ფსიქოსოციალური რეაბილიტაცია;

ფსიქიატრიული კრიზისული ინტერვენცია;

თემზე დაფუძნებული მობილური გუნდის მომსახურება;

ფსიქიკური დარღვევების მქონე პირთა თავშესაფრით უზრუნველყოფა.

1.2.3.2

დიაბეტის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 03 02)

შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ბავშვთა მომსახურება;

სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარების გაწევა;

შაქრიანი დიაბეტითა და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული მოსახლეობის სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

შაქრიანი დიაბეტითა და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული პაციენტების შესაძლო გართულებების პრევენცია.

1.2.3.3

ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება (პროგრამული კოდი 27 03 03 03)

18 წლამდე ასაკის ონკოჰემატოლოგიური პაციენტების ფინანსური ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად ონკოჰემატოლოგიური დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა.

1.2.3.4

დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია (პროგრამული კოდი 27 03 03 04)

პაციენტთა ჰემოდიალიზით და პერიტონეული დიალიზით უზრუნველყოფა;

ჰემოდიალიზისა და პერიტონეული დიალიზისათვის საჭირო სადიალიზე საშუალებების, მასალისა და მედიკამენტების შესყიდვა და მიწოდება;

თირკმლის ტრანსპლანტაცია;

ორგანოგადანერგილთა იმუნოსუპრესული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.5

ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა (პროგრამული კოდი 27 03 03 05)

ინკურაბელურ პაციენტთა ამულატორიული პალიატიური მზრუნველობა;

ინკურაბელურ პაციენტთა სტაციონარული პალიატიური მზრუნველობა;

ინკურაბელურ პაციენტთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.6

იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 27 03 03 06)

იშვიათი დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამულატორიული მომსახურება;

იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება;

ჰემოფილიით და სისხლის შედედების სხვა მემკვიდრული პათოლოგიებით დაავადებულ ბავშვთა და მოზრდილთა ამულატორიული და სტაციონარული მომსახურება;

იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტების სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.7

პირველადი და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 03 03 07)

სასწრაფო, სამედიცინო დახმარების და სამედიცინო ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა;

პირველადი ჯანდაცვის მომსახურება სოფლად (მათ შორის, ამულატორიული მომსახურებისათვის აუცილებელი მედიკამენტების და სამედიცინო დანიშნულების საგნების, ექიმის ჩანთის და სამედიცინო დოკუმენტაციის ბეჭდვის მომსახურების შესყიდვა);

შიდა ქართლის სოფლების ამულატორიული ქსელის ხელშეწყობა და განვითარება;

სპეციალურ დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებების მიერ შესაბამისი ამულატორიული და სტაციონარული მომსახურების მიწოდება;

სპეციალურ დაფინანსებაზე მყოფი ზოგიერთი სამედიცინო დაწესებულებების დამატებითი ფინანსური უზრუნველყოფა;

სოფლის მოსახლეობისათვის პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა.

1.2.3.8

რეფერალური მომსახურება (პროგრამული კოდი 27 03 03 08)

სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევა;

მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდით მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება;

ფილტვის ქრონიკული დაავადებების რეაბილიტაციის უზრუნველყოფა.

- 1.2.3.9 **თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება (პროგრამული კოდი 27 03 03 09)**
 თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა ამბულატორიული შემოწმება და მათთვის დამატებითი გამოკვლევების ჩატარება.
- 1.2.3.10 **ახალი კორონავირუსული დაავადების COVID 19-ის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 03 10)**
 ახალი კორონავირუსის (COVID 19) გავრცელებიდან გამომდინარე მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებულ გამოწვევებზე რეაგირების ეფექტური მექანიზმების შემუშავება და მართვა;
 ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მდგრადობის უზრუნველყოფა.
- 1.2.4 **დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება (პროგრამული კოდი 27 03 04)**
 „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ტერიტორიებისა და მალალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტების მოსახლეობისათვის სამედიცინო სერვისების მიწოდების უწყვეტობისა და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ამ მუნიციპალიტეტებისათვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში პირთა მომზადების საშუალებით;
 დიპლომისშემდგომი განათლების (პროფესიული მზადების)/სარეზიდენტო პროგრამების ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;
 პროფესიული რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა.
- 1.3 **ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 27 01)**
 მოსახლეობის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაცია;
 დევნილთა, სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულ და გადაადგილებას დაქვემდებარებულ პირთა (ეკომიგრანტთა) სოციალური დაცვისა და განსახლების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელების კოორდინაცია;
 ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მარეგულირებელი აქტების მომზადება და ზედამხედველობა;
 სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და მისი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;
 სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;
 სამკურნალო საშუალებების ხარისხზე, მათ მიმოქცევასა და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა;
 სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი და არაფულადი სახელმწიფო ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა და აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის ორგანიზება;
 საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების შეუფერხებელი მიწოდება;
 ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ხასიათის ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვა და მხარდაჭერა;

მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, ხანდაზმულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა/ბავშვთა მოვლა-პატრონობა გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა;

ქვეყანაში შრომის უსაფრთხოების დაცვის მექანიზმების მართვა, შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება; შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის თაობაზე შესაბამისი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების შემუშავება;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის პოლიტიკის, დასაქმების ხელშეწყობის, სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადება-გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მექანიზმების მართვა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა, ეკომიგრანტთა და მიგრანტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

1.3.1

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 27 01 01)

მოსახლეობის შრომისა და დასაქმების, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და საქმიანობის კოორდინაცია, აგრეთვე დევნილთა, ეკომიგრანტთა სოციალური დაცვისა და განსახლების, საქართველოში ემიგრაციიდან დაბრუნებულ საქართველოს მოქალაქეთა რეინტეგრაციის ხელშეწყობისა და საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა, საქართველოში კანონიერი საფუძვლით მყოფ უცხოელთა და საქართველოში სტატუსის მქონე მოქალაქეობის არმქონე პირთა ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელების კოორდინაცია;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება.

1.3.2

სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა (პროგრამული კოდი 27 01 02)

სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და მისი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;

სამკურნალო საშუალებების ხარისხზე, მათ მიმოქცევასა და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა.

1.3.3

დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა (პროგრამული კოდი 27 01 03)

საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების შეუფერხებელი მიწოდება

1.3.4

სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 27 01 04)

მოსახლეობის სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის რეალიზაცია და მისი განხორციელების ხელშეწყობა;

მოსახლეობის სოციალურად ყველაზე დაუცველი ფენის მხარდაჭერა, მოქალაქეთათვის გაწეული მომსახურების ხარისხის ამაღლება, სერვისების დახვეწა, უფრო მოქნილ, მარტივ და სწრაფ, მოსახლეობისათვის ადვილად ხელმისაწვდომ მექანიზმებზე გადაყვანა.

1.3.5

სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების მართვა (პროგრამული კოდი 27 01 05)

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის სექსუალური ხასიათის ძალადობის მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის რეალიზაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს ტერიტორიაზე კანონმდებლობით გათვალისწინებული ცენტრალური და ადგილობრივი მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციების უზრუნველყოფა, აგრეთვე სხვა სახელმწიფოში გაშვებების მიზნებისათვის ცენტრალური მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციის უზრუნველყოფა;

მეურვეობის, მზრუნველობის, მხარდაჭერის, შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ხასიათის ძალადობის მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვა, დახმარება და რეაბილიტაციის ხელშეწყობა;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის, ხანდაზმულთა და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთათვის ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნა.

1.3.6

საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა (პროგრამული კოდი 27 01 06)

საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში მოსახლეობისათვის ყოველდღიურ რეჟიმში, ასევე სხვადასხვა სახის კატასტროფის, მათ შორის ეპიდემიისა და პანდემიების, საომარი მდგომარეობის დროს დამდგარი საგანგებო სიტუაციებისას სწრაფი და ხარისხიანი გადაუდებელი სასწრაფო სამედიცინო და რეფერალური დახმარებისა და მოსახლეობისათვის პირველადი ჯანდაცვის მომსახურების მიწოდების უზრუნველყოფა/კოორდინირება;

პროფესიული მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, სასწავლო ან/და სატრენინგო მომსახურების მიწოდების ადმინისტრირება.

1.3.7

დევნითა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 01 07)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულ და გადაადგილებას დაქვემდებარებულ პირთა მიმართ სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება და მათთვის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესების ხელშეწყობა, მათ შორის, საარსებო წყაროების შექმნის გზით; ასევე, საქართველოში ემიგრაციიდან დაბრუნებულ საქართველოს მოქალაქეთა რეინტეგრაციისა და საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა, საქართველოში კანონიერი საფუძვლით მყოფ უცხოელთა და საქართველოში სტატუსის მქონე მოქალაქეობის არმქონე პირთა ადგილობრივი ინტეგრაციის ხელშეწყობა.

1.3.8

დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა მართვა (პროგრამული კოდი 27 01 08)

ქვეყანაში შრომისა და დასაქმების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა. შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა მექანიზმების მართვა; სამუშაოს მაძიებელთა და თავისუფალი (ვაკანტური) სამუშაო ადგილების რეგისტრაცია და ამ მიზნით შრომის ბაზრის მართვის საინფორმაციო

სისტემის ადმინისტრირება;

საქართველოში დაბრუნებული შრომითი მიგრანტების ადგილობრივ შრომით ბაზარზე დასაქმების, აგრეთვე, საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების დროებით ლეგალურად დასაქმების ხელშეწყობა;

სამუშაო ძალის შესახებ სტატისტიკური ინფორმაციის მოგროვება და ანალიზი. დასაქმების ფორუმების ჩატარების ორგანიზება.

1.3.9 **ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 27 01 09)**

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის რეალიზაცია და მისი განხორციელების ხელშეწყობა;

სერვისების განვითარება/სრულყოფა ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების განხორციელების გასაუმჯობესებლად.

1.4 **ახალ კორონავირუსთან დაკავშირებული კარანტინისა და სხვა ღონისძიებების განხორციელება (პროგრამული კოდი 24 20)**

„საქართველოში ახალი კორონავირუსის (COVID-19) შესაძლო გავრცელების აღკვეთის ღონისძიებების და ახალი კორონავირუსით გამოწვეული დაავადების შემთხვევებზე ოპერატიული რეაგირების გეგმის“ თანახმად, საქართველოში შემოსული საქართველოს მოქალაქეების და საკარანტინო ზონაში მოთავსებული პირების სავალდებულო კარანტინის ფარგლებში განთავსებასთან, ტრანსპორტირებასთან, კვებასთან, დასუფთავებასთან, უსაფრთხოებასთან და საკარანტინო პერიოდში სათანადო პირობების შექმნასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება.

1.5 **სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა (პროგრამული კოდი 27 04)**

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანმრთელობის დაცვის ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, რეაბილიტაცია, აღჭურვა და ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

1.6 **შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა (პროგრამული კოდი 27 05)**

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარება/განხორციელება, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და ცნობიერების ამაღლება;

შრომის ბაზარზე შრომის კანონმდებლობისა და შრომის უსაფრთხოების დაცვის კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა; შრომის დაცვის ნორმების გაუმჯობესება/სრულყოფა და ამის საფუძველზე, ობიექტების შემოწმებით დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება; „შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონისა და შრომის კანონმდებლობის ეფექტიანი აღსრულება; იძულებითი შრომისა და შრომითი ექსპლუატაციის გამოვლენის მიზნით კომპანიების პერიოდული შემოწმება და პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია, მათთვის კონსულტაციის გაწევა, მომსახურებების განვითარება, შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა, მათ შორის, ქალთა, დასაქმების ხელშეწყობა;

ავტორიზებულ/აკრედიტებულ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეგისტრირებულ სამუშაოს მაძიებელთა მომზადება/

გადამზადება, მათ შორის, ქალთა უპირატესობის გათვალისწინებით;

შრომის პირობების გაუმჯობესების მიზნით შრომის კანონმდებლობითა და შრომის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების შემუშავება და ეფექტური აღსრულება. შრომითი კოდექსის შესაბამისად შრომითი უფლებების, მ.შ. დისკრიმინაციის, სექსუალური შევიწროების აკრძალვის, გენდერული თანასწორობის და იძულებითი შრომითი ექსპლუატაციის პრევენცია;

შრომის პირობების დაცვის ნორმების გაუმჯობესება, საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა და ამის საფუძველზე, დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის ჯანსაღი/სამართლიანი შრომითი ურთიერთობების ხელშეწყობა.

1.7

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 30 05)

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობისა და შრომისუუნარობის შემთხვევების შემცირება;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთხვევაში, დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების გაწევისა და მათი ევაკუაციის ორგანიზება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში სანიტარიულ-ჰიგიენურ და ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და მათი ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

1.8

სსიპ - საპენსიო სააგენტო (პროგრამული კოდი 21 00)

„დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული დაგროვებითი საპენსიო სქემის მართვა და ადმინისტრირება;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

საპენსიო აქტივების განკარგვა კეთილსაიმედო ინვესტირების პრინციპების დაცვით, დაგროვებითი საპენსიო სქემის მონაწილეებისა და მათი მემკვიდრეების ინტერესების შესაბამისად;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის ანალიზი, რისკების შეფასება, ამ სქემის განვითარებასა და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ხედვის ჩამოყალიბება და რეკომენდაციების მომზადება.

1.9

ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი (პროგრამული კოდი 39 00)

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი ან კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისათვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზება და პრიორიტეტული სოციალური საჭიროებებისათვის მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროექტების დაფინანსება, მათ შორის, ერთჯერადი დახმარებების, აგრეთვე რეგულარული სოციალური შემწეობების/პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე 22 წლამდე ასაკის ბენეფიციართა მხარდაჭერა სახელმწიფო და მუნიციპალური დაფინანსების ლიმიტის ფარგლების გარეთ მოხვედრილი თერაპიისა და დიაგნოსტიკის შემთხვევაში, აგრეთვე ძვირად ღირებული დიაგნოსტიკური მომსახურება და მკურნალობა საზღვარგარეთ დადასტურებული სამედიცინო აუცილებლობის შემთხვევაში;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე მოზრდილთათვის ძვირად ღირებული მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

2

თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება

ქვეყნის უსაფრთხოება კეთილდღეობისა და განვითარების აუცილებელი წინაპირობაა. შესაბამისად, თავდაცვის სისტემის განმტკიცება და სამხედრო აღმშენებლობა ქართული სახელმწიფოს ეროვნული ამოცანაა. თავდაცვითი ომი ჩვენი სახელმწიფოს სუვერენული უფლებაა, ხოლო შეიარაღებული ძალების მზადყოფნა და სიძლიერე - ქვეყანაში სტაბილურობისა და მშვიდობის ერთ-ერთი მთავარი გარანტი.

ქვეყნის თავდაცვის სისტემის გაძლიერების მიზნით, განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ ეროვნული თავდაცვის სისტემის განვითარების პროცესში გაგრძელდება „ტოტალური თავდაცვის“ მიდგომის ინტენსიური დანერგვა;
- ✓ აშშ-სთან, როგორც ძირითად სტრატეგიულ პარტნიორთან ერთად, გაგრძელდება საქართველოს თავდაცვის მზადყოფნის პროგრამის (GDRP) განხორციელება, რომლის ფარგლებში, მომზადდება და აღიჭურვება თავდაცვის ძალების ქვეითი ბატალიონები;
- ✓ განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საინჟინრო, ლოჯისტიკური, სპეციალური დანიშნულების ძალების, საჰაერო თავდაცვის, საჰაერო-სატრანსპორტო, ჯავშანსაწინააღმდეგო, დაზვერვის, არტილერიის, მართვისა და კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემების შესაძლებლობების განვითარებას, კიბერუსაფრთხოებისა და სტრატეგიული კომუნიკაციების სფეროების და ეროვნული გვარდიის შემდგომ რეფორმირებას;
- ✓ თანამედროვე მოთხოვნების გათვალისწინებით, გაგრძელდება სამხედრო განათლების სფეროს ოფიცერთა და სერჟანტთა მომზადების მნიშვნელოვანი სეგმენტების ინსტიტუციონალიზაცია და ალიანსის სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა; ნატო-საქართველოს წვრთნისა და შეფასების ერთობლივი ცენტრის (JTEC) შემდგომი განვითარება მნიშვნელოვნად გაზრდის თავდაცვის შეფასების შესაძლებლობებს, ისევე როგორც ხელს შეუწყობს ნატოს „პარტნიორობის თავსებადობის ინიციატივის“ (Partnership Interoperability Initiative) განხორციელებას; ამასთან, მოხდება საბრძოლო საწვრთნელი ცენტრის (CTC) სრულფასოვანი გამართვა, საწყისი საბრძოლო მომზადებისა და დოქტრინების ცენტრების შემდგომი განვითარება ნატოს სტანდარტების გათვალისწინებით;
- ✓ ალიანსის გაძლიერებული მოწინავე განლაგების (Enhanced Forward Presence) გათვალისწინებით გაგრძელდება თავდაცვის ლოჯისტიკის სფეროს ტრანსფორმაცია;
- ✓ განხორციელდება ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტით (SNGP) გათვალისწინებული ინიციატივების იმპლემენტაცია, რომლის ფარგლებშიც, როგორც ორმხრივი, ისე მრავალმხრივი ფორმატების გამოყენებით, ალიანსისგან მიღებული ეფექტიანი მხარდაჭერით მიიღწევა ნატოს თანათავსებადობის მაღალი ხარისხი;
- ✓ ტოტალური თავდაცვის პრინციპის გათვალისწინებით, გაგრძელდება სარეზერვო ქვედანაყოფების მომზადება. აქტიური რეზერვის განვითარების მიზნით, გაგრძელდება სპეციალისტთა რეზერვის პროგრამის შემდგომი გაფართოების გეგმების შემუშავება, რაც გულისხმობს რეგულარულ ქვედანაყოფებში სპეციალისტთა რეზერვისტებისთვის შესაბამისი პოზიციების განსაზღვრას;
- ✓ გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები სამხედრო-სამეცნიერო კვლევების, სამხედრო მრეწველობის განვითარებისა და მისი საექსპორტო

პოტენციალის გაზრდის მიზნით;

- ✓ GDRP-ის მიმდინარეობის პარალელურად, უზრუნველყოფილი იქნება მასში ჩართული ქვედანაყოფების პირადი შემადგენლობის სათანადო ანაზღაურების სისტემით ეტაპობრივი უზრუნველყოფა;
- ✓ გაგრძელება როგორც სამხედრო-სამედიცინო შესაძლებლობების განვითარება, ისე თავდაცვის ძალების, თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა, მათი ოჯახის წევრთა, ვეტერანთა, დადუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრთა და სამოქალაქო პირთა სამედიცინო მომსახურების/რეაბილიტაციის ეფექტიანობის ამაღლება და დაჭრილ/დაშავებულ სამხედრო მოსამსახურეთა საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის ღონისძიებები;
- ✓ მოსამსახურეებისთვის გაგრძელება ბინათმშენებლობის თანადაფინანსება და სხვა სოციალური პროექტები;
- ✓ ერთ-ერთი პრიორიტეტი კვლავაც იქნება სამხედრო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია; მათ შორის, განხორციელდება ყველა მოქმედი ყაზარმისა და სასადილოს, სრული რეაბილიტაცია. ჯარისკაცებისთვის მოწყობა ახალი სპორტული ინფრასტრუქტურა, ასევე, მოწესრიგდება სამხედრო ბაზების შიდა ინფრასტრუქტურა.

მაღალპროფესიულ დონეზე უზრუნველყოფილი იქნება დანაშაულის პრევენცია, დანაშაულზე სწრაფი რეაგირება, საზოგადოებრივი უსაფრთხოება, მართლწესრიგის დაცვა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ფაქტების გამოვლენა. მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება თანამშრომელთა სამუშაო პირობები და კიდევ უფრო მოქნილი და სწრაფი სერვისები იქნება შესთავაზებული საზოგადოებისათვის.

- ✓ გაგრძელება კრიმინალური პოლიციის რეფორმა, რომელიც საპოლიციო საქმიანობის საფუძველს წარმოადგენს. კრიმინალურ პოლიციაში დასრულდება ოპერატიული, საგამომიებო და საუბნო მიმართულებების მკაფიოდ გამიჯვნა. განვითარდება მართლწესრიგის ოფიცრის ინსტიტუტი, რომლის უმთავრესი ამოცანა იქნება დანაშაულის პრევენციაზე მუშაობა;
- ✓ საგამომიებო სისტემის რეფორმის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია საგამომიებო და საპროკურორო ფუნქციების გამიჯვნა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის რეფორმის საფუძველზე. რეფორმის მიზანია გამოიძიების პროცესში გამომიძიებლების მეტი დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა, გამოიძიების ხარისხის ამაღლება და საპროკურორო ზედამხედველობის გაძლიერება. აღნიშნული რეფორმის ფარგლებში უკვე მომზადებულია და მიღებული იქნება სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ცვლილებების პროექტი და სამოქმედო გეგმა, ვენეციის კომისიის რეკომენდაციების გათვალისწინებით;
- ✓ გაგრძელება სასაზღვრო პოლიციის რეფორმა; რეფორმის ფარგლებში განვითარდება ადამიანური რესურსების უკეთ მართვის, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურისა და საზღვარზე დაკვირვების თანამედროვე ტექნიკური საშუალებები; გაგრძელება საზღვრის მართვის რისკების ანალიზის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება;
- ✓ განხორციელდება საპატრულო პოლიციის რეფორმის ახალი ეტაპი. რეფორმის ფარგლებში დაინერგება სტანდარტული მოქმედებების პროცედურები და სამართალდარღვევების გამოკვეთის თანამედროვე საშუალებები. გაძლიერდება ქვეით პატრულ-ინსპექტორთა კორპუსი და ამ გზით ამაღლება ტურისტული და გასართობი ინფრასტრუქტურით დატვირთულ მიმართულებებზე უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის სტანდარტები. საგზაო უსაფრთხოების სფეროში არსებული გამოწვევების დასაძლევად განვითარდება უკონტაქტო პატრულირება. საპატრულო პოლიციის ერთიანი მომსახურების ცენტრის კონცეფცია დაინერგება მთელი ქვეყნის მასშტაბით;
- ✓ საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრი „112“, საზოგადოებრივი და საგზაო უსაფრთხოების დონის ამაღლების ფარგლებში, გააგრძელებს ქვეყნის მასშტაბით ვიდეო-სამეთვალყურეო სისტემების დამატება/განვითარებას;

- ✓ საზოგადოების წევრთა უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, კიდევ უფრო გაძლიერდება საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური და მეხანძრე-მაშველების შესაძლებლობები; დაგეგმილია საოპერაციო შესაძლებლობების/რესურსების გაძლიერება, მზადყოფნის დონის ამაღლება და რეაგირების ხარისხის გაზრდა, ტექნიკა/აღჭურვილობის ძირეული განახლება და ინფრასტრუქტურის სრული მოდერნიზაცია, ასევე, საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელოვანი განვითარება;
- ✓ არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების სფეროში განხორციელებული და მიმდინარე რეფორმის კვალდაკვალ, უზრუნველყოფილი იქნება პოლიციის დანაყოფებში ბავშვზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;
- ✓ დაინერგება დანაშაულის პრევენციაზე მიმართული მიდგომები, მათ შორის, ანალიზზე დაფუძნებული საპოლიციო საქმიანობის მოდელი; ამ მიზნით, გაგრძელდება ანალიტიკოსთა ქსელის შექმნა საპოლიციო დანაყოფებში მთელი ქვეყნის მასშტაბით;
- ✓ გაღრმავდება თანამშრომლობა საერთაშორისო საპოლიციო სტრუქტურებთან; საქართველო აქტიურად ითანამშრომლებს ევროპოლთან 2017 წელს გაფორმებული შეთანხმების საფუძველზე;
- ✓ გაგრძელდება საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების პროგრამის განხორციელება; მნიშვნელოვნად გაიზრდება ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება საგზაო მოძრაობის ადმინისტრირების სფეროში;
- ✓ სამინისტროს პრიორიტეტად დარჩება აქტიური ბრძოლა ორგანიზებულ დანაშაულთან და ნარკოდანაშაულთან;
- ✓ გაგრძელდება ახალი საპოლიციო ციფრული პროდუქტების შექმნა. მათ შორისაა: ანონიმური შეტყობინებების პლატფორმა, საზღვრის კვეთის ელექტრონული სისტემა, ავტოსატრანსპორტო საშუალებების საინფორმაციო პლატფორმა, მოქალაქეებთან უკუკავშირის სისტემა და სხვ.;
- ✓ საზოგადოებისა და პოლიციის თანამშრომელთათვის ღირსეული და უსაფრთხო პირობების შესაქმნელად, გაგრძელდება პოლიციის შენობების განახლება/რეაბილიტაცია და ახალი ობიექტების მშენებლობა, შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით მათი უზრუნველყოფა;
- ✓ განხორციელდება მნიშვნელოვანი პროექტები, რაც კიდევ უფრო მოქნილს, კომფორტულსა და მრავალფეროვანს გახდის მომსახურების სააგენტოს მიერ საზოგადოებისთვის შეთავაზებულ სერვისებს.

გაგრძელდება პენიტენციური სისტემის მაღალი საერთაშორისო სტანდარტებით მოწყობის პროცესი. ამ მიზნით განხორციელდება:

- ✓ პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის მაღალ საერთაშორისო სტანდარტებთან მაქსიმალური მიახლოება;
- ✓ ახალი, მცირე ზომის დაწესებულებების მშენებლობა, ხოლო არსებული დაწესებულებების გაუმჯობესება უსაფრთხოების, ადამიანის უფლებებისა და რეაბილიტაციის დარგში მოქმედი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ✓ საოჯახო ტიპის პენიტენციური დაწესებულების შექმნა, სადაც ერთი და იმავე სასწავლო ინტერესებისა და მისწრაფებების მქონე რამდენიმე არასრულწლოვანი თავსდება და ოჯახურ გარემოში ცხოვრობს გათავისუფლებამდე;
- ✓ პენიტენციურ დაწესებულებებში უსაფრთხოების, გარე პერიმეტრის დაცვისა და ესკორტის ღონისძიებების გაუმჯობესება დაწესებულებიდან გაქცევის, მიმალვის ან დაწესებულებაში უკანონო ნივთების შეტანის შესაძლებლობის შემცირების მიზნით;
- ✓ ინდივიდუალური შეფასების, მათ შორის, კლასიფიკაციის, სასჯელის დაგეგმვისა და შემთხვევის მართვის ეფექტიანი მეთოდოლოგიების იმპლემენტაცია;
- ✓ მსჯავრდებულებისთვის დასაქმების, პროფესიული სწავლების, განათლებისა და განტვირთვის შესაძლებლობების გაუმჯობესება და ამ მიზნით შესაბამისი სისტემებისა და ინფრასტრუქტურის შექმნა, მოწყვლადი ჯგუფების საჭიროებების გათვალისწინებით;
- ✓ პენიტენციურ დაწესებულებებში განთავსებული ბრალდებულ-

მსჯავრდებულებისთვის მიწოდებული ჯანდაცვის სერვისების შემდგომი გაუმჯობესება მათი სამოქალაქო სექტორში გაცემული მომსახურების ხარისხთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით;

- ✓ გათავისუფლებისთვის მომზადების პოლიტიკის დანერგვა პენიტენციური დაწესებულებიდან პრობაციის სისტემაში გადასვლის, პენიტენციური დაწესებულებიდან/პრობაციიდან საზოგადოებაში დაბრუნების ხელშესაწყობად;
- ✓ 14 წლამდე ასაკის ბავშვებთან დანაშაულის პრევენციის მიმართულებით მუშაობის გაძლიერება;
- ✓ პენიტენციურ დაწესებულებებსა და პრობაციის ბიუროებში ბენეფიციარების, თანამშრომლებისა და სტუმრებისათვის უსაფრთხოებისა და სამუშაო პირობების გაუმჯობესება;
- ✓ თანამშრომლებისთვის ღირსეული და არადისკრიმინაციული სამუშაო პირობების შექმნა პენიტენციურ დაწესებულებებსა და პრობაციის ბიუროებში;

2.1 საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება (პროგრამული კოდი 30 01)

პრევენციული და საგამოძიებო ფუნქციების გაძლიერება;

ეფექტიანი და ანგარიშვალდებული სამართალდამცავი უწყების ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულის პრევენციას, დანაშაულზე სწრაფ რეაგირებას, საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას, მართლწესრიგს და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ფაქტების გამოვლენას;

ოჯახური დანაშაულის, ქალთა მიმართ ძალადობის, დისკრიმინაციის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის, ტრეფიკინგის, არასრულწლოვანთა მიერ/მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ფაქტებზე დროული რეაგირებისა და მიმდინარე გამოძიების ეფექტიანობის გაზრდა;

საქართველოში კანონიერი საფუძვლის გარეშე მყოფი უცხოელების ქვეყნიდან გაძევების პროცედურების განხორციელება;

უცხო ქვეყნებში უკანონოდ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების დაბრუნების მიზნით რეადმისიის შესახებ შეთანხმებების აღსრულება.

2.2 თავდაცვის მართვა (პროგრამული კოდი 29 01)

საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს პარლამენტის მიერ განსაზღვრული ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის მხარდასაჭერად საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა; ეფექტიანი ადმინისტრირების განსახორციელებლად საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სტრატეგიული მართვის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების განსაზღვრა და დაგეგმვა;

პარტნიორ ქვეყნებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (ნატო, ევროკავშირი, ეუთო, გაერო) ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დიპლომატიური (სამოქალაქო და სამხედრო) წარმომადგენლების მხარდაჭერა, თავდაცვისა და უსაფრთხოების კონფერენციის ორგანიზება, შეიარაღების კონტროლის და ვერიფიკაციის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და მისი ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.

2.3 ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 09)

ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის შესაძლებლობების შენარჩუნება/გაუმჯობესება, ლოჯისტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, საქართველოს თავდაცვის მზადყოფნის პროგრამისთვის (GDRP) საჭირო ლოჯისტიკური ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს და საქართველოს თავდაცვის ძალების კომუნალური ხარჯების უზრუნველყოფა.

2.4

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება (პროგრამული კოდი 26 02)

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოსაყალიბებლად, საქართველოს კანონმდებლობის ანალიზისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების, დამოუკიდებელი ექსპერტებისა და საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება და ღონისძიებების განხორციელება;

პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა;

პენიტენციური სისტემის კვებითი მომსახურების უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის უნიფორმით, რბილი ინვენტარითა და პირადი ჰიგიენისთვის აუცილებელისაშუალებებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია (მსჯავრდებულთა პროფესიულ/სახელობო, სატრენინგო/საგანმანათლებლო და ფსიქოსოციალურ პროგრამებში, ფსიქოსოციალურ ტრენინგებსა და კურსებში, კულტურულ ღონისძიებებსა და დასაქმების პროგრამებში ჩართულობის უზრუნველყოფით);

პენიტენციური სისტემის აუცილებელი მედიკამენტებით, სამედიცინო დანიშნულების საგნებით, ლაბორატორიული საგნებითა და რეაქტივებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის სხვადასხვა პროფილის მოწვეული ექიმ-სპეციალისტების კონსულტაციების, სამოქალაქო სექტორის კლინიკებში სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების გაწევა და ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულებასა და ტუბერკულოზის სამკურნალო და სარეაბილიტაციო ცენტრში მომსახურების შეთავაზება;

ანტიტუბერკულოზური მკურნალობის საჭიროების მქონე პირთა, აივინფექციის/შიდსის გამოვლენის მიზნით და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სკრინინგი და შესაბამისი მკურნალობის კურსის ჩატარება; დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უნივერსალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

პენიტენციურ სისტემაში არსებული ინფრასტრუქტურის/დაწესებულებების რემონტი/რეკონსტრუქცია, შესაბამისი მანქანა-დანადგარებით აღჭურვა მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოების მიზნით.

2.4.1

პენიტენციური სისტემის მართვა და ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 26 02 01)

პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა;

პენიტენციური სისტემის კვებითი მომსახურების უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის უნიფორმით, რბილი ინვენტარითა და აუცილებელი პირადი ჰიგიენისათვის აუცილებელი საშუალებებით

უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია (მსჯავრდებულთა პროფესიულ/სახელობო, სატრენინგო/საგანმანათლებლო და ფსიქოსოციალურ პროგრამებში, ფსიქოსოციალურ ტრენინგებსა და კურსებში, კულტურულ ღონისძიებებსა და დასაქმების პროგრამებში ჩართულობის უზრუნველყოფით).

2.4.2

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 02 02)

პენიტენციური სისტემის აუცილებელი მედიკამენტებით, სამედიცინო დანიშნულების საგნებით, ლაბორატორიული საგნებითა და რეაქტივებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის სხვადასხვა პროფილის მოწვეული ექიმ-სპეციალისტების კონსულტაციების, სამოქალაქო სექტორის კლინიკებში სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების გაწევა და ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულებასა და ტუბერკულოზის სამკურნალო და სარეაბილიტაციო ცენტრში მომსახურების შეთავაზება;

ანტიტუბერკულოზური მკურნალობის საჭიროების მქონე პირთა, აივ-ინფექცია/შიდსის გამოვლენის მიზნით და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ბრალდებულების/მსჯავრდებულების სკრინინგი და შესაბამისი მკურნალობის კურსის ჩატარება;

დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაზე ხელმისაწვდომობა უნივერსალურია.

2.4.3

პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 26 02 03)

პენიტენციურ სისტემაში არსებული ინფრასტრუქტურის/დაწესებულებების რემონტი-რეკონსტრუქცია, შესაბამისი მანქანა-დანადგარებით აღჭურვა მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოების მიზნით.

2.5

სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 20 01)

საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის დაცვა უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებისგან;

სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;

ტერორიზმთან ბრძოლა;

სახელმწიფო უსაფრთხოებისთვის საფრთხის შემცველი ტრანსნაციონალური ორგანიზებული და საერთაშორისო დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა;

ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

კორუფციის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მისი კონტროლი.

2.6

სახელმწიფო საზღვრის დაცვა (პროგრამული კოდი 30 02)

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო

ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცეში და საქართველოს იურისდიქციისადმი დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადასარჩენად;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი;

სასაზღვრო პოლიციის სტრუქტურული ერთეულების, რეგიონული სამმართველოებისა და სასაზღვრო სექტორების ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის საჭირო ფლოტის მხარდაჭერა.

2.7 ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 05)

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურის შენარჩუნება და განვითარება, კერძოდ: სამხედრო ბაზებში შემავალი ყველა ფუნქციური ზონის განვითარება და რეაბილიტაცია; ახალი სამხედრო ობიექტების მშენებლობა; სპორტული დარბაზების მშენებლობა/კაპიტალური რემონტი; საინჟინრო კომუნიკაციების და ქსელების რეაბილიტაცია; სამხედრო მოსამსახურეებისათვის საბინაო ფონდის შექმნა.

2.8 სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა (პროგრამული კოდი 30 06)

ტაქტიკურ დონეზე საომარი მდგომარეობით, ბუნებრივი ან/და ადამიანური ფაქტორით გამოწვეული ინციდენტისგან/საგანგებო სიტუაციისგან ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, გარემოს ან/და ქონების დასაცავად სათანადო რესურსებისა და ინსტრუმენტების გამოყენებით შესაბამისი კომპლექსური ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა;

სტრატეგიულ (პოლიტიკურ) და ოპერაციულ დონეებზე გადაწყვეტილებების მისაღებად შესაბამისი პირებისთვის რეკომენდაციების/წინადადებების შემუშავება და წარდგენა, აგრეთვე ორგანიზაციული, ტექნიკური და საინფორმაციო-ანალიტიკური დახმარების გაწევა;

ურბანული საძიებო სამაშველო ჯგუფისათვის გაეროს საერთაშორისო საძიებო სამაშველო მრჩეველთა ჯგუფის, INSARAG-ის კლასიფიკაციის მინიჭება;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო მომსახურების გაწევა;

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნასთან, მართვასთან, შენახვასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული საოპერაციო პროცედურების განხორციელება.

2.9 თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება (პროგრამული კოდი 29 08)

ეროვნული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, საქართველოს თავდაცვის ძალების თავდაცვის შესაძლებლობების გაზრდა შესაძლო სამხედრო აგრესიის შესაკავებლად;

საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებიდან და გამოწვევებიდან გამომდინარე და საქართველოს ეროვნული და თავდაცვის დაგეგმვის დოკუმენტებით განსაზღვრული სამხედრო მიზნებისა და ამოცანების შესასრულებლად საქართველოს თავდაცვის ძალების თავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება;

საქართველოს თავდაცვის ძალების არსებული სამხედრო ტექნიკის

მოდერნიზაცია და თანამედროვე თავდაცვითი შეიარაღებით უზრუნველყოფა;

2.10

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 03)

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთათვის, პენსიონერებისათვის, მათი ოჯახის წევრებისთვის, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრებისთვის სამედიცინო დახმარების გაწევა და საბაზისო სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს თავდაცვის ძალების მოთხოვნების შესაბამისად, სოციალური და ფსიქოლოგიური მხარდაჭერისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

სამედიცინო მხარდაჭერის როლი 2 დონის ქვედანაყოფების ჩამოყალიბება და აღჭურვა;

საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების სამედიცინო ავტოტექნიკით დაკომპლექტება, ხარჯვადი სამედიცინო მარაგების შევსება, აგრეთვე მოძველებული სამედიცინო აღჭურვილობის ეტაპობრივი ჩანაცვლება/განახლება თანამედროვე სტანდარტებისა და მოთხოვნების შესაბამისად;

დაჭრილი/დაშავებული სამხედრო მოსამსახურეების საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის ღონისძიებების გატარება, ფიზიკური რეაბილიტაციის და პროტეზირების პროგრამის განხორციელება;

2.11

დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 40 01)

საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის და ხელისუფლების სხვა უმაღლესი ორგანოების ხელმძღვანელ პირთა, საქართველოში ვიზიტით მყოფ უცხო ქვეყნების უმაღლესი თანამდებობის პირთა, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების დაცვა და მათი უსაფრთხოების დონის ამაღლება. ეს პროცესი უწყვეტია.

2.12

პროფესიული სამხედრო განათლება (პროგრამული კოდი 29 02)

მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად ეფექტიანი საგანმანათლებლო და სასწავლო პროგრამების განხორციელებით კადეტთა ზოგადი განათლების და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა;

კვალიფიციური და შესაბამისი უნარ-ჩვევების მქონე ოფიცერთა კორპუსის აღზრდა და მომზადება;

კადრების პროფესიული გადამზადებისთვის სპეციალიზებული მოკლე- და გრძელვადიანი კურსების, ტრენინგების, აგრეთვე გამოცდილების გაზიარების მიზნით შეხვედრებისა და კონფერენციების გამართვა;

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის გაუმჯობესება;

თანამედროვე თავდაცვის ძალების ჩამოსაყალიბებლად ქვეყნის გარეთ პროფესიული განვითარების სასწავლო კურსების ჩატარება როგორც სამხედრო მოსამსახურეებისთვის, ისე სამოქალაქო პირებისთვის.

2.13

საქართველოს პროკურატურა (პროგრამული კოდი 33 00)

ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება;

ოჯახში ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების

შესაბამისი გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება;

პროკურატურის თანამშრომელთა ეთიკის კოდექსისა და დისციპლინურ გადაცდომებთან დაკავშირებული განმარტებების შემუშავება, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული გადაცდომების კონკრეტიზაცია;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებების შესაბამისი და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაცია;

პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით მასმედიასთან ურთიერთობის ეფექტური მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების არსებული მექანიზმების სრულყოფა;

მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა;

დანაშაულის პრევენციის ადგილობრივი საბჭოების შექმნა; პროკურატურის ცნობადობის ამაღლება და როლის გაზრდა დანაშაულის პრევენციის (მათ შორის, „საზოგადოებრივი პროკურატურის“ პროექტის მეშვეობით) პროცესში;

არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურორთა გადამზადება; არასრულწლოვანებთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების სრულყოფა, არასრულწლოვანზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;

საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, განხორციელებული საკანონმდებლო სიახლეების პრაქტიკაში სწორი იმპლემენტაციისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფით;

თანამიმდევრული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით პროკურატურისა და სხვა საგამოძიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისთვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება.

2.14 **სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 07)**

საწარმოო ბაზის განახლება და მისი თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, საქართველოს თავდაცვის ძალების შეიარაღებისა და ტექნიკური საშუალებების აღდგენა და მოდერნიზაცია;

მრეწველობის, მათ შორის, მანქანათმშენებლობის, ზოგიერთი დარგის განვითარება, ახალი ტექნოლოგიური პროცესების კვლევა და ოპტიმიზაცია;

ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლებისა და სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის განვითარების მიზნით თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების განხორციელება;

საწარმოო სიმძლავრეების გაზრდა/მშენებლობა და ექსპერიმენტული მოდელების შექმნა ექსპორტის გაზრდის მიზნით.

2.15 **საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები (პროგრამული კოდი 29 06)**

ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის წინაშე აღებული ვალდებულებების წარმატებით შესრულება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ნატოს ეგიდით წარმოებულ „მტკიცე მხარდაჭერის

მისიაში“ (RSM) მონაწილეობა;

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში აქტიური თანამშრომლობა და ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისიებში მონაწილეობა;

საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების მონაწილეობასთან დაკავშირებული ხარჯების (საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში მონაწილე ქვედანაყოფების პერსონალის საზღვარგარეთ მივლინების, იმუნიზაციის, სამედიცინო და სხვა ქონების შეძენის და ინტერნეტით მომსახურების ხარჯების) დაფინანსება, გადასროლისწინა მომზადებისთვის საჭირო საბრძოლო მასალის შეძენა, ჯარისკაცების აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

2.16

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია (პროგრამული კოდი 23 03)

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროებში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტული გარემოს ხარისხის ამაღლება;

კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

პრევენციული ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით;

საქართველოსა და უცხო ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებსა და პროცედურებთან დაკავშირებით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა;

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების გადახდისთვის თავის არიდების ფაქტების აღსაკვეთად;

ფინანსური დანაშაულის გამოძიების საერთაშორისო ქსელის პროექტებში მონაწილეობა;

ინტელექტუალური საკუთრების უფლების ეკონომიკურ დანაშაულად მიჩნევისთვის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში თანამშრომლობა;

თადლითობის ფაქტების აღმოჩენის/გამოვლენის, აგრეთვე კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის მეთოდებთან დაკავშირებით ევროპული სამსახურების მიერ ორგანიზებულ კონფერენციებსა და სემინარებში სისტემატური მონაწილეობის უზრუნველყოფა.

2.17

ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 20 02)

უფლებამოსილი ორგანოს მიმართვის საფუძველზე, სპეციალური ტექნოლოგიური საშუალებებით, ფარული მეთოდებით საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, თავდაცვისუნარიანობის, ტერიტორიული მთლიანობის, მართლწესრიგისა და სამხედრო პოტენციალის წინააღმდეგ მიმართულ ქმედებათა შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, აგრეთვე სისხლის სამართლის საქმეზე ფაქტობრივი მონაცემების მოპოვება და ამ მიზნით ისეთ ღონისძიებათა განხორციელება, რომლებიც დაკავშირებულია: სატელეფონო კომუნიკაციის ფარულ მიყურადებასა და ჩაწერასთან; კავშირგაბმულობის არხიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; კომპიუტერული სისტემიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; გეოლოკაციის რეალურ დროში განსაზღვრასთან; საფოსტო-სატელეგრაფო გზაწინაშის კონტროლთან; ფარულ ვიდეოჩაწერასთან ან/და აუდიოჩაწერასთან, ფარულ ფოტოგადაღებასთან;

„კონტრდაზვერვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ოპერატიულ-ტექნიკური

ღონისძიებების და იმავე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ელექტრონული თვალთვალის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო უწყებებისა და დაწესებულებების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური უზრუნველყოფა;

სასაზღვრო ტექნოლოგიების განვითარება და სასაზღვრო გამტარი პუნქტების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურების უზრუნველყოფა.

2.18

ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 03)

საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, მოძრავი ტვირთების დაცვა და გაცილება, ფულადი სახსრებისა და სხვა ფასეულობათა გადაზიდვა და ინკასირება, დადებული ხელშეკრულებებისა და სახელმწიფო შეკვეთების ფარგლებში მესაკუთრის ქონებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისგან, დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება, ობიექტების ციფრული კავშირგაბმულობისა და თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა;

ავტოპარკის მუდმივი განახლება;

ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.

2.19

სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური (პროგრამული კოდი 37 00)

ომისა და თავდაცვის ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისთვის სათანადო, ღირსეული პირობების შექმნა;

სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის განმტკიცებისთვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოს და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლისა და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება.

2.20

მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები (პროგრამული კოდი 29 04)

კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება, უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმების დანერგვა, მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლება, ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება;

საერთაშორისო ფორუმების, სემინარების და კონფერენციების ჩატარება კიბერუსაფრთხოების სფეროში გამოცდილების გაზიარების მიზნით.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში შემავალი კრიტიკული

ინფორმაციული სისტემების სუბიექტების უსაფრთხო და მდგრადი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

სამხედრო სწავლებებში კიბერუსაფრთხოების ელემენტების ინტეგრირება;

კავშირგაბმულობის და ინფორმაციული სისტემების განვითარება შეიარაღებული საქართველოს თავდაცვის ძალების მართვისა და კონტროლის სისტემის მხარდასაჭერად; კავშირგაბმულობის სერვისების, ინტერნეტისა და საფოსტო მომსახურების უზრუნველყოფა; საინფორმაციო ტექნოლოგიების მიმართულებით დამატებითი სტანდარტებისა და წესების შემუშავება და დანერგვა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება; სერვისების უწყვეტობის უზრუნველყოფისა და უსაფრთხოების ხარისხის გაზრდა, დამატებითი სტანდარტებისა და წესების შემუშავება და დანერგვა;

რესურსების მართვის ინტეგრირებული სისტემის (IRMS) ეტაპობრივი დანერგვა, რომელიც მოიცავს ურთიერთდაკავშირებული „ქვედანაყოფების ორგანიზების და აღჭურვის“ (TOE), „ადამიანური რესურსების მართვისა და ანგარიშგების“ (HRMS), „სახელფასო“ (Payroll), „ლოჯისტიკის“ (LOG), „საბრძოლო მზადყოფნის“ (REA), „დანახარჯებისა და რესურსების დაგეგმვის“ (CRP), „ინფრასტრუქტურის“ (INF), „წვრთნის“ (TRA) და „სამედიცინო“ (MED) მოდულებს.

2.21

დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია (პროგრამული კოდი 26 06)

ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია და დანაშაულის პრევენცია, მათ შორის, დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რისკგუფებთან მუშაობა, დანაშაულის ადრეულ პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების და სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერთა და განრიდებულთა ჩართულობის უზრუნველყოფა; სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველ პირთა მიერ ჩადენილი დანაშაულის პრევენცია, შეფასება, რეფერირება, ამ პირთა რეაბილიტაცია და მათთვის საჭირო სერვისების მიწოდება;

დანაშაულის გამომწვევი რისკფაქტორების შესამცირებლად ბენეფიციარების ფსიქოსოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, ყოფილი პატიმრების ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების გადაჭრა; მათთვის შრომის ბაზრის მოთხოვნების ადეკვატური ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება და პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციის გაწევა, ადდენითი მართლმსაჯულების, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდება და მათი შემდგომი განვითარება;

ფსიქოსარეაბილიტაციო, პროფესიული გადამზადების და საგანმანათლებლო პროგრამებში, აგრეთვე საზოგადოებრივ-კულტურულ საქმიანობაში პრობაციონერთა ჩართულობის უზრუნველყოფა; სრულწლოვან და არასრულწლოვან მსჯავრდებულთა მიმართ სასჯელის - შინაპატიმრობის, როგორც წესი, ელექტრონული ზედამხედველობის საშუალებით აღსრულება;

პრობაციის ბიუროს ახალ ოფისებში პრობაციონერთა სარეგისტრაციო სივრცის, ინდივიდუალური გასაუბრების და ჯგუფური თერაპიის ოთახების და ვიდეოკამერის სერვისის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

2.22

ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება (პროგრამული კოდი 24 10)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და პროგრამის „პარტნიორობა მშვიდობისთვის“ მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა;

ქვეყნის მასშტაბით მგზავრთა საჰაერო გადაყვანა რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისთვის.

3 რეგიონული განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი

მაღალი სტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ქვეყნის ლოგისტიკური ფუნქციის მაქსიმალურად ათვისების მიზნით, მომდევნო წლებში განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ დამატებით აშენდება 200 კილომეტრამდე ავტობანი - დასრულდება ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა. აშენდება 200-მდე ხიდი და 70-მდე გვირაბი, შედეგად, თბილისი-ბათუმის მიმართულებით მგზავრობას დაახლოებით 3,5 საათი დასჭირდება;
- ✓ აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალზე დასრულდება რიკოთის, სამტრედია-გრიგოლეთის, გრიგოლეთი-ჩოლოქის, ბათუმის შემოვლითი გზის მონაკვეთების მშენებლობა;
- ✓ გაგრძელდება ყველა სასაზღვრო-გამშვები პუნქტის მიმართულებით საერთაშორისო მნიშვნელობის ავტომაგისტრალების მშენებლობის პროექტები, მათ შორის, 2024 წლისთვის დასრულდება ქვეშეთი-კობის 23კმ-იანი მონაკვეთისა და 9კმ-იანი გვირაბის მშენებლობა, დაიწყება ნატახტარი-ჟინვალის 27კმ-იანი ჩქაროსნული გზა. დაიწყება ავტომაგისტრალების მშენებლობა ბათუმი-სარფის, თბილისი-სადახლოსა და თბილისი-წითელი ხიდის მიმართულებებით;
- ✓ გაგრძელდება ჩქაროსნული მაგისტრალების მშენებლობა კახეთის მიმართულებით, მათ შორის, დასრულდება გურჯაანის შემოვლითი გზის 15კმ-იანი მონაკვეთის, თბილისი-საგარეჯოს 35კმ-იანი და ბაკურციხე-წნორის 16კმ-იანი ჩქაროსნული მაგისტრალების მშენებლობა;
- ✓ დასრულდება ბაღდათი-აბასთუმნის, საჩხერე-ონის, თბილისი-შატილის, ბათუმი-ახალციხის და სხვა მნიშვნელოვანი გზის მონაკვეთების მშენებლობა;
- ✓ განხორციელდება 1500 კილომეტრამდე საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი გზის რეაბილიტაცია და 200-მდე სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა-რეაბილიტაცია;
- ✓ შედეგად, 2024 წლისთვის, ქვეყანაში საერთაშორისო მნიშვნელობის გზების 95% და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების 85% იქნება სრულად მოწესრიგებული;
- ✓ სტიქიის პრევენციისთვის, აქტიურად გაგრძელდება ნაპირდაცვითი ღონისძიებების განხორციელება.

მოსახლეობის ხარისხიანი სასმელი წყლით უზრუნველყოფის საკითხი ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს. მოქალაქეებისთვის უწყვეტი, ხარისხიანი სასმელი წყლის მიწოდება მომდევნო წლების განმავლობაშიც დარჩება ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევად და პრიორიტეტად. განხორციელდება:

- ✓ მიმდინარე და დაგეგმილი პროექტების დასრულების საფუძველზე, უწყვეტი წყალმომარაგებით უზრუნველყოფილი იქნება დამატებით ათეულობით ქალაქი, დაბა და სოფელი, მათ შორის: ხაშური, თელავი, სტეფანწმინდა, ვანი, ბაღდათი, სამტრედია, ფასანაური, მატანი, დედოფლისწყარო და მისი

სოფლები, სიღნაღი, თეთრიწყარო, ზუგდიდი, ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის სოფლები, გარდაბანი და მისი სოფლები - მარტყოფი, ნორიო, ახალსოფელი, ვაზიანი, ახალი სამგორი და სხვ.;

- ✓ გაიზრდება ქვეყნის მოსახლეობის მოცვა გამართული წყალმომარაგებით.

ქვეყნის ინტერნეტიზაციის უზრუნველსაყოფად განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ საქართველოს ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარების 2020-2025 წლების ეროვნული სტრატეგიის შესაბამისად, დაიწყება ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამა. შესაბამისად, შინამეურნეობებს წვდომა ექნებათ არანაკლებ 100 მბ/წმ-ის, ხოლო ადმინისტრაციული ორგანოებსა და საწარმოებს - არანაკლებ 1 გბ/წმ-ის სიჩქარის ინტერნეტზე;
- ✓ „ლოგ ინ ჯორჯიას“ პროექტის ფარგლებში, ათასამდე დასახლებულ პუნქტში მცხოვრებ ნახევარ მილიონ მოსახლეს ექნება შესაძლებლობა, ისარგებლოს მაღალი ხარისხის ინტერნეტით;
- ✓ ქვეყნის მაღალმთიანი რეგიონების ინტერნეტით უზრუნველყოფის მიზნით, გაგრძელდება სათემო ინტერნეტიზაციის ხელშეწყობი ღონისძიებები;
- ✓ განხორციელდება სატელეკომუნიკაციო ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის გამოყენებით სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალური ათვისებისა და საქართველოს გავლით ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი ციფრული სატრანზიტო ჰაბის ჩამოყალიბების ღონისძიებები;

რეგიონებს შორის განვითარების უთანასწორობის შემცირების, ინკლუზიური განვითარებისა და მოსახლეობისთვის ღირსეული საცხოვრებელი პირობების შექმნის მიზნით, გაგრძელდება სოფლის გზების რეაბილიტაციის, წყალმომარაგება-წყალარინების, სკოლების, საბავშვო ბაღების, კულტურის ობიექტების, სპორტული ინფრასტრუქტურის მცირე სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება.

ქვეყნის რეგიონების თანაბარი განვითარებისა და ეკონომიკური აქტივობისთვის ახალი შესაძლებლობების გაჩენის მიზნით, გაგრძელდება რეგიონებში ახალი, ისეთი მიზიდულობის ცენტრების შექმნა და განვითარება, როგორებიცაა აბასთუმანი, მესტია, ველისციხე, წყალტუბო და სხვ.

სატრანსპორტო და ლოგისტიკური ფუნქციის სრულყოფის მიზნით, მომდევნო წლებში იგეგმება შემდეგი ღონისძიებების გატარება:

- ✓ შეიქმნება ერთიანი ციფრული პლატფორმა, რომელშიც ინტეგრირებული იქნება სატრანსპორტო გადაზიდვების მიმართულებით ყველა ელექტრონული/ციფრული სერვისი;
- ✓ სააეროპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, მიმდინარეობს ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტის გაფართოება. პროექტის დასრულების შემდეგ, ტერმინალის ფართობი გაიზრდება 5-ჯერ, ხოლო მგზავრთა გამტარუნარიანობა გაოთხმაგდება (დაახლოებით 2 მლნ მგზავრი წელიწადში);
- ✓ კოვიდ-19 პანდემიასთან დაკავშირებული გამოწვევების მიუხედავად, გააქტიურდება და გაგრძელდება მუშაობა ქართულ ავიაბაზარზე ახალი კომპანიების მოზიდვისა და ახალი მიმართულებების განვითარების კუთხით;
- ✓ სანავსადგურე ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, იგეგმება ფოთში APM ტერმინალის გაფართოება და Pace Group-ის ახალი ტერმინალის მშენებლობა (პროექტი დაწყებულია - აშშ-ის მთავრობის კერძო საინვესტიციო კორპორაციამ (OPIC) 50 მლნ აშშ დოლარის ინვესტიციით დააფინანსა); ასევე, მიმდინარეობს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში კარბამიდის ტერმინალის მშენებლობა (აშშ-ის კორპორაცია TRAMO GROUP-ის ინვესტიცია);
- ✓ სარკინიგზო გადაზიდვების უსაფრთხოებისა და ეფექტიანობის ამაღლებისათვის, გაგრძელდება სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგის რეფორმირება საუკეთესო ევროპული პრაქტიკის გათვალისწინებით;
- ✓ იგეგმება რკინიგზის რესტრუქტურის განხორციელება ევროკავშირის ტექნიკური დანებების ინსტრუმენტის მეშვეობით, რაზეც ევროკომისიასთან აქტიური კონსულტაციები მიმდინარეობს;
- ✓ სახელმწიფოს მხრიდან ხელი შეეწყობა ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის განვითარებას.

საქართველოს ენერგეტიკული პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისებისა და ენერგოუსაფრთხოების გაძლიერების მიზნით, მომდევნო წლებში გადაიდგმება შემდეგი ნაბიჯები:

- ✓ გახსნის პროექტის განხორციელება დაყოფილია 2 ფაზად. კერძოდ: I ფაზა დაეთმობა კვლევით სამუშაოებს, ხოლო II ფაზა - უშუალოდ მიწისქვეშა გახსნის დაპროექტება- მშენებლობას.
- ✓ გაგრძელდება გაზიფიცირების სამუშაოები და უზრუნველყოფილი იქნება ქვეყნის მოსახლეობის 90%.
- ✓ დაინერგება ენერგოეფექტურობის ყოვლისმომცველი საკანონმდებლო ჩარჩოსა და სტანდარტები არსებული საერთაშორისო საუკეთესო გამოცდილების გაზიარებით, რაც ითვალისწინებს შესაბამისი კანონებისა და კანონქვემდებარე აქტების მიღებასა და სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით პროექტების განხორციელებას;
- ✓ ელექტროენერგიაზე მზარდი მოთხოვნის პირობებში, ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისა და ენერგეტიკული უსაფრთხოების ხარისხის ამაღლების მიზნით, განსაკუთრებული სტრატეგიული მნიშვნელობა ენიჭება მარეგულირებელი ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობას. გაგრძელდება ენერგეტიკის მდგრადი განვითარების პრინციპის დაცვით სასისტემო მნიშვნელობის ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობის პროცესი;
- ✓ გაგრძელდება ენერჯის განახლებადი წყაროების (ქარის, მზის, ბიომასის) განვითარებისა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;
- ✓ სატრანზიტო მიმართულების განვითარების მიზნით, გაგრძელდება ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა, მათ შორის, განმტკიცდება და გაძლიერდება მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზები.

საქართველოს ტურისტული პოტენციალის ათვისების მიზნით, იგეგმება შემდეგი ნაბიჯების გადადგმა:

- ✓ განხორციელდება სამიზნე ქვეყნების დივერსიფიცირება, რაც გულისხმობს მეზობელი ქვეყნების საბაზრო წილის შემცირებას 70%-მდე, ევროკავშირისა და შორეული ბაზრების (ჩინეთი, აშშ და სხვ.) საბაზრო წილის ზრდას 30%-მდე;
- ✓ 2023 წელს, საქართველო, მასპინძელი ქვეყნის სტატუსით, წარდგება მსოფლიოს ყველაზე მასშტაბურ და გავლენიან ტურისტულ გამოფენაზე - ITB Berlin 2023;
- ✓ სამედიცინო ტურიზმის განვითარების მიზნით, ქვეყნის მასშტაბით, განხორციელდა ბალნეოლოგიური კურორტების იდენტიფიცირება და ამ მიმართულებით სსიპ-ის - „აწარმოე საქართველოში“ მხრიდან, ცალკეული სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება სპეციალური დაფინანსების პირობებით - ხელი შეეწყობა აღნიშნული მიმართულების განვითარებას;
- ✓ ტურისტული პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისების მიზნით, მიმდინარე ეტაპზე, ხორციელდება კურორტების (წყალტუბო, აბასთუმანი და სხვ.) ეტაპობრივი განვითარება;
- ✓ გასტრონომიული ტურიზმის განვითარების მიზნით, მოხდება რეგიონების დამახასიათებელი/ ავთენტური სამზარეულოს პოპულარიზება ქვეყანაში წამყვანი შეფების, ტუროპერატორებისა და მედიის ჩართულობით;
- ✓ ღვინის ტურიზმის განვითარების მიზნით, ხორციელდება პროექტი - „ღვინის გზა“. პროექტი მოიცავს ქვეყნის მასშტაბით არსებულ ღვინის იმ საოჯახო მარნებსა და საწარმოებს, რომლებიც ეწევიან მასპინძლობას ღვინის ტურიზმის ფარგლებში;
- ✓ მომდევნო 4 წლის განმავლობაში, საქართველოში მაღალმხარჯველუნარიანი საქმიანი მოგზაურების მოზიდვის მიზნით საქმიანი ტურიზმის განვითარება ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულება იქნება;
- ✓ ქართული ხუროთმოძღვრული ძეგლების, ფრესკული მხატვრობისა და ქვეყანაში არსებული სიწმინდეების პოპულარიზაციის მიზნით, იგეგმება პილიგრიმული (რელიგიური) ტურიზმის განვითარება.

საქართველოს სამთო კურორტების განვითარების მიზნით, მომდევნო წლების განმავლობაში განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ სამთო-სათხილამურო კურორტების (გუდაური, ბაკურიანი, გოდერძი,

თეთნულდი და ჰაწვალი) განვითარების მიზნით, 2020-2024 წლებში, დაგეგმილია სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება და ოთხსეზონური ტურისტული პროდუქტების შექმნა;

- ✓ 2023 წელს საქართველო უმასპინძლებს თხილამურსა და სნოუბორდში თავისუფალი სტილით სრიალში მსოფლიო ჩემპიონატს, ჩემპიონატის ჩატარებამდე კი აქ 12 საერთაშორისო შეჯიბრი გაიმართება. აღნიშნული ჩემპიონატის მსვლელობისას საქართველოს ათასობით ვიზიტორი ეწვევა.

3.1 საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 25 02)

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

ჩქაროსნული ავტომაგისტრალებისა და საავტომობილო გზების რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში ინტეგრირება. საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და სახიდე გადასასვლელების, მუნიციპალიტეტებთან, საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება, რეაბილიტაცია და რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საავტომობილო გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში;

სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციოდ და პრევენციის მიზნით, სამუშაოების ჩატარება;

ზღვის ნაპირების, მდინარეების კალაპოტებისა და ნაპირების გამაგრება.

3.1.1 საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 25 02 01)

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების მშენებლობა-რეაბილიტაციის ადმინისტრირება და მონიტორინგი.

3.1.2 საავტომობილო გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 25 02 02)

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და სახიდე გადასასვლელების პერიოდული შეკეთება, რეაბილიტაცია და რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საავტომობილო გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში;

ავტომაგისტრალზე და საავტომობილო გზებზე არსებული გარე განათების და საინფორმაციო ბილბორდების ელექტროენერგიით უზრუნველყოფა, სახიდე გადასასვლელების მდგომარეობის შესწავლა;

სტიქიური მოვლენების შედეგების ლიკვიდაციისა და პრევენციის მიზნით სამუშაოების ჩატარება;

ზღვის ნაპირების, მდინარეების კალაპოტებისა და ნაპირების გამაგრება.

3.1.3 ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მშენებლობა (პროგრამული კოდი 25 02 03)

ავტოტრანსპორტით მგზავრთა უსაფრთხო და შეუფერხებელი

გადაადგილების უზრუნველყოფად ჩქაროსნული ავტომაგისტრალისა და საავტომობილო გზების რეკონსტრუქცია-მშენებლობა.

3.2 **წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 04)**

მუნიციპალიტეტებში და სოფლებში წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების რეაბილიტაცია-მოწყობა, წყალმომარაგების და წყალარინების გამწმენდი ნაგებობების რეაბილიტაცია-მშენებლობა;

მუნიციპალიტეტების მოსახლეობის ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-სათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

აბონენტთა გამრიცხველიანება, დანაკარგების შემცირება და გარემოსდაცვითი სტანდარტების უზრუნველყოფა.

3.3 **რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 03)**

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებების შესყიდვა;

სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული და სხვა დანიშნულების) ობიექტების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ქვეყანაში ურბანული სატრანსპორტო სისტემის მუშაობის სრულყოფა;

სანაპირო ზოლის დაცვა შემდგომი ეროზიისაგან;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისთვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება;

დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება, დეტალური საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციების მომზადება და ანალიზი;

საქართველოს რეგიონების ურბანული განვითარება და ადგილობრივი ეკონომიკის გაძლიერება;

ქვეყნის სივრცითი მოწყობის გენერალური სქემის, მუნიციპალიტეტების სივრცითი მოწყობის გეგმების, დასახლებათა მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების რეგულირების გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში საჯარო შენობების ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება და განახლებადი ალტერნატიული ენერჯის დანერგვა.

3.4 **სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 14)**

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.

- 3.4.1 **ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი (პროგრამული კოდი 24 14 01)**
- აჭარა-გურიის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ამაღლება (ხაზების „პალიასტომი 1, 2“ რეზერვირება);
- აჭარის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა;
- საბითუმო ვაჭრობის განვითარების პლატფორმის სისტემის – SCADA/EMS-ის განახლება.
- 3.4.2 **საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (პროგრამული კოდი 24 14 02)**
- ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;
- 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის „ქსანი-სტეფანწმინდა“ მიმდინარე მშენებლობის დასრულება და მისი ექსპლუატაციაში გაშვება;
- 500/220-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის „ჯვარი-ხორგა“ მიმდინარე მშენებლობის დასრულება და მისი ექსპლუატაციაში გაშვება.
- 3.4.2.1 **500 კვ ეგხ-ის "ქსანი-სტეფანწმინდა" მშენებლობა (EBRD, EU, KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 02 01)**
- 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის „ქსანი-სტეფანწმინდა“ მშენებლობა;
- რუსეთი-საქართველო-სომხეთი-ირანის სატრანზიტო პოტენციალის საიმედო რეალიზაცია;
- 500-კილოვოლტიანი ხაზის „კავკასიონი“ (საქართველო-რუსეთი) რეზერვირება;
- მდინარე თერგის ჰესების ქსელში ინტეგრირება.
- 3.4.2.2 **ელექტროგადამცემი ხაზი "ჯვარი ხორგა" (EBRD, EU, KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 02 02)**
- აფხაზეთის, სამეგრელოს, აჭარისა და გურიის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ამაღლება (ხაზების „ვერისი 1, 2“ რეზერვირება);
- ბათუმის რეგიონში (აჭარა) ძაბვის პრობლემის აღმოფხვრა, რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლება, აგრეთვე არსებული პერსპექტიული სადგურებიდან სიმძლავრის გამოტანის საიმედოობის ამაღლება.
- 3.4.3 **რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი (პროგრამული კოდი 24 14 03)**
- ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;
- ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;
- თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა;
- გურიის რეგიონის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირების და რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლების, კახეთის რეგიონის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირების, კახეთის რეგიონისა და

დუშეთის მუნიციპალიტეტის კვების საიმედოობის ამაღლების, ცხენისწყლის კასკადის ჰესების და ხელედულაჰესის სიმძლავრის გამოტანისა და მისი საიმედოობის ამაღლების, ონის მუნიციპალიტეტის ჰესების კასკადისა და რაჭის რეგიონის ჰესების სიმძლავრის გამოტანისა და საიმედოობის ამაღლების მიზნით: 500-კილოვოლტიანი, ორჯაჭვა ელექტროგადამცემი ხაზის „წყალტუბო-ახალციხე“ მშენებლობის დაწყება; პროექტის „ნამახვანი-წყალტუბო-ლაჯანური“ განხორციელების დაწყება; 500-კილოვოლტიანი, ერთჯაჭვა ელექტროგადამცემი ხაზის „ჯვარი-წყალტუბო“ მშენებლობა; 110კვ ელექტროგადამცემი ხაზის „ოზურგეთი - ზოტიჰესი - ჩოხატაური“ მშენებლობა; ელექტროგადამცემი ხაზის „ახმეტა - თელავი - წინანდალი - მუკუზანი - გურჯაანი“ მშენებლობა; 220-კილოვოლტიანი, ორჯაჭვა ელექტროგადამცემი ხაზის „ხელედულა-ლაჯანური- ონი“ მშენებლობა.

3.4.3.1

500 კვ ეგზ "წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმი" (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 01)

500-კილოვოლტიანი მაგისტრალის „ენგური-ზესტაფონი-ახალციხე“ (ელექტროგადამცემი ხაზი „იმერეთი“ და ელექტროგადამცემი ხაზი „ზეკარი“) რეზერვირება;

სიმძლავრის ხუდონი-ენგურის კვანძიდან თურქეთისა და საქართველოს აღმოსავლეთი რეგიონისკენ (სომხეთისკენ) გატანის უსაფრთხოება;

ჰესების სიმძლავრის რუსეთიდან და ენგურის კვანძიდან თურქეთისკენ გატანა: ნენსკრაჰესის, ენგურის და მისი შენაკადების ჰესების, ცხენისწყლის კასკადის ჰესების, ნამახვანის კასკადისა და ხელედულაჰესის სიმძლავრის ქსელში გამოტანა, მომხმარებლებისკენ ტრანზიტი (თბილისი-რუსთავის კვანძი) და ექსპორტი (სომხეთისა და თურქეთისკენ);

საქართველოსა და თურქეთს შორის სიმძლავრის გაცვლის უნარისა და საიმედოობის გაზრდის ხელშეწყობა;

ელექტროგადამცემი ხაზის „ახალციხე-ბორჩხა“ რეზერვირება.

3.4.3.2

ჩრდილოეთის რგოლი (EBRD), ნამახვანი - წყალტუბო - ლაჯანური (EBRD, KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 02)

მესტიის რეგიონის ჰესების სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა;

მდინარე ნენსკრას შენაკადების, ნენსკრაჰესის, ნამახვანის კასკადის სიმძლავრის გამოტანა;

ლაჯანურის სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა.

3.4.3.3

500 კვ ეგზ ჯვარი-წყალტუბო (WB) (პროგრამული კოდი 24 14 03 03)

500-კილოვოლტიანი მაგისტრალის „ენგური-ზესტაფონი-ახალციხე“ (ელექტროგადამცემი ხაზი „იმერეთი“ და ელექტროგადამცემი ხაზი „ზეკარი“) რეზერვირება;

სიმძლავრის ხუდონი-ენგურის კვანძიდან თურქეთისა და საქართველოს აღმოსავლეთი რეგიონისკენ (სომხეთისკენ) გატანის უსაფრთხოება;

ჰესების სიმძლავრის რუსეთიდან და ენგურის კვანძიდან თურქეთისკენ გატანა: ნენსკრაჰესის, ენგურის და მისი შენაკადების ჰესების, ცხენისწყლის კასკადის ჰესების, ნამახვანის კასკადისა და ხელედულაჰესის სიმძლავრის ქსელში გამოტანა, მომხმარებლებისკენ ტრანზიტი (თბილისი-რუსთავის კვანძი) და ექსპორტი (სომხეთისა და

თურქეთისკენ);

საქართველოსა და თურქეთს შორის სიმძლავრის გაცვლის უნარისა და საიმედოობის გაზრდის ხელშეწყობა;

ელექტროგადამცემი ხაზის „ახალციხე-ბორჩხა“ რეზერვირება.

3.4.3.4

გურიის ელგადამცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 04)

გურიის რეგიონის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირება;

გურიის რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა;

მდინარე რიონის ქვემო ზონის (ვარციხის კასკადის) ჰესების სიმძლავრის გამოტანის საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა;

ბათუმის რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა;

ელექტროგადამცემი ხაზის „ახალციხე-ბორჩხა“ რეზერვირება.

3.4.3.5

კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 05)

კახეთის რეგიონის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირება;

კახეთის რეგიონისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის კვების საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა.

3.4.3.6

ხელედულა-ლაჯანური-ონი (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 06)

ცხენისწყლის კასკადის ჰესებისა და ხელედულაჰესის სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა;

ონის მუნიციპალიტეტის ჰესების კასკადისა და რაჭის ჰესების სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობის ამაღლების ხელშეწყობა.

3.5

მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა (პროგრამული კოდი 25 05)

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელი) მოწყობა და მართვა;

ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა;

არსებული ძველი ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა.

3.6

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU) (პროგრამული კოდი 24 13)

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰესების (ენგურჰესისა და ვარდნილჰესების კასკადის) რეაბილიტაცია, გვირაბზე ფილტრაციული და დაწნევის კარგების შემცირების, აგრეგატების საიმედოობის გაზრდის, ავარიული გაჩერებების პრევენციის და ტრანსპორტირების პირობების გაუმჯობესების მიზნით.

3.7

2020-2022 წლების საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეული პროექტების დაფინანსება მუნიციპალიტეტებში (პროგრამული კოდი 56 14)

კახეთის, იმერეთის, გურიისა და რაჭა ლეჩხუმი - ქვემო სვანეთის რეგიონებში სხვადასხვა სექტორებში ინვესტიციის განხორციელება ისეთი მიმართულებით, როგორებიცაა: საზოგადოებრივი ინფრასტრუქტურა, ტურიზმი, წარმოება, ადამიანური კაპიტალისა და საჯარო სერვისების მიწოდების ხარისხი. პროგრამის მიზანია ოთხ საპილოტე რეგიონში ხელსაყრელი გარემოს შექმნა და დაბალანსებული მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება

ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების ინიციატივებისა და მრავალდონიანი მმართველობის საშუალებით. აღნიშნული პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩართული იქნება: საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; სსიპ სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“; სსიპ საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო; საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო; სსიპ სოფლის განვითარების სააგენტო; ევროკავშირის დელეგაცია/საერთაშორისო ორგანიზაცია.

3.8 საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება (პროგრამული კოდი 24 08)

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა, უცხოური გამოცდილების გაზიარება და საქართველოში დანერგვა;

დაგეგმილი/განსახორციელებელი პროექტების განხორციელებისთვის საჭირო კვალიფიციური კადრების მომზადება, დასაქმება, მათთვის პროდუქტიული სამუშაო გარემოს შექმნა და განსახორციელებელი პროექტების ადმინისტრაციული რესურსით უზრუნველყოფა.

საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების მიმართულების სპეციალისტებისა და კომპანიების რაოდენობისა და კვალიფიკაციის ზრდის ხელშეწყობა;

საქართველოს დასახლებულ პუნქტებში (სახელმწიფო პროგრამის სამიზნე გეოგრაფიული არეალის დასახლებულ პუნქტებში) ფართოზოლოვანი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება და ინტერნეტწვდომის უზრუნველყოფა.

3.9 მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 24 15)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაზისა და ელექტროენერჯის გარეშე არსებული სოფლების გაზიფიცირება და ელექტროფიცირება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მოსახლეობისთვის გაზისა და ელექტროენერჯის მიწოდების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, მათ შორის, მოხმარებული ელექტროენერჯის ღირებულების ნაწილობრივ ანაზღაურება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები ოჯახების ზამთრის პერიოდში გათბობით უზრუნველყოფა.

3.10 საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD) (პროგრამული კოდი 24 12)

საქართველოში ინოვაციების ინფრასტრუქტურის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს ქვეყანაში ინოვაციების ეკოსისტემის განვითარებას;

მაღალმთიან დასახლებებში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის მხარდაჭერა ფართოზოლოვან ინტერნეტში ჩართვის მიზნით;

ინოვაციებზე ორიენტირებული მეწარმეობის ფორმირების ხელშეწყობა, მათ შორის მეწარმეების მხარდაჭერა მათი ბიზნესის გაციფრულებისა და ელექტრონული კომერციის უნარების ათვისებით;

ინოვაციების საგრანტო დაფინანსება მათი შემდგომი კომერციალიზაციის მიზნით.

3.11 ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 05)

საერთაშორისო ბაზარზე საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოპულარიზაცია;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარება და არსებული ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია (მარშუტების შემუშავება, პროდუქტის ბეჭდური-საინფორმაციო მასალის მომზადება);

მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ტურისტებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების მიწოდება.

3.12 **ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება (პროგრამული კოდი 24 11)**

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში, პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

3.13 **რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 25 01)**

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და განხორციელების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მისი განხორციელების მონიტორინგი და ანალიზი;

მმართველობის სისტემის დეცენტრალიზაციის, დეკონცენტრაციის და სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის საკითხებზე და მუნიციპალიტეტების ინსტიტუციური გაძლიერებისათვის შესაბამისი წინადადებების შემუშავება;

კომპეტენციის ფარგლებში სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის ურთიერთობის კოორდინაცია;

კომპეტენციის ფარგლებში ადგილობრივი და უცხოური წყაროებით დაფინანსებული რეგიონული პროგრამებისა და პროექტების კოორდინაცია და მათი განხორციელების ეფექტიანობის შეფასება;

კომპეტენციის ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მოხელეთა სწავლების საკითხების კოორდინაცია;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე სახელმწიფოს მიერ მუნიციპალიტეტებისთვის დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელებაზე დარგობრივი ზედამხედველობის განხორციელება საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სივრცით-ტერიტორიული მოწყობის სახელმწიფო და ტექნიკური ზედამხედველობის განხორციელების მეთოდური ხელმძღვანელობა, საპროექტო დოკუმენტების მომზადების მეთოდოლოგიური ხელმძღვანელობა ან/და ზედამხედველობა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მეშვეობით დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველსაყოფად სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება;

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და დადგენილ ფარგლებში როგორც სამინისტროს კომპეტენციაში შემავალი, ისე სხვა სახელმწიფო ორგანოთა გამგებლობისთვის მიკუთვნებული, ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი ცალკეული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების უზრუნველყოფა, აგრეთვე ამ პროექტებით გათვალისწინებული ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო და სხვა სამუშაოების განხორციელების კოორდინაცია და კომპეტენციის ფარგლებში მისი მონიტორინგი;

კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს წყლით უზრუნველყოფისა და მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა და კოორდინაცია;

არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელი) მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა);

თავდაცვის ძალების სამობილიზაციო გეგმის შემუშავებაში მონაწილეობა;

მუნიციპალიტეტების მიერ მოქალაქეების სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისათვის მომზადებისა და სამხედრო სამსახურში გაწვევის სამუშაოთა კოორდინაცია;

კომპეტენციის ფარგლებში სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების შესახებ წინადადებების მომზადება და ამ ღონისძიებათა განხორციელება/განხორციელებაში მონაწილეობა.

3.14 **ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება (პროგრამული კოდი 24 02)**

მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტების უსაფრთხოების დონის ამაღლების ხელშეწყობა შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტების დახვეწით;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის სახელმწიფო ზედამხედველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების კონტროლით.

3.15 **ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 17)**

საქართველოს მთავრობის მიერ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების პროექტის ხელშეწყობა და ახალი საინვესტიციო ხელშეკრულებების მონიტორინგი.

3.16 **ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 24 19)**

ბაზარზე განთავსებული პროდუქტის ზედამხედველობის უზრუნველყოფა საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის ტექნიკურ კანონმდებლობასთან (დირექტივები და რეგულაციები) დაახლოებით და ევროპულ ბაზარზე არსებული ზედამხედველობის სისტემის დანერგვით;

4 **განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება**

განათლებისა და მეცნიერების მიმართულებით განხორციელებული რეფორმის მომდევნო, მრავალმხრივი ეტაპი. დაგეგმილია ისეთი საგანმანათლებლო სისტემის შექმნა, რომელიც მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამისად, ბავშვების, სტუდენტების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვასა და პრაქტიკული და შემოქმედებითი უნარების გამომუშავებასთან ერთად, მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებასა და ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების სიღრმისეულად გააზრებას უზრუნველყოფს. ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური და საზოგადოებრივი წინსვლის უმთავრესი წინაპირობა ადამიანური

კაპიტალის განვითარება.

ადრეული და სკოლამდელი განათლების მიმართულებით:

- ✓ საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად, საჯარო დაწესებულებებში ადრეული და სკოლამდელი განათლება კვლავაც იქნება უფასო;
- ✓ სკოლამდელი სააღზრდელი დაწესებულებები გარდაიქმნება სკოლამდელი განათლების დაწესებულებებად, რაც უზრუნველყოფს ბავშვისთვის სკოლაში საჭირო მრავალმხრივი აკადემიური, ფუნქციური, ქცევითი, ემოციური და სოციალური უნარების განვითარებას; განხორციელდება ღონისძიებები სპეციალური საჭიროების მქონე ბავშვებზე მორგებული განათლების მომსახურების უზრუნველსაყოფად;
- ✓ გაგრძელდება სასკოლო მზაობის ცენტრების გახსნის მხარდაჭერა, შემუშავდება და განხორციელდება “სკოლა-ბალის“ კონცეფციის სტანდარტი;
- ✓ განისაზღვრება სკოლამდელ დაწესებულებებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება, გაგრძელდება დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშემწყობი ღონისძიებები; დაიწყება სკოლამდელ დაწესებულებებში ახალგაზრდა კვალიფიციური კადრების მოზიდვის ხელშემწყობი ღონისძიებები;
- ✓ ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტების დანერგვის, განვითარებისა და გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება საჯარო დაწესებულების მონიტორინგი. მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე გადამუშავდება ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტები. არაქართულენოვანი მოსახლეობით კომპაქტურად დასახლებულ ყველა რაიონში განხორციელდება სახელმწიფო ენის სწავლება ბილინგვური მოდელით, რაც ხელს შეუწყობს სასკოლო მზაობის გაუმჯობესებას, ხარისხიან საგანმანათლებლო პროცესს ზოგადი განათლების საფეხურზე და გრძელვადიან პერსპექტივაში, საქართველოში მცხოვრები არაქართულენოვანი მოსახლეობის საზოგადოებაში წარმატებულ ინტეგრაციას;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება სკოლამდელი განათლებიდან ზოგადი განათლების დაწყებით საფეხურზე ტრანზიციის ხელშემწყობი ღონისძიებები ყველა ბავშვისთვის;
- ✓ შეიქმნება 1-დან 6 წლამდე ასაკის ბავშვების სტატისტიკური მონაცემების ამსახველი ინტეგრირებული ელექტრონული სისტემა;
- ✓ დასრულდება ქვეყნის სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში 50-ზე მეტი საბავშვო ბაღის მშენებლობა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, გაგრძელდება ახალი საბავშვო ბაღების დაფუძნება, განხორციელდება არსებული ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტები.

ზოგადი განათლების მიმართულებით:

- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება მასწავლებელთა და სკოლის ადმინისტრაციული პერსონალის შრომის ანაზღაურება განათლების დაგეგმილი რეფორმისა და მასწავლებელთა კარიერული სქემის დანერგვის შესაბამისად;
- ✓ დამტკიცდება და დაინერგება ზოგადი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის განახლებული სტანდარტები და პროცედურები, განხორციელდება მხარდამჭერი ღონისძიებები სტანდარტების დასაკმაყოფილებლად; 2026-2027 სასწავლო წლის დაწყებამდე უზრუნველყოფილი იქნება სამინისტროს მიერ დაფუძნებული/რეორგანიზებული საჯარო სკოლების ეტაპობრივი ავტორიზაცია;
- ✓ შემუშავდება და დაინერგება სკოლების მართვისა და დაფინანსების დიფერენცირებული მოდელები;
- ✓ გაგრძელდება ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შესაბამისი სასწავლო რესურსების შექმნა და განვითარება, გადამუშავდება საშუალო საფეხურის ეროვნული სასწავლო გეგმა; დაინერგება ფართომასშტაბიანი სასკოლო შეფასების სისტემა; დაიწყება ელექტრონული

- რესურსების განვითარება;
- ✓ რეფორმის ფარგლებში დაინერგება მოსწავლის განვითარებაზე ორიენტირებული სწავლა-სწავლების პრინციპები, განხორციელდება სკოლაში ადამიანური კაპიტალის გაძლიერებისა და განვითარებაზე ორიენტირებული სასკოლო კულტურის ჩამოყალიბების ხელშეწყობის ღონისძიებები;
- ✓ გაგრძელდება ახალი სახელმძღვანელოების შექმნის პროცესი გრიფირების განახლებული პროცედურებით;
- ✓ მთელი საქართველოს მასშტაბით აქტიურად დაინერგება და განვითარდება ინკლუზიური განათლების კომპონენტები სსსმ/შშმ პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვისათვის;
- ✓ ფართო მასშტაბით დაინერგება ბილინგვური სწავლების განსხვავებული მოდელი არაქართულენოვანი სკოლების მოსწავლეებში;
- ✓ განისაზღვრება განათლების მიღმა დარჩენილი პირების სასწავლო პროცესში ინტეგრაციის პოლიტიკა, მათთვის უზრუნველყოფილი იქნება ალტერნატიული კურიკულუმი;
- ✓ დიასპორის წარმომადგენლებისთვის ხელმისაწვდომი იქნება ქართული ენის დისტანციური სწავლების კურსი; ინკლუზიური განათლების პოპულარიზაციის მიზნით, განხორციელდება ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები;
- ✓ სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით, შეიქმნება პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების, ასევე, ფსიქო-სოციალური მომსახურების მიღების მოქნილი და შედეგებზე ორიენტირებული მექანიზმები, გაიზრდება მანდატურის სამსახურის მომსახურებით მოსარგებლე საჯარო სკოლების რაოდენობა, განხორციელდება მანდატურების, ფსიქოლოგებისა და სოციალური მუშაკების, ასევე, უსაფრთხოების დაცვაზე უფლებამოსილი პირების გადამზადების პროგრამები;
- ✓ შემუშავდება მასწავლებლის პროფესიის რეგულირების ახალი წესი, განხორციელდება მასწავლებელთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების ღონისძიებები მათი პროფესიული საჭიროებების შესაბამისად;
- ✓ გაგრძელდება სასკოლო ინფრასტრუქტურის განვითარება. დასრულდება სრულად ადაპტირებული 80 ახალი სკოლის მშენებლობა და 850-მდე საჯარო სკოლის ნაწილობრივი რეაბილიტაცია. განხორციელდება 91 ავარიული საჯარო სკოლის გამაგრება/სრული რეაბილიტაცია სსსმ მოსწავლეებისათვის საჭირო გარემოს შექმნის მოთხოვნების გათვალისწინებით;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის ფუნქციის წარმატებული განხორციელება.
- ✓ ეტაპობრივად დაიხვეწება სწავლების დისტანციური და ჰიბრიდული მეთოდოლოგია.

უმაღლესი განათლების მიმართულებით:

- ✓ დაინერგება უმაღლესი განათლების დაფინანსების ეფექტური სისტემა;
- ✓ შემუშავდება უმაღლესი განათლების სისტემის დაფინანსების ახალი მოდელი, რომელიც ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო დაწესებულების მდგრად განვითარებასა და სასწავლო პროცესის სწავლის შედეგებზე ორიენტირებას;
- ✓ განხორციელდება ხარისხის განვითარების მხარდამჭერი ღონისძიებები;
- ✓ შემუშავდება სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სადოქტორო პროგრამების შეფასების ერთიანი კონცეფცია;
- ✓ სახელმწიფოს მხრიდან ხელი შეეწყობა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო აკრედიტაციის მოპოვებას.
- ✓ გაგრძელდება პროგრამა “ვისწავლოთ საქართველში”;
- ✓ ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით: გაგრძელდება მასწავლებლის მომზადების ერთწლიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩარიცხულ პირთა დაფინანსება, ამოქმედდება სპეციალური მასწავლებლის მომზადების

საგანმანათლებლო პროგრამები, გაგრძელდება სკოლისშემდგომი განათლებისათვის მომზადების პროგრამა ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებ პირთათვის, გაგრძელდება მსჯავრდადებულის მიერ ბაკალავრიატის და მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე განათლების მიღების ხელშეწყობი ღონისძიებები.

- ✓ გაფართოვდება ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამები, გაძლიერდება საერთაშორისო თანამშრომლობა, ხელი შეეწყობა უცხოელი მაღალკვალიფიციური აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის მობილიზებას,
- ✓ საქართველო მომზადდება Erasmus+ პროგრამულ ქვეყნად, რის შედეგადაც, გარდა უმაღლესი განათლებისა და ახალგაზრდობის კომპონენტებისა, საქართველოს გაეხსნება წვდომა პროგრამის ყველა კომპონენტზე;
- ✓ გაგრძელდება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსება ინფრასტრუქტურის და სასწავლო გარემოს გასაუმჯობესებლად.

მეცნიერების მიმართულებით:

- ✓ შემუშავდება და დამტკიცდება საქართველოში მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგიული გეგმა, რომლის მთავარი მიზანი იქნება ქვეყნის ეკონომიკის სტრატეგიული განვითარების მოთხოვნებსა და საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ინსტიტუციების განვითარების ხელშეწყობა;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება მეცნიერების დაფინანსების შესაბამისი სისტემა; დაინერგება მეცნიერების შედეგებზე დაფუძნებული დაფინანსების მოდელი;
- ✓ ხელისუფლება იზრუნებს მეცნიერებისა და მკვლევრების პრესტიჟის ამაღლებაზე;
- ✓ კანონის შესაბამისად, სამეცნიერო შედეგების კვალობაზე, გაიზრდება მეცნიერ-თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურება;
- ✓ განხორციელდება მკვლევართა ახალგაზრდა თაობების მოზიდვის ხელშეწყობი ღონისძიებები;
- ✓ ქართველ მკვლევართა ყველა თაობის გადამზადების, მათთვის ახალი ცოდნის მიწოდების, ახალი კომპეტენციების გამომუშავების, მათი თანამედროვე გლობალურ სამეცნიერო სივრცეში უკეთ ორგანიზების მიზნით, განხორციელდება პროექტი - „მეცნიერების მენეჯმენტის სკოლა“;
- ✓ დაიხვეწება მეცნიერების მართვის სისტემა, სახელმწიფო განსაზღვრავს სამეცნიერო კვლევითი დაწესებულებებისთვის სავალდებულო მინიმალურ სტანდარტებს და იზრუნებს საქართველოში მოქმედი სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუციების საქმიანობის ხარისხის გაუმჯობესებაზე; ჩამოყალიბდება მეცნიერმშობელობის - ხარისხის მონიტორინგისა და სამეცნიერო კვლევების შედეგების გაზომვის ეფექტური მოდელი;
- ✓ გაგრძელდება დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულების სამეცნიერო საქმიანობის მხარდაჭერა;
- ✓ დაინერგება რეფერირების საერთაშორისოდ აღიარებული პრაქტიკა და ნორმები;
- ✓ თბილისში ფუნქციონირებას დაიწყებს თანამედროვე სტანდარტებით უზრუნველყოფილი სამეცნიერო ქალაქი, სადაც განთავსდება სფეროს ყველა სათავო დაწესებულება;
- ✓ შეიქმნება ეროვნული სამეცნიერო პორტალი;
- ✓ გაიზრდება სამეცნიერო საგრანტო კონკურსების რაოდენობა;
- ✓ გაძლიერდება STEM-ის მიმართულებით ინტერდისციპლინური კვლევების მხარდაჭერა;
- ✓ გაძლიერდება საქართველოს შემსწავლელი მეცნიერებების მხარდაჭერა;
- ✓ ხელი შეეწყობა საზღვარგარეთ მოღვაწე აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის ქართულ სამეცნიერო სივრცესთან თანამშრომლობას;
- ✓ ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი და ადრონული თერაპიის ცენტრი ჩამოყალიბდება როგორც უმაღლესი საერთაშორისო სტანდარტის მქონე მეცნიერებისა და განათლების კერა;
- ✓ ხელი შეეწყობა საერთაშორისო ჩარჩო პროგრამებსა და სამეცნიერო

პროექტებში სამეცნიერო ინსტიტუციებისა და კვლევითი ჯგუფების აქტიურ ჩართულობას და ორმხრივი და მრავალმხრივი სამეცნიერო-კვლევითი და ტექნოლოგიური პროექტების განხორციელებას, შეიქმნება შესაბამისი საკანონმდებლო გარანტიები; ხელი შეეწყობა ქართველი მკვლევრების ჩართულობას ევროკომისიის კვლევისა და ინოვაციის პროგრამის „Horizon Europe“-ის საგრანტო კონკურსებში;

- ✓ მეცნიერების პოპულარიზაციის მიზნით, განხორციელდება საერთაშორისო და ადგილობრივი ღონისძიებები და ჩატარდება საგრანტო კონკურსები;
- ✓ ცოდნის ეკონომიკის განვითარების მიზნით, შეიქმნება „მეცნიერების კომერციალიზაციის ცენტრი“ და ამოქმედდება „სამეცნიერო ინოვაციების ბროკერების“ ქსელი;
- ✓ გაუმჯობესდება სამეცნიერო ინფრასტრუქტურა და მიუახლოვდება საერთაშორისო სტანდარტებს.

პროფესიული განათლების მიმართულებით:

- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება პროფესიული განათლების დაფინანსების ეფექტური სისტემის შემქნა, ამოქმედდება პროფესიული განათლების დაფინანსების შედეგებზე დაფუძნებული მოდელი;
- ✓ შემუშავდება პროფესიული საგანმანათლებლო სისტემის განვითარების 2021 და შემდგომი წლების გრძელვადიანი სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმები;
- ✓ შეიქმნება კოლეჯების შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობი ეფექტური ინსტიტუციური მექანიზმი, - კერძო სექტორთან თანამშრომლობით დაფუძნდება პროფესიული განათლების განვითარების სააგენტო, რომელიც კერძო-საჯარო პარტნიორობაზე დაფუძნებით უზრუნველყოფს პროფესიული განათლების სისტემის განვითარებას;
- ✓ გაძლიერდება დარგობრივი გაერთიანებებისა და კერძო სექტორის როლი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების პროცესში;
- ✓ გაიზრდება პროფესიული საგანმანათლებლო და მომზადება-გადამზადების პროგრამების ხელმისაწვდომობა, შემუშავდება პროფესიული განათლების მიღმა მყოფი მოწყვლადი ჯგუფების იდენტიფიკაციისა და პროფესიულ განათლებაში ჩართვის მექანიზმები;
- ✓ დამტკიცდება პროფესიული განათლების მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტი და მომზადების, პროფესიაში შესვლისა და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ახალი მოდელი;
- ✓ ამოქმედდება პროფესიული განათლების მასწავლებლის შედეგებზე ორიენტირებული შრომის ანაზღაურების ახალი სქემა;
- ✓ პროფესიული განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით, დაინერგება კვალიფიკაციების ახალი ჩარჩო, საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ავტორიზაციის ახალი სტანდარტები და პროცედურები, კრედიტების ახალი სისტემა და კერძო სექტორის მიერ/მონაწილეობით პროფესიული სტანდარტების შემუშავების წესი;
- ✓ გაიზრდება დუალური და ბაზარზე მოთხოვნი პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამების რაოდენობა, რის საფუძველზეც გაიზრდება პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა (65%-მდე) და მომზადება-გადამზადების მონაწილეთა (70%-მდე) დასაქმების მაჩვენებელი; განისაზღვრება მოკლე ციკლის პროგრამების მარეგულირებელი ჩარჩო, დაიწყება მათი დანერგვა და სტუდენტთა მიღება პროგრამებზე; გაიზრდება ინტეგრირებული პროგრამების მასშტაბები;
- ✓ დაიწყება არაფორმალური განათლების აღიარება და გაფართოვდება აღიარების მასშტაბები;
- ✓ პროფესიული განათლების სისტემის ინტერნაციონალიზაციის მიზნით, შეიქმნება საერთაშორისო სერტიფიცირების შესაძლებლობები საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების განსახორციელებლად და ინგლისური ენის სწავლების გასაძლიერებლად;
- ✓ დაინერგება პროფესიული განათლების მართვის ელექტრონული სისტემა; შეიქმნება პროფესიული განათლების საინფორმაციო პორტალი;

- ✓ ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით ქვეყნის სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში განხორციელდება: საჭიროების შესაბამისად, გაგრძელდება ახალი პროფესიული სასწავლებლების დაფუძნება. განხორციელდება ღონისძიებები არსებული გეოგრაფიული ქსელის საჯარო-კერძო ფორმატში გაფართოების მიზნით.

4.1

სკოლამდელი და ზოგადი განათლება (პროგრამული კოდი 32 02)

სკოლამდელი განათლების საგანმანათლებლო სახელმწიფო სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობა და მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა;

აღზრდისა და განათლების ინტეგრაცია ბავშვების სასკოლო მზაობისთვის;

ზოგადი განათლების სისტემაში უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვალებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული „ახალი სკოლის“ მოდელის ფარგლებში სასკოლო კულტურის განვითარების, ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა, პედაგოგების ადგილზე გაძლიერების მხარდაჭერა;;

სწავლა-სწავლების პროცესში საჯარო სკოლებში ტექნოლოგიების გამოყენებისა და დისტანციური სწავლების როლის გაძლიერება და მრავალფეროვანი ციფრული რესურსებისა და დამხმარე სასწავლო მასალების შექმნა/ დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნების და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

მასწავლებლების პროფესიის პრესტიჟისა და კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, შრომის ღირსეულ ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

სწავლა-სწავლების პროცესისა და სკოლების მართვის გასაუმჯობესებლად სკოლების დირექტორების, როგორც საგანმანათლებლო ლიდერების, პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

მასწავლებლების გუნდური მუშაობით, მაღალი სააზროვნო უნარების განვითარებისათვის, შეიქმნა ორიგინალური სასკოლო სასწავლო გეგმა;

უსაფრთხო, ძალადობისგან თავისუფალი და მოსწავლის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული სასკოლო გარემოს უზრუნველყოფა;

ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარებისა და საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ჩართვა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების აუცილებელი ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა;

მასწავლებლების უწყვეტი პროფესიული განვითარება და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარება, სწავლების თანამედროვე მეთოდებისა და ტექნოლოგიების გამოყენება;

განათლების ხარისხის ასამაღლებლად თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმების, პროგრამების, შესაბამისი სახელმძღვანელოებისა და სხვა სასწავლო-საგანმანათლებლო რესურსების შექმნა და დანერგვა;

იმ მოსწავლეების სკოლებში ტრანსპორტირების ხელშეწყობა, რომლებიც

ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, აგრეთვე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები;

სასკოლო ინიციატივების წახალისება;

მრავალფეროვანი ციფრული რესურსებისა და დამხმარე სასწავლო მასალების შექმნა-დანერგვა;

სკოლებში უსაფრთხო, ინკლუზიური და მულტიკულტურული გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა; განვითარდება ბუღინგისა და ძალადობის პრევენციაზე ორიენტირებული სერვისები და პროგრამები;

მოსწავლეთა ფიზიკური და ფსიქო-ემოციური უსაფრთხოების დასაცავად მანდატურისა და ფსიქოლოგიური მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;

მოსწავლეთა სივრცითი, ლოგიკური და შემოქმედებითი უნარების განვითარების მიზნით აღიარებული საერთაშორისო ელექტრონული სისტემებისა და ლაბორატორიების დანერგვა.

4.1.1

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება (პროგრამული კოდი 32 02 01)

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების/სკოლების დაფინანსების უზრუნველყოფა ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად ერთ მოსწავლეზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივისა და მისი შესაბამისი სტანდარტული ვაუჩერით ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული მოსწავლეთა რაოდენობის, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა რაოდენობის, მასწავლებელთა საათობრივი დატვირთვის, შესაბამისი სქემით განსაზღვრული სტატუსის მქონე მასწავლებლების დანამატის, ადმინისტრაციული, სკოლის მოვლა-შენახვისა და სკოლის განვითარებისთვის საჭირო და სხვა ხარჯების გათვალისწინებით, რაც სკოლებს შესაძლებლობას აძლევს, სრულად შეასრულონ თავიანთი ფუნქცია-მოვალეობები.

4.1.2

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 02)

განათლების სისტემაში დასაქმებულ პირთა, მათ შორის, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში მომუშავე პირების (დირექტორებისა და მასწავლებლების), აგრეთვე პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მასწავლებლების პროფესიული განვითარება და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება;

ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული საგნების სწავლისა და სწავლების თანამედროვე მიდგომების დანერგვის, ხელმისაწვდომობისა და გავრცელების ხელშეწყობა;

სამიზნე ჯგუფების პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობის განმსაზღვრელი პროფესიული სტანდარტების შემუშავება, საერთაშორისო სტანდარტებსა და მოთხოვნებთან გათანაბრება და დანერგვა, მასწავლებლის პროფესიის სტატუსის ამაღლება, სიახლეების გავრცელება;

მასწავლებლის პროფესიის რეგულირების ხელშეწყობა შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების შემუშავებითა და ცვლილებების განხორციელებით;

ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების არაქართულენოვანი სკოლების მასწავლებელთა პროფესიული

განვითარების და სწავლა-სწავლების პროცესის ხელშეწყობა სახელმწიფო ენის გაძლიერებით.

4.1.3

უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 03)

სსიპ - საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახურის პოლიტიკისა და სტრატეგიის შემუშავება და განხორციელების კოორდინაცია;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეების ფსიქოსოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა.

4.1.3.1

უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფის პროგრამის ადმინისტრირება (პროგრამული კოდი 32 02 03 01)

უფლებამოსილებების განხორციელების პროცესში საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან თანამშრომლობა; საგანმანათლებლო დაწესებულებაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის საკითხებზე საგანმანათლებლო დაწესებულებებისათვის შესაბამისი რეკომენდაციების მიცემა; საგანმანათლებლო დაწესებულებაში განაწილებული საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის საქმიანობის მონიტორინგის განხორციელება; სამსახურის უზრუნველყოფა კვალიფიციური საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურებით.

4.1.3.2

უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 03 02)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეების ფსიქოსოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა.

4.1.4

წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება (პროგრამული კოდი 32 02 04)

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული საგნების სწავლებისა და ახალგაზრდების შესაძლებლობების თანაბრად კონკურენტულ გარემოში რეალიზების ხელშეწყობისა და მათი საერთაშორისო დონეზე წარმოჩენის მიზნით ეროვნული და საერთაშორისო ოლიმპიადების ორგანიზება;

მოსწავლეების აკადემიური მოსწრების წახალისება.

4.1.5

განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 05)

განსაკუთრებული ფიზიკურ-მათემატიკური ნიჭით დაჯილდოებული მოსწავლეების მიერ საკუთარი პოტენციალის მაქსიმალურად რეალიზების ხელშეწყობის მიზნით მათი ხარისხიანი საგანმანათლებლო და სააღმზრდელო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

4.1.6

მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 06)

მოსწავლეების ხარისხიანი სახელმძღვანელოებით და საგანმანათლებლო რესურსებით უზრუნველყოფის მიზნით, გაგრძელდება სახელმძღვანელოების შეფასების სისტემის განვითარება-დახვეწის პროცესი, როგორც შინაარსობრივი, ისე ტექნიკური პარამეტრები შესაბამისობაში იქნება მოსწავლეების ასაკობრივ განვითარებასა და შესაძლებლობებთან.

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოს/სერიის გრიფირების წესის თანახმად, სახელმძღვანელოს სერიის/მაკეტის რეცენზირების პროცესის უზრუნველყოფა;

გრიფირების ადმინისტრირების ელექტრონული სისტემის სრულყოფა, შესაბამისი ცვლილებების პროგრამული ასახვა და გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

ზოგადსაგანმანათლებლო პროგრამის ყველა საფეხურის სახელმძღვანელოს ეტაპობრივი გრიფირება.

საჯარო სკოლის ყველა კლასის მოსწავლეებისათვის, კერძო სკოლის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისა და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

4.1.7 **ოკუპირებული რეგიონების მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება (პროგრამული კოდი 32 02 07)**

გალის რაიონის სკოლებისა და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებამდე ახალგორის რაიონში ფუნქციონირებადი სკოლების მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებით უზრუნველყოფა.

4.1.8 **ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 02 08)**

პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებული და მსჯავრდებული მოსწავლეების ზოგადი განათლების უფლების უზრუნველყოფა, რაც მნიშვნელოვანია მათი პიროვნული და აკადემიური განვითარებისთვის;

პენიტენციურ დაწესებულებებში ყოფნის პერიოდში ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის მიერ იმ უნარების შექმნა, რომლებიც მათ გათავისუფლების შემდეგ დასაქმებაში დაეხმარება;

პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებული და მსჯავრდებული მოსწავლეებისთვის ზოგადი განათლების მომსახურების მიწოდება და მათი საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობა.

4.1.9 **ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 09)**

ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარება, რაც გულისხმობს ზოგადი განათლების როგორც საშუალო საფეხურზე საგნობრივი სასწავლო გეგმების რევიზიას, ისე დაწყებით და საბაზო საფეხურებზე სხვა მხარდამჭერი ღონისძიებების (საკონსულტაციო მხარდაჭერა სკოლებისთვის, სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის, სხვა უწყებებთან თანამშრომლობა ეროვნულ სასწავლო გეგმასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, საექსპერტო შეფასების განხორციელება და სხვა) განხორციელებას;

ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვის მხარდაჭერა სამუშაო შეხვედრების მოწყობით, ამ გეგმის პრიორიტეტული თემების პილოტირებით, საგნობრივი გზამკვლევებისა და სხვა ინსტრუქციების მომზადებით;

ქვეპროგრამის მიზანი ეხმიანება გაეროს მდგრადი განვითარების ეროვნულ მიზნებს (SDG 4.7.1 ამოცანა).

4.1.10 **საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 10)**

ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, მოსწავლეების სკოლებში ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა.

4.1.11

პროგრამა "ჩემი პირველი კომპიუტერი" (პროგრამული კოდი 32 02 11)

საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეებისა და მათი დამრიგებლების პორტატიული კომპიუტერებით („ნოუტბუკებით“) უზრუნველყოფა და წარჩინებული მოსწავლეების კომპიუტერული ტექნიკით წახალისება.

4.1.12

ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 12)

საქართველოში თავშესაფრის მაძიებლებისათვის და საერთაშორისო დაცვის მქონე არასრულწლოვანთათვის ქართული ენის სწავლება; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიგრაციის დეპარტამენტის დროებითი განთავსების ცენტრში მოთავსებულ არასრულწლოვანთათვის ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ზოგადი განათლების პოპულარიზაციისთვის სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება;

სასწავლო წლისთვის საკლასო ჟურნალითა და სხვა საინფორმაციო ბეჭდური რესურსებით ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების უზრუნველყოფა;

არაფორმალური განათლების განვითარებით სკოლებში საინტერესო და სახალისო გარემოს შექმნის ხელშეწყობისთვის მუნიციპალიტეტებში არაფორმალური განათლების ცენტრების ორგანიზება, მთის სკოლის სტატუსის მქონე სკოლების მხარდაჭერა მათი საჭიროებების შესაბამისი პროექტების მომზადებისა და განხორციელების პროცესში;

მოსწავლეებისთვის სხვადასხვა ფორმატისა და შინაარსის კონკურსების შეთავაზება დაკონკურსებში წარმატებული მოსწავლეების წახალისება;

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსწავლეების ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე კონკურენტუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა;

მცხეთა-მთიანეთის რეგიონის დუშეთის მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების ბაზაზე დამატებითი მომსახურების სახით პანსიონური მომსახურების მიწოდებისას მოსწავლეების მიერ საკუთარი პოტენციალის მაქსიმალურად რეალიზებაში ხელშეწყობის მიზნით მათი ხარისხიანი საგანმანათლებლო და საადმინისტრაციო მომსახურებით უზრუნველყოფა

სკოლისგარეშე სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა სხვადასხვა პროექტების ორგანიზებით.

4.1.13

ზოგადი განათლების რეფორმის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 13)

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების შესაბამისი საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება, რომელიც ყველა მოზარდს მისცემს საკუთარი პოტენციალის რეალიზების საშუალებას და XXI საუკუნის გამოწვევათა დასაძლევად საჭირო ცოდნასა და უნარებს შესძენს;

სწავლა-სწავლების პროცესში კონსტრუქტივისტული საგანმანათლებლო პრინციპებისა და მოსწავლის განვითარებაზე ორიენტირებული შეფასების სისტემის დანერგვის ხელშეწყობა.

სკოლის მხარდამჭერი ჯგუფის წევრებთან თანამშრომლობით მასწავლებლების მიერ სკოლის ორიგინალური სასწავლო გეგმის შემუშავება, რომლის ფარგლებშიც წახალისდება ციფრული

ტექნოლოგიების სასწავლო პროცესში ინტეგრირება;

ცნებების პედაგოგიკის დანერგვა, რომელიც მყარი, სისტემური ცოდნის კონსტრუირებისა და აზროვნების განვითარების ეფექტიანი საშუალებაა;

სასწავლო პროცესში ელექტრონული რესურსებისა და სერვისების ხელმისაწვდომობის მიზნით საჯარო სკოლებში ინფორმაციულ საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და ინტერნეტკავშირის გაუმჯობესება.

დისტანციური სწავლების ხელშეწყობის მიზნით ტელეგაკვეთილებისა და საინფორმაციო რესურსების მომზადება;

ქვეყნის მასშტაბით საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ცენტრალიზებული, ელექტრონული გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება/ტექნიკური მხარდაჭერა;

4.2 ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 07)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში ახალი საჯარო სკოლების მშენებლობა და არსებულთა რეაბილიტაცია.

4.3 უმაღლესი განათლება (პროგრამული კოდი 32 04)

საგამოცდო პროცესში გაიზრდება თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება;

უმაღლესი განათლების დაფინანსების ახალი, ეფექტიანი მოდელების შემუშავება და დანერგვა, რომლებიც ორიენტირებულია იმ მიმართულებებისა და სპეციალობების გაძლიერებაზე, რომლებიც ქვეყნის განვითარების საჭიროებებთან, საზოგადოებრივი ცხოვრებისა და ეკონომიკის გაძლიერებასთან არის დაკავშირებული;

უმაღლესი განათლების ხარისხის სისტემის გაძლიერება და ინტერნაციონალიზაცია;

უცხოელი აკადემიური/სამეცნიერო პერსონალის და სტუდენტების მოზიდვის, საერთაშორისო მასშტაბის სამეცნიერო კვლევების დაფინანსებისა და სწავლებაში კვლევების ინტეგრირების მიზნით, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა ერთობლივი და გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამების უცხოეთის წამყვან უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განხორციელების მიზნით;

რეგიონული უნივერსიტეტების ხელშეწყობა განათლების ხარისხის უზრუნველსაყოფად;

რეგიონული დარგობრივი პრიორიტეტების, სფეროების განსაზღვრა, სწავლის სფეროების დაახლოვება შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან;

ინფრასტრუქტურის განახლება, რეკრეაციული და სასაბუნების სივრცეების სტანდარტიზაცია;

საქართველოს რეგიონალურ საგანმანათლებლო ცენტრად წარმოსაჩენად უცხოელი სტუდენტების საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსაზიდად სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორების გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით, სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამასა და კურსზე მომზადებითა და კვალიფიკაციის ამაღლებით;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა.

4.3.1

გამოცდების ორგანიზება (პროგრამული კოდი 32 04 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის ერთიანი ეროვნული გამოცდების, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და მასწავლებლის გამოცდების ჩატარება;

სტუდენტთა საგრანტო კონკურსის ჩატარება, რომელიც გულისხმობს გრანტის ნაწილობრივი ოდენობის მფლობელი სტუდენტის მიერ საგრანტო კონკურსის შედეგად მეტი ოდენობის გრანტის მოპოვების ხელშეწყობას;

საერთაშორისო კვლევების (შეფასებების) განხორციელების უზრუნველყოფა.

4.3.2

სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 02)

პიროვნების ინტერესებისა და შესაძლებლობების შესაბამისი უმაღლესი განათლების მიღების, კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილება;

სასწავლო პროცესში სტუდენტთა აქტიური მონაწილეობის ხელშეწყობა და წახალისება;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

მასწავლებლობის მსურველთა პროფესიული საქმიანობისთვის მომზადება;

ამერიკული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა და საქართველოს სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების გაძლიერება;

ახალგაზრდების ხელშეწყობა განათლების სისტემაში სწავლის გასაგრძელებლად;

საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის ინფორმირება, საგანმანათლებლო სისტემასთან დაკავშირება და უმაღლეს განათლებაზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა.

4.3.3

უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 03)

საქართველოს სახელმწიფო ენის განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობის პროგრამების (მათ შორის, ლექსიკოგრაფიული პროგრამების) შემუშავება, განხორციელება და განხორციელების კონტროლი; ქართულის, როგორც უცხოური ენის, სწავლების პროგრამის – „ირბახის“ განხორციელება;

უცხოეთში ქართული ენის პოპულარიზაცია და ქართული ენის შესწავლით დაინტერესების ხელშეწყობა;

სტუდენტთა ხელშეწყობა, ქვეპროგრამაში „სტუდენტური ბარათი“ მონაწილე საწარმოების/ორგანიზაციების მიერ პირადი მოხმარების საქონელსა და გასაწევ მომსახურებაზე შეთავაზებული ფასდაკლების შესახებ ინფორმაციის სტუდენტებისთვის მიწოდება;

„ევროსტუდენტის“ ეროვნული პროექტის ფარგლებში საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სტუდენტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის და მათი ცხოვრების პირობების შესწავლა და ანგარიშის მომზადება, სწავლასა და სტუდენტთა საერთაშორისო მობილობასთან დაკავშირებული საკითხების კვლევა.

4.3.4

საზღვარგარეთ განათლების მიღების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 04)

უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ, უცხო ქვეყნის სხვადასხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სამაგისტრო, სადოქტორო და კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამებზე განათლების მიღების ხელშეწყობა;

ქვეყნის საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორის გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით, სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამასა და კურსზე მომზადებითა და კვალიფიკაციის ამაღლებით;

საქართველოს ახალგაზრდობის საერთაშორისო აკადემიურ და ახალგაზრდულ პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

საზღვარგარეთ მიღებული ცოდნის საქართველოში რეალიზება და მაღალკვალიფიციური საკადრო რესურსების ზრდა;

რეგიონული უნივერსიტეტების საგანმანათლებლო ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა და მხარდაჭერა;

ქვეყნის სახელმწიფო/საჯარო დაწესებულებაში დასაქმებულ პირთა პროფესიული სრულყოფისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

სწავლებისა და უმაღლესი განათლების ადმინისტრირების შესახებ უახლესი ცოდნისა და ტენდენციების შესახებ ინფორმაციის აკუმულირება;

სსიპ განათლების საერთაშორისო ცენტრის კურსდამთავრებულთა საუნივერსიტეტო საქმიანობაში ინტეგრირების ხელშეწყობა;

საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან თანამშრომლობით საქართველოში უმაღლესი განათლების ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

4.3.5

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 05)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვის სისტემის ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა და უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

უმაღლესი სახელოვნებო და სასპორტო განათლების ხელშეწყობა და ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული აუცილებელი ფინანსური რესურსით უზრუნველყოფა;

4.4

ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07)

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველყოფის მიზნით სასკოლო საგანმანათლებლო და სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და ახალი სკოლების მშენებლობა;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის

სამინისტროს სისტემაში შემავალი პროფესიული, უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ამ დაწესებულებების ინვენტარიტა და ტექნიკით მომარაგება;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სახელოვნებო-შემოქმედებითი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურული მოდერნიზება და ტექნიკური გადაიარაღება;

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სპორტული მოედნების, დარბაზებისა და სპორტის სასახლეების, აგრეთვე მასობრივი სპორტული ობიექტების (გარე სავარჯიშო ტრენაჟორები, მინიმოედნები, სარბენი ბილიკები და ველობილიკები) მშენებლობა;

სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ქმედითი მოდელის შექმნა, რომელიც საჯარო და კერძო სექტორის ეფექტიან თანამშრომლობაზე იქნება დაფუძნებული.

4.4.1 ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება, ახალი საჯარო სკოლების მშენებლობა და არსებულის რეაბილიტაცია;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა სახის ინვენტარიტა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

4.4.2 პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელმისაწვდომობის, მათ შორის, გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის, გაზრდის მიზნით არსებული დაწესებულებების ბაზაზე ფუნქციონირებადი კოლეჯების მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა ინვენტარიტა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

პროფესიულ განათლებაზე გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და შესაბამისი ინვენტარიტა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

4.4.3 სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 03)

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების შენობების მშენებლობა და რეაბილიტაცია, მათი სხვადასხვა ინვენტარიტა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

4.4.4 უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 04)

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების დაფინანსება ამ დაწესებულებების სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებისა და მათი სხვადასხვა ინვენტარიტა აღჭურვის უზრუნველყოფის

მიზნით.

4.4.5

საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 05)

საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;

საჯარო სკოლების მოვლა-პატრონობისთვის პასუხისმგებელი მხარეების შესაძლებლობების განვითარება;

საჯარო სკოლების ინვენტარიზაციის ჩატარება და ინვენტარიზაციასთან დაკავშირებული პროგრამული უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელება.

4.4.6

კულტურაში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 32 07 06)

კულტურის სფეროში ინფრასტრუქტურის განვითარება (ახალი ობიექტების მშენებლობა, არსებული ობიექტებისთვის სარეაბილიტაციო ღონისძიებების განხორციელება) და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება.

4.4.7

სპორტში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 32 07 07)

სპორტის სფეროში ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია;

4.5

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05)

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

უცხოეთის სამეცნიერო ცენტრებსა და უნივერსიტეტებთან სამეცნიერო თანამშრომლობისა და ერთობლივი პროექტების განხორციელების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო-ტექნოლოგიური კვლევების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდების ხელშეწყობა მეცნიერებაში მიზნობრივი პროგრამების დანერგვით;

უცხოეთის სხვადასხვა სამეცნიერო ფონდთან თანამშრომლობის გაძლიერება და ერთობლივი პროექტების განხორციელება;

ევროკომისიის კვლევისა და ინოვაციის პროგრამის – „ჰორიზონტი 2020“-ის („Horizon 2020“) ფარგლებში თანამშრომლობა;

მაგისტრანტთა სასწავლო-კვლევითი პროექტების და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის საგრანტო დაფინანსება;

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა, დაწესებულებებში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა;

უცხოეთში ქართველოლოგიური კათედრებისა და ქართველოლოგის შემსწავლელი მეცნიერების გაძლიერება;

საინოვაციო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა.

4.5.1

სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 01)

სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა;

კონკურსის წესით ღია, გამჭვირვალე და თავისუფალი კონკურენციის პრინციპების შესაბამისად სახელმწიფო გრანტებით გამორჩეული ხარისხის სამეცნიერო კვლევების დაფინანსება;

ქვეყნის მატერიალური, კულტურული და სულიერი მემკვიდრეობის დაცვისა და პოპულარიზაციის, აგრეთვე საქართველოს შემსწავლელი მეცნიერებების განვითარების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

სამეცნიერო თანამშრომლობის გადრმავება, ქართული მეცნიერების პოპულარიზაცია, ახალგაზრდა მეცნიერთა (პოსტდოქტორანტთა, დოქტორანტთა, მაგისტრანტთა) კვლევებისა და კარიერული განვითარების ხელშეწყობა.

4.5.2

სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები (პროგრამული კოდი 32 05 02)

ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების განხორციელება;

ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გადრმავება;

საერთაშორისო და ადგილობრივი სამეცნიერო ფორუმების, კონგრესების, კონფერენციებისა და სემინარები გამართვა, სამეცნიერო და პოპულარული გამოცემების ხელშეწყობა;

კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიური, წყაროთმცოდნეობითი და ხელოვნებათმცოდნეობითი ფუნდამენტური სამეცნიერო კვლევების განხორციელება, ბიბლიოგრაფიულ-საენციკლოპედიო, საგამოფენო-საგანმანათლებლო მიმართულებების განვითარების ხელშეწყობა;

საარქივო, საფონდო, სამუზეუმო და საბიბლიოთეკო საქმისწარმოება;

ხელნაწერთა რესტავრაცია-კონსერვაცია, ფონდების დიგიტალიზაცია;

ბაქტერიოფაგიაში, მიკრობიოლოგიასა და ვირუსოლოგიაში უნდამენტური გამოკვლევების ჩატარება;

ადამიანის, ცხოველებისა და მცენარეების სხვადასხვა ბაქტერიული ინფექციის, მათ შორის, ანტიბიოტიკების მიმართ რეზისტენტული ბაქტერიული შტამებით გამოწვეული ინფექციების ეთიოლოგიური სტრუქტურის შესწავლა;

ბაქტერიული შტამების - გამომწვევების კვლევა და ამ შტამების საწინააღმდეგოდ სპეციფიკური ფაგების გამოყოფა, მათი დეტალური შესწავლა და ფაგური პრეპარატების შექმნა;

ასტრონომიის, ასტროფიზიკისა და კოსმოსურ მეცნიერებათა სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი, საგანმანათლებლო, საკონსულტაციო და მეცნიერების პოპულარიზაციის ხელშეწყობი საქმიანობის განხორციელება.

4.5.3

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 03)

აგროსასურსათო სექტორში გამოყენებითი და ფუნდამენტური კვლევების ხელშეწყობა;

აგრონომიის, აგროინჟინერიის, სასურსათო ტექნოლოგიების, სურსათის უვნებლობის, მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, ეკონომიკისა და სატყეო

საქმის სფეროებში სამეცნიერო შეხვედრების გამართვა;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შედეგად რეკომენდაციების შემუშავება, კვლევითი საქმიანობისა და სწავლების ერთობლივი ფუნქციონირების მხარდაჭერა, საერთაშორისო და სამეცნიერო-ტექნიკური თანამშრომლობის გაღრმავება.

4.5.4

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 04)

სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულებების/ერთეულების ხელშეწყობის მიზნით მეცნიერული კვლევების პრიორიტეტული მიმართულებების გამოკვეთა, სამეცნიერო პერსონალისთვის თანამედროვე სამეცნიერო მიღწევებზე დამყარებული უნარ-ჩვევების გამომუშავება;

სამეცნიერო პერსონალის საქმიანობის, მათ შორის, სამეცნიერო საქმიანობისათვის საჭირო ტექნიკური ხასიათის მხარდაჭერის უზრუნველყოფა და შესაფერისი პირობების შექმნა;

კვლევის პროცესში ინოვაციების გამოკვეთა.

4.5.5

მეცნიერების პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 32 05 05)

საქართველოში მეცნიერების პოპულარიზაციის ხელშეწყობისთვის ყოველწლიური მეცნიერებისა და ინოვაციების ფესტივალის ჩატარება, რომლის მიზანია სამეცნიერო კვლევებისა და ინოვაციების პოპულარიზაცია, ქვეყნის სამეცნიერო და ინოვაციური პოტენციალის წარმოჩენა, ქართველ და უცხოელ მკვლევართა მიღწევების ფართო საზოგადოებისთვის გაცნობა, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროების დაახლოება.

4.6

პროფესიული განათლება (პროგრამული კოდი 32 03)

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდასაჭერად საქართველოს მოქალაქეების ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა პროფესიული და ზოგადი უნარების განვითარებით;

პროფესიული განათლების ინკლუზიურობის უზრუნველსაყოფად ახალი სერვისების განვითარება როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებების შესაბამისად;

კერძო სექტორთან თანამშრომლობით ზრდასრულთა განათლების სისტემის შექმნა, პროფესიული მომზადება-გადამზადების მრავალფეროვანი პროგრამების ამოქმედება;

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება;

პროფესიული განათლების მიღების მსურველთა მზარდი მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზისა და გეოგრაფიული დაფარვის გაუმჯობესება;

მომზადება/გადამზადების მოკლევადიანი სასერტიფიკატო პროგრამების რაოდენობის გაზრდა, რომლებიც მიმართული იქნება ბაზრის საჭიროებებზე მორგებული ადამიანური რესურსის სწრაფ და ეფექტურ მომზადებაზე;

პროფესიის შესწავლის პარალელურად, სრული ზოგადი განათლების მისაღებად, პროფესიულ განათლებაში ზოგადსაგანმანათლებლო კომპონენტის ინტეგრირება;

არაფორმალური განათლების აღიარების მექანიზმების დანერგვა;

პროფესიული განათლების სისტემაში დუალური, ანუ სამუშაოზე დაფუძნებული სწავლების მიდგომით დანერგილი პროგრამების რაოდენობის ზრდა საჯარო-კერძო პარტნიორობით;

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება და ადგილობრივ დონეზე სახელმწიფო ადმინისტრირების მიმართულებით საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ და სხვა დაინტერესებულ პირთა პროფესიული ცოდნისა და უნარების გაუმჯობესება.

4.6.1

პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 03 01)

პროფესიულ განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ქსელის ფუნქციონირების, განვითარებისა და გაფართოების ხელშეწყობა;

შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი პროგრამების დანერგვის ხელშეწყობა;

პროფესიულ სტუდენტთა სწავლების სახელმწიფო დაფინანსების უზრუნველყოფა;

პროფესიულ განათლებაში საჯარო-კერძო პარტნიორობის მხარდაჭერა;

პროფესიული განათლების ხარისხის განვითარების ხელშეწყობა ინოვაციური სასწავლო გარემოს, სამეწარმეო განათლების, სასწავლო ინფრასტრუქტურის განვითარებით;

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ახალი მოდელისა და ხარისხის უზრუნველყოფის გაუმჯობესებული მექანიზმების დანერგვა;

ინკლუზიური პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა და მოწყვლადი ჯგუფებისათვის მათი საჭიროებების შესაბამისი საგანმანათლებლო სერვისების მიწოდება;

მოსწავლეებისათვის პროფორიენტაციული სერვისის მიწოდება და პროფესიული განათლების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

ზოგადი განათლების სასწავლო შედეგების პროფესიულ პროგრამებში ინტეგრირების ხელშეწყობა;

ზრდასრულთათვის პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამების განვითარება და არაფორმალური განათლების აღიარების მექანიზმების დანერგვა.

4.6.2

მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 03 02)

პროფესიული მომზადების პროგრამების მეშვეობით სასჯელის მოხდის პერიოდში მსჯავრდებულთა მიერ სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა და ამ გზით მათი რესოციალიზაციის ხელშეწყობა.

4.6.3

ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება (პროგრამული კოდი 32 03 03)

საქართველოს რეგიონებში სახელმწიფო და ადგილობრივი მართვის სფეროში არსებული საკადრო დეფიციტის დაძლევა;

საქართველოს მაღალმთიან და ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში მცხოვრებ მოქალაქეთა ერთიან

სახელმწიფოებრივ სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

სახელმწიფო ენის ნებისმიერი დაინტერესებული პირისთვის სწავლება.

4.7

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 32 01)

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება;

განათლების სისტემის კომპლექსური რეფორმის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელიც გულისხმობს სისტემურ ცვლილებებს განათლების ყველა მიმართულებისა და საფეხურისთვის;

საგანმანათლებლო სისტემის შექმნა, რომელიც მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამისად, ბავშვების, სტუდენტების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვისა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად, უზრუნველყოფს მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას, კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, განათლებისა და მეცნიერების კავშირის გაძლიერებას;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

სამინისტროს კომპეტენციის სფეროში/დარგში/მიმართულებაში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება;

აღზრდისა და განათლების ინტეგრაცია ბავშვების სასკოლო მზაობისთვის;

ზოგადი განათლების სისტემაში უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვალებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული „ახალი სკოლის“ მოდელის, აგრეთვე ინკლუზიური და სამოქალაქო განათლების პრინციპებზე დაფუძნებული ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

მასწავლებლების პროფესიის პრესტიჟისა და მისი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, შრომის ღირსეულ ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა;

საგანმანათლებლო დაწესებულებებში უსაფრთხო, ძალადობისაგან თავისუფალი და კეთილგანწყობილი სასწავლო გარემოს უზრუნველყოფა;

საგანმანათლებლო, სამეცნიერო, კულტურისა და სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;

განათლების სისტემაში თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარება;

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემებისა და მონაცემთა ბაზების ჩამოყალიბება განათლების სისტემაში ბიზნესპროცესების ეფექტიანი მართვისა და ინფორმაციული უზრუნველყოფისთვის;

ახალგაზრდების მიერ შესაბამისი, მაღალი ხარისხის განათლების მიღების, მათი დასაქმებისა და პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა;

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

4.8 ინკლუზიური განათლება (პროგრამული კოდი 32 06)

საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა და სათანადო სერვისების შეთავაზება განათლების ყველა საფეხურზე; მოსწავლეთა ინდივიდუალური საჭიროებების შესაბამისი, ეფექტიანი საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფა;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების პროფესიულ განათლებაში ჩართვის ხელშეწყობა და ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული, ხარისხიანი პროფესიული განათლებით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტების, სოციალური ფაქტორებით გამოწვეული საჭიროების მქონე, დევნილი, რეპატრიირებული და ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელი, განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების, სტუდენტებისა და სხვა პირების ინტეგრაცია და სოციალიზაცია, სათემო აქტივობის დაგეგმვა და განხორციელება;

რესურსსკოლების მოსწავლეების სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების აკადემიური, ფუნქციური და სოციალური უნარების განვითარება;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლის სწავლების ხელშეწყობა, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე სპეციალური მასწავლებლების დანამატის და საჯარო სკოლაში ინკლუზიური განათლების მხარდამჭერი ადმინისტრაციული პერსონალის დაფინანსება;

4.9 ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (IBRD) (პროგრამული კოდი 32 13)

სკოლამდელი განათლების სისტემური კვლევისა და ანალიზის ჩატარება, რომლის საფუძველზედაც გადაიხედება და დაიხვეწება სასკოლო მზაობის პროგრამები; ბალების აღმზრდელთათვის პროფესიული განვითარების სისტემის შემუშავება; ისეთი აქტივობისა და მასალების შემუშავება, რომლებიც ხელს შეუწყობს სკოლამდელი განათლების ხარისხის გაუმჯობესებას;

„ახალი სკოლის“ მოდელის პროგრამის შეფასება და ანალიზი, სკოლის ადმინისტრატორთა პროფესიული განვითარების სქემისა და მეთოდოლოგიის შემუშავება;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსების ახალი მოდელის იმპლემენტაცია;

განათლების სფეროში არსებული ინფორმაციული სისტემების კვლევა, ისეთი აქტივობისა და რეკომენდაციების შემუშავება, რომლებიც ხელს შეუწყობს მონაცემების ინტეგრირებას საგანმანათლებლო პოლიტიკის დაგეგმვის გასაუმჯობესებლად.

4.10 **საბიბლიოთეკო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 02)**

საბიბლიოთეკო ფონდების ორგანიზება, სისტემატური შევსება, დაცვა და მათი საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

მონაცემთა ბაზების შექმნა და უცხოეთის საბიბლიოთეკო ფონდების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ბიბლიოთეკათმცოდნეობის, წიგნთმცოდნეობისა და ბიბლიოგრაფიის დარგებში სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზება;

საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

საბიბლიოთეკო დარგში ინოვაციური პროცესების მართვის ხელშეწყობა;

საბიბლიოთეკო კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

საქართველოს ეროვნული ელექტრონული ბიბლიოთეკისა და ციფრული მემკვიდრეობის არქივის შექმნა;

საბიბლიოთეკო პროცესებში და მკითხველთა მომსახურებისთვის ინტერნეტის გამოყენება;

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ოფიციალური ვებგვერდის სრულყოფა და მხარდაჭერა.

4.11 **პროფესიული განათლება I (KfW) (პროგრამული კოდი 32 14)**

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესებისა და პროფესიული განათლების პროვაიდერების რაოდენობის ზრდის ხელშეწყობა;

ექსელენსის ცენტრის მშენებლობა (ცენტრის ფუნქცია - საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისი პროგრამების განხორციელება ლოჯისტიკისა და მშენებლობის მიმართულებით);

საქართველოს პროფესიული განათლების სისტემის ფარგლებში „hab“ სერვისის შეთავაზება;

მშენებლობისა და ლოჯისტიკის მიმართულების პროგრამების განმახორციელებელი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გასაძლიერებლად დამატებითი ინვესტიციების გამოყოფა (რომლის პარტნიორიც იქნება ექსელენს ცენტრი რიგი პროგრამების განხორციელებისას).

4.12 **სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება (პროგრამული კოდი 30 04)**

პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების, აგრეთვე სამოქალაქო უსაფრთხოების საკითხებში კადრების მომზადება და გადამზადება.

4.13 **სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 08)**

სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით (კონცერტები, გამოფენები, სპექტაკლები, კონკურს-

ფესტივალები, მასტერკლასები, სპორტული ღონისძიებები);

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველსაყოფად ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ახალგაზრდების დასაქმებისათვის საჭირო უნარებისა და კომპეტენციების განვითარება, პროფესიული შესაძლებლობების ზრდა;

ხარისხზე ორიენტირებული, ახალგაზრდის შემოქმედებითი და სპორტული უნარების შესაბამისი, მოქნილი დაფინანსების მოდელების შემუშავებით მაღალკვალიფიციური, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი ხელოვნებისა და სპორტის დარგების სპეციალისტების აღზრდა;

ხარისხიანი სწავლების პროცესის უზრუნველსაყოფად სწავლებისათვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით სასწავლებლების აღჭურვა;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების პოპულარიზაცია და მხარდაჭერა.

4.14 სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია (პროგრამული კოდი 48 00)

მეცნიერების შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა საქართველოს სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებში;

საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების სამეცნიერო საქმიანობის წლიური შედეგების საექსპერტო შეფასების დოკუმენტის შექმნა;

თანამედროვე სამეცნიერო-ტექნიკური მონაპოვრების დანერგვა საქართველოს სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სივრცეში;

ქართველ მეცნიერთა კვლევითი სიახლეების გატანის ხელშეწყობა საერთაშორისო არენაზე;

ქართველოლოგიურ კვლევათა მაქსიმალური ხელშეწყობა;

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალების გამოცემა (საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მომბე“, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნეს სერიები: ქიმია და ქიმიური ტექნოლოგიები, ისტორია, არქეოლოგია, ეთნოლოგია და ხელოვნების ისტორია და ა.შ.);

სამეცნიერო და სამეცნიერო-პოპულარული ლიტერატურის გამოცემის ხელშეწყობა; მრავალტომეული ენციკლოპედიების „საქართველო“ და „საქართველოს ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა აღწერილობა“ მორიგი ტომების გამოცემა და მუშაობა მომდევნო ტომებზე;

ქართული ენის ელექტრონული ბაზის მთლიანი შეჯერება „ვეფხისტყაოსნის“ ტექსტის დამდგენი კომისიის სალექსიკონო ფონდთან და „თესაურუსის“ ტომების მომზადება გამოსაცემად, ქართული ენის ისტორიულ-ეტიმოლოგიური ლექსიკონის შექმნა;

სამეცნიერო შრომების გამოქვეყნების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კონფერენციების და სიმპოზიუმების ჩატარება.

4.15 გამოყენებითი კვლევების საგრანტო პროგრამა (IBRD) (პროგრამული კოდი 32 15)

კერძო, საჯარო და აკადემიური სექტორების თანამშრომლობით ინოვაციურ საქმიანობასა და ციფრული ეკონომიკის განვითარებაში ჩართვა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა მიერ კოლაბორაციული გამოყენებითი კვლევების განხორციელება;

კომერციული და ტექნოლოგიური ტრანსფერის პოტენციალის მქონე ინოვაციური კვლევების გამოვლენა, განვითარება და დანერგვა, რომელთა მიზანია საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრა ან/და რომლებითაც ხდება მსოფლიო მასშტაბის ინოვაციის შეთავაზება.

4.16

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება (პროგრამული კოდი 26 04)

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, პენიტენციური და პრობაციის სისტემების და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგების სრული ციკლის (ტრენინგსაჭიროებათა ანალიზი, დაგეგმვა, განხორციელება და შეფასება) მართვით და საკონკურსო და საკვალიფიკაციო ტესტირებათა ორგანიზებით;

საქართველოში მიმდინარე სამართლებრივი რეფორმის და ქართული სამართლის საერთაშორისო სამართლის სტანდარტებსა და ევროპულ სამართალთან ჰარმონიზაციის სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობა სასწავლო პროგრამების განხორციელებით;

კერძო სექტორისა და საბიუჯეტო დაფინანსებზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ასამაღლებლად ტესტური დავალებების, ტრენინგმოდულების, სასწავლო კურსებისა და პროგრამების შექმნა და მუდმივად განახლება, მათ შორის, უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შექმნით;

როგორც სპეციფიკით, ისე შინაარსით ტრენინგების საჯარო მოხელეების, სამოქალაქო საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და კერძო პირების საჭიროებებისთვის მორგება, რაც ხელს შეუწყობს მართლშეგნების ამაღლებასა და პიროვნული სამუშაო კომპეტენციების განვითარებას არა მარტო საჯარო სტრუქტურებში, არამედ ფართო საზოგადოებრივ წრეებშიც. საჯარო ორგანიზაციის თანამშრომლებისათვის ჩატარდება საჯარო მოხელის პროფესიული განვითარების აკრედიტებული პროგრამები;

სპეციალური პენიტენციური სამსახურისა და პენიტენციური დაწესებულებების მოსამსახურეების სერტიფიკატის განახლების მიზნით მათთვის კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პერიოდული გადამზადების კურსების ჩატარება;

მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაციის ხელშეწყობა მათთვის პროფესიული განათლების უზრუნველყოფის, ასევე მათი პროფესიული მომზადებისა/გადამზადებისა და დასაქმებისათვის მომზადების გზით.

4.17

მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება (პროგრამული კოდი 09 02)

იუსტიციის მსმენელების (მოსამართლეობის კანდიდატების) პროფესიული სასწავლო კურსის რეგულარული განხორციელება;

მოქმედი მოსამართლეების, მოსამართლეთა თანაშემწეების, სასამართლოს მენეჯერებისა და სასამართლო სისტემის სხვა მოხელეების პროფესიული გადამზადება რეგულარული სასწავლო აქტივობის – ტრენინგების საშუალებით.

4.18

უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება (პროგრამული კოდი 20 03)

სახელმწიფო უსაფრთხოების სფეროში არსებული ცოდნის თავმოყრა-განახლება, განახლება, სასწავლო პროცესში ინოვაციური მეთოდების გამოყენება;

სამსახურისთვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

თანამედროვე დასავლური გამოცდილებისა და მიღწევების შესწავლა და სათანადო სტანდარტების დანერგვა, არსებულ გამოწვევებზე შესაბამისი რეაგირება და მათი წარმატებით დაძლევა, როგორც პროფესიულ საგანმანათლებლო სფეროში, ასევე, სამეცნიერო მუშაობის სათანადო ორგანიზებასა და წარმართვაში;

უსაფრთხოების სფეროში სპეციალური პროფესიული და სამოქალაქო განათლების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;

უსაფრთხოების სფეროში საგანმანათლებლო და კვლევითი საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობა;

საჭიროებიდან გამომდინარე, ეროვნული და უცხო ქვეყნების სასწავლო დაწესებულებებთან ერთობლივად, შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება.

4.19 მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში (პროგრამული კოდი 28 02)

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა მომზადება და გადამზადება, საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ სხვა საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოს საგარეო პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ეფექტიანად დაგეგმვისა და წარმართვისთვის საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსთვის, სხვა სამთავრობო უწყებებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის ანალიტიკური და კვლევითი პროდუქტების შექმნა და მიწოდება.

4.20 საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება (პროგრამული კოდი 23 05)

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზის ხელშეწყობითა და გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო პროექტების განხორციელებით, აგრეთვე პროფესიული განვითარებისკენ მიმართული პროგრამების ორგანიზებით;

ახალი კადრების შერჩევაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემისა და სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციების ხელშეწყობა პროფესიული და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზებით;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ინიცირებული რეფორმების ხელშეწყობა მათ დანერგვასთან დაკავშირებული ტრენინგების ორგანიზებით;

კერძო სექტორის განვითარებისა და საბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ამაღლებისკენ მიმართული სასწავლო-შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელება;

პროფესიული ცოდნის დონის ასამაღლებლად საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდის სამეფოს ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.

4.21 ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება (პროგრამული კოდი 01 03)

ქვეყანაში ჰერალდიკური ნიშნებისა და სიმბოლოების მოწესრიგება და დამკვიდრება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სახელმწიფო ცერემონიების, ოფიციალური ღონისძიებებისა და სამხედრო აღლუმების ჩატარებისას საჭირო სახელმწიფო სიმბოლოებისა და სხვა ჰერალდიკური ნიშნების, აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებათა ჰერალდიკური ნიშნების, საქართველოს სახელმწიფო სამხედრო და სპეციალურ უწყებათა სპეციალური ფორმის ტანსაცმლის (უნიფორმების) და ემბლემების შექმნასა და გამოყენების წესების დადგენაში მონაწილეობა, სათანადო რეკომენდაციებისა და დასკვნების გაცემა;

საქართველოს ტერიტორიული ჰერალდიკის სისტემური განვითარების უზრუნველყოფა;

ჰერალდიკის საკითხებზე სამოქალაქო განათლების გავრცელების ხელშეწყობა;

ქვეყანაში სახელმწიფო სიმბოლიკისა და მისი მნიშვნელობის პოპულარიზაცია;

ჰერალდიკის საკითხებზე ისტორიული მასალების (წყაროების) მოძიება (საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ) და ანალიზი;

სახელმწიფო სიმბოლოებისა და განმასხვავებელი ნიშნების ნიმუშების ჰერალდიკური ექსპერტიზის, აგრეთვე მათი შექმნისა და გამოყენების შესახებ დასკვნების მომზადება.

4.22

საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 16)

საერთაშორისო და ნაციონალური საგანმანათლებლო და საზღვაო კანონმდებლობის შესაბამისად, უმაღლესი საზღვაო და მომიჯნავე დარგების კვალიფიციური კადრების მომზადება;

საზღვაო აკადემიის როგორც კვლევითი ცენტრის ჩამოყალიბება და კვლევითი პროექტების ხელშეწყობა საზღვაო და მომიჯნავე დარგებში;

წამყვან ევროპულ უნივერსიტეტებთან ერთად ორმაგი დიპლომირების ინგლისურენოვანი პროგრამების მომზადება. თანამშრომლობის ფარგლებში სასწავლო მასალების, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება და პედაგოგ-მასწავლებლების გადამზადება საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა და დისტანციური სწავლების სისტემის განვითარება და აგრეთვე, სტუდენტთა საზღვაოსნო პრაქტიკით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

კურსდამთავრებულების კარიერული წარმატების უზრუნველყოფისათვის სტუდენტთა ხელშეწყობისა და მომსახურების სამსახურის განვითარება.

5

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება

ქვეყნის ეკონომიკის მდგრადობის უზრუნველყოფის მთავარ მამოძრავებელ ძალას მაკროეკონომიკური გარემოს სტაბილურობა წარმოადგენს.

მაკროეკონომიკური და ფისკალური სტაბილურობის გაძლიერების მიზნით:

- ✓ მთავრობა მიჰყვება ფისკალური დეფიციტის თანმიმდევრული შემცირების პოლიტიკას. ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიით გამოწვეული გლობალური კრიზისის ფონზე და 2020-2023 წლებში „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით ფისკალური პოლიტიკისთვის დაგეგმილი საგამონაკლისო ნორმების ამოქმედების ფონზე, მაკროეკონომიკური და ფისკალური პოლიტიკის ამოცანაა საშუალოვადიან პერიოდში დეფიციტის მშპ-სთან მიმართებით 3%-იან ნიშნულზე დაბრუნება;
- ✓ გაგრძელდება აქტიური მუშაობა მიმდინარე ანგარიშის ბალანსის გასაუმჯობესებლად. 2024 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელი მშპ-ის 5%-ის ფარგლებში არსებული ნიშნულის შენარჩუნება იქნება;

- ✓ დაცული იქნება ქვეყნის ეროვნული ბანკის დამოუკიდებლობის პრინციპი;
- ✓ ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიით გამოწვეული სირთულეების ფონზე უზრუნველყოფილი იქნება საგარეო ვალის კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარში მდგრადი დაბრუნება. ამასთან, მსხვილი საგზაო და სხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების დასრულების შემდგომ, მთავრობა, დეფიციტის შემცირების ხარჯზე, გააგრძელებს ვალის მნიშვნელოვან შემცირებას;
- ✓ აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა დამატებითი რესურსების მოსაზიდად და კაპიტალური ხარჯების 8%-ის ფარგლებში შესანარჩუნებლად.
- ✓ აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის მიმართულებით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საბიუჯეტო პროცესში მოსახლეობისა და დაინტერესებული ორგანიზაციების ჩართულობის გაუმჯობესებას;
- ✓ განხორციელდება შესაბამისი სამუშაოები ქვეყნის საინვესტიციო რეიტინგის მისაღწევად, რაც ნიშნავს მაღალი სტანდარტის საინვესტიციო სანდოობის მოპოვებას. აღნიშნულ ფონზე ხელი შეეწყობა ქვეყანაში ინვესტიციების როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ ზრდას, რაც, საკუთრივ, შექმნის ახალ სამუშაო ადგილებს;
- ✓ ფართოდ დაინერგება საჯარო ინვესტიციების მართვის (PIM) ინსტრუმენტი, რაც სახელმწიფოს მხრიდან ეფექტური ინვესტიციების განხორციელებას უზრუნველყოფს. აღნიშნული ინსტრუმენტის გამოყენებით, 2024 წლისთვის იგეგმება ბიუჯეტიდან განხორციელებული საინვესტიციო პროექტების სრული დაფარვა.

საქართველოს მთავრობა განაგრძობს აქტიურ რეფორმებს **ბიზნესგარემოს შემდგომი გაუმჯობესების** ხელშეწყობისათვის:

- ✓ დაცული იქნება საკუთრების ხელშეუხებლობის პრინციპი;
- ✓ ხელისუფლების ძირითადი პოლიტიკა დაეფუძნება ბიზნესსუბიექტებს შორის მაქსიმალურად კონკურენტული გარემოს ხელშეწყობას, გაძლიერდება კონკურენციის ინსტიტუციური ჩარჩო და გაიზრდება კონკურენციის სააგენტოს ეფექტიანობა;
- ✓ მომდევნო წლიდან ამოქმედდება სახელმწიფო შესყიდვების დავების განმხილველი დამოუკიდებელი ორგანო, რაც ხელს შეუწყობს სახელმწიფო შესყიდვების პროცესის გამჭვირვალობას და გააუმჯობესებს კონკურენტულ გარემოს;
- ✓ გაფართოვდება არსებული ინსტრუმენტი ბიზნესგარემოზე ზემოქმედების მქონე საკანონმდებლო ინიციატივების თაობაზე. გაგრძელდება თითოეული რეგულაციის შემოღების ფაქიზად დანერგვა, რათა ნებისმიერი ნეგატიური შედეგი თავიდან იყოს აცილებული;
- ✓ ხელისუფლების მხრიდან შენარჩუნებული იქნება გადასახადების დაბალი დონე;
- ✓ საგადასახადო ადმინისტრირებაში დაიწყება ავტომატური დეკლარირების სისტემის დანერგვა, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს საგადასახადო ორგანოებთან ბიზნესსუბიექტების მუშაობის დროსა და საჭირო რესურსს.

ქვეყანაში **წარმოების გაძლიერების კუთხით**, განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ გაგრძელდება მუშაობა ახალი პრიორიტეტული სექტორების იდენტიფიცირებისა და ამ სექტორების განვითარების მიმართულებით. აქცენტი გაკეთდება მცირე და საშუალო ბიზნესის საჭიროებებზე მორგებული სერვისების შეთავაზებაზე;
- ✓ გაგრძელდება ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიმართულებით მოქმედი სახელმწიფო პროგრამების დახვეწა და მათი ეფექტიანობის ზრდა;
- ✓ გაგრძელდება სააგენტოს - „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში მოქმედი პროგრამები და უზრუნველყოფილი იქნება მათი ეფექტურობა;
- ✓ საკრედიტო-საგარანტიო მექანიზმის ფარგლებში, სახელმწიფო გარანტიის მოცულობა ახალ სესხებზე განისაზღვრა მაქსიმუმ 90%-მდე. ამასთან, სქემით სარგებლობა შესაძლებელია უკვე არსებული სესხების

რეფინანსირება/რესტრუქტურირების შემთხვევაშიც, სადაც სახელმწიფოს გარანტიის მოცულობა 30%-მდეა;

- ✓ განვითარდება ონლაინ პლატფორმა tradewithgeorgia.com, რაც ექსპორტიორი კომპანიებისთვის სხვადასხვა სერვისის „ერთიფანჯრის პრინციპით“ მიწოდებას ითვალისწინებს; შეიქმნება ექსპორტიორი კომპანიების ახალი მხარდამჭერი მექანიზმი, რომელიც გულისხმობს მათ ტექნიკურ მხარდაჭერას ისეთი მიმართულებებით, როგორებიცაა: ონლაინ-პლატფორმების განვითარება, მარკეტინგული კვლევები, ბრენდინგი და პოზიციონირება, საერთაშორისო სერტიფიკატების აღება და ა.შ.;

საგარეო ვაჭრობის პოლიტიკის შემდგომი ლიბერალიზაციისა და გაფართოების მიზნით, შემდგომ წლებში გადაიდგმება შემდეგი ნაბიჯები:

- ✓ ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებით (DCFTA) გათვალისწინებული ვალდებულებების ეფექტიანი განხორციელების მიზნით, საშუალოვადიანი და ყოველწლიური გეგმების შესრულება და საკანონმდებლო დაახლოების პროცესის გაგრძელება შესაბამისი რეფორმების გატარების გზით;
- ✓ 2024 წლის ჩათვლით, საქართველოს მიერ დანერგილი იქნება ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული საკანონმდებლო დაახლოების ვალდებულებების 85%, მათ შორის, სახელმწიფო შესყიდვების, საბაჟოსა და ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების მიმართულებებით შესრულებული იქნება ვალდებულებების 100%;
- ✓ აშშ-სთან თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გაფორმების მიზნით, კონსულტაციების გაგრძელება და, მიღწეული შედეგების შესაბამისად, მოლაპარაკებების წარმართვა;

საქართველო კვლავ აგრძელებს ეკონომიკური რეფორმების ციკლს, რომელიც კიდევ უფრო მეტად შეუწყობს ხელს ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას და, შედეგად, საქართველოს მოსახლეობის კეთილდღეობის ზრდას. ეკონომიკური რეფორმები განხორციელდება შემდეგი მიმართულებებით:

- ✓ განხორციელდება სახელმწიფო საწარმოების რეფორმა;
- ✓ დამატებული ღირებულების გადასახადის ავტომატური დაბრუნების რეფორმა;
- ✓ კაპიტალის ბაზრის რეფორმა;
- ✓ საპენსიო რეფორმა;
- ✓ წიაღის რეფორმა;
- ✓ გადახდისუნარიანობის რეფორმა;
- ✓ მეწარმეთა შესახებ კანონის ცვლილება - რომლის მიზანია ქართული კანონმდებლობის ევროპულ სტანდარტებთან მიახლოება. დარეგულირდება ბიზნესსუბიექტების მმართველების ინტერესთა კონფლიქტთან და კეთილსინდისიერების ვალდებულებასთან დაკავშირებული საკითხები; მოწესრიგდება სამეწარმეო საზოგადოებიდან პარტნიორის ვალდებულებების შესრულების, საზოგადოების რეორგანიზაციისა და ლიკვიდაციასთან დაკავშირებული საკითხები.
- ✓ ენერჯეტიკის რეფორმა;
- ✓ საგადასახადო დავების რეფორმა.

5.1

მეწარმეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 07)

კერძო სექტორის, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის, ჩამოყალიბებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ინკლუზიური ზრდის მისაღწევად მეწარმეობის (მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის) განვითარება, კერძო სექტორისათვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, საქართველოს

ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა;

საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მცირე და საშუალო ბიზნესის შესაძლებლობების გაზრდა;

ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების და მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა;

თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვა და მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური განვითარების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობას;

ექსპორტის ხელშეწყობისათვის ქართული კომპანიების უცხოურ ბაზრებზე წარდგენა და მათი საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; კომპანიებისთვის დახმარების გაწევა ბაზრის კვლევების კუთხით, ექსპორტის დაგეგმვისა და მიზანმიმართული განვითარებისათვის; ექსპორტზე ორიენტირებულ კომპანიებთან რეგულარული კომუნიკაცია და მათთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დასაგეგმად საჭირო მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებით;

საქართველოს საწარმოო პოტენციალის წარმოჩენა მასშტაბური საერთაშორისო მარკეტინგული კამპანიების წარმოებით და პროდუქციის/მომსახურების პოპულარიზაციით;

მეწარმეობის განვითარების წახალისება, დამწყები და არსებული მცირე და საშუალო საწარმოების სათანადო ხელშეწყობა პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის;

ქვეყნის გარეთ საქართველოს საინვესტიციო პოტენციალის წარმოჩენა, მიზნობრივი ბაზრების იდენტიფიცირება, პოტენციურ ინვესტორ კომპანიებთან მჭიდრო თანამშრომლობა და მათთვის ინვესტიციების განხორციელებაში დახმარების გაწევა;

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე, ახალი ეკონომიკური გამოწვევების საპასუხოდ ბიზნესის ხელშეწყობის დამატებითი ეფექტიანი მექანიზმების განხორციელება: დეველოპერულ, სამშენებლო სექტორში წარმოშობილი ეკონომიკური სიძნელების დაძლევის ხელშეწყობა; მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის ფინანსებზე წვდომის გაუმჯობესების ხელშეწყობა საკრედიტო-საგარანტიო სქემის საშუალებით.

5.1.1 მეწარმეობის განვითარების ადმინისტრირება (პროგრამული კოდი 24 07 01)

მეწარმეობის განვითარების წახალისება, დამწყები და არსებული მცირე და საშუალო საწარმოების სათანადო ხელშეწყობა პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის;

ექსპორტისა და ინვესტიციების მიმართულებების გაძლიერების მიზნით დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტების მართვა და ეფექტური განხორციელება.

5.1.2 მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 07 02)

საქართველოში მეწარმეობის განვითარება, მეწარმე სუბიექტების მხარდაჭერა, ახალი საწარმოების შექმნის/არსებული საწარმოების გაფართოების/გადაიარაღების ხელშეწყობა და კერძო სექტორის

კონკურენტუნარიანობისა და საექსპორტო პოტენციალის ზრდა ფინანსებზე, უძრავ ქონებასა და ტექნიკურ დახმარებაზე ხელმისაწვდომობის საშუალებით;

მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა რეგიონებში;

საქართველოში შემოქმედებითი ინდუსტრიის განვითარება (მათ შორის კინოწარმოება);

საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის პოპულარიზაცია ქვეყნის გარეთ სხვადასხვა საერთაშორისო ბაზრებზე;

საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირება;

ბაზრის კვლევებისა და კონსულტაციების მეშვეობით ადგილობრივ ექსპორტზე ორიენტირებული კომპანიების უნარების ამაღლება, ქართული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა და ევროპის მეწარმეთა ქსელში ჩართვა;

DCFTA-ს მოთხოვნებთან დაკავშირებით მეწარმეების ცნობიერების ამაღლება და მათი იმპლემენტაციისთვის ტექნიკური დახმარების გაწევა;

ახალი საინვესტიციო პროექტების დაწყებისა და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ზრდის ხელშეწყობა, არსებული ინვესტორების მხარდაჭერა („aftercare“);

ქვეყანაში არსებული საინვესტიციო/ეკონომიკური ხასიათის კვლევების შეგროვება და მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

5.1.3

ახალი კორონავირუსის გავრცელებიდან გამომდინარე ეკონომიკის ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 24 07 03)

ახალი კორონავირუსის (COVID 19) გავრცელებიდან გამომდინარე ეკონომიკური სირთულეების დაძლევის მიზნით: საქართველოში მეწარმეობის განვითარება, მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობა, ახალი საწარმოების შექმნის/არსებული საწარმოების გაფართოების/გადაიარაღების ხელშეწყობა; კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობისა და პოტენციალის შენარჩუნება; მცირე და საშუალო საწარმოების ზრდის მხარდაჭერა ფინანსებზე, უძრავ ქონებასა და ტექნიკურ დახმარებაზე ხელმისაწვდომობის საშუალებით;

კომერციულ ბანკში აღებული იპოთეკური კრედიტის გარანტიის ან/და სესხის პროცენტის თანადაფინანსების გზით სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობა;

საქართველოს მასშტაბით მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა - მცირე გრანტები;

მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის ფინანსებზე წვდომის გაუმჯობესების ხელშეწყობა საკრედიტო-საგარანტიო სქემის საშუალებით.

5.1.3.1

სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 07 03 01)

ახალი კორონავირუსის (COVID 19) პანდემიის გავრცელების გამო დეველოპერულ, სამშენებლო სექტორში წარმოშობილი ეკონომიკური სირთულეების დაძლევის ხელშეწყობა. უძრავ ქონებაზე მოთხოვნის სტიმულირება სხვადასხვა კომპონენტის მეშვეობით. უძრავ ქონებაზე წვდომის გაუმჯობესება იმ ფიზიკური პირებისათვის, რომელთაც არ აქვთ შესაძლებლობა, დააკმაყოფილონ სესხის უზრუნველყოფაზე არსებული მოთხოვნები (სრულად ან ნაწილობრივ) ან/და შექმნილი ვითარებიდან

გამომდინარე კომერციულ ბანკში აღებული იპოთეკური კრედიტის გადახდის შესაძლებლობა. პროგრამა მოიცავს კომერციულ ბანკში აღებული სესხის პროცენტის თანადაფინანსების ნაწილს (სუბსიდირების კომპონენტი).

5.1.3.2

მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა - მცირე გრანტები (პროგრამული კოდი 24 07 03 02)

რეგიონებში მიკრო და მცირე ბიზნესის განვითარება მეწარმე სუბიექტების ფინანსური და ტექნიკური მხარდაჭერისა და რეგიონული ბაზრების განვითარების გზით. მიკრო ბიზნესის წამოწყების ხელშეწყობი პროგრამების დანერგვა ეკონომიკურად მოწველად რეგიონებში. მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობით რეგიონებში სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საერთო კეთილდღეობის ამაღლება; რეგიონებში არსებული სამეწარმეო საქმიანობის გამოცოცხლება/გააქტიურების ხელშეწყობა მცირე ბიზნესისათვის ადამიანური და საწარმოო კაპიტალის შექმნითა და განვითარებით, მათთვის ინტენსიური საკონსულტაციო მომსახურების გაწევით.

5.1.3.3

საკრედიტო-საგარანტიო სქემა (პროგრამული კოდი 24 07 03 03)

მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის ფინანსებზე წვდომის გაუმჯობესება საკრედიტო-საგარანტიო სქემის მეშვეობით: იმ საბაზრო ჩავარდნების აღმოფხვრა, რომლებიც ხელს უშლის სიცოცხლისუნარიან ბიზნესს კრედიტის აღებაში; ისეთი სიცოცხლისუნარიანი მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსება, რომელთაც არ გააჩნიათ საკმარისი უზრუნველყოფა არსებული საკრედიტო პოლიტიკის ფარგლებში სესხის ასაღებად ან ოპერირებენ ისეთ სექტორში ან ბაზარზე, რომელიც საბანკო სექტორში არსებული საკრედიტო პოლიტიკის შესაბამისად დაკავშირებულია განსაკუთრებით მაღალ რისკთან.

5.2

სახელმწიფო ქონების მართვა (პროგრამული კოდი 24 06)

სახელმწიფო ქონების მართვა/განკარგვა და სახელმწიფო საწარმოთა მართვა. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებული ლიკვიდური, გადახდისუნარო და მოგებიანი საწარმოების კლასიფიკაცია მათი ქონებრივი და ფინანსური მდგომარეობის მიხედვით. არამოგებიანი საწარმოების რაოდენობის შემცირება ლიკვიდაციით, გაკოტრებით ან რეორგანიზაციით;

გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვისა და მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობისა და დაცვის უზრუნველყოფა;

სვანეთში, გუდაურსა და ბაკურიანში საბაგირო გზებისა და სასრიალო ტრასების მშენებლობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება. შავი ზღვის რეგიონში კულტურული ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო შეთანხმებით აღებული ვალდებულების ფარგლებში საქართველოში უნივერსალური საფოსტო მომსახურების შესრულების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცეული და პრივატიზებული ქონების მიღებიდან რეალიზაციამდე არსებული პროცესების ეფექტიანად მართვა;

მოძრავი ქონების განკარგვის გამჭირვალე, კონკურენტული და გამარტივებული პროცესების უზრუნველყოფა;

მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად, ვებგვერდ eAuction.ge-ს მომხმარებელთათვის სერვისების მიწოდებისა და ქონების განკარგვის პროცედურების გამარტივებით, ვებგვერდის მოდერნიზაციის კუთხით სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება და ახალი სერვისების დამატება;

მოსახლეობაში არსებული სერვისების შესახებ ცნობადობის ამაღლების ხელშეწყობა.

5.3

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 23 02)

მომსახურების პოტენციალის გასაზრდელად და გადამხდელთა კმაყოფილების ხარისხის ასამაღლებლად ახალი ელექტრონული სერვისების ინიცირება, საჭიროებისამებრ არსებული ელექტრონული სერვისების გაუმჯობესება, რაც მომსახურების პროცესს გადამხდელისათვის უფრო კომფორტულს გახდის;

აუდიტის სატრენინგო სისტემის გაძლიერება;

აუდიტორთა რაოდენობის გაზრდა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება; აუდიტორების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;

ავტორიზებული ეკონომიკური ოპერატორის ურთიერთალიარების რეჟიმის შესაბამისი ეტაპის დასრულება;

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა და ერთიანი მეთოდოლოგიის შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს გადამხდელთა მიერ გადასახადის ნებაყოფლობით გადახდის მაჩვენებლის გაზრდას და საგადასახადო ადმინისტრირების პროცესის გამარტივებას;

არსებული პროგრამული მოდულების დახვეწა და ახალი პროგრამული მოდულების შექმნის ინიცირება, რომლებიც ხელს შეუწყობს საბაჟო კონტროლის ეფექტურობის ამაღლებას და პროცედურების გამარტივებას;

საქონლის გაშვების შემდგომი შემოწმების გეგმის შემუშავება;

კინოლოგიური მომსახურების გაუმჯობესებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

მგზავრების შესახებ წინასწარი ინფორმაციის (Advance Passenger Information – API) და მგზავრის პირადი მონაცემების ჩანაწერის (Passenger Name Record – PNR) სისტემების დანერგვა;

ევროსტანდარტებით მოწყობილი და აღჭურვილი ფიტო-ვეტ კონტროლის სასაზღვრო ინსპექტირების პუნქტების რაოდენობის გაზრდა;

საბაჟო ლაბორატორიის მიერ განხორციელებული ლაბორატორიული კვლევის საფუძველზე ეფექტიანი და დაჩქარებული საბაჟო კონტროლის განხორციელება;

საბაჟო კოდექსით განსაზღვრული გამარტივებული (მათ შორის დეკლარანტის ჩანაწერებში ასახვის ფორმით) და დამატებითი საბაჟო დეკლარაციის სახეების დანერგვა;

ტრანზიტის საერთო პროცედურების სისტემასთან (NCTS, CTC, SAD) მიერთება;

საბაჟო-გამშვები პუნქტების და გაფორმების ეკონომიკური ზონების შეუფერხებელი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი კაპიტალური და მიმდინარე სამშენებლო-სარემონტო და სამონტაჟო სამუშაოების ჩატარება;

FTA-სთან (საგადასახადო ადმინისტრირების ფორუმი) თანამშრომლობის

გაფართოება;

TIWB (საგადასახადო ისნპექტორები საზღვრებს გარეშე) შემოსავლების სამსახურის ჩართულობის გაზრდა;

ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის საბაჟო ადმინისტრაციასთან თანამშრომლობა;

დონორთა მხარდაჭერით რიგი პროექტების განხორციელება საბაჟო მიმართულებით: საბაჟო გამშვები პუნქტების აღჭურვა რენტგენო სისტემებით; ახალი ანალიტიკური პროგრამის დანერგვით საბაჟო რისკების ანალიტიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება; საბაჟო დეპარტამენტში GPS მიყურადების სისტემის დანერგვა და მობილური ჯგუფების ჩამოყალიბება; საქონლის გაშვების შემდგომი მონიტორინგის გასვლითი და კამერალური შემოწმებების თანამედროვე პრაქტიკის/თეორიის, და ახალი მიდგომების შესახებ გამოცდილების გაზიარება.

5.4

სახელმწიფო ფინანსების მართვა (პროგრამული კოდი 23 01)

მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მეთოდოლოგიის დახვეწა; საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზების მომზადება და სცენარების შედგენა; მაჩვენებლების არეალის გაფართოება და მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად დაგეგმვა; პოლიტიკის ანალიზისათვის საერთო წონასწორობის დინამიკური სტოქსტური მოდელის (DSGE) დანერგვა; საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი რეკომენდაციების მომზადება;

სოციალურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილებების შეფასებასა და სტრატეგიების შემუშავებაში მონაწილეობა მაკროეკონომიკური პროგნოზირების კუთხით; ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების შესახებ ანალიტიკური ინფორმაციის მომზადება;

ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მობილიზებისა და ეფექტიანად განაწილებისათვის;

სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მიღწევისათვის, საერთაშორისო დონეზე აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;

საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების შესრულება;

გადამუშავებული პროგრამული ბიუჯეტის მეთოდოლოგიის შესაბამისად მხარჯავი დაწესებულებების, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულების მიერ პროგრამული ბიუჯეტის განახლებული ფორმატით მომზადების კოორდინაცია; საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების შემდგომი ეტაპების დაგეგმვა საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების განვითარებისათვის;

საინვესტიციო პროექტების მართვის რეფორმის სრულყოფილად დანერგვა განახლებული გზამკვლევის და მეთოდოლოგიის შესაბამისად; ყველა ახალი საინვესტიციო პროექტის, რომლის ღირებულება შეადგენს ან აღემატება 5 მლნ ლარს, განხორციელება საინვესტიციო პროექტების მართვის გზამკვლევიტ და მეთოდოლოგიით განსაზღვრული პრინციპების დაცვით, მიუხედავად მათი დაფინანსების წყაროებისა.

ბიუჯეტის დაგეგმვის პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის გასაზრდელად ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების ჩართულობის ელექტრონული სისტემის (ebtps.mof.ge – Budget Transparency and Public Participation System) დანერგვა, რომელიც შესაძლებლობას აძლევს ყველა დაინტერესებულ პირს

გაეცნოს ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციას, ქვეყნის ძირითად პრიორიტეტებს, ბიუჯეტის პროგრამებს, დაგეგმოს ბიუჯეტი საკუთარი შეხედულებების შესაბამისად და მიიღოს უკუკავშირი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტში მათი მოსაზრებების გათვალისწინების შესაძლებლობის თაობაზე.

ფისკალური რისკების შეფასებისა და ანალიზის სისტემის დანერგვა, ბიუჯეტის წინაშე მდგარი ფისკალური რისკების იდენტიფიცირება, იდენტიფიცირებული ფისკალური რისკების შემცირებისა და მართვისათვის რეკომენდაციების შემუშავება, ფისკალური რისკების შესახებ ანალიტიკური დოკუმენტის მომზადება და საჯაროობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა, შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების შემუშავება; საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების ფარგლებში საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია; პრიორიტეტულ სახელმწიფოებთან „შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ“ შეთანხმების გაფორმება და პრიორიტეტულ სახელმწიფოებთან არსებული შეთანხმების განახლება;

სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის სრულყოფა, შიდა აუდიტის სუბიექტების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირება;

დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტიანი თანამშრომლობის გაგრძელება საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად საჭირო ფინანსური რესურსების მობილიზებისათვის;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად მთავრობის ვალის მდგრადობის შენარჩუნებას როგორც საშუალოვადიან, ისე გრძელვადიან პერიოდში;

მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შემდგომი განვითარების ხელშეწყობისათვის სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენება;

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტის კოორდინაცია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში და აღებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი;

ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესებისათვის შესაბამისი სტრატეგიის შემუშავების კოორდინაცია და საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობის კოორდინაცია.

დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული საადრიცხვო სისტემის შემოღება და საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებთან (IPSAS) სტანდარტებთან სრული შესაბამისობის მიღწევა;

ინტეგრირებული საინფორმაციო ელექტრონული სისტემის – სახელმწიფო ფინანსების მართვის სისტემის (PFMS) შემუშავება.

5.5 **ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება (პროგრამული კოდი 24 01)**

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობისათვის ეკონომიკური

ზრდის პოლიტიკის დაგეგმვის პროცესის წარმართვა და ანალიზი, პოლიტიკის კოორდინაცია, პოლიტიკის განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით, ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება და ქვეყანაში მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა;

სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოს შენარჩუნება;

ეფექტიანი კოორდინაციით მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელება;

კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისათვის საჯარო-კერძო დიალოგის პლატფორმის ფარგლებში კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა, აგრეთვე კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისა და სახელმწიფო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საკანონმდებლო ინიციატივებთან დაკავშირებით რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) განხორციელება;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესების/შენარჩუნების/ხელშეწყობის მიზნით შესაბამისი სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

შრომის ბაზრის ტენდენციების შესწავლა და ანალიზი, შრომის ბაზრის შესაბამისი კვლევების განხორციელება და შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის განვითარება;

ეკონომიკაში მიმდინარე ტენდენციების ანალიზი, გამოწვევებისა და განვითარების შესაძლებლობების იდენტიფიცირება, ეკონომიკურ ზრდაზე ორიენტირებული რეფორმების შემუშავება და განხორციელება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და კერძო სექტორის განვითარებისათვის თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა;

მწვანე ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება, თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა მიზნიანდელი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შექმნის და შესაბამისად, ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულებით;

გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარებისთვის საქართველოს, როგორც საერთაშორისო საინვესტიციო, საკომუნიკაციო, სატრანსპორტო, ლოჯისტიკური, ენერგეტიკული, ტექნოლოგიური, ტურისტული და საფინანსო კვანძის, პოპულარიზაცია, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის სატრანსპორტო - სატრანზიტო პოტენციალის სრულად ათვისებას, ეროვნული წარმოების განვითარებას, ესპორტის გაზრდას, უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას, თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების დანერგვას და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში ქვეყნის სრულფასოვანი მონაწილეობის ხელშეწყობას;

გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების ხელშეწყობისა და სხვადასხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების მიზნით საყოფაცხოვრებო მოწყობილობების მიერ ენერჯის მოხმარების აღმნიშვნელი ეტიკეტირების კანონმდებლობისა და მისი აღსრულების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების შემუშავება და აღსრულების ხელშეწყობა;

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციისათვის

სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება;

საქართველოს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესება;

საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის ზრდა და ბაზრების დივერსიფიკაცია;

ელექტროენერჯის განახლებადი და ალტერნატიული წყაროების მოძიების, უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

ქარის და მზის ელექტროსადგურების, აგრეთვე ბიომასის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა;

საქართველოს ენერგეტიკული ბაზრების მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის საკანონმდებლო ბაზასთან დაახლოება და ეტაპობრივი დანერგვა;

მშენებლობის, მრეწველობასა და ტრანსპორტის სფეროებში ენერგოეფექტურობის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და რესურსდამზოგავი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა, რაც უზრუნველყოფს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას, ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

სამშენებლო სექტორის განვითარება, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე, უზრუნველყოფს მშენებლობის ხარისხისა და უსაფრთხოების გაუმჯობესებას, დასაქმების ზრდას და მოსახლეობის საცხოვრებელ ადგილებზე შენარჩუნებას;

ქვეყნებს შორის ერთიანი სატრანსპორტო სისტემების შექმნისა და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანი გადაზიდვის ტარიფების დაწესება;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო და თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარების, ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესების დაჩქარება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების, მეწარმეობის და კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა; ევროპასა და აზიას შორის ფართოზოლოვანი, გლობალური ინერნეტის ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ფოსტის სფეროს და საფოსტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ფოსტის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების მსოფლიოს საფოსტო სტანდარტების შესაბამისი, უნივერსალური საფოსტო მომსახურებების დანერგვა, დანიშნული საფოსტო ოპერატორისთვის ერთიანი საფოსტო წესების დადგენა.

5.6 სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 40 02)

სამთავრობო რეზიდენციებში საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, სხვა უმაღლესი თანამდებობის პირთა, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უზრუნველყოფა მათი საქმიანობისათვის საჭირო, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პირობებით, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების თანამედროვე ინვენტარითა და დანადგარებით აღჭურვა.

5.7 ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 23 04)

სახელმწიფო ფინანსების მართვის სისტემის (PFMS) და სხვა საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მდგრადობის, უსაფრთხოებისა და საიმედო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა: ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემის მოდერნიზაცია და ფუნქციური განახლება; სახელმწიფო ხაზინის მომსახურების ელექტრონული სისტემის მოდერნიზაცია და ფუნქციური

განახლება; საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში სახელმწიფო ვალის და საინვესტიციო პროექტების მართვის სისტემის დანერგვა; ადამიანური რესურსების მართვის სისტემის მოდერნიზაცია, ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა; უძრავ-მოდრავი ქონების გაყიდვის ელექტრონული აუქციონის სისტემის მოდერნიზაცია და ფუნქციური განახლება; საქმისწარმოების ავტომატიზებული სისტემის მოდერნიზაცია, ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა; ბუნებრივი რესურსების მართვის სისტემის მოდერნიზაცია, ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა; ვებგვერდებისა და სხვა საინფორმაციო სისტემების შემუშავება, დანერგვა და მხარდაჭერა; საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება, ბიზნესსუყვეტობის უზრუნველყოფა და ტექნიკური მხარდაჭერა.

5.8 სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 47 01)

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევების დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, გავრცელება და ანგარიშგება;

მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება;

დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და საინფორმაციო-ტექნოლოგიური რესურსებით უზრუნველყოფა.

5.9 სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა (პროგრამული კოდი 47 02)

მთლიანი შიდა პროდუქტი, როგორც ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის ძირითადი მაჩვენებელი;

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობისა და ქვეყანაში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის გაანგარიშება;

მომსახურებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ მონაცემების მოპოვება;

სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ფასების საერთაშორისო შედარების განხორციელება;

ბიზნესსექტორში, აგრეთვე არაკომერციულ ორგანიზაციების სექტორში მიმდინარე მოვლენების და პროცესების ანალიზი;

ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ სტატისტიკური კვლევის ჩატარება და საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსის შემუშავება;

არაფინანსური კორპორაციების ფინანსური მაჩვენებლების გაანგარიშება;

სამაცივრო, სასაკლავო მეურნეობებისა და ელევატორების საქმიანობის გამოკვლევა;

საფინანსო საქმიანობის განმახორციელებელი საწარმოებისა და ლომბარდების საქმიანობის შესახებ სტატისტიკური ინფორმაციის შეგროვება;

ტრანსპორტის სტატისტიკა (მგზავრთა გადაყვანის და ტვირთის გადაზიდვა); საავტომობილო ტრანსპორტის ნატურალური მაჩვენებლების და ამავე დარგში ენერგორესურსების საბოლოო მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შინამეურნეობებში ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება;

შრომის ბაზრისა და სამუშაო ძალის დეტალური გამოკვლევა;

მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა;

შინამეურნეობების მდგომარეობის შესახებ სტატისტიკური მონაცემების (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები, მოსახლეობის სიღარიბის და უთანაბრობის მაჩვენებლები და სხვა) მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

საქართველოს რეზიდენტებისა და უცხოელი ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების შესახებ, აგრეთვე საქართველოს რეზიდენტების მიერ ქვეყნის გარეთ განხორციელებული ვიზიტების შესახებ მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

შინამეურნეობებსა და ბიზნესში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება;

საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევა;

დაუკვირვებადი ეკონომიკის გამოკვლევა სხვადასხვა სექტორში;

5.10

ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 24 18)

საქართველოს მთავრობასა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის გაფორმებული „ენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ შეთანხმებისა და „სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და „TURKISH ELECTRICITY TRADING AND CONTRACTING CO.“-ს შორის გასაფორმებელი ოქმის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 27 აპრილის №923 განკარგულების შესაბამისად, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და თურქეთის ელექტროენერჯით ვაჭრობისა და ხელშემკვრელ კომპანიას (TETAS) შორის გაფორმებული ოქმის საფუძველზე ნაკისრი ვალდებულებების ვალდებულებების დაფარვა;

5.11

სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტო (პროგრამული კოდი 43 00)

საქართველოში ბაზრის ლიბერალიზაციის, თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის ხელშეწყობის, ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვის მიზნით, მოკვლევების ფარგლებში არაკეთილსინდისიერი კონკურენციის ფაქტების გამოვლენა;

დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებისა და კონკურენციის შემზღვეველი შეთანხმების გამოვლენა და აღკვეთა;

სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოს მხრიდან კონკურენციის შემზღვეველი ქმედებების გამოვლენა და მათი გამოსწორების გზების დასახვა;

ადგილობრივი ინდუსტრიის დაცვა დემპინგური იმპორტისგან მიყენებული ზიანისაგან ან/და შესაძლო ზიანის მიყენებისაგან;

საქართველოს ბაზარზე მომხმარებლის უფლებების დარღვევის პრევენციის, დაცვისა და უსამართლო სავაჭრო პრაქტიკის აღმოფხვრის ხელშეწყობა;

საქართველოს მიერ ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულება სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განმხილველ

ორგანოებთან და გასაჩივრების მექანიზმთან დაკავშირებით.

5.12

სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური (პროგრამული კოდი 38 00)

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსების და მათთან დაკავშირებული სხვა დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენა და პრევენცია;

საქართველოს კანონმდებლობის საერთაშორისო – ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) – სტანდარტებთან და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება.

5.13

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა (პროგრამული კოდი 49 00)

მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა და ექსპორტ-იმპორტის ხელშეწყობა რეგიონალურ და საერთაშორისო ბაზრებში მათი ინტეგრაციისათვის;

სხვადასხვა ქვეყნის სავაჭრო-სამრეწველო პალატებთან და ბიზნესგაერთიანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნესფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნესწრეების წარმომადგენელთა მონაწილეობით, აგრეთვე ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და „როუდშოუების“ ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნესკავშირების დამყარების ხელშეწყობა, პარტნიორის მოძიება და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის საერთაშორისო ბიზნესგაერთიანებებში ინტეგრაცია რეგიონალური/საერთაშორისო ფინანსური, ადამიანური და ბუნებრივი რესურსების ხელმისაწვდომობისათვის;

საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და შრომის ბაზრის გაუმჯობესების მიზნით საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობა;

მეწარმე სუბიექტების ინტერესების გათვალისწინებით, არსებული სერვისების გაუმჯობესება, ახალი სერვისების შემუშავება და პალატის ვებგვერდის მეშვეობით ელექტრონული სერვისების დანერგვა;

საქართველოს ბიზნეს-სუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით სამთავრობო კომისიების, ინვესტორთა საბჭოს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს დავების განხილვისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს დავების საბჭოსა და სამინისტროებთან არსებული საკონსულტაციო საბჭოების საქმიანობაში, მათ შორის საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სტრუქტურაში პროფესიული განათლების კუთხით სხვადასხვა კომისიებში და საბჭოებში მონაწილეობა;

კერძო სექტორის ადვოკატირება; საგადასახადო-საბაჟო კომიტეტის ჩამოყალიბება, რომლის მთავარი მიზანია კერძო სექტორის საჭიროებებზე რეაგირება;

ერთი ფანჯრის პრინციპზე დაფუძნებული DCFTA საინფორმაციო ცენტრების ფუნქციონირების გაგრძელების ხელშეწყობა, რომელთა მიზანია DCFTA-თი

გათვალისწინებულ მთავარ საკითხებთან დაკავშირებით საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება, ევროკავშირში საქართველოს ეკონომიკური ინტეგრაციისა და საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების ხელშეწყობა, აგრეთვე კერძო სექტორთან მჭიდრო თანამშრომლობა და საკანონმდებლო ცვლილებებთან ადაპტაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონების ბიზნესკომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვა, აგრეთვე კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემატური საკითხების გაცნობის მიზნით;

კომერციული და საინვესტიციო ხასიათის საერთაშორისო დავების განსახილველად საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობა;

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის ფარგლების გარეთ ქართული კულტურის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა;

სხვადასხვა კულტურულ ღონისძიებაზე საქართველოს კულტურული ფასეულობების წარდგენა და მათში ხელოვანთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

იმ ღონისძიებათა განხორციელება, რომლებიც ხელს შეუწყობს ქართული ხელოვნებისა და კულტურის შესახებ საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლებას;

ქართული კულტურის მოღვაწეთა და ქართული კულტურის განვითარებისთვის უცხო ქვეყნის კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწეთა დამსახურებების სხვადასხვა ფორმით აღნიშვნა და წახალისება;

კულტურასა და ბიზნესს შორის პარტნიორული ურთიერთობების გამყარება;

ხელოვნების დარგების წარმომადგენელთა მიერ კავშირების დამყარება ინსტიტუციურ და კერძო ინვესტორებთან, ბიზნესმენებთან, რომლებიც დაინტერესებული არიან კულტურის სფეროში საინვესტიციო პროექტებით;

სხვადასხვა ქვეყნის კულტურის პალატებთან და შოუბიზნესის წარმომადგენლებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა.

5.14

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 23 06)

აუდიტისადმი დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსური ანგარიშგების სანდოობის ამაღლებისათვის აუდიტის ზედამხედველობის ეფექტიანი სისტემის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან და ევროკავშირის სათანადო დირექტივასთან შესაბამისობას;

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების პორტალის შექმნა „გარკვეული კატეგორიის საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და დაკავშირებული ანგარიშგებების შესახებ“ 2013 წლის 26 ივნისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013/34/EU დირექტივასთან დაახლოების (ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური

და მმართველობითი ინფორმაციის სანდოობის ამაღლება სწორი ეკონომიკური გადაწყვეტილებების მიღების) მიზნით.

5.15 **სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება (პროგრამული კოდი 24 03)**

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროს და დიაპაზონის გაფართოება:

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტში სტანდარტის – ISO 9001-ის შესაბამისად ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის ზოგადი პრინციპების დანერგვა, ქვეყნის ეკონომიკური პრიორიტეტების შესაბამისად სტანდარტიზაციის სფეროში ტექნიკური კომიტეტების ჩამოყალიბება, საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების საქართველოს სტანდარტებად მიღება;

მეტროლოგიისა სფეროში საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/ გაფართოება და დამკვეთებისათვის, მათ შორის რეიონალურ დონეზე სერვისების შეთავაზება;

მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) და ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში (TBT) მოთხოვნების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

5.16 **საქართველოს ბიზნესომზღვევის აპარატი (პროგრამული კოდი 03 00)**

საქართველოს ტერიტორიაზე პირის მიერ სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებული უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის ხელშეწყობა.

5.17 **ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა (პროგრამული კოდი 24 09)**

ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობის გენერალური ლიცენზიის მოსაპოვებლად შავი ზღვის შელფზე (შავი ზღვის პროექტი) და ხმელეთის თავისუფალ ბლოკებზე ღია საერთაშორისო ტენდერის ჩატარება;

ნავთობისა და გაზის სფეროში მონაცემებისა და ინფორმაციის ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა და მართვა;

მიწისქვეშა გაზსაცავის ზედამხედველობა და კონტროლი;

ნავთობის გადამუშავების ლიცენზიის, ბუნებრივი გაზის გადამუშავების ლიცენზიის, ნავთობის ტრანსპორტირების ლიცენზიის ან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ლიცენზიის (საქმიანობის ლიცენზია) გაცემა;

ნავთობისა და გაზის სფეროში სტანდარტების შემუშავება;

„წვერი სახელმწიფოებისთვის ნედლი ნავთობის ან/და ნავთობპროდუქტების მინიმალური სარეზერვო მარაგების უზრუნველყოფის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საბჭოს 2009 წლის 14 სექტემბრის 2009/119/EC დირექტივის შესრულება.

5.18 **მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა (პროგრამული კოდი 47 03)**

მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის სრულყოფილად და წარმატებით განხორციელების მიზნით მოსამზადებელი სამუშაოების დაწყება 2021 წლიდან;

მოსახლეობის რიცხოვნობის, მათი დემოგრაფიული, სქესობრივ-ასაკობრივი შემადგენლობის და სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის დადგენა;

შინამეურნეობების, დაკავებული საცხოვრისების, მოსახლეობის საბინაო

პირობების და სასოფლო-სამეურნეო აქტივობების დადგენა;

ქვეყნის აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების, ადგილობრივი მმართველობისა და თვითმმართველობის ორგანოების და საზოგადოების ინფორმირება;

არსებული სიტუაციის შესწავლის, შეფასებისა და პროგნოზირების საფუძველზე ქვეყნის უახლესი ათწლეულის სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული სტრატეგიის შემუშავება.

5.19

სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო (პროგრამული კოდი 53 00)

შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირება და უფლებამოსილი ორგანოსთვის შეთავაზება, აგრეთვე უფლებამოსილი ორგანოსა და კერძო ინიციატორისთვის შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირებასა და შესაბამისი პროცედურების განხორციელებაში დახმარების გაწევა;

უფლებამოსილი ორგანოს მიერ წარდგენილი პროექტის კონცეფციის ბარათების შეფასება, საჭიროების შემთხვევაში შენიშვნების მომზადება და რეკომენდაციების შემუშავება;

ერთიანი და ყოვლისმომცველი საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების მონაცემთა ბაზის შექმნა და ანალიზი;

ინსტიტუციური პოტენციალის განვითარების მიზნით საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროში უფლებამოსილი ორგანოს ცოდნის დონის ამაღლების ხელშეწყობისათვის შესაბამის ღონისძიებების განხორციელება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების განხორციელებასთან დაკავშირებული ინსტრუქციების და სახელმძღვანელოების შემუშავება, მათ შორის, პროექტის იდენტიფიცირებისა და მომზადების, კერძო პარტნიორის შერჩევის, პროექტის განხორციელების, მონიტორინგისა და შემდგომი შეფასების ეფექტიანობის ხელშესაწყობად;

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის მიმართულებით საქართველოს შესაბამის სარეიტინგო მაჩვენებლების გაუმჯობესება.

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროს მარეგულირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესებისათვის სათანადო ცვლილებების შემუშავება და შესაბამის ორგანოებისთვის წარდგენა.

5.20

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება (პროგრამული კოდი 24 04)

შესაბამისობის შემფასებელი პირების აკრედიტაციის სამუშაოების კანონით რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროში, აღიარებული საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად წარმართვა - საქართველოში წარმოებული პროდუქტებისა და მომსახურების საერთაშორისო ბაზრებზე ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით;

აკრედიტაციის რეგიონალური ორგანიზაციის - ევროპის აკრედიტაციის თანამშრომლობის (European Cooperation for Accreditation) (EA) მიერ აკრედიტაციის საერთაშორისოდ აღიარებული სფეროების შენარჩუნება და აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების აღიარება; აკრედიტაციის სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ აკრედიტაციის ცენტრის საქმიანობის აღიარება ქვეყნის საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირებისათვის;

აკრედიტაციის ცენტრის ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა და ლაბორატორიების საერთაშორისო აკრედიტაციის თანამშრომლობის

ორგანიზაციასთან - (International Laboratory Accreditation Cooperation) (ILAC) და აკრედიტაციის საერთაშორისო ფორუმთან (International Accreditation Forum) (IAF) ორმხრივი/მრავალმხრივი აღიარების შეთანხმებების გაფორმება.

6 ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა

განხორციელდა საჯარო სამსახურის ფუნდამენტური რეფორმა და ის გარდაიქმნა კარიერულ წინსვლაზე, დამსახურებაზე, კეთილსინდისიერებაზე, პოლიტიკურ ნეიტრალიტეტზე, მიუკერძოებლობასა და ანგარიშვალდებულებაზე დაფუძნებულ სტაბილურ, საჯარო სამსახურის ერთიან სისტემად.

ღია მმართველობის სამოქმედო გეგმებით, საქართველო პასუხობს „ღია მმართველობის პარტნიორობის“ (OGP) ყველა გამოწვევას: საჯარო მომსახურების გაუმჯობესებას, საჯარო სექტორში კეთილსინდისიერების ამაღლებას, საჯარო რესურსების უკეთესად მართვას, უსაფრთხო გარემოს შექმნასა და კორპორატიული პასუხისმგებლობის გაზრდას.

ჩამოყალიბდება ევროპული სტანდარტების ადგილობრივი თვითმმართველობა და დასრულდება არადემოკრატიული, არაეფექტიანი დარგობრივ-ცენტრალიზებული მმართველობის ეფექტიანი და დემოკრატიულ ტერიტორიულ მართვად საბოლოო გარდაქმნის პროცესი.

საჯარო მმართველობის ძირეული რეფორმის, პოლიტიკის დაგეგმვის ეფექტური და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბებისა და მისი შემდგომი დახვეწის მიზნით:

- ✓ შეიქმნება მტკიცე საკანონმდებლო საფუძვლები როგორც ცენტრალურ, ისე ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეებზე; კანონმდებლობით მკაფიოდ განისაზღვრება შესაბამის დონეებზე პოლიტიკის დაგეგმვის სავალდებულო დოკუმენტების ჩამონათვალი, მათი იერარქია, ურთიერთმიმართება და თავსებადობა როგორც ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების, ისე მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტულ დოკუმენტებთან;
- ✓ გაუმჯობესდება პოლიტიკის დოკუმენტების ხარისხის კონტროლის მექანიზმები და, შესაბამისად, საჯარო მოხელეთა შესაძლებლობები;
- ✓ გაუმჯობესდება პოლიტიკის განხორციელების მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და შეფასების ხარისხი;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პოლიტიკის განხორციელების სისტემის საბოლოოდ ჩამოყალიბება.

განხორციელდება საჯარო სამსახურის წარმატებული რეფორმის მხარდაჭერი ღონისძიებები რაციონალური, ეფექტიანი და ეფექტური, კეთილსინდისიერი, დეპოლიტიზებული, მაღალპროფესიული და დამსახურების შესაბამისად კარიერულ წინსვლაზე, უწყვეტ პროფესიულ განვითარებაზე დამყარებული საჯარო სამსახურის სისტემის საბოლოოდ ჩამოსაყალიბებლად. ამ მიზნით:

- ✓ ყველა საჯარო დაწესებულებაში გაძლიერდება საკადრო (ადამიანური რესურსების მართვის) სამსახური, დაიხვეწება ადამიანური რესურსების მართვის თანამედროვე, ავტომატიზებული სისტემების სტანდარტები, დასრულდება მათი დანერგვა;
- ✓ ინსტიტუციურად გაძლიერდება საჯარო სამსახურის ბიურო, უზრუნველყოფილი იქნება მის მიერ კანონით განსაზღვრული ფუნქციების უკეთ განხორციელება;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება საჯარო დაწესებულებებში პროფესიული განვითარების ეფექტიანი სისტემების შექმნა, გამართული ფუნქციონირება და შემდგომი განვითარება;
- ✓ საჯარო დაწესებულებებში დაინერგება და დაიხვეწება სტრუქტურული ერთეულებისა და საჯარო მოხელეების შედეგზე ორიენტირებული საქმიანობის დაგეგმვისა და ანგარიშგების ეფექტიანი მექანიზმები და ინსტრუმენტები.

ღია მმართველობის პრინციპების დანერგვა და საჯარო სერვისების განვითარება კვლავ იქნება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტი. განხორციელდება ღონისძიებები ღია მმართველობის პრინციპების დანერგვის, ხელისუფლებისა და ადმინისტრაციული ორგანოების ეფექტიანობის, მათი

ანგარიშვალდებულების ამალგების მიზნით:

- ✓ დაიხვეწება ადმინისტრაციული კანონმდებლობა, უპირველეს ყოვლისა, გადამუშავდება „ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი“ თანამედროვე გამოწვევების შესაბამისად;
- ✓ კანონმდებლობით მოწესრიგდება საჯარო სამართლის იურიდიულ პირების შექმნასა და საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხები;
- ✓ განისაზღვრება სახელმწიფო მმართველობის (ადგილობრივი თვითმმართველობის) ორგანოების მიერ კერძო სამართლის იურიდიული პირების დასაფუძნებლად კანონმდებლობით დადგენილი კონკრეტული მოთხოვნები, კონკურენციის შეზღუდვისა და ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევების გამორიცხვის მიზნით;
- ✓ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ გაცემულ რეკომენდაციებზე რეაგირების ხარისხობრივი გაუმჯობესების მიზნით, დაინერგება ელექტრონული მონიტორინგის პრაქტიკა; დაიხვეწება საჯარო ფინანსების განაწილებისა და მართვის სისტემა;
- ✓ ანგარიშვალდებულებისა და პასუხისმგებლობის გაძლიერების მიზნით, დადგინდება წლის განმავლობაში განხორციელებული პროგრამებისა და პროექტების შესრულების ანგარიშგების, ასევე მათი გამოქვეყნებისა და საზოგადოებისთვის წარდგენის სტანდარტები.

გაუმჯობესდება სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისები:

- ✓ მომხმარებელთა საჭიროებების გათვალისწინების მიზნით, შემუშავდება მომხმარებლის ჩართულობის პრინციპზე დაფუძნებული სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისების შექმნის ერთიანი სტანდარტი;
- ✓ გაიზრდება სახელმწიფო და მუნიციპალურ სერვისებზე ხელმისაწვდომობა;
- ✓ შეიქმნება სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისების ხარისხის მონიტორინგის სისტემა, ამ მიზნით დაინერგება ერთიანი სტანდარტი;
- ✓ ჩამოყალიბდება სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისების ფასწარმოქმნის სამართლიანი და ეფექტური მიდგომები;
- ✓ გაუმჯობესდება სახელმწიფო, მუნიციპალური და, ასევე, კერძო სექტორის ელექტრონული სერვისების ხელმისაწვდომობა;
- ✓ გაიზრდება საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ხარისხი;
- ✓ გაძლიერდება კრიტიკული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოება.

ადამიანის უფლებების დაცვა, შესაბამისი ინსტიტუციური მექანიზმების დახვეწა და განვითარება, ადამიანის უფლებებზე დაფუძნებული მიდგომის ინტეგრირება სახელმწიფო პოლიტიკის ფორმირებისა და კანონშემოქმედების პროცესში ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ✓ დამტკიცდება და განხორციელდება ადამიანის უფლებათა დაცვის განახლებული ეროვნული სტრატეგია, რომლის უმთავრესი მიზანი ზემოაღნიშნული პრიორიტეტების ყოველდღიურ პრაქტიკაში ასახვა და ინსტიტუციური დემოკრატიის კონსოლიდაცია იქნება; კვლავაც განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო პოლიტიკას, მიღებული და განხორციელებული იქნება ახალი სტრატეგია 2021- 2025 წლებისთვის;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება საკუთრების უფლების განუხრელი დაცვა; უპირველეს ყოვლისა, ქონების სანდო და უსაფრთხო სარეგისტრაციო პროცედურების, მათ შორის, უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვის გზით; მიწის რეგისტრაციის წარმატებული რეფორმა ხელს შეუწყობს უფლებათა პირველადი რეგისტრაციის პროცესის მოკლე ვადაში დასრულებას;
- ✓ გაგრძელდება ქმედითი ღონისძიებების გატარება თანასწორობის უფლების რეალიზებისთვის, ადამიანების ნებისმიერი ნიშნით დისკრიმინაციის თავიდან ასაცილებლად და აღსაკვეთად;
- ✓ განხორციელდება ღონისძიებები საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში გენდერული თანასწორობის დასაცავად; უზრუნველყოფილი იქნება სწრაფი და ქმედითი რეაგირება გენდერული უთანასწორობისა და გენდერული ნიშნით ჩადენილი ძალადობის თითოეულ ფაქტზე;
- ✓ საქართველო აქტიურად გააგრძელებს გაერო-ს შეზღუდული

შესაძლებლობის მქონე პირთა კონვენციის იმპლემენტაციას და შშმ პირთა ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით, სულ უფრო მეტად შეუწყობს ხელს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში მათ სრულფასოვან ინტეგრაციას, რაც განხორციელდება 2020 წელს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული კანონის შესაბამისად „შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების შესახებ“. დაცული იქნება შშმ პირთა უფლებები გონივრული მისადაგების პრინციპის საფუძველზე, მათი საჭიროებების გათვალისწინებით. საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში შშმ პირთა სრულყოფილი მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად, სახელმწიფო ხელს შეუწყობს შშმ პირთა დასაქმებას, ასევე ინფრასტრუქტურის ადაპტირებას შშმ პირთა საჭიროებების გათვალისწინებით;

- ✓ განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები „სოციალური მუშაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის სრულყოფილი იმპლემენტაციის მიზნით, მათ შორის, გამოიყოფა დამატებითი რესურსი სოციალური მუშაკების საკმარისი რაოდენობის, მათი კვალიფიკაციის ზრდისა და შესაბამისი ანაზღაურების უზრუნველსაყოფად;
- ✓ სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის პოლიტიკის პრიორიტეტული მიზანი იქნება ის, რომ თითოეულ მოქალაქეს, განურჩევლად ეთნიკური წარმომავლობისა, ჰქონდეს შესაძლებლობა, სრულფასოვნად ჩაერთოს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში, ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში, პოლიტიკურ და სამოქალაქო პროცესებში. გაგრძელდება „სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის“ ეფექტიანი განხორციელება;
- ✓ პრიორიტეტული იქნება სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება. გაძლიერდება და, მოსახლეობის ყველა სეგმენტის საჭიროებების გათვალისწინებით, უფრო მრავალფეროვანი გახდება სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამები;
- ✓ კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისთვის გაუმჯობესდება საზოგადოებრივ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა. გაგრძელდება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი ახალგაზრდების გაძლიერებასა და ჩართულობაზე ორიენტირებული პროგრამები; ხელი შეეწყობა კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და დაცვას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა ერთიან საინფორმაციო სივრცეში ჩართვას;
- ✓ შრომითი უფლებებისა და უსაფრთხოების სფეროში გაგრძელდება მუშაობა სათანადო საკანონმდებლო ბაზის დახვეწისა და პრაქტიკაში სრულყოფილად დანერგვის მიმართულებებით. პრიორიტეტული იქნება შრომის უსაფრთხოების კუთხით მიღებული რეგულაციების პრაქტიკაში ეფექტიანი აღსრულება და შრომის ინსპექციის მანდატის ქმედითი რეალიზაცია;
- ✓ სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლების მიერ ჩადენილი ადამიანის უფლებათა დარღვევის თითოეული სავარაუდო ფაქტის ეფექტიანი და დამოუკიდებელი გამოძიების უზრუნველყოფის მიზნით, ხელი შეეწყობა სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურში შექმნილი დამოუკიდებელი საგამომიებო მექანიზმის დახვეწასა და გაძლიერებას;
- ✓ საერთაშორისო სტანდარტების გათვალისწინებით, გადამუშავდება „ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი“, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმისწარმოება უკეთ უპასუხებს ადამიანის უფლებათა დაცვის თანამედროვე გამოწვევებს.

6.1 საკანონმდებლო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01)

საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

კონსტიტუციური პრინციპების შესაბამისად, ქვეყნის სრული პოლიტიკური სისტემის სტაბილურობა, მის მართვა-გამგეობაში პოლიტიკური ძალების ფართოდ წარმოდგენა;

მოქალაქეთა მდგომარეობის გაუმჯობესების, ქვეყნის მდგრადი განვითარების და ცხოვრების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობა;

საპარლამენტო საქმიანობის ღიაობა, ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა;

მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა, ანგარიშვალდებულება;

თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო ინფორმაციის მიწოდების უზრუნველყოფა;

გენდერულ საკითხებზე სისტემური და კოორდინირებული მუშაობის უზრუნველყოფა, გენდერული თანასწორობის შესახებ ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა და ქალთა გაძლიერების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება.

6.1.1

**საკანონმდებლო, წარმომადგენლობითი და საზედამბებლო საქმიანობა
(პროგრამული კოდი 01 01 01)**

საქართველოს მოსახლეობის მიერ საქართველოს პარლამენტისათვის მინდობილი ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფა;

კანონშემოქმედებითი საქმიანობის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების ე. წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკით და საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით ქვეყნის დეოკუპაციის მისაღწევად შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

საერთაშორისო ხელშეკრულებების რატიფიცირება და მათთან შეერთება;

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის მიღება და მისი შესრულების საპარლამენტო კონტროლი;

საქართველოს პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოების ყოველწლიური ანგარიშების მოსმენა და შესაბამისი რეკომენდაციების მომზადება;

საერთაშორისო საპარლამენტაშორისო ორგანიზაციებთან და სხვა სახელმწიფოთა პარლამენტების წევრებთან აქტიური თანამშრომლობა;

საქართველოს ევროკავშირსა და ნატოში გაწევრებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, ევროკავშირსა და ნატოსთან ინტეგრაციის პროცესების გაღრმავება და მათ დირექტივებთან ჰარმონიზაცია.

6.1.2

საპარლამენტო ფრაქციების და მაჟორიტარი პარლამენტის წევრების ბიუროების საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01 02)

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, საქართველოს პარლამენტის ფრაქციებისა და მაჟორიტარი პარლამენტის წევრების ბიუროების საქმიანობის ხელშეწყობისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, აგრეთვე მათი ხელშეწყობა საქართველოს პარლამენტისა და მისი ორგანოების საქმიანობაში მონაწილეობის მისაღებად, კანონშემოქმედებითი და მაკონტროლებელი (საზედამხედველო) საქმიანობის განსახორციელებლად;

საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების საქმიანობის უზრუნველყოფა.

6.1.3

საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრაციული მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 01 01 03)

საქართველოს პარლამენტის ბიუროს, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარისა და მისი მოადგილეების, საქართველოს პარლამენტის წევრების, კომიტეტების, ფრაქციების, უმრავლესობისა და უმცირესობის, საგამოძიებო და სხვა დროებითი კომისიების საქმიანობის ორგანიზაციული, სამართლებრივი, დოკუმენტური, საინფორმაციო, საფინანსო, მატერიალურ-ტექნიკური და სოციალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების უზრუნველყოფა;

საქართველოს პარლამენტის პლენარული სხდომების მომზადება, კანონპროექტებით უზრუნველყოფა და საკითხების განხილვისას გამოთქმული წინადადებებისა და შენიშვნების აღრიცხვა;

საქართველოს პარლამენტის წევრების მიერ უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა;

საქართველოს პარლამენტის საქმიანობის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით გაშუქება და დოკუმენტების გამოქვეყნება;

საქართველოს პარლამენტისა და მისი აპარატის საქმიანობის თანამედროვე ინფორმაციული ინფრასტრუქტურის შექმნის, გამართული მუშაობისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

საქართველოს პარლამენტის ვებგვერდის მართვა, განვითარება და ტექნიკური უზრუნველყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობით საქართველოს პარლამენტის გამგებლობისთვის მიკუთვნებული სხვა საკითხების გადაწყვეტის ხელშეწყობა.

6.1.3.1

საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრირება (პროგრამული კოდი 01 01 03 01)

საქართველოს პარლამენტის ბიუროს, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარისა და მისი მოადგილეების, საქართველოს პარლამენტის წევრების, კომიტეტების, ფრაქციების, უმრავლესობისა და უმცირესობის, საგამოძიებო და სხვა დროებითი კომისიების საქმიანობის ორგანიზაციული, სამართლებრივი, დოკუმენტური, საინფორმაციო, საფინანსო, მატერიალურ-ტექნიკური და სოციალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების უზრუნველყოფა;

საქართველოს პარლამენტის პლენარული სხდომების მომზადება, კანონპროექტებით უზრუნველყოფა და საკითხების განხილვისას გამოთქმული წინადადებებისა და შენიშვნების აღრიცხვა;

საქართველოს პარლამენტის წევრების მიერ უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა;

საქართველოს პარლამენტის საქმიანობის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით გაშუქება და დოკუმენტების გამოქვეყნება;

საქართველოს პარლამენტისა და მისი აპარატის საქმიანობის თანამედროვე ინფორმაციული ინფრასტრუქტურის შექმნის, გამართული მუშაობისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

საქართველოს პარლამენტის ვებგვერდის მართვა, განვითარება და ტექნიკური უზრუნველყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობით საქართველოს პარლამენტის გამგებლობისთვის მიკუთვნებული სხვა საკითხების გადაწყვეტის ხელშეწყობა.

6.1.3.2 პერსონალის პროფესიული განვითარება (პროგრამული კოდი 01 01 03 02)

საქართველოს პარლამენტში სამიზნე ჯგუფებისთვის უწყვეტი სწავლების ეფექტიანი სისტემის შექმნა და განვითარება;

ევროკავშირთან ჰარმონიზაციის პოლიტიკის ელ. შეწყობა სასწავლო პროგრამების განხორციელებით.

6.2 არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 06 04)

არჩევნების დაგეგმვა და სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;

არჩევნების ჩასატარებლად საჭირო ინვენტარის შესყიდვა;

კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო დავების განხილვა;

საარჩევნო პერიოდში საიმიჯო კამპანიის წარმოება;

ამომრჩევლისათვის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;

გენდერულად დაბალანსებული და თანასწორი საარჩევნო გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

6.3 სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება (პროგრამული კოდი 26 01)

ეფექტიანი სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება; საქართველოს, აგრეთვე საერთაშორისო და უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში სახელმწიფოს წარმომადგენლობა; სახელმწიფოს და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტთან დაკავშირებული) ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზა და ეფექტიანი უწყებათაშორისი კოორდინაცია;

სამართლის ცალკეული დარგების განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა; სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარებისათვის საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის სამართალთან დაახლოებისთვის მომზადებული სახელმძღვანელოს ბოლო რედაქციის დამუშავება და საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

არბიტრაჟებსა და უცხო ქვეყნების სასამართლოებში კომერციულ და საინვესტიციო დავებზე, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაეროს სახელმწიფოებო ორგანოებში სახელმწიფოთაშორის ან/და ინდივიდუალურ დავებზე სახელმწიფო წარმომადგენლობა; სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა; საქართველოს სასამართლოში საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წინააღმდეგ შეტანილ სარჩელებზე სამინისტროს ინტერესების დაცვა; სახელისუფლებო დაწესებულებების წინააღმდეგ დავებში მონაწილეობა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კომპეტენციის გათვალისწინებით;

სახელმწიფოს და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტთან დაკავშირებული) ხელშეკრულებების პროექტების სამართლებრივი შეფასება/ექსპერტიზა მათი საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით; ხელშეკრულების პროექტის სამართლებრივი შეფასება მასში არსებული სამართლებრივი რისკების კუთხით და შესაბამისი დასკვნის პროექტის მომზადება;

მართლმსაჯულების სექტორის, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების, პენიტენციური, პრობაციისა და დანაშაულის პრევენციის სისტემების, ანტიკორუფციული და „კარგი მმართველობის“ მიმართულებებით განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა; სხვა სახელმწიფოთა კანონმდებლობების შესწავლა და ანალიზი; შედარებითი სამართლებრივი კვლევების მომზადება; სტრატეგიული მნიშვნელობის საკანონმდებლო აქტების მომზადება და რეფორმების განხორციელება; საერთაშორისო ორგანიზაციებში წარმომადგენლობა;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განმახორციელებელი უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს (ანტიკორუფციული საბჭოს) საქმიანობის ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება, წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება; საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული საბჭოს სტრატეგიის განახლება და ახალი სამოქმედო გეგმის შემუშავება, წლიური მონიტორინგისა და შეფასების ანგარიშების მომზადება; არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის კომენტარების მომზადება და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება; მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშის მომზადება და ევროკავშირის დელეგაციისათვის წარდგენა; ინფორმაციის თავისუფლების შესახებ კანონის პროექტის შემუშავება; არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის აღსრულების ხელშეწყობა; საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსსა და სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების კანონმდებლობაში განსახორციელებელი სხვა ცვლილებების პროექტების შემუშავება;

ადამიანთა ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკის

გადლიერებაზე ზრუნვა; გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფის, ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის აღმოფხვრის, საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის დანერგვის ხელშეწყობა; წამების ან სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი (პატივისა და ღირსების შემლახავი) მოპყრობის ან დასჯის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლის პოლიტიკის შემუშავება, მისი განხორციელების ხელშეწყობა და მონიტორინგი; ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული, დაბალანსებული ნარკოპოლიტიკის შემუშავება.

6.4

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური (პროგრამული კოდი 05 00)

საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად წარმართავს და საზოგადოების მაღალი ნდობით სარგებლობს;

უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე, სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით აუდიტორთა პროფესიული შესაძლებლობების გაზრდა;

გარე აუდიტის შესაძლებლობებისა და საკანონმდებლო მანდატის გაძლიერება;

სახელმწიფო სახსრების და სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების, მიზნობრიობის დაცვისა და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;

აუდიტორული საქმიანობით გაცემული რეკომენდაციების შედეგად მოტანილი სარგებლის ზრდა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების (IT) აუდიტის გაძლიერება;

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა ანალიტიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება, მათ შორის, დიდ მონაცემთა ანალიზის შესაძლებლობების გაძლიერება;

საქართველოს პარლამენტთან თანამშრომლობის გაღრმავება;

შიდა კონტროლის სისტემისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო და დონორ პარტნიორ ორგანიზაციებთან პროფესიული თანამშრომლობის გაზრდა;

წლიური აუდიტორული საქმიანობის გეგმის განსაზღვრისას მოქალაქეთა ჩართულობის გაძლიერება;

სექტორის აუდიტორთა სერტიფიცირების სისტემის სრულყოფა, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი (მათ შორის, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი) სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

6.5

იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 26 07)

სახელმწიფო სერვისების მიწოდების მაღალი სტანდარტის შენარჩუნება და შემდგომი გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების/სერვისების დანერგვა და დაინტერესებული პირებისათვის მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობა და ადმინისტრაციული პროცედურებისთვის საჭირო დროის შემცირება; დამატებით რამდენიმე სახელმწიფო და კერძო სერვისის (სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტოს,

ენერგეტიკისა და წყლის კომპანიების, სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს და კერძო სექტორის სერვისები) ინტეგრაცია; იუსტიციის სახლის სერვისების პოპულარიზაცია, ცნობადობის ამაღლება და იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტი დაინტერესებულ ქვეყნებში;

არსებული სერვისების ოპტიმიზაცია და რედიზაინი, სერვისის მიწოდების პროცესის აღმწერი დოკუმენტების შექმნა, ორგანიზაციის პროცესების ურთიერთქმედების რუკის შემუშავება, საოპერაციო პროცედურების განახლება;

იუსტიციის სახლებისა და საზოგადოებრივი ცენტრების მეშვეობით სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა თითოეული მოქალაქისთვის დიდ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში, აგრეთვე მრავალმოსახლიან და მუნიციპალიტეტების ცენტრებიდან მოშორებულ სოფლებში, სადაც მოსახლეობას საშუალება ექნება, სოფლიდან გაუსვლელად ისარგებლოს საჯარო და კერძო სექტორის სერვისებით;

იუსტიციის სახლის კასპის საზოგადოებრივი ცენტრის გახსნა.

6.6 მიწის ბაზრის განვითარება (WB) (პროგრამული კოდი 26 09)

მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაცია; საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს საინფორმაციო სისტემის განახლება და განვითარება;

5 მუნიციპალიტეტის (საგარეჯო, თეთრი წყარო, გარდაბანი, გორი და ქარელი) 74 დასახლების მიწის ნაკვეთებზე (საერთო ფართობი – 110 ათასი ჰექტარი) უფლებათა სისტემური რეგისტრაცია (მიწის ნაკვეთების საკადასტრო აგეგმვითი/აზომვითი სამუშაოების შესრულება, სხვადასხვა სახელმწიფო ორგანოსგან საარქივო და უფლების დამდგენი დოკუმენტაციის გამოთხოვა, დამუშავებული მონაცემების გამოქვეყნება და გადამოწმება, სარეგისტრაციო წარმოების შედეგად უფლებათა სისტემური რეგისტრაცია);

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს საინფორმაციო სისტემის (უძრავი ქონების რეგისტრაციის, დოკუმენტბრუნვის ელექტრონული და სტატისტიკისა და მონიტორინგის სისტემები) განახლება საირიგაციო არელების სისტემური რეგისტრაციის მიზნებისთვის, ბიზნესპროცესის ანალიზის (BPA) და „GAP“ ანალიზის დოკუმენტების მომზადება, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს საინფორმაციო-ტექნოლოგიური შესაძლებლობების ზრდა და სერვერული მეხსიერების შექმნა;

საკადასტრო აგეგმვითი/აზომვითი სამუშაოების ხარისხის გაუმჯობესებისათვის იმ ამზომველთა სწავლება და სერტიფიცირება, რომელთა ხელსაწყოები ჩართულია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ ადმინისტრირებულ CORS-ის სისტემაში.

6.7 მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 26 08)

მიწის ნაკვეთის სისტემური რეგისტრაცია (1.2 მილიონი ჰექტარის ფარგლებში);

უძრავ ნივთებზე უფლებათა, საჯარო-სამართლებრივი შეზღუდვის, საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირებისა და სამისამართო რეესტრების, მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (პარტიების) რეესტრისა და მუნიციპალიტეტების რეესტრის შექმნა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. ეროვნული გეოდეზიური გეგმურ-სიმაღლური საფუძვლის შექმნა და განახლება;

ეროვნული სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის (NSDI) შექმნა და განვითარება; სივრცითი მონაცემების ღია, დეცენტრალიზებული და კოორდინირებული მართვა, რომელიც ორიენტირებულია მათ მრავალფუნქციურ მოხმარებასა და გაზიარებაზე; მაღალი ხარისხის, ჰარმონიზებული სივრცითი მონაცემების წარმოება და ვებპორტალის – გეოპორტალის მეშვეობით სახელმწიფო უწყებებისთვის, ბიზნესსექტორისთვის, აკადემიური წრეებისა და მოქალაქეებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ეროვნული სანავიგაციო სისტემის შექმნა, რომელიც დააკმაყოფილებს სანავიგაციო სისტემის მიმართ შიდა და გარე მომხმარებლების მოთხოვნილებებს და გლობალურ სანავიგაციო სისტემებთან თავსებადი იქნება; მომხმარებლებისათვის ადგილმდებარეობის იდენტიფიცირების გაადვილება, დანიშნულების ადგილამდე მისასვლელი ოპტიმალური მარშრუტის შერჩევაში დახმარების გაწევა მინიმალური დროის ან მინიმალური მანძილის კრიტერიუმების გათვალისწინებით;

უძრავ ნივთებზე უფლებათა, საჯარო-სამართლებრივი შეზღუდვის, საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირებისა და სამისამართო რეესტრების, მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (პარტიების) რეესტრისა და მუნიციპალიტეტების რეესტრის შექმნა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; ქონების და ბიზნესის რეგისტრაციის სისტემის, სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის განვითარება და საზოგადოების სწრაფი, ხელმისაწვდომი და ინოვაციური სერვისებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს ეროვნული გეოდეზიური (გეგმურ-სიმაღლური) საფუძვლის შექმნა და განახლება; საქართველოს ტერიტორიის აქტუალური რეგიონების ციფრული აეროგადაღება და ციფრული ორთოფოტოგეგმების მომზადება;

ეროვნული სამისამართო და სანავიგაციო მონაცემთა ბაზის შექმნა, რომელიც დააკმაყოფილებს სანავიგაციო სისტემის მიმართ შიდა და გარე მომხმარებლების მოთხოვნილებებს და გლობალურ სანავიგაციო მონაცემებთან თავსებადი იქნება. მომხმარებლებისთვის ადგილმდებარეობის იდენტიფიცირების გაადვილება, დანიშნულების ადგილამდე მისასვლელი ოპტიმალური მარშრუტის შერჩევაში დახმარების გაწევა მინიმალური დროის ან მინიმალური მანძილის კრიტერიუმების გათვალისწინებით;

მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა რეესტრში რეგისტრირებული იურიდიული პირების რეგისტრაციის მასალების დამუშავება და მათი დიგიტალიზაცია, ბაზებში არსებული არაზუსტი მონაცემების შესწორება, იურიდიულ პირთა სარეგისტრაციო მონაცემების სააღრიცხვო ბარათების შექმნა, რაც გულისხმობს სუბიექტის რეგისტრირებული მონაცემების შესახებ ელექტრონული ინფორმაციის ცვლილებების ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით შექმნას;

დიდი ლილოს ტერიტორიაზე არქივის ახალი ბლოკის მშენებლობა და აღჭურვა.

6.8

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება (პროგრამული კოდი 06 03)

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტით

განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.

6.9

საარჩევნო გარემოს განვითარება (პროგრამული კოდი 06 01)

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალ პროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით ჩატარება და ყველა პირობის შექმნა, რათა ამომრჩევლებმა და საარჩევნო პროცესებში ჩართულმა სხვა მხარეებმა თავისუფლად განახორციელონ საარჩევნო უფლება;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდობის განმტკიცება, ეფექტიანი საბიუჯეტო პოლიტიკის და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდა, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდის და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო გარემო: საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, საქართველოს კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

6.10

სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური (პროგრამული კოდი 51 00)

სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის მიერ პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების კონტროლი, ფარული საგამომიებო მოქმედებებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი და შესაბამის დანაშაულთა მიუკერძოებელი და ეფექტიანი გამოძიება;

სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის ქვემდებარე სისხლის სამართლის დანაშაულთა გამოძიება, მათ შორის, სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ ჩადენილი დანაშაულების (წამება, დამამცირებელი ან არაადამიანური მოპყრობა, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება ან სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება, ჩადენილი ძალადობით ან იარაღის გამოყენებით, ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით, და სხვა) გამოძიება;

დაინტერესებული პირებისათვის პერსონალურ მონაცემთა დამუშავებასა და დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე კონსულტაციის გაწევა;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა;

პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება);

საქართველოში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ინფორმაციის საზოგადოებისთვის მიწოდება.

6.11

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი (პროგრამული კოდი 41 00)

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამების და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან დასჯის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და საერთაშორისო ორგანიზაციებისთვის, საქართველოს პარლამენტისთვის, სახელმწიფო ორგანოებისთვის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებისა და ფართო საზოგადოებისთვის წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევების შესახებ განცხადებების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება;

ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის სოციალური რეკლამის დამზადება და მედიის საშუალებით გავრცელება;

სამიზნე აუდიტორიისთვის საგანმანათლებლო ღონისძიებების განხორციელება;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციის გამოცემა და გავრცელება;

ადამიანის უფლებათა სწავლებისათვის ხელის შეწყობა;

ტოლერანტობის კულტურის განვითარებისა და თანასწორი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების მომზადება და შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისთვის წარდგენა;

სხვადასხვა სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების განხორციელების მონიტორინგი;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა;

არასრულწლოვანთა პენიტენციური დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

სკოლამდელი განათლების დაწესებულებებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მონიტორინგი;

24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფ არასრულწლოვანთა სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლისთვის მომზადების ზედამხედველობა;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის სფეროში არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული, გენდერული

თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო და არასახელმწიფო ორგანოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობისა და გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და მათი ინტერესების ადვოკატირება;

გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციით“ დადგენილი მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგი;

ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანთა უფლებრივი მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი; „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგი;

სტრატეგიული სამართალწარმოების უფლებამოსილების განხორციელება.

6.12 **სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური (პროგრამული კოდი 36 00)**

საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე სოციალურად დაუცველი პირებისათვის, არასრულწლოვანთათვის და კანონით გათვალისწინებული სხვა პირებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის, სამოქალაქო სამართლისა და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე, იურიდიული დახმარების გაწევა;

მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდისათვის ინფრასტრუქტურის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და საერთაშორისო ურთიერთობების განვითარება;

იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გაფართოების და საკანონმდებლო ცვლილებების გათვალისწინებით, სამსახურში დასაქმებული ადვოკატების სათანადო პროფესიული გადამზადების უზრუნველყოფა;

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.

6.13 **ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 03)**

ეროვნული საარქივო ფონდის მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებელზე გადატანილი დოკუმენტებით შევსება, საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის შექმნა და მუდმივი განახლება, დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა, ფონდის დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფა;

საარქივო დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა, რაც უზრუნველყოფს დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებას და ეროვნული მემსიერების დაცულობას, ეროვნული საარქივო ფონდის

დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობას; ადგილობრივ არქივებში დაცული დოკუმენტების გადატანა/განთავსება ადგილობრივი არქივების გარემონტებულ შენობებში, სადაც საარქივო დოკუმენტების დაცვისა და შენახვისათვის სათანადო პირობებია შექმნილი;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემის, მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის, გენეალოგიური მონაცემების აღრიცხვისა და ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტებში არსებული მონაცემების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის და ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების (ტექსტური დოკუმენტები, ფოტოფონოვიდეოდოკუმენტები, რუკები) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ერთიანი ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად ეროვნული არქივის დამაკომპლექტებელი ორგანიზაციებისა და ეროვნული საარქივო ფონდისათვის მიკუთვნებული დოკუმენტების მფლობელი სხვა პირებისგან მიღებული ელექტრონული დოკუმენტების აღწერის, აღრიცხვისა და დაარქივების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა.

6.14

ელექტრონული მმართველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 05)

სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო უწყებების მომსახურება IT სერვისების სრული სპექტრით, რაც მოიცავს ქსელურ უზრუნველყოფას, ინტერნეტის მიწოდებას, ელფოსტის სერვისს, ონლაინკომუნიკაციის საშუალებებს, ტელევიდეოკონფერენციას, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარებას, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვას, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას, ციფრული ტელეფონიის სერვისს, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვ;

სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით, შესაბამისი კვლევების ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების შემუშავება, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე. ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა და არსებულის გაუმჯობესება;

დანერგილი ქლაუდტექნოლოგიის (ღრუბლოვანი ტექნოლოგია) მიმართულებით ტექნოლოგიის განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმძლავრეებისა და მასშტაბების კუთხით. ქლაუდინფრასტრუქტურით (IaaS) სარგებლობის უზრუნველყოფა დაინტერესებული ორგანიზაციებისთვის; სახელმწიფო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის, კერძო სექტორისა და მოქალაქეებისათვის ელექტრონული სერვისების მიწოდების და მონაცემთა გაცვლის ეფექტიანად და უსაფრთხოდ უზრუნველყოფა ერთი ფანჯრის პრინციპით;

ინფორმაციული უსაფრთხოების აუდიტის განხორციელება; ინფორმაციული უსაფრთხოების შეღწევადობის (მდგრადობის) ტესტირება; კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენისთვის გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენება და მართვა; კიბერუსაფრთხოების საკითხების რეგულირება; ინციდენტებზე დახმარების ეროვნული ჯგუფის მიერ კომპიუტერული ინციდენტების

პრევენცია, გამოვლენა და შედეგების მართვა;

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის გამოყენება, რომლის კომპონენტია 3 სახის აპარატურულ-პროგრამული მიმართულება/ინსტრუმენტი: „საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე“ - ელექტრონული სერვისების მეშვეობით, უსაფრთხო გარემოში სხვადასხ ინფორმაციის გაცვლა; „მოქალაქის პორტალი“ - სახელმწიფოს და ბიზნესსექტორის მიერ მისაწოდებელი სხვადასხვა ელექტრონული სერვისის ყველა დაინტერესებული პირისთვის უსაფრთხო ხელმისაწვდომობა ერთი ფანჯრის პრინციპით; „საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემა“ - ამ ეტაპზე ინტეგრირებულია საკონტინენტო გადაზიდვები, ხოლო სახმელეთო და საჰაერო გადაზიდვები ეტაპობრივად დაემატება (სისტემა ინტეგრირებულია მსგავსი პროფილის საერთაშორისო სისტემებთან);

ვებგვერდის - data.gov.ge სრული მხარდაჭერა, რომელზედაც სამოქალაქო და ბიზნესსექტორისთვის მეტად მნიშვნელოვანი საჯარო, სტრუქტურული ინფორმაცია ქვეყნდება;

ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრის - „რეესტრთა რეესტრის პორტალის“ ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობა. რეესტრის სუბიექტის მონაცემთა ბაზების, რეესტრების, მომსახურებისა და ინფორმაციული სისტემების წარმოების ერთიანი სტანდარტების დადგენისა და შესრულების კოორდინაცია. რეესტრის სუბიექტის მიერ მომსახურების შექმნის, გაუმჯობესებისა და ოპტიმიზაციის შესახებ რეკომენდაციების შემუშავება და წარდგენა, პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება, პირველადი მხარდაჭერის ქსელის შექმნა და სახელმწიფო დაწესებულებების ტრენინგმოდულებით მხარდაჭერა.

6.15

სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო (პროგრამული კოდი 35 00)

საჯარო სამსახურის რეფორმის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა; საჯარო სამსახურში მმართველობის ახალი გზების დანერგვის ხელშეწყობა;

ცნობიერების ამაღლება საჯარო სამსახურში მართვისა და ლიდერობის, ეთიკისა და კორუფციის პრევენციის საკითხებზე;

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ადამიანური რესურსების მართვის, საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარების, მოხელის მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის და ანტიკორუფციული პოლიტიკის მხარდაჭერის მიზნით;

მოხელეთა საბაზისო ტრენინგ-პროგრამების აკრედიტაცია; ადამიანური რესურსების მართვის საკითხებზე ტრენინგ-მოდულის შექმნა;

საჯარო სამსახურის ბიუროში გენდერული თანასწორობის მხარდამჭერი მიზნებისა და საქმიანობების განსაზღვრა; ადამიანური რესურსების განვითარება გენდერული თანასწორობის მიზნების მისაღწევად;

საჯარო სამსახურში შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის გამოწვევების იდენტიფიცირება და ანალიზი;

ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების (e-HRMS) დახვეწა;

ეთიკის ელექტრონული სასწავლო მოდულის საპილოტედ დანერგვა;

სტაჟირების სისტემის დახვეწა;

საჯარო სამსახურში პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სამართლებრივი აქტების და პრაქტიკის გაანალიზება, განზოგადება და ერთგვაროვანი მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობა;

თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემის გაძლიერება; თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების კანონით გათვალისწინებული სავალდებულო რაოდენობის მონიტორინგი;

საჯარო სამსახურში კეთილსინდისიერებისა და კორუფციის პრევენციის მექანიზმების პრაქტიკის გაუმჯობესება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო სამსახურის ბიუროს თანამშრომელთა გადამზადება.

6.16 **საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 06 02)**

არჩევნებში ჩართული მხარეებისთვის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.

6.17 **საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება (პროგრამული კოდი 01 04)**

საქართველოს საპარლამენტო სუბიექტებისა და პარლამენტის აპარატის მიმართვებზე/შეკითხვებზე პასუხებისა და მათთან დაკავშირებული საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადება;

პროაქტიული საქმიანობის განხორციელება;

პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტის შექმნა;

ინტეგრირებული, ინტერდისციპლინური კვლევის წარმოებისა და განხილვის პროცესში მყოფ საკითხებზე პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტის შექმნის უზრუნველყოფა;

მიმდინარე აქტუალურ თემებზე, რომლებიც შეეხება საჯარო პოლიტიკის საკითხებს, ანალიტიკური მიმოხილვების მომზადება.

6.18 **სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციები (პროგრამული კოდი 11 00 – 19 00)**

სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციების მიერ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინაციით თვითმმართველი ერთეულების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავება.

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარების და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადება.

სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის პროცესისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საქმიანობის მონიტორინგი.

6.19 **სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი (პროგრამული კოდი 52 00)**

სახელმწიფო ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა;

ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დადგენა და დამკვიდრება;

სახელმწიფო ენის ფლობის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;

ქართველური ენობრივი მრავალფეროვნების დაცვა, შენახვა, სიტემური კვლევა და განვითარება;

საქართველოში და საერთაშორისო ასპარეზზე ქართული ენის როგორც უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და წარმოჩენა;

აფხაზური ენის სწავლების დისტანციური კურსის შექმნა, ასევე ოკუპირებული, საზღვრისპირა და სხვა რეგიონების ტოპონიმების დადგენა;

ოფიციალურ დოკუმენტებში გვარ-სახელების მართლწერისა და ტრანსლიტერაციის საკითხებთან დაკავშირებული პრობლემების მოგვარების ხელშეწყობა;

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციისა და ევროკავშირის ოფიციალური და სამუშაო ენების ქართულ ენაზე ტრანსლიტერაცია-ტრანსკრიფციის წესების დადგენა და დამტკიცება.

7 იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს დევნილთა საცხოვრებელი ფართობებით უზრუნველყოფის ეფექტიან პოლიტიკას. არსებულ განსახლების კრიტერიუმებსა და პროცედურებში ხარვეზების იდენტიფიცირებისა და დახვეწის გზით, განხორციელდება დევნილთა საჭიროებებზე მორგებული განსახლების ახალი პროექტები; გაგრძელდება ნგრევადი ობიექტების იდენტიფიცირება და მათში მცხოვრებ დევნილთა უსაფრთხო ადგილას განსახლება; გაგრძელდება დევნილებისთვის საარსებო წყაროებზე წვდომის, მცირე სამეწარმეო საქმიანობისა და დევნილთა კოოპერაციის მხარდაჭერა, ხელი შეეწყობა სასოფლო-სამეურნეო და თვითდასაქმებადი სოციალური პროექტების განხორციელებას; განსახლების პროგრამების მეშვეობით, მომავალ 4 წელიწადში დამატებით 13 000 დევნილ ოჯახს ექნება ღირსეული საცხოვრებელი. 2024 წლამდე, დაგეგმილია დამატებით 1200 ეკომიგრანტი ოჯახის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება, მათი ახალ და უსაფრთხო გარემოში გადაყვანის გზით.

ხელისუფლება გააგრძელებს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების თანმიმდევრული, მტკიცე პოლიტიკის გატარებას, რომელიც, ერთი მხრივ დეოკუპაციას, ხოლო მეორე მხრივ - ნდობის აღდგენასა და შერიგებას ეფუძნება; ამ მიზნით სრულად იქნება გამოყენებული ყველა არსებული სამშვიდობო ფორმატი და ბერკეტი; ამასთან, გაგრძელდება ოკუპაციის წნეხის ქვეშ მცხოვრებ მოსახლეობაზე ზრუნვა, ხელი შეეწყობა დაშორიშორებული საზოგადოების ყველა რგოლს შორის დიალოგს ახალი შესაძლებლობების შექმნის გზით.

7.1 იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 27 06)

საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარებით უზრუნველყოფა;

ეკომიგრანტების საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა გრძელვადიანი განსახლება;

იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის - დევნილთათვის სოციალური და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებლებისა და

საქართველოში სტატუსის მქონე, მოქალაქეობის არმქონე პირთა ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად სხვადასხვა სერვისის შექმნა და განვითარება;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა და ეკომიგრანტთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა.

7.1.1

სარეინტეგრაციო დახმარება საქართველოში დაბრუნებული მიგრანტებისათვის (პროგრამული კოდი 27 06 01)

საქართველოში ევროკავშირის ქვეყნებიდან და სხვა გეოგრაფიული არეალებიდან დაბრუნებული მიგრანტების სოციალურ-ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობა, მათ შორის, მათთვის სხვადასხვა სარეინტეგრაციო მომსახურების გაწევა: სამედიცინო მომსახურებისა და მედიკამენტების დაფინანსება, ფსიქოსოციალური რეაბილიტაცია;

შემოსავლის წყაროს გაჩენისა და თვითდასაქმების ხელშეწყობის მიზნით სოციალური პროექტების დაფინანსება;

პროფესიული მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

დროებითი საცხოვრისით უზრუნველყოფა.

7.1.2

ეკომიგრანტთა მიგრაციის მართვა (პროგრამული კოდი 27 06 02)

ეკომიგრანტებისათვის საცხოვრებელი სახლების შექმნა.

7.1.3

იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლებისა სოციალური და საცხოვრებელი პირობების შექმნა (პროგრამული კოდი 27 06 03)

ქართველი მენაშენებისაგან ბინების (კორპუსების) შესყიდვა ქვეყნის მასშტაბით (გრძელვადიანი განსახლება);

სახლების შესყიდვას და საკუთრებაში გადაცემა დევნილი ოჯახებისათვის სულადობის მიხედვით (გრძელვადიანი განსახლება);

ობიექტების (კოლექტიური ცენტრების იდენტიფიცირება, რომლებიც წარმოადგენენ კერძო საკუთრებას, მაგრამ მისაღებია დევნილთა გრძელვადიანი განსახლებისათვის) გამოსყიდვა კერძო მესაკუთრეებისაგან და დევნილებისათვის საკუთრებაში გადაცემა (გრძელვადიანი განსახლება);

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული, დევნილთა მართლზომიერ სარგებლობაში მყოფი საცხოვრებელი ობიექტების კერძო საკუთრებაში გადაცემა/დაკანონება (გრძელვადიანი განსახლება);

საცხოვრებელი ფართობების დაქირავების მიზნით დევნილთა ოჯახებისთვის ყოველთვიური სოციალური და ფულადი დახმარებების გაწევა (ერთჯერადი ფულადი დახმარება);

დევნილთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში ჩასატარებელი სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსება და მათ მიერ შექმნილი ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების ხელშეწყობა (ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობები);

სავალალო მდგომარეობაში მყოფ დევნილთა ყოფილი კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტების შესწავლას და შემდგომში მათ რეაბილიტაციას (რეაბილიტაცია);

ყოფილი ორგანიზებულად განსახლების ობიექტების ადმინისტრაციული ხარჯის დაფინანსება (ადმინისტრაციული).

7.1.4

საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა ინტეგრაციის ხელშეწყობა (პროგრამული

კოდი 27 06 04)

საქართველოში საერთაშორისო დაცვის, თავშესაფრის მაძიებლებისა და საქართველოში სტატუსის მქონე, მოქალაქეობის არმქონე პირების ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად, ისეთი სერვისების შექმნა და განვითარება, რომლებიც აღნიშნული ჯგუფების წარმომადგენლებს დაეხმარება საზოგადოებაში ინტეგრაციის პროცესთან დაკავშირებული სირთულეების დაძლევაში, რაც გულისხმობს:

ქართული ენის შემწავლელ კურსებზე ხელმისაწვდომობას;

საქართველოს ისტორიისა და კულტურის შესახებ საინფორმაციო კურსების ორგანიზებას;

საკუთარი უფლებებისა და მოვალეობების შესახებ საინფორმაციო კურსების ორგანიზებას;

საქართველოს კანონმდებლობის იმ მიმართულებების შესახებ საინფორმაციო კურსის ორგანიზებას, რაც დაეხმარება მათ ყოველდღიურ ცხოვრებაში, ეკონომიკური აქტივობის ორგანიზებაში, განათლების მიღებაში და ა.შ;

საკონსულტაციო მომსახურებას.

7.1.5 საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის პროგრამა (პროგრამული კოდი 27 06 05)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და ეკომიგრანტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და ინტეგრაციისათვის მიზნობრივი პროექტებისა და პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

7.2 იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 25 06)

იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის - დევნილთათვის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებისა და მათი გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, მრავალზონიანი საცხოვრებელი კორპუსების მშენებლობა.

7.3 შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 22 00)

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის, მათ შორის, შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის, განხორციელება და კოორდინაცია, ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის – ჩართულობა თანამშრომლობის გზით, აგრეთვე სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელება, სამშვიდობო ინიციატივის – „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ განხორციელების კოორდინაცია, ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მიზნით სამთავრობო კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და საკოორდინაციო მექანიზმის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა; სამშვიდობო ინიციატივით გათვალისწინებული სტატუს-ნეიტრალური ინსტრუმენტებისა და ფინანსური მექანიზმების გამოყენებით გამყოფი ხაზების გასწვრივ ვაჭრობის წახალისება; გამოფილ საზოგადოებებს შორის ეკონომიკური კავშირების ხელშეწყობა, მათ შორის „მშვიდობის ფონდის უკეთესი მომავლისთვის“ და საგრანტო პროგრამის „აწარმოე უკეთესი მომავლისთვის“ საშუალებით; გამოფი ხაზის გასწვრივ ეკონომიკური სივრცის შექმნა, არსებული მომსახურების და ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ახალი სერვისების დანერგვა და ამოქმედება; ოკუპირებული ტერიტორიების მოსახლეობისათვის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მასალისა და ტექნიკის, მცენარეთა მოვლის

საშუალებების მიწოდების და სხვადასხვა პარაზიტთან/მწერთან ბრძოლაში დახმარების გაწევის ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გარემოს დაცვის ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე განათლების ყველა საფეხურთან და ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა; სასწავლო პროცესის სხვადასხვა ფორმით (მათ შორის დისტანციური) შეთავაზების მხარდაჭერა; პროფესიული განათლების სისტემაში ჩართვის ხელშეწყობა; აფხაზური ენის დაცვისა და განვითარების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების მიერ განათლების მშობლიურ ენაზე მიღებისა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მიღებული განათლების აღიარების უზრუნველყოფა სტატუს-ნეიტრალური მექანიზმის გამოყენებით; სამეცნიერო პროგრამებში ჩართვის გამარტივება და სამეცნიერო თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სახელმწიფო პროგრამებისა და სერვისების ხელმისაწვდომობის გამარტივება და გაუმჯობესება;

ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ოკუპირებული ტერიტორიებისთვის სხვადასხვა მედიკამენტებისა და სამედიცინო ტექნიკის მიწოდება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების ცნობიერების ამაღლება ევროინტეგრაციის საკითხებზე; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან, მათ შორის, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებიდან, და საქართველოსა და ევროკავშირის შორის უვიზო მიმოსვლიდან გამომდინარე ყველა სარგებლისა და შესაძლებლობის შეთავაზება; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოს მოქალაქის პასპორტის ხელმისაწვდომობის და სამოქალაქო აქტების გაცემის გამარტივების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ორგანიზაციების ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჩართულობისა და საქმიანობის ხელშეწყობა; ნდობის აღდგენის პროექტების განხორციელება; დიალოგის სხვადასხვა ფორმატებისა და ორმხრივი შეხვედრების მხარდაჭერა;

საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან ურთიერთობის კოორდინაცია; საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრების ორგანიზება; ქენევის დისკუსიების მეორე სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელობა; გალსა და ერგნეთში გამართულ ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის (IPRM) შეხვედრებში მონაწილეობა;

საქართველოში და საზღვარგარეთ გამართულ ღონისძიებებში, საერთაშორისო ფორუმებსა და ფორმატებში მონაწილეობა, პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; ფინანსური დახმარების მობილიზება;

გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის საჭიროებებზე რეაგირების დროებითი სამთავრობო კომისიის თანათავმჯდომარეობა; გამყოფი ხაზების სიახლოვეს მდებარე რეგიონების განვითარების ხელშეწყობა; გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობისთვის დახმარების გაწევა, ზამთრის პერიოდში მისი გათბობით უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის

სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; სტუდენტებისა და მოსწავლეებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის საჯარო სერვისებთან ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; დაზარალებულ სოფლებში ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება; მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულირიფშის რაიონში ოჯახების დაბრუნების პროცესის ხელშეწყობა, ნებაყოფლობით დაბრუნებული მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საოჯახო მეურნეობების განვითარების მიზნით მატერიალური დახმარების გაცემა;

სამშვიდობო პროცესში ქალების ჩართულობის ხელშეწყობა; გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების „ქალებზე, მშვიდობასა და უსაფრთხოებაზე“ შესრულების მხარდაჭერა; ქალთა და ქალთა საკითხებზე მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრების ორგანიზება;

ქვეყანაში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების თანასწორობისა და ინტეგრაციის პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელების ხელშეწყობა: თანაბარი და სრულფასოვანი მონაწილეობის სამოქალაქო და პოლიტიკურ ცხოვრებაში - პოლიტიკური ჩართულობის გაზრდა, სამოქალაქო მონაწილეობის გაუმჯობესება, მედიასა და ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა; სახელმწიფო სერვისებისა და პროგრამების, ადამიანის უფლებების შესახებ ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა; მცირერიცხოვანი და მოწყვლადი ეთნიკური უმცირესობების მხარდაჭერა; გენდერული თანასწორობის საკითხებზე ცნობიერების ამაღლება; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლების მონაწილეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა ადგილობრივ დონეზე; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლების მონაწილეობის წახალისება პოლიტიკურ და გადაწყვეტილების მიმღების პროცესში; საჯარო სამსახურში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა მონაწილეობის გაზრდის ხელშეწყობა; თანაბარი სოციალური და ეკონომიკური პირობების შექმნის ხელშეწყობა: ინფრასტრუქტურის განვითარების მხარდაჭერა, დასაქმების ხელშეწყობა, სახელმწიფო სოციალური პროგრამების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა; არაქართულენოვანი მედია საშუალებების, კერძოდ, სომხურენოვანი გაზეთის - შპს „ვრასტანის“ და აზერბაიჯანულენოვანი გაზეთის - შპს „გურჯისტანის“ მხარდაჭერა;

ეთნიკური უმცირესობებისთვის ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა, სკოლამდელ, ზოგად და უმაღლეს განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა; სახელმწიფო ენის სწავლების და ცოდნის დონის ამაღლების ხელშეწყობა ზრდასრულებისთვის.

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა კულტურული თვითმყოფადობის დაცვა/პოპულარიზაცია; კულტურული მრავალფეროვნების წახალისება;

შეიარაღებული კონფლიქტების შედეგად და მის შემდგომ პერიოდში უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების ბედისა და ადგილსამყოფელის დადგენა; სახელმწიფო მინისტრის აპარატის კომპეტენციის ფარგლებში, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლებში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძებნისა და გადმოსვენების ღონისძიებების ორგანიზება; 1992-1993 წლების შეიარაღებული კონფლიქტის შედეგად და მის შემდგომ პერიოდში გაუჩინარებული ადამიანების ხვედრისა და ადგილსამყოფელის დადგენის მიზნით წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის ეგიდით ჩამოყალიბებულ საკოორდინაციო მექანიზმსა და სამედიცინო ექსპერტიზის სამუშაო ჯგუფის მუშაობაში მონაწილეობა;

ორმხრივი საკოორდინაციო მექანიზმისა და სამუშაო ჯგუფის შეხვედრებისთვის ინფორმაციის მომზადება, ქართული მხარის მიერ აღებული ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფა;

შეიარაღებული კონფლიქტების შედეგად უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების მოძიებისა და გადმოსვენების უწყებათაშორისი კომისიის საქმიანობის ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფა; უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირებთან დაკავშირებულ საკითხებზე საინფორმაციო სესიებში, საკოორდინაციო და სამუშაო შეხვედრებში ჩართულობა; იდენტიფიკაციის მიმართულებით ადგილობრივი შესაძლებლობების გაძლიერების უზრუნველყოფაში მონაწილეობა; უგზო-უკვლოდ დაკარგვის თემაზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებებში მონაწილეობა; უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ოჯახებთან შეხვედრა, კომპეტენციის ფარგლებში, მათი საჭიროებების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ბედზე და ადგილსამყოფელზე ინფორმაციის შეგროვება; პოტენციური სამარხების მდებარეობის განსაზღვრა და სამარხების გახსნის დაგეგმვა; ნეშტების ექსჰუმირება და იდენტიფიცირება; დაკარგული პირების ბედზე და გარდაცვალების დადასტურების შემთხვევაში, ნეშტის ადგილსამყოფელზე ოჯახის წევრების ინფორმირება; ოჯახის წევრებისთვის ნეშტების გადაცემა, ამოცნობილი ნეშტების დაკრძალვის ორგანიზება და ხარჯების დაფარვის კოორდინირება; გენეტიკური საექსპერტო მომსახურების გაწევა/ბიოლოგიური ნიმუშების გენეტიკურ გამოკვლევა-პროფილირება.

8

კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

გაგრძელება და გაფართოვდება კულტურის სფეროს განვითარების ხელშემწყობი სახელმწიფო პროგრამები და ღონისძიებები „კულტურის სტრატეგია 2025-ის“ მიზნებისა და ამოცანების განსახორციელებლად. კულტურის სფეროს მხარდაჭერის მიმართულებით განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ გაიზარდება კულტურის ხელმისაწვდომობა ფართო საზოგადოებისთვის; უზრუნველყოფილი იქნება კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნება;
- ✓ დაიხვეწება კულტურის სფეროს მარეგულირებელი, მათ შორის, კულტურული მემკვიდრეობის (მატერიალური, არამატერიალური, ბუნებრივი მემკვიდრეობა) სფეროში არსებული კანონმდებლობა;
- ✓ შეიქმნება კულტურის მართვის მოქნილი, ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოებული მოდელი და დაფინანსების ეფექტიანი მექანიზმი;
- ✓ შემუშავდება სახელოვნებო განათლების განვითარების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, განხორციელდება ქმედითი ღონისძიებები სახელოვნებო განათლების, მათ შორის, ნაკლებად მოთხოვნად სპეციალობებზე, ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად და ხარისხის გასაუმჯობესებლად; შემუშავდება დაფინანსების მექანიზმები;
- ✓ განხორციელდება კულტურის პოპულარიზაციის ღონისძიებები მოსახლეობის ფართო ფენებისთვის, მათ შორის, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მოსწავლეებისთვის;
- ✓ ხელი შეეწყობა საქართველოში და მის რეგიონებში კულტურული ცხოვრების გააქტიურებას, ადგილობრივი სახელოვნებო ინსტიტუციებისა და კოლექტივების ქვეყნის ერთიან კულტურულ სივრცეში ჩართულობას;
- ✓ ხელი შეეწყობა სახელოვნებო დარგების პროფესიული დონის ამაღლებას, ხელოვნებაში ახალი სახეების, ფორმების, გამომსახველობითი საშუალებების წარმოჩენას; გაფართოვდება სახელოვნებო ინსტიტუციებისა და კოლექტივების საქმიანობა და შეივსება ახალი შემოქმედებითი პროდუქტებით;
- ✓ კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს განვითარების მიზნით, მოხდება მართვის მოდერნიზაცია, ახალი კადრების მოზიდვა და რესურსების მობილიზება პრიორიტეტული მიმართულებების სარეალიზაციოდ, დაინერგება ახალი ინიციატივები, ეტაპობრივად მოწესრიგდება

მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და ინფრასტრუქტურა, დაინერგება თანამედროვე ტექნოლოგიები;

- ✓ კულტურის რესურსი აქტიურად იქნება გამოყენებული ტურიზმის მდგრად განვითარებასა და შემოქმედებითი მეწარმეობის განვითარებაში; შემუშავდება და განხორციელდება სპეციალური პროგრამები კულტურის რესურსის მნიშვნელობისა და მისი გამოყენების შესაძლებლობების, შემოქმედებითი ეკონომიკისა და საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების ადგილობრივ პრაქტიკაში გამოყენების შესახებ;
- ✓ განმტკიცდება საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობები ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატში; გაგრძელდება ევროპასთან ინტეგრაციის პროცესი; განხორციელდება საქართველოს და მისი კულტურის შესახებ საერთაშორისო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობი ღონისძიებები, გაიზრდება საერთაშორისო პროგრამებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობის მაჩვენებელი;
- ✓ განხორციელდება ინფრასტრუქტურული პროექტები კულტურის და ძეგლთა დაცვის მემკვიდრეობის შესანარჩუნებლად;
- ✓ მოხდება ახალი ტექნოლოგიების განვითარება და ეფექტური გამოყენება, კულტურის ციფრულ სივრცეში ინტეგრაცია.

გაგრძელდება სპორტის სფეროს ხელშეწყობა და განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ გაგრძელდება სახელმწიფოს მხრიდან მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის დაფინანსება;
- ✓ „მასობრივი სპორტის განვითარებისა და ხელმისაწვდომობის სტრატეგიის“ შესაბამისად, განხორციელდება მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობი ღონისძიებები;
- ✓ პროფესიული სპორტის განვითარების მიზნით, გაგრძელდება ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში, სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება, სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა;
- ✓ ხელისუფლების ქმედითი პოლიტიკის განხორციელების შედეგად, გაიზრდება პროფესიულ და მასობრივ სპორტში ჩაბმულ პირთა, მათ შორის ბავშვებისა და მოზარდების რაოდენობა;
- ✓ გაგრძელდება სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო ჩემპიონატების/ტურნირების საქართველოში მასპინძლობისათვის აქტიური მხარდაჭერა;
- ✓ ხელი შეეწყობა უმაღლესი, აკადემიური და პროფესიული სასპორტო განათლების განვითარებას, გაიზრდება მისი ხელმისაწვდომობა;
- ✓ გაგრძელდება დამსახურებული სპორტის მოღვაწეების და ვეტერანი სპორტსმენების, მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელების სოციალური მხარდაჭერის პროგრამების, ასევე, ოლიმპიური ჩემპიონების, პერსპექტიული და საერთაშორისო ასპარეზზე გამარჯვებული სპორტსმენების მხარდაჭერის ღონისძიებები;
- ✓ შეიქმნება სპორტული დავების განხილვების ქმედითი სისტემა. დაინერგება სპორტსმენთა უფლებების დაცვისა და მათი გადაწყვეტილებების მიღებაში ჩართვის მოდელი;
- ✓ სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, შეიქმნება სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ქმედითი მოდელი, რომელიც საჯარო და კერძო სექტორის ეფექტიან თანამშრომლობაზე იქნება დაფუძნებული. აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სპორტული მოედნები, დარბაზები და სპორტის სასახლეები, ასევე, მასობრივი სპორტული ობიექტები.

ახალგაზრდობის პოლიტიკის მიმართულებით:

- ✓ დასრულდება 2019 წელს დაწყებული ახალგაზრდული სფეროს რეფორმის

- პროცესი;
- ✓ გაგრძელება და გაძლიერდება ახალგაზრდული საქმიანობის მხარდაჭერა სახელმწიფოს მხრიდან, განვითარდება ახალგაზრდული საქმიანობის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები;
 - ✓ განხორციელდება ღონისძიებები ახალგაზრდული მუშაკის პროფესიის აღიარებისა და პროფესიული სტანდარტის შემუშავების მიზნით. ხელი შეეწყობა ახალგაზრდული მუშაკების განათლებისა და დასაქმების შესაძლებლობების განვითარებას;
 - ✓ დაიხვეწება ჰობი განათლების არსებული სისტემა და ხელი შეეწყობა რეკრეაციული ახალგაზრდული საქმიანობის პროგრამების განხორციელებას;
 - ✓ გაიზრდება ადგილობრივი თვითმმართველობების როლი ახალგაზრდული პოლიტიკისა და ახალგაზრდული საქმიანობის მიმართულებით, ხელი შეეწყობა მუნიციპალური ახალგაზრდული პოლიტიკის განვითარებას;
 - ✓ დაიხვეწება ახალგაზრდული პოლიტიკის დაგეგმვის, განხორციელების, მონიტორინგისა და შეფასების პროცესში ახალგაზრდების ჩართულობის მექანიზმები და პლატფორმები.
 - ✓ შემუშავდება არაფორმალური საგანმანათლებლო პროგრამები, რაც ხელს შეუწყობს ახალგაზრდული სივრცეების განვითარებას, ახალგაზრდების ინფორმირების მექანიზმების ჩამოყალიბებას და ახალგაზრდებში სამეწარმეო და მოხალისეობრივი კულტურის, სხვადასხვა საკვანძო კომპეტენციის განვითარებას;
 - ✓ გაფართოვდება საერთაშორისო თანამშრომლობა ახალგაზრდული პოლიტიკისა და ახალგაზრდული საქმიანობის მიმართულებით;
 - ✓ გაგრძელდება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი და შშმ ახალგაზრდების შესაძლებლობების გაძლიერებასა და ჩართულობაზე ორიენტირებული პროგრამები.

8.1 მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 32 11)

საქართველოში სპორტის განვითარებისათვის საქართველოს ნაკრები გუნდების მომზადება და საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, საერთაშორისო ტურნირები და სხვა) მონაწილეობა; მათი მომზადების ეტაპზე სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება; სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა;

მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვა; მოძრაობის „სპორტი ყველასათვის“ განვითარება; მასობრივ სპორტული ღონისძიებების გამართვა; ოლიმპიური, პარალიმპიური, სურდლიმპიური, სპეციალური ოლიმპიური და სხვა მოძრაობების განვითარების ხელშეწყობა.

სპორტულ ორგანიზაციებში „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დასანერგად დაგეგმვის ეტაპზე მონაწილეობა და სპორტული ორგანიზაციების საქმიანობის მონიტორინგი;

სპორტული ფედერაციებისა და რეგიონული სპორტული ორგანიზაციებისთვის გადასაცემად სპორტული ინვენტარის და ეკიპირების შექმნა.

საქართველოში სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო შეჯიბრებების მასპინძლობა და მასობრივი სპორტული ღონისძიებების მაღალ დონეზე ორგანიზება; საერთაშორისო მასშტაბით ქვეყნის ცნობადობის გაზრდა და იმიჯის ამაღლება, სპორტული ტურიზმის განვითარება;

საქართველოში ფეხბურთის განვითარებისათვის საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე კლუბების საბაზისო დაფინანსება და

ფინანსური სტიმულირება; საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე კლუბების საპრიზო და საპრემიო ფონდის განკარგვა;

მასობრივი საფეხბურთო ღონისძიებებისა და საფეხბურთო განათლების ხელშეწყობი პროგრამების განხორციელება.

8.2 კულტურის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 09)

ხელოვნების დარგების განვითარების, სახელოვნებო ტრადიციების შენარჩუნების, ხელოვნებაში უახლესი ტექნოლოგიების, შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარების, ინოვაციური პროექტების მხარდაჭერა;

საქართველოში კულტურული ცხოვრების გააქტიურება, მასში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მონაწილეობის მხარდაჭერა;

ევროპისა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან თანამშრომლობით კულტურული პროგრამების განხორციელება და კულტურათაშორისი დიალოგის გაღრმავება როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ;

კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების „კულტურის სტრატეგია 2025“-ის შესაბამისად განვითარებისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული კულტურისა და ხელოვნების ცნობადობის გაზრდა და მათი საერთაშორისო სახელოვნებო სივრცეში ინტეგრაცია;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების – სახელოვნებო ორგანიზაციების პროგრამების მხარდაჭერა;

მოქალაქეთათვის ქვეყნის კულტურული ცხოვრების შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობისა და მასში ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს დედაქალაქსა და რეგიონებში კულტურული პროგრამებისა და პროექტების მხარდაჭერით ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში წვლილის შეტანა; ადგილობრივი კულტურული მარშრუტების განვითარება, ახალი თემატური კულტურული მარშრუტების ინიცირება და მათი ევროპის საბჭოს კულტურული მარშრუტების პროგრამაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა.

8.3 მაუწყებლობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 42 00)

საზოგადოების ინტერესების გათვალისწინებით გადაცემების, მათ შორის, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემების, ფილმებისა და სპორტული ღონისძიებების მომზადება და მათი გაშუქების უზრუნველყოფა.

8.4 კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა (პროგრამული კოდი 32 10)

საჯარო სამართლის იურიდიული პირების – კულტურული მემკვიდრეობის ორგანიზაციების სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, სამუზეუმო ფასეულობათა დაცვისათვის პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება, მუზეუმების/მუზეუმ-ნაკრძალების პოპულარიზაცია და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, საერთაშორისო კონვენციებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაცია;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების, კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა, საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა და განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში

საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;

იუნესკოს წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება;

მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მენეჯმენტის გეგმის მომზადება;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნა; საქართველოს კანონმდებლობის იუნესკოს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება; საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა; კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

8.5 კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 32 12)

საქართველოში მცხოვრები ოლიმპიური და პარალიმპიური თამაშების ჩემპიონებისა და პრიზიორებისთვის და საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულთათვის, მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონებისთვის, საქართველოს ეროვნული, ოლიმპიური და ასაკობრივი ნაკრებების წევრებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ადმინისტრაციული და საექიმო პერსონალისთვის და პერსპექტიული სპორტსმენებისთვის ყოველთვიური სტიპენდიის გაცემა;

ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკებისთვის ყოველთვიური სოციალური დახმარებების გაცემა;

მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელებისთვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაცემა;

სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრების, რუსთაველის პრემიის ლაურეატებისა და ხელოვნების მუშაკთა სოციალური დაცვა.

8.6 საქართველოს საპატრიარქო (პროგრამული კოდი 45 00)

ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდისათვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში (მათ შორის, მაღალმთიან რეგიონებში) საქართველოს საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაციის (სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები) დაფინანსება.

8.7 სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო (პროგრამული კოდი 50 00)

საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა;

რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისათვის საბჭოთა, ტოტალიტარული რეჟიმის დროს მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

სსიპ - ახალგაზრდობის სააგენტო (პროგრამული კოდი 54 00)

ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა, სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფო მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობით ახალგაზრდობის სხვადასხვა უნარისა და კომპეტენციის განვითარება, მათ მიერ თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება, ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების მხარდაჭერა, ახალგაზრდული სფეროს მუშაკების გადამზადება და სერტიფიცირება, ახალგაზრდობაში მოხალისეობის უნარ-ჩვევების განვითარება და კულტურის პოპულარიზაცია;

ბავშვებისა და ახალგაზრდობის გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე, აგრეთვე ეთნიკური/ეროვნული უმცირესობებისა და სხვადასხვა მოწყვლადი ჯგუფის წარმომადგენელ მოზარდებსა და ახალგაზრდობაზე ზრუნვა;

მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბებისა და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა, ბავშვებისა და ახალგაზრდობის შემეცნებით-შემოქმედებითი და დასვენება-გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება;

ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდობის აქტიური დასვენების უზრუნველყოფა;

საზოგადოებრივ, ეკონომიკურ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ახალგაზრდობის აქტიური ჩართვის შესაძლებლობა;

ეროვნულ და ადგილობრივ დონეზე, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული მონაწილეობრივი ახალგაზრდული პოლიტიკის სტრატეგიული დაგეგმვა და კოორდინაცია;

ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება

ახალგაზრდული ორგანიზაციების განვითარება/გაძლიერება.

9**საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია**

ქვეყნის უსაფრთხოების, ინსტიტუციური დემოკრატიის განვითარებისა და კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად, საქართველოს მთავრობა ურყევად გააგრძელებს პრაგმატულ, მტკიცე, ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამის შედეგებზე ორიენტირებულ საგარეო პოლიტიკურ კურსს.

საქართველოსათვის უმნიშვნელოვანეს საგარეო პოლიტიკურ პრიორიტეტად რჩება ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენა.

საქართველო-ევროკავშირის თანამშრომლობის არსებული ინსტრუმენტებისა და მექანიზმების მაქსიმალურად გამოყენებასთან ერთად, ყველა ძალისხმევა მიმართული იქნება, ასევე, ახალი შესაძლებლობების შექმნისაკენ, რათა ევროკავშირში გაწევრების გზა უფრო ხელშესახები და პრაქტიკული შედეგების მომტანი გახდეს ქვეყნისა და მისი მოსახლეობისათვის.

საქართველოს ნატოში გაწევრება ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრესი საგარეო პოლიტიკური პრიორიტეტია; საქართველო, როგორც ასპირანტი ქვეყანა, გააგრძელებს მის ხელთ არსებული ყველა პოლიტიკური და პრაქტიკული

მექანიზმის და ორმხრივი თანამშრომლობის შესაძლებლობების მაქსიმალურად ეფექტურ გამოყენებას, რათა გაიზარდოს ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა და ნატოში წევრობის პერსპექტივა კიდევ უფრო მოახლოვდეს.

გაგრძელდება ინტენსიური მუშაობა ქვეყნის მთავარ სტრატეგიულ პარტნიორთან, აშშ-სთან სტრატეგიული პარტნიორობის შემდგომი გაღრმავების უზრუნველყოფის მიზნით, მათ შორის ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებებით, როგორცაა თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერება და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია, ქვეყნის დეოკუპაცია და არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება, სავაჭრო-ეკონომიკური თანამშრომლობის გაღრმავება, ისევე როგორც აშშ-ის შემდგომი მხარდაჭერა ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების კონსოლიდაციის მიმართულებით.

საქართველოსათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ორმხრივი ურთიერთობების გამყარება, არსებული ფორმატების თვისებრივად ახალ საფეხურზე აყვანა და თანამშრომლობის ახალი სფეროების მოძიება.

აქტიური ძალისხმევა იქნება მიმართული რეგიონში დაბალანსებული და ურთიერთსასარგებლო პარტნიორულ თანამშრომლობაზე დამყარებული პოლიტიკის გასატარებლად.

მსოფლიო სწრაფად ცვალებადი გეოპოლიტიკური გამოწვევების ფონზე, საქართველოსთვის, როგორც პატარა ქვეყნისთვის, სხვა ფაქტორებთან ერთად, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მრავალმხრივი ფორმატების ფარგლებში, გლობალურ და რეგიონულ საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა. საზღვარგარეთ საქართველოს პოპულარიზაცია მნიშვნელოვან საშუალებას წარმოადგენს, რათა გაიზარდოს ქვეყნის ცნობადობა და საქართველომ უფრო მეტი მეგობარი და გულშემმატკივარი შეიძინოს.

განსაკუთრებულ ყურადღებას და ხელშეწყობას საჭიროებს საზღვარგარეთ ქართული დიასპორა, რისთვისაც მნიშვნელოვანია დიასპორასთან ურთიერთობის სისტემური მიდგომის დანერგვისა და დიასპორული ინიციატივების წახალისების მიზნით, სხვადასხვა საგრანტო პროგრამისა და პროექტების განხორციელება და განსაკუთრებული ყურადღების გამახვილება საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაში დიასპორის ჩართულობისა და უცხოეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეების სამშობლოში ღირსეულად დაბრუნების ხელშეწყობის საკითხებზე.

მნიშვნელოვან პრიორიტეტად რჩება საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეებზე ზრუნვა. კერძოდ: საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა უფლებებისა და მათი კანონიერი ინტერესების ეფექტიანი დაცვა; საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთათვის, მათ შორის, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების გაფართოებით, შესაბამისი სერვისების მიწოდების არეალის გაზრდა; საქართველოს მოქალაქეთათვის საზღვარგარეთ უვიზო მიმოსვლის არეალის გაფართოება; საგარეო საქმეთა სამინისტროს, საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების შემდგომი გაძლიერება შესაძლო კრიზისულ სიტუაციებში სამოქმედოდ.

9.1 საგარეო პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 28 01)

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობის მიზნით საერთაშორისო საზოგადოების ძალისხმევის კონსოლიდაცია;

მოლაპარაკებების ფორმატების ეფექტური გამოყენება რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის შედეგად შექმნილ უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარულ გამოწვევებთან გამკლავების მიზნით;

საერთაშორისო საზოგადოების ჩართულობის და ხელშეწყობის გაზრდა შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის განხორციელებაში; არაღიარების პოლიტიკის კონსოლიდაცია საერთაშორისო ასპარეზზე;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უსაფრთხოების, ჰუმანიტარული და ადამიანის

უფლებების მდგომარეობის გაუმჯობესების და რუსეთის მიერ 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების სრულად შესრულების საკითხის გააქტიურება საერთაშორისო თანამეგობრობის დღის წესრიგში;

საქართველოს ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციის მიზნით ევროკავშირთან თანამშრომლობის ყველა არსებული მექანიზმის და ფორმატის გამოყენება და მათი გაღრმავება; ევროკავშირთან პოლიტიკური დიალოგის გაღრმავება;

საქართველოს მიერ საბოლოო მიზნის – ნატოში გაწევრიანების მისაღწევად ინტეგრაციული მექანიზმების (ნატო - საქართველოს კომისია, წლიური ეროვნული პროგრამა და ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტი) ეფექტიანი გამოყენება; ალიანსთან პოლიტიკური და პრაქტიკული თანამშრომლობის გაღრმავება; ნატოსთან შავი ზღვის უსაფრთხოების კუთხით არსებული თანამშრომლობის შემდგომი განვითარება;

ქვეყნის ინტერესების განხორციელების მიზნით ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, ევროპის, აზიისა და ოკეანეთის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის ქვეყნებთან ორმხრივი თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია და ახალ საფეხურზე აყვანა;

რეგიონალური სტაბილურობის ხელშეწყობის, ასევე რეგიონის მიმზიდველობის გასაზრდელად ქმედითი და დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკის განხორციელების გაგრძელება;

მრავალმხრივ ფორმატებში თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია, საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა და ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისი პოლიტიკის განხორციელება/პოზიციონირება;

აქტიური ეკონომიკური დიპლომატიის განხორციელება;

საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიზნების და დღის წესრიგის თაობაზე საზოგადოების ინფორმირება და მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;

საზღვარგარეთ საქართველოს პოზიტიური იმიჯის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

დასპორის ერთიანობის, სიძლიერისა და სამშობლოსთან მჭიდრო კავშირის განვითარების უზრუნველყოფა;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ეფექტიანი მომსახურება, კრიზისულ სიტუაციებში მათთვის შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის გაუმჯობესება.

9.1.1

საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 28 01 01)

რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების აუცილებლობის საკითხის გააქტიურება საერთაშორისო ასპარეზზე;

საერთაშორისო საზოგადოების ძალისხმევის მობილიზება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების დეოკუპაციის, ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა დაბრუნებისა და უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებების დაცვის უზრუნველსაყოფად. რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტთან, რუსეთის მიერ ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების შესრულების აუცილებლობასთან, ანექსიისკენ მიმართულ ნაბიჯებთან, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული უსაფრთხოების, ადამიანის უფლებებისა და მოსახლეობის ჰუმანიტარული მდგომარეობის შესახებ საერთაშორისო თანამეგობრობის მუდმივი

ინფორმირება; საკითხების შესაბამის ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში განხილვა; ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში პოლიტიკური და სამართლებრივი გადაწყვეტილებების, რეზოლუციების, დეკლარაციების, ანგარიშებისა და რეკომენდაციების მიღების ხელშეწყობა; მუშაობა „ოთხოზორია-ტატუნაშვილის სიაში“ შეყვანილი პირებისათვის პარტნიორი ქვეყნების მიერ შემზღულდავი ზომების დაწესებისთვის მხარდაჭერის მოსაპოვებლად;

ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ეფექტური გამოყენება დღის წესრიგით, მათ შორის ძალის არ გამოყენების, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უსაფრთხოების საერთაშორისო მექანიზმების შექმნის, ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დაბრუნების თემებზე წინსვლის და რუსეთის ოკუპაციის შედეგად გამოწვეული უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარული პრობლემების გადაწყვეტის მიზნით;

გამყოფი ხაზებით დაშორიშორებული საზოგადოებების შერიგებისა და მათ შორის ნდობის აღდგენის პროცესებში პარტნიორი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების ეფექტიანი მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

არადიარების პოლიტიკის მიმართულებით არსებული რისკების პრევენცია და ცალკეულ შემთხვევებზე რეაგირება;

გაეროს დარჩენილ წევრ ქვეყნებთან დიპლომატიური ურთიერთობების დასამყარებლად კონსულტაციების გამართვა, არსებული საელჩოებიდან დიპლომატიური გადაფარვის გაგრძელება და გაფართოება;

საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის საგზაო რუკის (Roadmap2EU) განხორციელება; საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის ეფექტიანი განხორციელება; ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შემდგომი შესრულება და ამ საკითხზე ევროკომისიასთან და ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა;

ევროკავშირის დახმარების პროგრამების ეფექტიანი დაგეგმვა და განხორციელება; ევროკავშირის პროგრამებში საქართველოს მონაწილეობის ეფექტიანობის გაზრდა და ახალ პროგრამებში ჩართვა; ევროკავშირის სპეციალიზირებულ სააგენტოებთან გაძლიერებული თანამშრომლობა; ევროკავშირის ინიციატივის – „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში მრავალმხრივ ფორმატებში მაქსიმალური თანამშრომლობის განვითარება;

საქართველო-ევროკავშირის პოლიტიკური დიალოგის ეფექტიანი წარმართვა და გაღრმავება, მათ შორის, ფორმალური ინსტიტუტების სხდომების, უსაფრთხოების საკითხებზე სტრატეგიული დიალოგისა და სექტორული ინტეგრაციის საკითხებზე საქართველოს მთავრობისა და ევროკომისიის უმაღლესი დონის შეხვედრების გამართვა; ევროინტეგრაციის საკითხებზე ევროკავშირის ინსტიტუციებსა და წევრ ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა.

საქართველოს ნატოში გაწევრებისთვის მოსამზადებლად ინტეგრაციული მექანიზმების – ნატო-საქართველოს კომისიის, წლიური ეროვნული პროგრამისა და ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის ეფექტიანი გამოყენება; ნატო-საქართველოს კომისიის, როგორც ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსთან პოლიტიკური დიალოგისა და პრაქტიკული თანამშრომლობის მნიშვნელოვანი ფორმატის, სრულყოფილად გამოყენება; წლიური ეროვნული პროგრამის შემუშავება

და იმპლემენტაცია; ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტით გათვალისწინებული პროექტების ეფექტიანი განხორციელების ხელშეწყობა, პაკეტის განახლების თაობაზე ნატო-საქართველოს ერთობლივი გადაწყვეტილების დროული იმპლემენტაცია;

შავი ზღვის უსაფრთხოების კუთხით ნატოსთან არსებული თანამშრომლობის გაღრმავება და ბრიუსელის სამიტზე, ისევე როგორც ნატოს ვაშინგტონისა და ბრიუსელის საგარეო საქმეთა მინისტრიალზე შავი ზღვის უსაფრთხოების საკითხზე მიღებული გადაწყვეტილებების იმპლემენტაცია; ნატო-საქართველოს დღის წესრიგით გათვალისწინებული პრაქტიკული თანამშრომლობის გაღრმავების ხელშეწყობა; ნატოს წევრ ქვეყნებთან ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში თანამშრომლობა მათ მიერ საქართველოს ნატოში გაწევრების მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად; საქართველოს მიერ ნატოს ეგიდით მიმდინარე ოპერაციებში მონაწილეობის გაგრძელება, ნატოსთან თავსებადობის და თავდაცვისუნარიანობის გაზრდის და მდგრადობის გაძლიერების მიზნით; საქართველოს მიერ ნატოს სწავლებებში მონაწილეობის ხელშეწყობა, ალიანსის მაღალი დონის თანამდებობის პირების ვიზიტების ორგანიზება, ნატოსთან თანამშრომლობის პოზიტიური დინამიკის შენარჩუნება და გაზრდა.

ნატოში ინტეგრაციის სახელმწიფო კომისიის ფორმატის გამოყენება, ეროვნულ დონეზე ნატოში გაწევრიანების პროცესის კოორდინირებულად წარმართვის მიზნით;

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან მაღალი და უმაღლესი დონის პოლიტიკური დიალოგის გაფართოება; ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ურთიერთობების გაღრმავება ამერიკის შეერთებული შტატებისა და საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის კომისიით გათვალისწინებული ოთხი სამუშაო ჯგუფის (თავდაცვისა და უსაფრთხოების; ეკონომიკის, ენერჯეტიკისა და ვაჭრობის; დემოკრატიისა და მმართველობის; ხალხთაშორის ურთიერთობებისა და კულტურული გაცვლების) და ყოველწლიური შემაჯამებელი შეხვედრის („ომნიბუსშეხვედრის“) ფარგლებში;

საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის განმტკიცების, ოკუპირებული რეგიონების არაღიარების, დეოკუპაციის, ქვეყნის ევროატლანტიკური მისწრაფებების და მიმდინარე დემოკრატიული და ეკონომიკური რეფორმების მხარდაჭერის პროცესში ამერიკის შეერთებული შტატების როლის გაზრდა; მრავალმხრივ ფორმატებში ორ ქვეყანას შორის არსებული, ტრადიციულად წარმატებული თანამშრომლობის განმტკიცება; ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესში საქართველოს ძლიერი ორპარტიული მხარდაჭერის შენარჩუნება და გაზრდა, მათ შორის, საქართველოს თაობაზე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების, საკანონმდებლო აქტების, რეზოლუციებისა და განცხადებების მიღებით;

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ორმხრივი ურთიერთობების გაღრმავება, აგრეთვე ორმხრივი სამართლებრივი ჩარჩოს განვრცობა; ორ ქვეყანას შორის სავაჭრო-ეკონომიკური და საინვესტიციო ურთიერთობების გასაღრმავებლად ამერიკის შეერთებული შტატების სავაჭრო წარმომადგენლის ოფისთან, აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლებებთან მუშაობის გაგრძელება, მათ შორის, თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გაფორმების შესაძლებლობების განსახილველად; მცირე, საშუალო და მსხვილი ამერიკული კომპანიების დაინტერესება საქართველოს ბაზრითა და მზარდი შესაძლებლობებით;

ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკურ დღის წესრიგში

საქართველოს საკითხის აქტუალურობის შენარჩუნებისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საზოგადოებაში საქართველოს ცნობადობის ამაღლებისათვის ამერიკის შეერთებული შტატების წამყვან აკადემიურ წრეებსა და ბიზნესწრეებთან, არასამთავრობო და კვლევით ორგანიზაციებთან, მედიასთან, საქართველოს მხარდამჭერ ჯგუფებთან, ქართულ დიასპორასა და ახალგაზრდულ გაერთიანებებთან აქტიური თანამშრომლობა;

ევროპის ქვეყნებთან ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ახალ საფეხურზე აყვანა; ევროპის ქვეყნებთან პოლიტიკურ, სავაჭრო-ეკონომიკურ, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროებში ურთიერთობების გაღრმავების ხელშეწყობა; უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების განხორციელება; არსებული სტრატეგიული თანამშრომლობის ფორმატების ეფექტიანი გამოყენება და იმ ქვეყნებთან დიალოგის ახალი პლატფორმების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა, რომლებთანაც საქართველო ფართოდ თანამშრომლობს; ორმხრივი პოლიტიკური კონსულტაციების რეგულარულად გამართვა; საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციასთან დაკავშირებით სკეპტიკურად განწყობილი ევროპული ქვეყნების მხარდაჭერის მოპოვება;

რეგიონალური სტაბილურობის ხელშეწყობის, აგრეთვე რეგიონის მიმზიდველობის გაზრდის მიზნით ქმედითი და დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკის გაგრძელება, რომელიც მოიცავს პარტნიორული ურთიერთობების გაძლიერებას და ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემოს შექმნას; თურქეთთან და აზერბაიჯანთან სტრატეგიული და კეთილმეზობლური ურთიერთობების გაღრმავება და, პარალელურად, სომხეთთან მეგობრული ურთიერთობების შენარჩუნება, პირველ რიგში, სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურის სფეროებში; ორმხრივი და მრავალმხრივი ფორმატების განვითარებისკენ ნაბიჯების გადადგმა, მათ შორის, გარე სუბიექტების მონაწილეობით; უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების განხორციელება, რეგიონალურ და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროექტებში რეგიონის ქვეყნების მონაწილეობის უზრუნველყოფა; საქართველო-აზერბაიჯანის და საქართველო-სომხეთის სახელმწიფო საზღვრების დელიმიტაციის საკითხებზე აქტიური მოლაპარაკებების გაგრძელება;

რუსეთის ფედერაციასთან რაციონალური და დეესკალაციის პოლიტიკის ფარგლებში სავაჭრო-ეკონომიკური, კულტურული და ხალხთაშორისი კონტაქტების ხელშეწყობა; რუსეთის ფედერაციიდან მომდინარე საფრთხეებზე დროული რეაგირება და შესაძლებლობების ფარგლებში პრევენცია;

აზიისა და ოკეანეთის ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში, მათ შორის, სამხრეთ აღმოსავლეთ აზიის ქვეყნების ასოციაციისა (ASEAN) და წყნარი ოკეანის კუნძულოვანი სახელმწიფოების ფორუმის (PIF) ფარგლებში. მუშაობის გაგრძელება რეგიონის ქვეყნებთან საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების არადიარების პოლიტიკის განმტკიცების მიზნით, აგრეთვე საქართველოსთვის სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე მხარდაჭერის მოპოვების უზრუნველყოფისათვის. ტრადიციულ პარტნიორებთან არსებული ურთიერთობების განმტკიცება, სხვადასხვა სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავებისა და გაფართოების ხელშეწყობა; თანამშრომლობის განვითარება და წახალისება აზიის და ოკეანეთის იმ ქვეყნებთან, რომლებთანაც საქართველოს შედარებით დაბალი ინტენსივობის ურთიერთობა გააჩნია; მაღალი და უმაღლესი დონის ვიზიტების სიხშირის ზრდა; თანამშრომლობა სატრანსპორტო და

სატრანზიტო პროექტებში; არსებული რეგიონული მნიშვნელობის პროექტების მაქსიმალური გამოყენების ხელშეწყობა; საქართველოს შესახებ ცნობადობის ამაღლება, წარმატებული რეფორმების გაზიარება და პოპულარიზაცია და შედეგზე ორიენტირებული სამომავლო თანამშრომლობის კონკრეტული მიმართულებების დაგეგმვა;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის შემდგომი განვითარება, როგორც ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის კონტინენტის სახელმწიფოებთან, ასევე რეგიონულ ორგანიზაციებთან, მათ შორის აფრიკის კავშირთან, ყურის თანამშრომლობის საბჭოსთან და არაბული სახელმწიფოების ლიგასთან; არსებული ურთიერთობების გაღრმავება პოლიტიკურ, სავაჭრო-ეკონომიკურ, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და ჰუმანიტარულ სფეროებში; უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების განხორციელება; საგარეო საქმეთა სამინისტროებს შორის ორმხრივი პოლიტიკური კონსულტაციების რეგულარულად გამართვა; ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის ქვეყნებში საქართველოს შესახებ ცნობადობის ამაღლება; საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის მხარდაჭერა ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის ქვეყნებიდან; მუშაობის გაგრძელება არაღიარების პოლიტიკის მიმართულებით; მუშაობის გაგრძელება საერთაშორისო ფორმატებში საქართველოსათვის მნიშვნელოვან საკითხებზე მხარდაჭერის მოსაპოვებლად, საერთაშორისო ორგანიზაციებში კანდიდატთა ურთიერთმხარდაჭერის ზრდის, საერთაშორისო ფორმატებში საქართველოს მიერ ინიცირებულ საკითხებზე რეგიონის ქვეყნების მხარდაჭერის მოსაპოვებლად; რეგიონის ქვეყნებიდან საქართველოში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებისა და ვიზიტორთა ზრდისთვის ყურადღების დათმობა;

ორმხრივ, რეგიონულ და მრავალმხრივ ფორმატებში ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის რეგიონის ქვეყნებთან ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის წარმართვა; რეგიონის ქვეყნების მხრიდან საქართველოს მიმართ პოლიტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; არაღიარების პოლიტიკის განხორციელება; ამერიკულ სახელმწიფოთა ორგანიზაციასთან (OAS) და სხვა რეგიონალურ ორგანიზაციებთან – კარიბის გაერთიანებასთან (CARICOM), წყნარი ოკეანეთის ალიანსთან (Pacific Alliance) და ცენტრალური ამერიკის ინტეგრაციის სისტემასთან (SICA) თანამშრომლობის გააქტიურება და არსებული ფორმატების ეფექტიანი გამოყენება; საქართველოში მიმდინარე პროცესების შესახებ ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება, მათ შორის, უწყებათაშორისი თანამშრომლობისა და კულტურული და საგანმანათლებლო გაცვლების მეშვეობით; საქართველოს ბიზნესგარემოს წარმოჩენის ხელშეწყობა ბიზნესფორუმებისა და სავაჭრო მისიების ორგანიზებით, ტურისტული გაცვლების ხელშეწყობა, მათ შორის, რეგიონის ქვეყნებთან უვიზო მიმოსვლის შესახებ შეთანხმებების გაფორმებითა და საქართველოს მიმზიდველ დანიშნულების ადგილად წარმოჩენით;

საერთაშორისო ორგანიზაციების - გაეროს, ევროპის საბჭოს, ეუთოს დღის წესრიგში საქართველოსთვის მნიშვნელოვანი საკითხების დაყენება/შენარჩუნება; ამ ორგანიზაციების ფარგლებში აქტიური თანამშრომლობა, მათ შორის, სხვადასხვა კომიტეტის სხდომებში/სესიებში/დებატებში მონაწილეობა; გაეროს უშიშროების საბჭოს ღია დებატების ფორმატში, გენერალურ ასამბლეასა და ადამიანის უფლებათა საბჭოში, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა და რუსეთის მიერ ოკუპირებულ საქართველოს ტერიტორიებთან დაკავშირებული პრობლემის წარმოსაჩენად აღნიშნული ფორუმების მაქსიმალურად გამოყენება; უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების განხორციელება/ორგანიზება;

საერთაშორისო ორგანიზაციების არჩევით სტრუქტურებში საქართველოს წარმომადგენლობის გაზრდა;

სხვადასხვა რეგიონულ ორგანიზაციებთან მუდმივი კავშირების და ურთიერთობების შენარჩუნება; ორმხრივი მაღალი და უმაღლესი დონის ვიზიტების განხორციელება; საქართველოში საერთაშორისო ორგანიზაციების ადამიანური რესურსების დეპარტამენტების წარმომადგენელთა ვიზიტების დაგეგმვა და ორგანიზება;

შეიარაღებაზე კონტროლის, განიარაღების, გაუფრცვლებლობის, ნდობისა და უსაფრთხოების განმტკიცებასთან დაკავშირებული რეჟიმებით საქართველოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების სრული და დროული შესრულების ხელშეწყობა/უზრუნველყოფა; პარტნიორ სახელმწიფოებთან და შესაბამის საერთაშორისო და რეგიონულ ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა; საერთაშორისო ფორუმებში აქტიური ჩართულობა;

თანამედროვე საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობებში საქართველოს სრულფასოვანი მონაწილეობა და ამ მიზნით დიპლომატიური ურთიერთობების აქტიური გამოყენება; ენერგომომარაგების ალტერნატიული წყაროების განვითარების, აგრეთვე ენერგორესურსების იმპორტის დივერსიფიცირების უზრუნველყოფისა და საქართველოს, როგორც ენერგომატარებლის სატრანზიტო ქვეყნის, სტატუსის განმტკიცების ხელშეწყობა; ერთობლივ რეგიონულ და რეგიონთაშორის სატრანსპორტო პროექტებზე მუშაობა;

მთავრობათაშორისი ეკონომიკური კომისიების საქმიანობის ხელშეწყობა; საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირების და ექსპორტის ზრდის ხელშეწყობა, მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების და ინოვაციური ტექნოლოგიების მოზიდვის ხელშეწყობა; ტურიზმის, მათ შორის, კონვენციური ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება.

ქართული „სტარტაპების“ და ინოვაციური სექტორის ხელშეწყობა, საქართველოს რეგიონებსა და უცხო ქვეყნის რეგიონებს შორის თანამშრომლობის განვითარების ხელშეწყობა, შესაძლებლობის ფარგლებში უცხოეთში ქართული ბიზნესის ინტერესების დაცვა და ქართული პროდუქციის ფალსიფიკაციისგან დაცვის ხელშეწყობა.

პროფესიული განათლების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა; საერთაშორისო საფინანსო და ეკონომიკურ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის ხელშეწყობა, გააქტიურება და ახალი შესაძლებლობების გამოვლენა; საერთაშორისო ორგანიზაციებში ყოველწლიურად შესასრულებელი ფინანსური ვალდებულებების მონიტორინგი და შესრულება.

საგარეო ურთიერთობებში კულტურული დიპლომატიის აქტიური გამოყენება; საქართველოს, როგორც სტაბილური, უსაფრთხო, ევროპული კულტურული იდენტობის მქონე, დემოკრატიული და წარმატებული ქვეყნის, წარმოჩენა;

საქართველოში გატარებული რეფორმებისა და მიღწევების საზღვარგარეთ აქტიური პოპულარიზაცია, სხვადასხვა ქვეყნებისთვის შესაბამისი გამოცდილების გაზიარება ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში;

საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა; გაეროს განათლების, კულტურისა და მეცნიერების ორგანიზაციასთან – იუნესკოსთან (UNESCO) და სხვა

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან აქტიური თანამშრომლობა; საქართველოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაცია და ახალი ძეგლების ნომინირების პროცესის ხელშეწყობა;

ევროკავშირსა და ნატოში საქართველოს გაწევრების კომუნიკაციის შესახებ საქართველოს მთავრობის ახალი სტრატეგიის/სამოქმედო გეგმის შემუშავება და იმპლემენტაცია;

ინტეგრაციის პროცესისადმი გაცნობიერებული მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად საინფორმაციო კამპანიის დაგეგმვა;

საზღვარგარეთ საქართველოს პოზიტიური იმიჯის განმტკიცების, ქვეყნის დემოკრატიული და ეკონომიკური განვითარების, ნატოსა და ევროკავშირში ინტეგრაციის პროცესში მიღწეული პროგრესის, აგრეთვე ამ კუთხით ქვეყნის წინაშე არსებული გამოწვევების თაობაზე საერთაშორისო თანამეგობრობის ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით საინფორმაციო კამპანიების და სხვა სახის ღონისძიებების განსახორციელებლად აქტიური თანამშრომლობა მედია საშუალებებთან, ჟურნალისტებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, სამეცნიერო, აკადემიურ და ანალიტიკურ ცენტრებთან;

საინფორმაციო გარემოს აქტიური მონიტორინგი, ანალიზი და რეაგირება საქართველოს მოსახლეობაზე ანტიდასავლური პროპაგანდის ზეგავლენის პრევენციის და შემცირების მიზნით;

აქტიური თანამშრომლობა მედია საშუალებებთან, ჟურნალისტებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, სამეცნიერო, აკადემიურ და ანალიტიკურ ცენტრებთან; განსაკუთრებული ყურადღება საინფორმაციო გარემოს აქტიურ მონიტორინგსა და ანალიზზე, შესაძლო დეზინფორმაციის ფაქტების გამოვლენასა და შესაბამისი საპასუხო ღონისძიებების დაგეგმვაზე როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე ქვეყნის ფარგლებს გარეთ.

საქართველოს ახალი საკონსულო დაწესებულებების გახსნით საკონსულო საქმიანობის განხორციელების არეალის გაფართოება; საპატიო კონსულის ქსელის გაფართოება; საკონსულოების სათანადო სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვა;

კვალიფიციური საკონსულო მომსახურების და ოპერატიული საკონსულო დაცვის უზრუნველსაყოფად თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ახალი მექანიზმების დანერგვა და არსებულის განვითარება;

საქართველოს მოქალაქეებისა და იურიდიული პირების უფლებების უკეთ რეალიზების სამართლებრივი ბაზის შესაქმნელად უცხო ქვეყნებთან საკონსულო ურთიერთობების გაღრმავება;

საქართველოს მოქალაქეებისთვის თავისუფალი გადაადგილების არეალის გაფართოება;

საკონსულო თანამდებობის პირთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

9.1.2 **საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 28 01 02)**

საერთაშორისო ორგანიზაციებში ყოველწლიურად არსებული ფინანსური ვალდებულებების შესრულება მრავალმხრივი დიპლომატიის მიზნებისა და ამოცანების უზრუნველსაყოფად.

9.1.3 **საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და**

დამოწმება (პროგრამული კოდი 28 01 03)

საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა ოფიციალური დოკუმენტების თარგმნა/დამოწმება;

სათარგმნი მასალის, სხვადასხვა ოფიციალური შეხვედრის სინქრონული თარგმნით მომსახურების და გასაფორმებელი კონტრაქტების რაოდენობების გაზრდა;

თარჯიმანთა კვალიფიკაციისა და გამოცდილების დონის ამაღლება;

თარგმნის პროცესში წარმოქმნილი კონკრეტული უზუსტობებისა და სიძნელების გასარკვევად მთარგმნელებისთვის პერიოდულად პრაქტიკული სემინარების, ტრენინგებისა და კონსულტაციების ჩატარების მიზნით უცხოური ენის მცოდნე, სხვადასხვა სფეროში მომუშავე სპეციალისტების მოწვევა, აგრეთვე დიპლომატიური თანამშრომლების მოწვევა, რომლებიც მუშაობენ უცხო ქვეყნების საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ცენტრალურ აპარატში;

უცხო ქვეყნებში საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობების მეშვეობით თანამედროვე განმარტებითი და ტექნიკური ლექსიკონების, საცნობარო და მეთოდური ლიტერატურის, აგრეთვე თანამედროვე ელექტრონული ლექსიკონების შექმნა;

საქართველოს სამინისტროებისა და სხვა სახელმწიფო უწყებებისაგან, აგრეთვე საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფებისაგან ინფორმაციის მიღება იმ ხელშეკრულებების შესახებ, რომლებიც შესაძლოა/უნდა იქნეს დადებული, აგრეთვე კონვენციებთან და სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებებთან შეერთების თაობაზე, სავარაუდოდ დროისა და მოცულობის მითითებით, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებათა თარგმნის ბიუროს მუშაობის კოორდინაციისა და ძალების უკეთ განაწილების მიზნით;

მაღალი ხარისხის თანამედროვე, სინქრონული და ციფრული აპარატურის შექმნა.

9.1.4

დიასპორული პოლიტიკა (პროგრამული კოდი 28 01 04)

საზღვარგარეთ ქართულ დიასპორასთან ურთიერთობისა და კავშირების ინტენსიფიკაცია და სისტემატიზაცია, არსებული პრობლემების ერთიანი ძალისხმევით მოგვარება შესაბამის სტრატეგიაზე დაყრდნობით;

საზღვარგარეთ საქართველოს დიასპორის იდენტობისა და კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა, მსოფლიოს მასშტაბით საქართველოს პოპულარიზაციისა და პოზიტიური იმიჯის განმტკიცების პროცესში დიასპორის მონაწილეობა; საგრანტო პროგრამის განხორციელება;

ქვეყნის განვითარების პროცესში უცხოეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეების მაქსიმალური მონაწილეობა;

ლევლის მამულის რეაბილიტაციის გაგრძელება.

9.1.5

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციის თაობაზე საზოგადოების ინფორმირება (პროგრამული კოდი 28 01 05)

საქართველოს ევროკავშირისა და ნატოში გაწევრების უპირატესობის, სარგებლისა და შესაძლებლობის წარმოჩენა ქვეყნის მოსახლეობისთვის მარტივად გასაგები, ობიექტური ინფორმაციის რეგულარული მიწოდებით და მისი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით;

საერთო დასავლური ღირებულებების შესახებ საქართველოს მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა;

სახელმწიფოს მიერ მოსახლეობისთვის ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციის პროცესში განხორციელებული, მიმდინარე და დაგეგმილი რეფორმების შესახებ ობიექტური და ამომწურავი ინფორმაციის მიწოდება;

მოსახლეობაზე ანტიდასავლური პროპაგანდის ზეგავლენის თავიდან აცილებისა და შემცირების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საზოგადოებაში ევროკავშირისა და ნატოში გაწევრებასთან დაკავშირებული მოლოდინის მართვა;

დასახული მიზნების განხორციელებისთვის სხვადასხვა სამთავრობო და არასამთავრობო უწყებასთან, დიპლომატიურ კორპუსთან და მედიასთან აქტიური თანამშრომლობა;

ინფორმაციის გამავრცელებელ ჯგუფებთან, მოსწავლეებთან/სტუდენტებთან, მასწავლებლებთან, საჯარო მოხელეებთან/ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, სასულიერო პირებთან, მასმედიასთან, ეთნიკურ უმცირესობებთან, გამყოფ ხაზებთან ახლოს მდებარე სოფლების მოსახლეობასთან, სამხედრო მოსამსახურეებთან, ფერმერებთან/მეწარმეებთან და სხვა პირებთან აქტიური კომუნიკაციის გაგრძელება საჯარო დისკუსიების, სემინარების, სამუშაო შეხვედრების, საზაფხულო სკოლების, სასწავლო ვიზიტების და საინფორმაციო კამპანიების მეშვეობით.

10

სოფლის მეურნეობა

სოფლის მეურნეობის დარგის გასაძლიერებლად, საქართველოს მთავრობა განახორციელებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- ✓ სოფლის მეურნეობის მიმართულებით პროგრამების განხორციელება ორიენტირებული იქნება ადგილობრივი პროდუქციის ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ზრდაზე;
- ✓ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, ასევე, სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებელი და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოო პროცესების ხელშეწყობისთვის გაგრძელდება ფიზიკური და იურიდიული პირების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;
- ✓ გაგრძელდება და მეტად მასშტაბური გახდება: ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების პირველადი წარმოების ხელშეწყობა; გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროგრამა; სათბურების თანადაფინანსების ღონისძიებები; მოსავლის ამღები სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის თანადაფინანსების პროგრამა; მეცხოველეობის განვითარების მიმართულებით არსებული პროგრამები; საზღვაო და შიდა წყლებში აკვაკულტურის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა; ინფრასტრუქტურასა და მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა;
- ✓ უზრუნველყოფილი იქნება სასოფლო-სამეურნეო წარმოების საშუალებების ხარისხი და ხელმისაწვდომობა;
- ✓ სოფლის მეურნეობაში დასაქმებულთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით, გაგრძელდება სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარებისა და ხელშეწყობის პროგრამები;
- ✓ სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობით დაკავებული პირებისთვის, რისკების შემცირების მიზნით, გაგრძელდება და დაიხვეწება აგროდაზღვევის

პროგრამა;

- ✓ არახელოსაყრელი ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენისგან, კერძოდ სეტყვისგან დაცვის მიზნით, შიდა ქართლი, კახეთის მგავსად, უზრუნველყოფილი იქნება სეტყვისგან დამცავი სისტემებით;
- ✓ ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისა და მოსავლიანობის გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება სასოფლო-სამეურნეო მავნე ორგანიზმებისა და ბუნებრივი კატასტროფების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებების ეფექტიანი სისტემების სრულყოფა;
- ✓ ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზარზე არსებული სიტუაციის შესაბამისად, დაიგეგმება სასოფლო-სამეურნეო კულტურების რეალიზაციის ხელშეწყობის პროგრამები;
- ✓ გაგრძელდება ახალი ბაზრების ათვისებისთვის აქტიური მუშაობა და არსებულ ბაზრებზე პოზიციების გაუმჯობესება;
- ✓ სოფლად ახალგაზრდა ფერმერებისა და მეწარმეების სტიმულირებისთვის შემუშავდება სპეციალური პროგრამები;
- ✓ განხორციელდება ქალ ფერმერთა და მეწარმეთა განვითარებისკენ მიმართული ღონისძიებები;
- ✓ 2020-2024 წლებში გაგრძელდება ფერმერთა და მეწარმეთა ცოდნის/ინფორმირებულობის ამაღლების უზრუნველყოფა თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად;
- ✓ მომდევნო სამი წლის განმავლობაში განხორციელდება 1.2 მილიონი ჰექტარი მიწის სისტემური რეგისტრაცია;
- ✓ განხორციელდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო მიწების პრივატიზაცია. 10 ჰა-მდე იჯარით აღებული მიწების გადაცემა მოხდება პირდაპირი მიყიდვის წესით;
- ✓ განხორციელდება საქართველოს მიწის ბალანსის შედგენა, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების აღრიცხვა და მიწის ფონდის შესახებ მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;
- ✓ გაგრძელდება სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და ფიტოსანიტარიის სფეროების DCFTA-ის გეგმით გათვალისწინებულ ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან დაახლოება;
- ✓ ადგილობრივ და საექსპორტო ბაზარზე ფალსიფიცირებული და უხარისხო ღვინოპროდუქციის აღკვეთის მიზნით, გააქტიურდება ლაბორატორიული კვლევები;
- ✓ მიწის ფართობების წყალუზრუნველყოფის მიზნით, მომდევნო წლებში, განხორციელდება 220 მილიონ ლარზე მეტის ინვესტიცია, რაც დამატებით 40000 ჰექტრამდე ფართობის გასარწყავებასა და 1000 ჰექტრამდე ფართობის დაშრობას უზრუნველყოფს;
- ✓ მნიშვნელოვანი აქცენტი გაკეთდება გარემოსთან ადაპტირებული, კლიმატკონივრული სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის გავრცელებისა და ბიოწარმოების განვითარების ხელშეწყობის მიმართულებით.

10.1

ერთიანი აგროპროექტი (პროგრამული კოდი 31 05)

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის ამაღლება, ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნების და რისკების შემცირების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტური კოოპერაციის ჩამოყალიბება და მაღალი ხარისხის ჩაის წარმოების ხელშეწყობა;

იმპორტის ჩამანაცვლებელი პროდუქციის წარმოების, აგრეთვე ადგილობრივი სანედლეულო ბაზის განვითარებისათვის ახალი გადამამუშავებელი და შემნახველი ინფრასტრუქტურის შექმნა და თანამედროვე საწარმოო ხაზით/ტექნოლოგიებით აღჭურვა;

ფერმათა/ფერმერთა ერთიანი რეესტრის სისტემის მოსაწესრიგებლად სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობით განმახორციელებელი პირების ერთიანი ელექტრონული ბაზის შექმნა;

მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსება;

პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერა;

მეფუტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება ფუტკრის სკვბით, თაფლის საწურებით, თაფლის შესანახი ავზებით, ფიჭის ასათლელი დანებთ და სხვა მოწყობილობებით უზრუნველყოფა;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებში მევენახეობის განვითარების ხელშეწყობა, რძის მწარმოებელ კოოპერატივების განვითარების ხელშეწყობა;

იმერეთის აგრო-ზონის ტერიტორიის კომუნიკაციებით უზრუნველყოფა;

რძის მწარმოებელი მცირე შინამეურნეობებისა და ფერმერების, მერძვეობის სექტორისთვის მომსახურების მიმწოდებლების, რძის შემგროვებელი ცენტრების (პუნქტების) და რძის გადამამუშავებლების ხელშეწყობა;

საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება, ინფრასტრუქტურისა და საკვები ბაზების მოწესრიგება, საძოვრების მართვის ეფექტიანი სისტემის შექმნა/განვითარება.

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე არსებული გამოწვევების გათვალისწინებით, სოფლის მეურნეობის სფეროში ბიზნესის ხელშეწყობის ღონისძიებების განხორციელება;

პირველადი მოხმარების ზოგიერთ სასურსათო პროდუქტებზე ფასების შენარჩუნების მხარდაჭერა;

10.1.1 **სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა (პროგრამული კოდი 31 05 01)**

სოფლის მეურნეობის დარგში დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტების მართვა და ეფექტიანი განხორციელება.

10.1.2 **შეღავათიანი აგროკრედიტები (პროგრამული კოდი 31 05 02)**

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;

ბენეფიციარებზე სესხები (ან ლიზინგი) გაიცემა პროექტში მონაწილე საფინანსო ინსტიტუტებიდან, ხოლო არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების სააგენტო განახორციელებს ამ სესხების (ლიზინგის) საპროცენტო სარგებლის თანადაფინანსებას და ზოგიერთ შემთხვევაში მონაწილეობას მიიღებს როგორც სესხების უზრუნველყოფაში, ისე უზრუნველყოფის სახით წარდგენილი მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვაში. სესხების (ლიზინგის) მიზანია სოფლის მეურნეობის პირველადი და გადამამუშავებელი წარმოების ძირითადი საშუალებების დაფინანსება საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.3 **აგროდაზღვევა (პროგრამული კოდი 31 05 03)**

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნება და რისკების შემცირება;

სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დაზღვევას ახორციელებენ სადაზღვევო კომპანიები, ხოლო არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – სოფლის მეურნეობის განვითარების სააგენტო განახორციელებს სადაზღვევო პრემიების თანადაფინანსებას საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.4

დანერგე მომავალი (პროგრამული კოდი 31 05 04)

სანერგე მეურნეობების განვითარების და ბაღების ინტენსიური გაშენების ხელშეწყობა, საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად;

მრავალწლოვანი კულტურების ბაღების გაშენების მსურველ ფიზიკური/იურიდიული პირებისთვის ტექნიკური და ფინანსური დახმარების გაწევა; სანერგე მეურნეობების შექმნის სტიმულირება ფინანსური დახმარების საშუალებით; პროექტში მონაწილე ბენეფიციართათვის ტრენინგების ჩატარების უზრუნველყოფა;

მრავალწლიანი კენკროვნების ბაღის გასაშენებლად ფიზიკური პირებისა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისათვის ტექნიკური და ფინანსური დახმარების გაწევა; საქართველოში არსებული აუთვისებელი მიწის ფართობების ათვისება, გავრცელებული დაბალშემოსავლიანი ერთწლიანი კულტურების მაღალშემოსავლიანი მრავალწლიანი კენკროვანი კულტურებით ჩანაცვლება და ადგილობრივი მოსახლეობის ფინანსური კეთილდღეობის ზრდის ხელშეწყობა.

10.1.5

ქართული ჩაი (პროგრამული კოდი 31 05 05)

საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტიანი კოოპერაციის ხელშეწყობა, მაღალი ხარისხის ჩაის (მათ შორის ბიო ჩაის) წარმოების ხელშეწყობა, საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად;

როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის ხარჯის თანადაფინანსება კომპანიებისა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისათვის;

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის პლანტაციების ეფექტიანი გამოყენების ხელშეწყობა მათი ბიზნესოპერატორებისათვის იჯარით გადაცემით;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისთვის ჩაის გადამამუშავებელი დანადგარების დაფინანსება.

10.1.6

გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტი (პროგრამული კოდი 31 05 06)

იმპორტის ჩამანაცვლებელი პროდუქციის წარმოების, აგრეთვე ადგილობრივი სანედლეულო ბაზის განვითარების მიზნით სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ახალი გადამამუშავებელი და შემნახველი ინფრასტრუქტურის შექმნა და თანამედროვე საწარმოო ხაზით/ტექნოლოგიებით აღჭურვა, საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.7

ფერმათა/ფერმერთა რეგისტრაციის პროექტი (პროგრამული კოდი 31 05 07)

ფერმათა/ფერმერთა ერთიანი რეესტრის სისტემის მოსაწესრიგებლად სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის განმახორციელებელი პირების ერთიანი

ელექტრონული ბაზის შექმნა. რის შედეგადაც სახელმწიფოს ექნება სტატისტიკური ინფორმაცია სამიზნე ჯგუფების სწორად შესარჩევად და მათთვის სხვადასხვა მასტიმულირებელი პროექტის/პროგრამის საჭიროებისამებრ დასაგეგმად და განსახორციელებლად.

10.1.8 **პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამა (პროგრამული კოდი 31 05 08)**

მარკეტინგული სერვისების ხელმისაწვდომობისათვის ბრენდინგსა და შეფუთვის დიზაინში დახმარების გაწევა;

გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების საკვანძო პერსონალისა და მენეჯმენტისთვის ტრენინგების ჩატარების ხელშეწყობა;

სურსათის უვნებლობის საერთაშორისო სისტემებისა და სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობა;

დარგის უცხოელი ექსპერტების გრძელვადიანი ვიზიტების დაფინანსება;

რეგიონული და მუნიციპალური საკონსულტაციო სამსახურების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარება.

10.1.9 **მეფუტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 31 05 09)**

მეფუტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ფუტკრის სკებით, თაფლის საწურებით, ფიჭის სათლელითა და სხვა მოწყობილობებით უზრუნველყოფა საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად

10.1.10 **სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ინფრასტრუქტურული განვითარება (პროგრამული კოდი 31 05 10)**

რძის მწარმოებელი და მევენახეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობა საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.11 **აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 31 05 11)**

რძის ხარისხის გაუმჯობესება, ინოვაციური სადემონსტრაციო/სამოდელი ფერმების შექმნა და დანადგარებით აღჭურვა, გრანტების გაცემა ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისი რძის წარმოების, რძის შემგროვებელი პუნქტებისა და რძის გადამამუშავებელი საწარმოების შესაქმნელად;

შერჩეული ბენეფიციარების სწავლება რძის წარმოების, შეგროვებისა და გადამამუშავების ტექნოლოგიებში, სურსათის უვნებლობის საკითხებში, HACCP-ის სტანდარტებში, ფერმერთა მიერ რძის ხარისხის ევრორეგულაციების შესაბამისად გაუმჯობესების, თანამედროვე საკვები ბაზისა და დაავადებების მართვის საკითხებში;

მერძეეობის სექტორში არსებული ინსტიტუციონალური თუ საკანონმდებლო საკითხების იდენტიფიცირება, მათი გადაწყვეტის ხელშეწყობა. საძოვრებთან დაკავშირებული და დარგისათვის საჭირო საკანონმდებლო ბაზის შექმნა.

10.1.11.1 **სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (პროგრამული კოდი 31 05 11 01)**

შერჩეული პროდუქტების (ვაშლი, ატამი/ნექტარინი, ხურმა, დაფნა, ბოსტნეული, კენკრა, თაფლი, ყვავილები, კაკალი) ღირებულებათა ჯაჭვების განვითარების ხელშეწყობა;

შერჩეულ კულტურებთან დაკავშირებული საირიგაციო სისტემების შიდა

სამეურნეო ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარება;

წინადაგის აღდგენა და ეროზიებისგან დაცვა ნაპირსამაგრებისა და ქარსაცავების მეშვეობით;

თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა;

ფერმერთა თეორიული და პრაქტიკული სწავლება;

კლიმატთან დაკავშირებული პოლიტიკისთვის საჭირო სხვადასხვა ინიციატივის ხელშეწყობა;

სოფლად მცირე ინფრასტრუქტურის (გზები, ხიდები) რეაბილიტაცია/მშენებლობა;

მცირე გრანტების გაცემა პირველადი წარმოებისათვის (თანხის მაქსიმალური ოდენობა – 15 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარში), რომლის მიზანია მოსავლიანობის გაზრდა და პროდუქციის ხარისხის ამაღლება გაუმჯობესებული ტექნოლოგიებისა და მიდგომების გამოყენებით;

მსხვილი გრანტების გაცემა აგრობიზნესისათვის (თანხის მაქსიმალური ოდენობა – 100 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარში), რომლის მიზანია მოქმედი საწარმოების მიერ წარმოებული პროდუქციის ხარისხის გასაუმჯობესებლად და მოცულობის გასაზრდელად მათი განახლება-მოდერნიზაცია.

10.1.11.2

მერძევეობის დარგის მოდერნიზაციის და ბაზარზე წვდომის პროგრამა (DiMMA) (პროგრამული კოდი 31 05 11 02)

რძის ხარისხის გაუმჯობესება, ინოვაციური სადემონსტრაციო/სამოდელო ფერმების შექმნა და დანადგარებით აღჭურვა, გრანტების გაცემა ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისი რძის წარმოების, რძის შემგროვებელი პუნქტებისა და რძის გადამამუშავებელი საწარმოების შესაქმნელად;

შერჩეული ბენეფიციარების სწავლება რძის წარმოების, შემგროვებისა და გადამამუშავების ტექნოლოგიებში, სურსათის უვნებლობის საკითხებში, HACCP-ის სტანდარტებში, ფერმერთა მიერ რძის ხარისხის ევრორეგულაციების შესაბამისად გაუმჯობესების, თანამედროვე საკვები ბაზისა და დაავადებების მართვის საკითხებში;

მერძევეობის სექტორში არსებული ინსტიტუციონალური და საკანონმდებლო საკითხების იდენტიფიცირება, მათი გადაწყვეტის ხელშეწყობა, საძოვრებთან დაკავშირებული და დარგისათვის საჭირო საკანონმდებლო ბაზის შექმნა.

10.1.12

მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსების პროექტი (პროგრამული კოდი 31 05 12)

ქვეყანაში სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ხელმისაწვდომობის გაზრდა მოსავლის ამღები სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შესყიდვის საგრანტო თანადაფინანსების მეშვეობით, საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.13

ახალი COVID-19 - დან გამომდინარე სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 31 05 13)

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე არსებული გამოწვევების გათვალისწინებით, სოფლის მეურნეობის სფეროში ბიზნესის ხელშეწყობის ღონისძიებების განხორციელება;

პირველადი მოხმარების სასურსათო პროდუქტებზე ფასების შენარჩუნების მხარდაჭერა;

10.2 **სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია (პროგრამული კოდი 31 06)**

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციის მიზნით: წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკით უზრუნველყოფა;

სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა და ფერმერების სწავლება;

მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება;

სამელიორაციო სისტემების ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა.

10.2.1 **სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია და ტექნიკის შეძენა (პროგრამული კოდი 31 06 01)**

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;

შესაბამისი საინჟინრო კვლევების, დაპროექტების, ზედამხედველობისა და ექსპერტიზის განხორციელება;

სპეციალური ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებების, მანქანა-მექანიზმების, მოწყობილობებისა და დამხმარე საშუალებების შეძენა სამელიორაციო ობიექტებზე საექსპლუატაციო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად.

10.2.2 **სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაცია (პროგრამული კოდი 31 06 02)**

შპს „საქართველოს მელიორაციის“ სუბსიდირება, სარწყავი და დამშრობი სისტემების ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაციის ღონისძიებების, მექანიკური სატუმბი სადგურების ფუნქციონირებისათვის მოსახმარი ელექტროენერჯის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებების დაფინანსება.

10.2.3 **ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესება (WB) (პროგრამული კოდი 31 06 03)**

ზედა რუს მაგისტრალური არხის და ქვემო სამგორის მარჯვენა მაგისტრალური არხის სრული რეაბილიტაცია (სათავე ნაგებობების, მაგისტრალური არხების, პირველი და მეორე რიგის გამანაწილებელი არხებისა და შიდა სამეურნეო ქსელების აღდგენა-რეაბილიტაციას);

შპს „საქართველოს მელიორაციის“ ინსტიტუციონალური გაძლიერება და თანამდროვე ტექნიკით აღჭურვა.

10.3 **მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 31 03)**

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა;

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მელვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და მათი გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისათვის საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა საქართველოს და საერთაშორისო ბაზრებზე;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერტიფიკაციო ნიმუშების ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

მევენახეობის კადასტრის დანერგვა;

ვენახეობის ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის შესწავლის ხელშეწყობა მოლეკულური გენეტიკის ამპელოგრაფიის მეთოდებით;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული ღვინის ადგილწარმოშობის დასახელებების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა და ქართულ ღვინოსთან დაკავშირებული აღნიშვნების დაცვის ღონისძიებების განხორციელება;

10.4 **სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსამედობა (პროგრამული კოდი 31 02)**

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი;

ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური, იძულებითი ღონისძიებებისა და ლაბორატორიული კვლევების განხორციელება;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია;

სახელმწიფო ვეტერინარული კონტროლი მიმოქცევაში მყოფ ვეტერინარულ პრეპარატებსა და ცხოველებში არსებული ვეტპრეპარატების და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენების გამოსავლენად;

საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;

პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

სურსათის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმების და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყნის ტერიტორიის მონიტორინგის (მავნებლის გამოჩენის და მისი რიცხოვნობის დაფიქსირება ფერომონიანი ხაფანგების საშუალებით) საფუძველზე, თანამედროვე სპეციფიკური შესასხურებელი ტექნიკის გამოყენებით, აზიური ფაროსანას პოპულაციის რიცხოვნობის შემცირებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, კერების ლოკალიზაცია/ლიკვიდაცია.

10.5 **სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება (პროგრამული კოდი 31 04)**

თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენების შესახებ აგრარულ სფეროში დასაქმებულთა ცნობიერების ამაღლება;

საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების,

ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების მიკროსასელექციო გუნდების შექმნა;

ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა, კონსერვაცია, საკოლექციო და სადედე ნარგაობების შექმნა;

ერთწლიანი კულტურების პირველადი მეთესლეობის განვითარება;

საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისი სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემის მხარდაჭერა;

ბიოაგროწარმოების დანერგვის ხელშეწყობა;

სურსათის უვნებლობის სფეროში რისკის შეფასება;

ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისუნარიანობისა და ნედლად შენახვის მეთოდების კვლევა და შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება;

ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის ნიადაგების მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო ღონისძიებების განხორციელება.

10.6

კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა (პროგრამული კოდი 31 14)

სტანდარტების – ISO 17025-ისა და ISO 9001-ის მოთხოვნების შესაბამისად:

ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა;

მცენარეთა საკარანტინო და სხვა საშიში, მავნე ორგანიზმების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა;

სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა ქვეყნის მასშტაბით;

სურსათის/ცხოველის საკვების და სასმელი წყლის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევა და ამ პროდუქტებში არსებული მიკრობიოლოგიური, ქიმიური და რადიაციული დაბინძურების გამოვლენა.

რეგიონული ლაბორატორიული ქსელის გაფართოება და სურსათის მიმართულებით ინსტრუმენტული ლაბორატორიული კვლევების გაძლიერება.

10.7

მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა (პროგრამული კოდი 31 15)

სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რაციონალური გამოყენებისა და დაცვის ღონისძიებების განხორციელება, მიწის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა;

მონაცემთა ერთიანი ბაზის ფორმის შემუშავება და მისი ელექტრონული მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა;

მიწის ბალანსის შედგენისა და სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების აღრიცხვისათვის განსაზღვრული მონაცემების შეგროვებისა და ანალიზისათვის საჭირო ინფორმაციის შემცველი ბაზების და დოკუმენტების მოძიება და დამუშავება;

კერძო საკუთრებაში არსებულ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის

ნაკვეთთან დაკავშირებით საინვესტიციო განცხადებების მიღება, დამუშავება და საქართველოს მთავრობისთვის წინადადებების წარდგენა;

პირუტყვის გადასარეკი ტრასების შესწავლა და რეგისტრირებული მონაცემების დამუშავება;

კახეთის რეგიონში ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების ინვენტარიზაცია.

11

სასამართლო სისტემა

გაგრძელება და გაღრმავება სასამართლოს სისტემური გაძლიერება, განმტკიცება მისი დამოუკიდებლობა და ყველაფერი გაკეთდება მოსახლეობაში სასამართლოს მაღალი ნდობის მოსაპოვებლად. ამ მიზნით განხორციელდება:

- ✓ სასამართლოების ეფექტიანობის გაზრდასთან დაკავშირებული ღონისძიებები, როგორებიცაა: მოსამართლეთა და სასამართლო აპარატის მოხელეთა რაოდენობის გაზრდა; სასამართლოების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება; ელექტრონული საქმისწარმოების სისტემის დახვეწა და სხვ.;
- ✓ დისციპლინური სამართალწარმოების ელექტრონული პროგრამის შემუშავება და დანერგვა;
- ✓ სასამართლოს გადაწყვეტილებების სრულყოფილი ელექტრონული ბაზის შექმნა;
- ✓ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საქმიანობის დახვეწა საბჭოს გადაწყვეტილებების დასაბუთების ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით.

სამართალდამცავ სისტემაში გაძლიერდება პროკურატურის როლი, გაიზრდება მისი ეფექტურობა, კვლავაც პრიორიტეტული იქნება ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ მიზნით დაგეგმილია:

- ✓ ოჯახში ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე უფრო ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების სრულად შესაბამისი გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება;
- ✓ სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა; პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაცია;
- ✓ ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, პროკურორთა შეფასების სისტემის სრულყოფა და ამ სისტემის ფარგლებში პროკურორების მიერ შედგენილი საპროცესო დოკუმენტების ხარისხისა და მათი სასამართლო უნარ-ჩვევების მონიტორინგის განხორციელება;
- ✓ პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების გაზრდა;
- ✓ მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა;
- ✓ არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურორთა გადამზადება, არასრულწლოვნებთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების სრულყოფა და არასრულწლოვანზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;
- ✓ პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების სისტემის სრულყოფა.

სისხლის სამართლის პოლიტიკის ლიბერალიზაციის, დამნაშავეობასთან ბრძოლის ეფექტიანობის უზრუნველყოფისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინსტიტუციური გარდაქმნის მიმართულებით:

- ✓ გაგრძელება სისხლის სამართლის კოდექსის შემდგომი დახვეწა, რაც საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას უზრუნველყოფს და დამნაშავეობასთან ბრძოლას უფრო ეფექტიანს გახდის ისე, რომ არ მოხდეს ადამიანის უფლებათა ხელყოფა. საკანონმდებლო ცვლილებები შეეხება ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლას, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების მარეგულირებელ კანონმდებლობას, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების ხარისხის გაუმჯობესებას, ოჯახში ან/ და ქალთა მიმართ ძალადობის და

დისკრიმინაციული ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტიანი მექანიზმების დანერგვას, ცივი იარაღის ბრუნვის ეფექტიან რეგულირებას და სხვ.;

- ✓ ამდღედ შსს-ს დანაშაულთან ბრძოლის ეფექტურობა, ამასთან, უზრუნველყოფილი იქნება ადამიანის უფლებების დაცვის პრიორიტეტულობა;
- ✓ ქვეყანაში უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფისა და მართლწესრიგის დაცვისთვის, რეალურ მონაცემებზე დაყრდნობით, განხორციელდება ანალიზზე დაფუძნებული სისხლის სამართლის პოლიტიკა და მოხდება სასჯელის გარდაუვალობის უზრუნველყოფა. უზრუნველყოფილი იქნება მართლმსაჯულების ერთიანი სისტემის ყველა მონაწილის ეფექტური მუშაობა და შესაბამისი პასუხისმგებლობის გაზიარება;
- ✓ საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის ეფექტიანი სისტემისთვის, შინაგან საქმეთა სამინისტროს შემდგომი განვითარება გაგრძელდება „სისტემური განახლების“ კონცეფციის შესაბამისად, რაც მოიცავს როგორც სტრუქტურულ რეფორმებს, ისე შინაარსობრივ ცვლილებებსა და საკანონმდებლო ინიციატივებს.

11.1 **სასამართლო სისტემა (პროგრამული კოდები: 07 00, 08 00, 09 01, 10 00)**

სასამართლოთა შენობების სამშენებლო და სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ყველა ხარჯის ანაზღაურების უზრუნველყოფა, რომლებიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობისა და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება.

11.2 **სასიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო (პროგრამული კოდი 46 00)**

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;

საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სამედიცინო კვლევის მეთოდების გამოყენება და ხარისხის უზრუნველყოფის პროგრამის განხორციელება;

ექსპერტიზის ახალი მეთოდოლოგიების დანერგვა და აკრედიტაციის სფეროს გაფართოება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მიწოდებული სერვისების სანდოობის მაღალი ხარისხის შენარჩუნება;

რეგიონალური სამსახურების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება, გადამზადება და საერთაშორისო პროფესიულ და ლაბორატორიათშორის ტესტირებებში რეგულარული მონაწილეობა.

12 **გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა**

ქვეყანაში გარემოს მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, საქართველოს მთავრობა

განაგრძობს შემდეგ რეფორმებს:

- ✓ გარემოსდაცვითი სტანდარტები თვისებრივად დაუახლოვდება ევროპულ მოთხოვნებს;
- ✓ კლიმატის მწვანე ფონდის პროექტის ფარგლებში, დაგეგმილია ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების ქსელის მნიშვნელოვანი გაფართოება. 2020-2024 წლებში განხორციელდება მეტეოროლოგიურ და ჰიდროლოგიურ პარამეტრებზე დაკვირვების 150-მდე ერთეული ავტომატური სადგურის/საგუშაგოს შექმნა და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში დამონტაჟება/გამართვა;
- ✓ გაგრძელდება ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემების გაფართოება;
- ✓ ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, გაგრძელდება მერქნულ რესურსზე მოსახლეობის მოთხოვნის დაკმაყოფილება; განვითარდება ტყის მრავალმიზნობრივი სარგებლობა, რაც შექმნის დამატებით ეკოლოგიურ, ეკონომიკურ და სოციალურ სარგებელს;
- ✓ 2020-2024 წლებში, დაცული ტერიტორიების გაფართოებისა და დაცვის მიმართულებით დაგეგმილია ახალი დაცული ტერიტორიების დაარსება და ზოგიერთი არსებული დაცული ტერიტორიის გაფართოება (სულ, დაახლოებით, 185 000 ჰა), შეიქმნება ახალი ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურა;
- ✓ გაგრძელდება გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისა და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებისკენ მიმართული ღონისძიებები. განხორციელდება სასკოლო და უმაღლესი განათლების სისტემაში გარემოსდაცვითი განათლების საკითხების ინტეგრირება;
- ✓ ტყის რესურსის ონლაინ და ადგილობრივი კონტროლის გაზრდის მიზნით, დაინერგება ფოტოხაფანგების, უპილოტო საფრენი აპარატების, სამეთვალყურეო და სხვა მოწყობილობების გამოყენებით ეფექტური კონტროლის სისტემა;
- ✓ ქვეყნის მასშტაბით ეტაპობრივად დაინერგება ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების სისტემა და ხელი შეეწყობა ნარჩენების ხელახალ გადამუშავებას;
- ✓ გაუმჯობესდება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სისტემა და მოეწყობა რადიაციული ნარჩენების მართვის ახალი, ევროპული სტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურა.

12.1

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 31 07)

გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, მათ შორის, ხეტყის კონტროლის გაუმჯობესება, ხეტყის უკანონო მოპოვების, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების ფაქტების პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას;

კანონდარღვევათა შემაკავებელი ეფექტიანი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობით შესრულების სათანადო ღონის მიღწევა;

რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსთვის მიყენებული ზიანის თავიდან აცილებისთვის განხორციელებული პრევენციული ღონისძიებების კონტროლი;

გარემოზე მიყენებული ზიანის შეფასება ევროპულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით შემუშავებული კრიტერიუმების მიხედვით;

გარემოს პირვანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის/ან სანაცვლო ღონისძიებების შესრულების კონტროლი.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 08)

დაცული ტერიტორიების ქსელის განვითარება – დაცული ტერიტორიების განვითარება და გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა, მოვლა და აღდგენა;

დაცული ტერიტორიების სისტემის მართვა, დაცვა და მონიტორინგი – დაცული ტერიტორიების მოვლა-პატრონობა, მეთვალყურეობა, არსებული ინფრასტრუქტურული ელემენტებისა და ბუნებრივი რესურსების დაცვა, მოვლა და შენარჩუნება;

დაცული ტერიტორიების ტყეების სანიტარიული მდგომარეობის გაუმჯობესება – დაზიანებული ფართობების აღდგენა და შესაბამისი მეთოდებით მავნებლებთან ბრძოლა;

დაცული ტერიტორიების დაცვა, ხანძრის პრევენცია – საჭირო აღჭურვილობის გამოყენება და ხანძრის გავრცელების საშიშროების აღკვეთა, საზოგადოებისათვის დაცულ ტერიტორიებზე გადაადგილებისა და ქცევის წესების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა – ტყეების ინვენტარიზაცია და მათი მართვის გეგმების შემუშავება;

დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

ეკოტურიზმის განვითარება – ეკოტურისტული სერვისების დანერგვა და განვითარება, ვიზიტორების მოზიდვა და დაინტერესება.

გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 31 01)

ქვეყნის აგრარულ და გარემოს დაცვის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება;

აგრარული სექტორის და გარემოს დაცვის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მესამე ეროვნული პროგრამის (2017–2021 წწ.) განხორციელების შეფასება და გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის (2022–2026 წწ.) შემუშავება;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) 15.1 და 15.5 ამოცანების შესაბამისად, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული მცენარეთა და ცხოველთა (მათ შორის საქართველოს წითელი ნუსხაში შეტანილი სახეობების) აღრიცხვის და მათი მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) 15.1 ამოცანის შესაბამისად: წითელი ნუსხის მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, სანადირო სახეობებზე განსაზღვრისა და რიგ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) შესაბამისად ნაციონალიზაციის პროცესში გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით პრიორიტეტული ამოცანების განსაზღვრა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

12.3.1

გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 01 01)

აგრარული სექტორის და გარემოს დაცვის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის (2017–2021 წწ.) განხორციელების შეფასება და გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის (2022–2026 წწ.) შემუშავება;

საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების და საქართველოს სოფლის განვითარების სტრატეგიის შესაბამისად სამოქმედო გეგმების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

ასოცირების შესახებ შეთანხმების/ასოცირების დღის წესრიგის ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) შესაბამისად, ნაციონალიზაციის პროცესში გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით პრიორიტეტული ამოცანების განსაზღვრა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

12.3.2

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 31 01 02)

საქმიანობების შედეგად გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ზემოქმედების პრევენცია, შემცირება ან/და შერბილება;

სტრატეგიულ დოკუმენტებში გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ასპექტების ინტეგრირება.

12.3.3

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 31 01 03)

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხელშეწყობით საერთაშორისო ღონისძიებებში მონაწილეობა;

საქართველოში და საზღვარგარეთ საქართველოს საელჩოების მიერ ორგანიზებული, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი მიღებები, ყველისა და კულინარიის ფესტივალი, ჩაისა და თაფლის ფესტივალი, თევზისა და ზღვის პროდუქტების, სოფლის მეურნეობის კვების მრეწველობის გადამამუშავებელი და შემფუთველი ტექნოლოგიების გამოფენები;

12.3.4

ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 31 01 04)

ზურმუხტის ქსელის საიტების მართვის გეგმების მომზადება;

საერთაშორისო ვაჭრობისთვის მნიშვნელოვან მცენარეთა სხვა სახეობების ბუნებრივი რესურსების შეფასება;

მტაცებლების (მგელი, ტურა, მელა) პოპულაციების კვლევა შერჩეულ მუნიციპალიტეტებში.

12.4

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 09)

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბებისათვის საქართველოს ეროვნული სატყეო კონცეფციით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

მდგრადი ტყითსარგებლობის განხორციელება;

ხეტყის დამზადებისათვის შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება (მათ შორის, სატყეო-სამეურნეო გზების მოწყობა, მერქნულ რესურსზე (მათ შორის, სათბობ შეშაზე) მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოთხოვნილების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა);

ტყის მოვლის (მათ შორის, ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციული) და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება, ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტიანი სისტემის დანერგვა;

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა.

12.5

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია (პროგრამული კოდი 31 13)

საქართველოს ტერიტორიაზე ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების წარმოება, დაკვირვების სტაციონარული ქსელის გაფართოება; მონაცემთა ბაზების სრულყოფა; მონაცემთა სტატისტიკური დამუშავება; გამზომი საშუალებების საკალიბრაციო უზრუნველყოფა;

ამინდის და ჰიდროლოგიური პროგნოზების ხარისხის გაუმჯობესება, მოსალოდნელი სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ დროული და ეფექტიანი გაფრთხილებების მომზადება და გავრცელება;

გეოლოგიური მონიტორინგი და სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასება;

ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკის შედგენა და მონიტორინგი;

მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლების მონიტორინგი;

სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა;

გარემოს დაბინძურების დონის შეფასებისათვის ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის მონიტორინგის სისტემის გაუმჯობესება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) 11.6 ამოცანის შესაბამისად, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი, ახალი ავტომატური სადგურების შექმნა და დამონტაჟება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, საქართველოს შავი ზღვის ტერიტორიული წყლების, განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონისა და შიდა წყალსატევების სარეწაო ობიექტების პოპულაციათა მარაგების შეფასება, სარეწაო პროგნოზირება და კვოტების განსაზღვრა;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე და შიდა წყალსატევებში თევზჭერის

სტატისტიკური ანალიზის, ბიოლოგიური კვლევისა და მონიტორინგის განხორციელება და მათი გარემოსდაცვითი სტატუსის განსაზღვრა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, თევზებისა და სხვა ჰიდრობიონტების კონსერვაციული სტატუსის შეფასება; აკვაკულტურის, მარიკულტურისა და მდგრადი მეთევზეობის დანერგვის ხელშეწყობა.

12.6 **გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის და განათლება მდგრადი განვითარებისთვის ხელშეწყობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 31 11)**

მოსახლეობის გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ხელშეწყობა და ცნობიერების ამაღლება, მის მიერ მდგრადი განვითარებისა და ბუნებასთან ჰარმონიული ცხოვრების წესის შესახებ ინფორმაციისა და ცოდნის მიღების უზრუნველყოფა;

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობა და მისთვის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატის, მისი ტერიტორიული ორგანოების და სისტემაში შემავალი უწყებების საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ერთიანი სისტემის უზრუნველყოფა.

12.7 **ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა (პროგრამული კოდი 31 12)**

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და წარმოება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ბირთვული და რადიაციული ავარიებისა და ინციდენტების, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, აგრეთვე სასაზღვრო გამტარ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი ინსპექტირების განხორციელებით.

12.8 **ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 10)**

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს საქმიანობის მართვის უზრუნველყოფა, მისი ძირითადი სფეროების უწყვეტი და შეუფერხებელი განვითარება;

ველური ბუნების სახეობათა კვლევისა და მონიტორინგის ღონისძიებების

განხორციელება;

საქართველოს ფაუნის ადგილობრივი იშვიათი სახეობების (პირველ ეტაპზე – მსხვილი და საშუალო სახეობების), მათ შორის, გადაშენების პირას მყოფი სახეობების, მდგომარეობის შეფასება;

სამონადირეო და სათევზაო მეურნეობებისთვის ხელსაყრელი ტერიტორიების შერჩევა, პერსპექტიული ადგილების დაგეგმვა და ეროვნული მნიშვნელობის მქონე, სახელმწიფოსთვის პრიორიტეტული მოსაშენებელი სახეობების განსაზღვრა;

ქათმისებრთა ოჯახის ენდემური (ადგილობრივი) იშვიათი სახეობების რაოდენობის ყოველწლიური ზრდის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

იქთიოფაუნის ერთ-ერთი იშვიათი წარმომადგენლის – ნაკადულის კალმახის თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობილ საკალმახეში გამრავლება ბუნებრივ პირობებში გაშვების მიზნით;

საქართველოს ფლორისა და ფაუნის 56 იშვიათი სახეობის შენარჩუნებისა და გამრავლების ღონისძიებების განხორციელება.

თავი VI

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

მუხლი 16. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
00 00	სულ ჯამი	13,469,689.0	15,923,792.9	18,384,507.8	16,883,627.8	49,965.0	1,450,915.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	112,143.0	112,214.0	112,570.0	112,570.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,975,521.8	12,556,416.5	12,778,336.4	12,595,195.4	38,455.0	144,686.0
	შრომის ანაზღაურება	1,454,734.0	1,554,287.8	1,614,671.1	1,614,041.1	630.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,256,128.1	2,007,825.4	2,396,926.4	1,481,872.4	11,510.0	903,544.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	278,880.5	326,820.0	402,685.0	0.0	0.0	402,685.0
	ვალდებულებების კლება	959,158.5	1,032,731.0	2,806,560.0	2,806,560.0	0.0	0.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	63,804.8	60,736.0	64,736.0	64,736.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,126.0	1,131.0	1,181.0	1,181.0	0.0	0.0
	ხარჯები	56,113.3	55,907.9	59,433.7	59,433.7	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	30,061.2	31,324.0	32,794.0	32,794.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,691.5	4,828.1	5,302.3	5,302.3	0.0	0.0
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	54,040.8	49,696.0	53,696.0	53,696.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	670.0	658.0	708.0	708.0	0.0	0.0
	ხარჯები	48,389.2	46,452.9	49,899.4	49,899.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	24,155.8	24,223.0	25,683.0	25,683.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,651.5	3,243.1	3,796.6	3,796.6	0.0	0.0
01 01 01	საკანონმდებლო, წარმომადგენლობითი და საზედამბებლო საქმიანობა	17,195.7	17,080.3	19,665.2	19,665.2	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	385.0	387.0	434.0	434.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,195.7	17,080.3	19,665.2	19,665.2	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	14,548.8	15,045.6	16,253.0	16,253.0	0.0	0.0
01 01 02	საპარლამენტო ფრაქციების და მაჟორიტარი პარლამენტის წევრების ბიუროების საქმიანობა	6,689.9	7,138.5	6,680.5	6,680.5	0.0	0.0
	ხარჯები	6,689.9	7,138.5	6,680.5	6,680.5	0.0	0.0
01 01 03	საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრაციული მხარდაჭერა	30,155.1	25,477.2	27,350.3	27,350.3	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	285.0	271.0	274.0	274.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	24,503.6	22,234.1	23,553.7	23,553.7	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,607.1	9,177.4	9,430.0	9,430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,651.5	3,243.1	3,796.6	3,796.6	0.0	0.0
01 01 03 01	საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრირება	30,114.9	25,387.2	27,260.3	27,260.3	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	285.0	271.0	274.0	274.0	0.0	0.0
	ხარჯები	24,463.3	22,144.1	23,463.7	23,463.7	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,569.0	9,177.4	9,430.0	9,430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,651.5	3,243.1	3,796.6	3,796.6	0.0	0.0
01 01 03 02	პერსონალის პროფესიული განვითარება	40.3	90.0	90.0	90.0	0.0	0.0
	ხარჯები	40.3	90.0	90.0	90.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	38.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	9,331.5	9,590.0	9,590.0	9,590.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	441.0	445.0	445.0	445.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,293.4	8,010.0	8,105.0	8,105.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,620.3	6,240.0	6,250.0	6,250.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,038.2	1,580.0	1,485.0	1,485.0	0.0	0.0
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	432.5	450.0	450.0	450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15.0	15.0	15.0	15.0	0.0	0.0
	ხარჯები	430.7	445.0	445.0	445.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	285.1	286.0	286.0	286.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.8	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
01 04	საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება	0.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	13.0	13.0	13.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	1,000.0	984.3	984.3	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	575.0	575.0	575.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	15.7	15.7	0.0	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	8,532.2	6,250.0	6,250.0	6,250.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	60.0	61.0	61.0	61.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,201.9	6,150.0	6,150.0	6,150.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,589.8	2,500.0	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	330.3	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
03 00	საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	730.9	700.0	700.0	700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	13.0	13.0	13.0	13.0	0.0	0.0
	ხარჯები	729.6	698.0	698.0	698.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	524.4	505.0	505.0	505.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.3	2.0	2.0	2.0	0.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	20,282.3	15,500.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	227.0	227.0	227.0	227.0	0.0	0.0
	ხარჯები	20,130.9	15,400.0	15,900.0	15,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,733.7	7,200.0	7,200.0	7,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	151.4	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	15,925.4	15,455.0	16,811.0	16,811.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	353.0	351.0	354.0	354.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,862.5	15,320.0	16,760.0	16,760.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	11,935.7	12,208.0	13,623.0	13,623.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,063.0	135.0	51.0	51.0	0.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	31,762.5	72,569.7	70,255.8	70,255.8	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	531.0	531.0	528.0	528.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,687.5	70,354.3	69,241.8	69,241.8	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	12,780.0	29,524.2	27,527.6	27,527.6	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	75.0	2,215.4	1,014.0	1,014.0	0.0	0.0
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	11,772.8	14,078.3	13,844.3	13,844.3	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	506.0	506.0	503.0	503.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,698.9	12,680.4	12,830.3	12,830.3	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,062.0	9,247.1	9,291.3	9,291.3	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	74.0	1,397.9	1,014.0	1,014.0	0.0	0.0
06 02	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	1,091.3	1,422.0	1,270.7	1,270.7	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25.0	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,091.3	1,412.0	1,270.7	1,270.7	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	656.0	745.8	678.0	678.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 03	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	14,225.8	14,308.7	14,308.8	14,308.8	0.0	0.0
	ხარჯები	14,225.8	14,308.7	14,308.8	14,308.8	0.0	0.0
06 04	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	4,672.5	42,760.7	40,832.0	40,832.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,671.5	41,953.2	40,832.0	40,832.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,062.1	19,531.3	17,558.3	17,558.3	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.0	807.5	0.0	0.0	0.0	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,866.3	4,250.0	4,250.0	4,250.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	73.0	73.0	73.0	73.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,829.6	4,150.0	4,150.0	4,150.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	2,754.0	2,762.0	2,762.0	2,762.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	36.7	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	9,428.8	12,000.0	12,500.0	12,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	196.0	225.0	225.0	225.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,463.0	11,500.0	12,050.0	12,050.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,010.7	8,830.0	8,950.0	8,950.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	965.8	500.0	450.0	450.0	0.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	72,617.6	76,380.0	86,000.0	86,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,739.0	1,865.0	1,865.0	1,865.0	0.0	0.0
	ხარჯები	65,390.5	68,585.0	69,622.0	69,622.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	48,039.2	50,501.0	51,561.0	51,561.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,227.1	7,795.0	16,378.0	16,378.0	0.0	0.0
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	70,927.5	74,510.0	84,130.0	84,130.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,701.0	1,827.0	1,827.0	1,827.0	0.0	0.0
	ხარჯები	63,845.6	66,805.0	67,802.0	67,802.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	47,434.5	49,850.0	50,850.0	50,850.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,081.9	7,705.0	16,328.0	16,328.0	0.0	0.0
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,690.1	1,870.0	1,870.0	1,870.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38.0	38.0	38.0	38.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,544.9	1,780.0	1,820.0	1,820.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	604.7	651.0	711.0	711.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	145.2	90.0	50.0	50.0	0.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	4,277.8	5,620.0	6,500.0	6,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	93.0	93.0	93.0	93.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,244.1	5,140.0	5,140.0	5,140.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,733.0	2,900.0	2,900.0	2,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	33.7	480.0	1,360.0	1,360.0	0.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	867.4	890.0	890.0	890.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ხარჯები	863.4	885.0	885.0	885.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	591.6	600.0	600.0	600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.0	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	636.7	680.0	680.0	680.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31.0	27.0	27.0	27.0	0.0	0.0
	ხარჯები	632.5	675.0	675.0	675.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	407.8	450.0	450.0	450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.2	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	778.3	790.0	790.0	790.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	772.6	780.0	780.0	780.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	535.1	545.0	545.0	545.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.7	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	705.7	760.0	760.0	760.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25.0	24.0	24.0	24.0	0.0	0.0
	ხარჯები	702.2	755.0	755.0	755.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	473.2	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.5	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	624.6	650.0	650.0	650.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	618.1	645.0	644.0	644.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	435.5	450.0	442.0	442.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6.5	5.0	6.0	6.0	0.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	610.5	640.0	640.0	640.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	605.7	635.0	635.0	635.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	438.9	460.0	460.0	460.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.8	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	609.0	650.0	650.0	650.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25.0	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	605.3	645.0	646.0	646.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	425.6	447.0	447.0	447.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.7	5.0	4.0	4.0	0.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	845.9	880.0	880.0	880.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ხარჯები	838.6	875.0	875.0	875.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	545.4	560.0	559.0	559.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7.3	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	629.4	660.0	660.0	660.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	29.0	29.0	29.0	0.0	0.0
	ხარჯები	628.1	655.0	655.0	655.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	443.0	465.0	465.0	465.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.3	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
20 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	135,919.9	136,500.0	137,500.0	137,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,850.0	3,850.0	3,850.0	3,850.0	0.0	0.0
	ხარჯები	122,593.3	125,586.0	126,659.0	126,659.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	82,577.9	84,500.0	87,000.0	87,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,326.6	10,914.0	10,841.0	10,841.0	0.0	0.0
20 01	სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	114,971.1	118,300.0	118,000.0	118,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,452.0	3,452.0	3,421.0	3,421.0	0.0	0.0
	ხარჯები	105,524.2	109,456.0	108,335.0	108,335.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	74,878.5	76,800.0	78,100.0	78,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9,446.9	8,844.0	9,665.0	9,665.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
20 02	ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	20,948.8	18,200.0	18,500.0	18,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	398.0	398.0	398.0	398.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,069.1	16,130.0	17,359.0	17,359.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,699.3	7,700.0	8,300.0	8,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,879.8	2,070.0	1,141.0	1,141.0	0.0	0.0
20 03	უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	965.0	965.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	600.0	600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	35.0	35.0	0.0	0.0
21 00	სსიპ - საპენსიო სააგენტო	3,792.9	4,500.0	3,400.0	3,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	58.0	75.0	70.0	70.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,368.4	4,365.0	3,365.0	3,365.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,935.4	3,100.0	2,100.0	2,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	424.5	135.0	35.0	35.0	0.0	0.0
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,744.6	2,550.0	2,550.0	2,550.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	46.0	46.0	46.0	46.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,625.5	2,540.0	2,540.0	2,540.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,075.2	1,125.0	1,125.0	1,125.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	119.2	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	86,059.0	81,000.0	88,900.0	88,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5,070.0	5,168.0	5,168.0	5,168.0	0.0	0.0
	ხარჯები	72,336.0	64,375.0	81,878.0	81,878.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	47,522.1	45,990.0	46,605.0	46,605.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,723.0	16,625.0	7,022.0	7,022.0	0.0	0.0
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	21,624.8	18,645.0	18,715.0	18,715.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	337.0	337.0	337.0	337.0	0.0	0.0
	ხარჯები	18,399.1	17,380.0	17,465.0	17,465.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,369.8	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,225.7	1,265.0	1,250.0	1,250.0	0.0	0.0
23 02	შემოსავლების მოზილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	33,845.4	32,800.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,893.0	4,013.0	4,013.0	4,013.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	25,310.0	18,800.0	35,600.0	35,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	17,459.9	16,500.0	16,500.0	16,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,535.4	14,000.0	4,400.0	4,400.0	0.0	0.0
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	20,935.1	20,985.0	21,485.0	21,485.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	710.0	681.0	681.0	681.0	0.0	0.0
	ხარჯები	20,935.1	20,985.0	21,485.0	21,485.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	17,649.4	17,500.0	18,000.0	18,000.0	0.0	0.0
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	7,486.0	6,750.0	6,750.0	6,750.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	87.0	87.0	87.0	87.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,549.6	5,390.0	5,388.0	5,388.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,909.1	2,800.0	2,800.0	2,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,936.4	1,360.0	1,362.0	1,362.0	0.0	0.0
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,193.6	835.0	850.0	850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22.0	22.0	22.0	22.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,168.0	835.0	840.0	840.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	348.8	375.0	375.0	375.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	25.5	0.0	10.0	10.0	0.0	0.0
23 06	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	974.1	985.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	21.0	28.0	28.0	28.0	0.0	0.0
	ხარჯები	974.1	985.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	785.0	815.0	930.0	930.0	0.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	260,409.4	822,425.0	469,815.0	360,715.0	3,200.0	105,900.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	755.0	740.0	540.0	540.0	0.0	0.0
	ხარჯები	225,268.1	759,065.0	365,712.0	345,082.0	3,200.0	17,430.0
	შრომის ანაზღაურება	14,350.5	14,625.0	12,315.0	12,315.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,973.9	2,135.0	27,078.0	11,908.0	0.0	15,170.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	32,167.4	57,500.0	73,300.0	0.0	0.0	73,300.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	3,725.0	3,725.0	3,725.0	0.0	0.0
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	20,906.3	13,300.0	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	248.0	220.0	218.0	218.0	0.0	0.0
	ხარჯები	20,786.8	13,200.0	13,400.0	13,400.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,763.3	5,650.0	5,650.0	5,650.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	119.5	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,643.2	1,445.0	1,540.0	1,540.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	62.0	45.0	45.0	45.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,558.3	1,440.0	1,443.0	1,443.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,150.1	1,040.0	1,040.0	1,040.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	84.9	5.0	97.0	97.0	0.0	0.0
24 03	სტანდარტიზაციის და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	850.0	980.0	980.0	980.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	70.0	70.0	70.0	70.0	0.0	0.0
	ხარჯები	690.0	820.0	820.0	820.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	525.0	655.0	655.0	655.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	160.0	160.0	160.0	160.0	0.0	0.0
24 04	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	140.0	140.0	140.0	140.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	16.0	16.0	16.0	16.0	0.0	0.0
	ხარჯები	140.0	140.0	140.0	140.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	110.0	110.0	110.0	110.0	0.0	0.0
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	50,645.8	22,660.0	12,680.0	12,680.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63.0	63.0	63.0	63.0	0.0	0.0
	ხარჯები	49,881.5	21,651.0	11,304.0	11,304.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,539.7	1,600.0	1,600.0	1,600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	764.3	1,009.0	1,376.0	1,376.0	0.0	0.0
24 06	სახელმწიფო ქონების მართვა	28,714.0	91,105.0	60,130.0	60,130.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	198.0	198.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	28,714.0	91,105.0	60,130.0	60,130.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,860.0	2,760.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 07	მეწარმეობის განვითარება	42,434.2	477,010.0	157,160.0	157,160.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	59.0	54.0	50.0	50.0	0.0	0.0
	ხარჯები	42,368.2	476,990.0	157,140.0	157,140.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,609.5	1,610.0	1,760.0	1,760.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	65.9	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0
24 07 01	მეწარმეობის განვითარების ადმინისტრირება	3,322.1	3,010.0	3,160.0	3,160.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	59.0	54.0	50.0	50.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,256.1	2,990.0	3,140.0	3,140.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,609.5	1,610.0	1,760.0	1,760.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	65.9	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0
24 07 02	მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა	39,112.1	34,000.0	34,000.0	34,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	39,112.1	34,000.0	34,000.0	34,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
24 07 03	ახალი კორონავირუსის გავრცელებიდან გამომდინარე ეკონომიკის ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	440,000.0	120,000.0	120,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	440,000.0	120,000.0	120,000.0	0.0	0.0
24 07 03 01	სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობა	0.0	20,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	20,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
24 07 03 02	მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა - მცირე გრანტები	0.0	20,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	20,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
24 07 03 03	საკრედიტო-საგარანტიო სქემა	0.0	330,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	330,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
24 07 03 04	მცირე, საშუალო და საოჯახო სასტუმრო ინდუსტრიის ხელშეწყობისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება	0.0	70,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	70,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 08	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	4,068.7	3,680.0	28,680.0	13,680.0	0.0	15,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	10.0	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,887.5	3,680.0	3,560.0	3,560.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	299.0	300.0	300.0	300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	181.1	0.0	25,120.0	10,120.0	0.0	15,000.0
24 09	წვეთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	570.4	580.0	580.0	580.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	29.0	29.0	29.0	29.0	0.0	0.0
	ხარჯები	570.4	580.0	580.0	580.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	493.9	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
24 10	ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	7,527.0	4,200.0	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,527.0	4,200.0	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
24 11	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	8,156.8	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,156.8	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
24 12	საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)	9,723.5	20,000.0	17,600.0	0.0	0.0	17,600.0
	ხარჯები	9,427.2	19,200.0	17,430.0	0.0	0.0	17,430.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	296.3	800.0	170.0	0.0	0.0	170.0
24 13	ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)	17,301.5	25,000.0	32,000.0	0.0	2,000.0	30,000.0
	ხარჯები	0.0	5,000.0	2,000.0	0.0	2,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	17,301.5	20,000.0	30,000.0	0.0	0.0	30,000.0
24 14	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	21,046.7	41,500.0	51,500.0	7,000.0	1,200.0	43,300.0
	ხარჯები	6,180.7	4,000.0	8,200.0	7,000.0	1,200.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	14,866.0	37,500.0	43,300.0	0.0	0.0	43,300.0
24 14 01	ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი	10,454.2	5,000.0	7,200.0	1,200.0	0.0	6,000.0
	ხარჯები	4,880.7	1,500.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	5,573.4	3,500.0	6,000.0	0.0	0.0	6,000.0
24 14 02	საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა	10,084.9	6,000.0	6,600.0	1,000.0	0.0	5,600.0
	ხარჯები	1,300.0	0.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	8,784.9	6,000.0	5,600.0	0.0	0.0	5,600.0
24 14 02 01	500 კვ ეგზ-ის "ქსანი-სტეფანწმინდა" მშენებლობა (EBRD, EU, KfW)	9,341.6	0.0	4,800.0	1,000.0	0.0	3,800.0
	ხარჯები	1,300.0	0.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	8,041.6	0.0	3,800.0	0.0	0.0	3,800.0
24 14 02 02	ელექტროგადამცემი ხაზი "ჯვარი ხორგა" (EBRD, EU, KfW)	743.3	6,000.0	1,800.0	0.0	0.0	1,800.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	743.3	6,000.0	1,800.0	0.0	0.0	1,800.0
24 14 03	რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი	507.6	30,500.0	37,700.0	4,800.0	1,200.0	31,700.0
	ხარჯები	0.0	2,500.0	6,000.0	4,800.0	1,200.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ფინანსური აქტივების ზრდა	507.6	28,000.0	31,700.0	0.0	0.0	31,700.0
24 14 03 01	500 კვ ეგზ "წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმი" (KfW)	0.0	2,600.0	9,400.0	1,500.0	1,200.0	6,700.0
	ხარჯები	0.0	1,600.0	2,700.0	1,500.0	1,200.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,000.0	6,700.0	0.0	0.0	6,700.0
24 14 03 02	ჩრდილოეთის რგოლი (EBRD), ნამახვანი - წყალტუბო - ლაჯანური (EBRD, KfW)	0.0	0.0	6,500.0	500.0	0.0	6,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	6,000.0	0.0	0.0	6,000.0
24 14 03 03	500 კვ ეგზ გვარი-წყალტუბო (WB)	507.6	18,000.0	8,500.0	500.0	0.0	8,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	507.6	18,000.0	8,000.0	0.0	0.0	8,000.0
24 14 03 04	გურიის ელგადამცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	0.0	4,500.0	7,000.0	1,000.0	0.0	6,000.0
	ხარჯები	0.0	500.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	4,000.0	6,000.0	0.0	0.0	6,000.0
24 14 03 05	კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	0.0	0.0	6,000.0	1,000.0	0.0	5,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	5,000.0	0.0	0.0	5,000.0
24 14 03 06	ხელედულა-ლაჯანური-ონი (KfW)	0.0	5,400.0	300.0	300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	400.0	300.0	300.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	5,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 15	მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	44,677.8	62,800.0	22,800.0	22,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	44,677.8	62,800.0	22,800.0	22,800.0	0.0	0.0
24 16	საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	492.8	400.0	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	463.7	400.0	400.0	400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	29.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 17	ანაკლისი ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარება	0.0	0.0	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	8.0	8.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
24 18	ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები	0.0	3,725.0	3,725.0	3,725.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	3,725.0	3,725.0	3,725.0	0.0	0.0
24 19	ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები	0.0	700.0	900.0	900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	35.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	660.0	865.0	865.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	400.0	600.0	600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	40.0	35.0	35.0	0.0	0.0
24 20	ახალ კორონავირუსთან დაკავშირებული კარანტინისა და სხვა ღონისძიებების განხორციელება	0.0	45,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	44,999.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 21	ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	238.1	200.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	238.1	200.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 22	სათბილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (Government of France)	1,272.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,272.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2,121,193.2	1,820,287.5	2,371,630.0	1,359,630.0	16,465.0	995,535.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	339.0	339.0	324.0	324.0	0.0	0.0
	ხარჯები	301,530.8	292,675.0	401,445.0	379,030.0	9,415.0	13,000.0
	შრომის ანაზღაურება	9,366.9	8,980.0	8,980.0	8,980.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,618,395.4	1,420,292.5	1,802,600.0	980,600.0	7,050.0	814,950.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	201,267.1	107,320.0	167,585.0	0.0	0.0	167,585.0
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	8,650.6	7,010.0	5,700.0	5,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150.0	150.0	135.0	135.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,494.6	6,956.0	5,650.0	5,650.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	4,114.6	3,850.0	3,550.0	3,550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	156.0	54.0	50.0	50.0	0.0	0.0
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	1,395,841.2	1,197,800.0	1,531,530.0	833,680.0	2,000.0	695,850.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	189.0	189.0	189.0	189.0	0.0	0.0
	ხარჯები	118,431.5	117,000.0	150,180.0	144,230.0	50.0	5,900.0
	შრომის ანაზღაურება	5,252.3	5,130.0	5,430.0	5,430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,277,409.7	1,080,800.0	1,381,350.0	689,450.0	1,950.0	689,950.0
25 02 01	საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა	8,185.4	7,150.0	7,530.0	7,530.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	189.0	189.0	189.0	189.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,483.6	7,050.0	7,430.0	7,430.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,252.3	5,130.0	5,430.0	5,430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	701.8	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
25 02 02	საავტომობილო გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა	651,581.1	571,500.0	671,000.0	579,000.0	0.0	92,000.0
	ხარჯები	100,588.3	100,700.0	131,200.0	129,900.0	0.0	1,300.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	550,992.8	470,800.0	539,800.0	449,100.0	0.0	90,700.0
25 02 03	ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მშენებლობა	736,074.7	619,150.0	853,000.0	247,150.0	2,000.0	603,850.0
	ხარჯები	10,359.6	9,250.0	11,550.0	6,900.0	50.0	4,600.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	725,715.2	609,900.0	841,450.0	240,250.0	1,950.0	599,250.0
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	253,899.4	217,843.5	244,350.0	113,750.0	1,500.0	129,100.0
	ხარჯები	29,580.9	10,655.0	13,450.0	6,750.0	600.0	6,100.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	224,296.1	207,188.5	230,900.0	107,000.0	900.0	123,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	22.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	294,169.7	206,414.0	348,650.0	185,600.0	6,000.0	157,050.0
	ხარჯები	85,113.7	100,114.0	190,450.0	184,450.0	6,000.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9,136.1	500.0	1,150.0	1,150.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	199,920.0	105,800.0	157,050.0	0.0	0.0	157,050.0
25 05	მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	21,099.3	19,220.0	41,000.0	27,700.0	2,765.0	10,535.0
	ხარჯები	19,774.7	17,700.0	30,465.0	27,700.0	2,765.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	1,324.7	1,520.0	10,535.0	0.0	0.0	10,535.0
25 06	იბუღებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	70,321.3	30,000.0	31,300.0	31,300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	70,307.8	30,000.0	31,300.0	31,300.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
25 07	ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია	77,211.8	142,000.0	169,100.0	161,900.0	4,200.0	3,000.0
	ხარჯები	40,122.2	40,250.0	11,250.0	10,250.0	0.0	1,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	37,089.6	101,750.0	157,850.0	151,650.0	4,200.0	2,000.0
26 00	საქართველოს ოუსტიციის სამინისტრო	216,832.9	224,000.0	246,500.0	231,100.0	0.0	15,400.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5,098.0	5,079.0	5,069.0	5,069.0	0.0	0.0
	ხარჯები	180,614.8	192,720.0	210,240.0	196,340.0	0.0	13,900.0
	შრომის ანაზღაურება	71,505.4	79,519.0	79,984.0	79,984.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	36,218.1	31,280.0	36,260.0	34,760.0	0.0	1,500.0
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	35,827.0	25,585.0	25,700.0	25,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	198.0	198.0	189.0	189.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,560.2	25,400.0	25,330.0	25,330.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,899.5	3,900.0	3,900.0	3,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,266.9	185.0	370.0	370.0	0.0	0.0
26 02	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	143,706.3	152,545.0	156,520.0	156,520.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,070.0	4,070.0	4,070.0	4,070.0	0.0	0.0
	ხარჯები	122,568.9	131,545.0	136,520.0	136,520.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	58,225.8	64,610.0	64,605.0	64,605.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	21,137.5	21,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
26 02 01	პენიტენციური სისტემის მართვა და ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესება	116,669.6	124,020.0	129,520.0	129,520.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,070.0	4,070.0	4,070.0	4,070.0	0.0	0.0
	ხარჯები	116,669.6	124,020.0	129,520.0	129,520.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	58,225.8	64,610.0	64,605.0	64,605.0	0.0	0.0
26 02 02	ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა	5,899.3	7,525.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,899.3	7,525.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
26 02 03	პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	21,137.5	21,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	21,137.5	21,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	6,079.0	5,900.0	5,900.0	5,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	385.0	385.0	384.0	384.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,993.1	5,900.0	5,900.0	5,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,245.6	4,245.0	4,245.0	4,245.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	85.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	2,232.6	2,495.0	2,495.0	2,495.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	76.0	76.0	76.0	76.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,228.7	2,480.0	2,475.0	2,475.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,044.6	1,082.0	1,082.0	1,082.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.9	15.0	20.0	20.0	0.0	0.0
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,542.3	2,525.0	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43.0	43.0	43.0	43.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,455.0	2,525.0	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	475.8	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	87.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 06	დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	5,845.6	6,445.0	6,500.0	6,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	326.0	307.0	307.0	307.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,720.4	6,401.0	6,500.0	6,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,614.0	4,682.0	5,152.0	5,152.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	125.2	44.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 07	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	6,862.8	7,615.0	16,485.0	16,485.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,052.0	4,115.0	4,115.0	4,115.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,810.8	3,500.0	12,370.0	12,370.0	0.0	0.0
26 08	მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა	5,037.2	7,390.0	15,000.0	15,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	262.2	3,500.0	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,775.0	3,890.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
26 09	მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	1,403.2	13,500.0	15,400.0	0.0	0.0	15,400.0
	ხარჯები	1,403.2	10,854.0	13,900.0	0.0	0.0	13,900.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	2,646.0	1,500.0	0.0	0.0	1,500.0
26 10	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	7,296.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,371.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,925.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	4,055,432.2	5,515,000.0	5,563,030.0	5,513,030.0	0.0	50,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,667.0	2,439.0	2,877.0	2,877.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,001,402.0	5,361,120.0	5,484,657.0	5,434,657.0	0.0	50,000.0
	შრომის ანაზღაურება	34,277.4	34,174.0	41,099.0	41,099.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	54,030.2	153,880.0	78,373.0	78,373.0	0.0	0.0
27 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	63,943.7	58,388.0	63,853.0	63,853.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,667.0	2,439.0	2,701.0	2,701.0	0.0	0.0
	ხარჯები	62,296.1	56,938.0	62,422.0	62,422.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	34,092.5	34,174.0	36,749.0	36,749.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,647.6	1,450.0	1,431.0	1,431.0	0.0	0.0
27 01 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	12,277.5	10,815.0	11,016.0	11,016.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	237.0	200.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,177.2	9,915.0	10,316.0	10,316.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,555.8	4,200.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	100.3	900.0	700.0	700.0	0.0	0.0
27 01 02	სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა	3,870.3	4,475.0	5,672.0	5,672.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	174.0	148.0	148.0	148.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,777.3	4,455.0	5,652.0	5,652.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,362.8	2,858.0	3,058.0	3,058.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	93.0	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
27 01 03	დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა	19,126.4	11,300.0	11,300.0	11,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	306.0	302.0	301.0	301.0	0.0	0.0
	ხარჯები	18,009.7	11,210.0	11,210.0	11,210.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,860.6	3,560.0	3,560.0	3,560.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,116.7	90.0	90.0	90.0	0.0	0.0
27 01 04	სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	24,032.3	21,577.0	13,480.0	13,480.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,843.0	1,066.0	1,043.0	1,043.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,715.3	21,357.0	13,230.0	13,230.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	17,797.7	16,007.0	8,520.0	8,520.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	316.9	220.0	250.0	250.0	0.0	0.0
27 01 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების მართვა	1,409.3	1,100.0	6,927.0	6,927.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37.0	370.0	431.0	431.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,395.0	1,095.0	6,771.0	6,771.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	750.6	810.0	5,900.0	5,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14.4	5.0	156.0	156.0	0.0	0.0
27 01 06	საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა	2,494.0	4,353.0	4,255.0	4,255.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	62.0	124.0	122.0	122.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,488.5	4,143.0	4,190.0	4,190.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,368.0	2,814.0	2,900.0	2,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.5	210.0	65.0	65.0	0.0	0.0
27 01 07	დეენილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	733.9	4,065.0	5,510.0	5,510.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8.0	178.0	178.0	178.0	0.0	0.0
	ხარჯები	733.0	4,060.0	5,460.0	5,460.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	397.0	3,350.0	3,450.0	3,450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.9	5.0	50.0	50.0	0.0	0.0
27 01 08	დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა მართვა	0.0	703.0	1,213.0	1,213.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	51.0	51.0	51.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	703.0	1,113.0	1,113.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	575.0	850.0	850.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
27 01 09	ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა	0.0	0.0	4,480.0	4,480.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	227.0	227.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	4,480.0	4,480.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	3,511.0	3,511.0	0.0	0.0
27 02	მოსახლეობის სოციალური დაცვა	2,770,422.0	3,911,800.0	3,839,900.0	3,839,900.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,770,309.4	3,911,710.0	3,839,800.0	3,839,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	112.5	90.0	100.0	100.0	0.0	0.0
27 02 01	მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა	1,938,211.5	2,230,000.0	2,600,000.0	2,600,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,938,211.5	2,230,000.0	2,600,000.0	2,600,000.0	0.0	0.0
27 02 02	მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება	741,286.1	793,000.0	816,000.0	816,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	741,286.1	793,000.0	816,000.0	816,000.0	0.0	0.0
27 02 03	სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა	31,792.6	37,400.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,792.6	37,400.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
27 02 04	სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში	52,794.6	64,100.0	66,300.0	66,300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	52,794.6	64,100.0	66,300.0	66,300.0	0.0	0.0
27 02 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანთა ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების უზრუნველყოფა	6,337.2	7,300.0	7,600.0	7,600.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,224.7	7,210.0	7,500.0	7,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	112.5	90.0	100.0	100.0	0.0	0.0
27 02 06	ახალი კორონავირუსით გამოწვეული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების გამო მოსახლეობის სოციალური დახმარება	0.0	780,000.0	310,000.0	310,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	780,000.0	310,000.0	310,000.0	0.0	0.0
27 03	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	1,136,849.5	1,366,277.0	1,548,582.0	1,498,582.0	0.0	50,000.0
	ხარჯები	1,132,126.0	1,361,292.0	1,548,057.0	1,498,057.0	0.0	50,000.0
	შრომის ანაზღაურება	184.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,723.5	4,985.0	525.0	525.0	0.0	0.0
27 03 01	მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა	828,674.4	802,136.0	800,000.0	800,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	828,674.4	802,136.0	800,000.0	800,000.0	0.0	0.0
27 03 02	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	109,783.4	90,387.0	96,847.0	96,847.0	0.0	0.0
	ხარჯები	105,186.4	90,287.0	96,717.0	96,717.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	184.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,597.0	100.0	130.0	130.0	0.0	0.0
27 03 02 01	დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი	1,864.7	2,800.0	2,800.0	2,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,864.7	2,800.0	2,800.0	2,800.0	0.0	0.0
27 03 02 02	იმუნიზაცია	22,555.9	23,000.0	27,958.0	27,958.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22,501.3	22,900.0	27,848.0	27,848.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	54.6	100.0	110.0	110.0	0.0	0.0
27 03 02 03	ეპიდზედამხედველობა	1,702.9	1,700.0	2,200.0	2,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,702.9	1,700.0	2,200.0	2,200.0	0.0	0.0
27 03 02 04	უსაფრთხო სისხლი	1,970.2	3,890.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,970.2	3,890.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
27 03 02 05	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, გარემოსა და პროფესიულ დაავადებათა ჯანმრთელობის სფეროში არსებული ვალდებულებების ხელშეწყობა	234.9	260.0	260.0	260.0	0.0	0.0
	ხარჯები	234.9	260.0	260.0	260.0	0.0	0.0
27 03 02 06	ტუბერკულოზის მართვა	29,432.8	16,867.0	17,159.0	17,159.0	0.0	0.0
	ხარჯები	26,661.6	16,867.0	17,159.0	17,159.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	61.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,771.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 02 07	აივ ინფექციის/შიდსის მართვა	24,749.0	13,480.0	14,060.0	14,060.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22,995.5	13,480.0	14,060.0	14,060.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	123.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,753.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 02 08	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	7,274.8	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,274.8	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
27 03 02 09	ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა	10,842.2	12,150.0	12,150.0	12,150.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,842.2	12,150.0	12,150.0	12,150.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
27 03 02 10	ჯანმრთელობის ხელშეწყობა	1,995.5	1,240.0	1,260.0	1,260.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,977.8	1,240.0	1,240.0	1,240.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	17.7	0.0	20.0	20.0	0.0	0.0
27 03 02 11	C ჰეპატიტის მართვა	7,160.5	7,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,160.5	7,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
27 03 03	მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში	197,776.7	470,604.0	651,235.0	601,235.0	0.0	50,000.0
	ხარჯები	197,650.1	465,719.0	650,840.0	600,840.0	0.0	50,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	126.6	4,885.0	395.0	395.0	0.0	0.0
27 03 03 01	ფსიქიკური ჯანმრთელობა	23,842.1	27,500.0	28,900.0	28,900.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,842.1	27,500.0	28,900.0	28,900.0	0.0	0.0
27 03 03 02	დიაბეტის მართვა	13,865.0	15,000.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,865.0	15,000.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
27 03 03 03	ბავშვთა ონკოპემატოლოგიური მომსახურება	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
27 03 03 04	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია	39,322.0	38,640.0	40,400.0	40,400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	39,322.0	38,640.0	40,400.0	40,400.0	0.0	0.0
27 03 03 05	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა	3,783.0	2,300.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,783.0	2,300.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
27 03 03 06	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა	9,531.8	11,200.0	12,500.0	12,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,531.8	11,200.0	12,500.0	12,500.0	0.0	0.0
27 03 03 07	პირველადი და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა	70,579.5	113,964.0	121,435.0	121,435.0	0.0	0.0
	ხარჯები	70,476.6	113,879.0	121,040.0	121,040.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	103.0	85.0	395.0	395.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
27 03 03 08	რეფერალური მომსახურება	26,999.7	20,000.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	26,999.7	20,000.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
27 03 03 09	თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება	649.3	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	649.3	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
27 03 03 10	ახალი კორონავირუსული დაავადების COVID 19-ის მართვა	0.0	239,000.0	400,000.0	350,000.0	0.0	50,000.0
	ხარჯები	0.0	234,200.0	400,000.0	350,000.0	0.0	50,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	4,800.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 03 11	ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა	7,204.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,180.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 04	დიპლომის შემდგომი სამედიცინო განათლება	615.1	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	615.1	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
27 03 05	სახელმწიფო კლინიკების მართვა	0.0	2,650.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	2,650.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	6,247.6	85,000.0	30,000.0	30,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	713.6	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,534.0	84,500.0	29,500.0	29,500.0	0.0	0.0
27 05	შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	3,023.0	6,000.0	8,860.0	8,860.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	176.0	176.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,007.6	5,845.0	8,743.0	8,743.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	4,350.0	4,350.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.5	155.0	117.0	117.0	0.0	0.0
27 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	74,946.4	87,535.0	71,835.0	71,835.0	0.0	0.0
	ხარჯები	32,949.3	24,835.0	25,135.0	25,135.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	41,997.0	62,700.0	46,700.0	46,700.0	0.0	0.0
27 06 01	სარეინტეგრაცია დახმარება საქართველოში დაბრუნებული მიგრანტებისათვის	650.0	650.0	650.0	650.0	0.0	0.0
	ხარჯები	650.0	650.0	650.0	650.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
27 06 02	ეკომიგრანტთა მიგრაციის მართვა	4,107.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,107.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
27 06 03	იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლებისა სოციალური და საცხოვრებელი პირობების შექმნა	63,841.9	81,000.0	65,000.0	65,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	25,488.5	18,300.0	18,300.0	18,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38,353.3	62,700.0	46,700.0	46,700.0	0.0	0.0
27 06 04	საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა ინტეგრაციის ხელშეწყობა	79.9	85.0	85.0	85.0	0.0	0.0
	ხარჯები	79.9	85.0	85.0	85.0	0.0	0.0
27 06 05	საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის პროგრამა	0.0	800.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	800.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
27 06 06	ეკონომიკური მონაწილეობა, საცხოვრებლით უზრუნველყოფა და სოციალური ინფრასტრუქტურა იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მასპინძელი თემებისათვის (KfW)	6,267.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,623.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,643.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	148,256.7	156,000.0	174,200.0	174,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	784.0	784.0	784.0	784.0	0.0	0.0
	ხარჯები	146,761.9	153,490.0	169,690.0	169,690.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,720.2	9,415.0	9,415.0	9,415.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,494.8	2,510.0	4,510.0	4,510.0	0.0	0.0
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	147,370.9	155,150.0	173,350.0	173,350.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	779.0	779.0	779.0	779.0	0.0	0.0
	ხარჯები	145,880.9	152,645.0	168,845.0	168,845.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,600.2	9,295.0	9,295.0	9,295.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,490.0	2,505.0	4,505.0	4,505.0	0.0	0.0
28 01 01	საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	136,923.3	145,170.0	161,370.0	161,370.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	759.0	759.0	759.0	759.0	0.0	0.0
	ხარჯები	135,763.9	144,170.0	160,370.0	160,370.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,262.7	8,900.0	8,900.0	8,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,159.4	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
28 01 02	საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა	7,285.0	6,300.0	6,300.0	6,300.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	7,285.0	6,300.0	6,300.0	6,300.0	0.0	0.0
28 01 03	საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება	128.7	125.0	125.0	125.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2.0	2.0	2.0	2.0	0.0	0.0
	ხარჯები	128.7	125.0	125.0	125.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	60.0	60.0	60.0	60.0	0.0	0.0
28 01 04	დიასპორული პოლიტიკა	1,497.8	2,700.0	4,700.0	4,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,220.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	277.8	1,500.0	3,500.0	3,500.0	0.0	0.0
28 01 05	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურულ საკართველოს ინტეგრაციის თაობაზე საზოგადოების ინფორმირება	1,536.1	855.0	855.0	855.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	18.0	18.0	18.0	18.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,483.3	850.0	850.0	850.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	277.5	335.0	335.0	335.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	52.8	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	885.8	850.0	850.0	850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5.0	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
	ხარჯები	881.0	845.0	845.0	845.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	120.0	120.0	120.0	120.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.7	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	822,882.7	805,000.0	900,000.0	850,000.0	0.0	50,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	41,896.0	40,646.0	40,646.0	40,646.0	0.0	0.0
	ხარჯები	646,874.6	664,489.0	688,036.4	688,036.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	370,313.1	395,389.0	408,122.5	408,122.5	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	176,008.1	140,511.0	211,963.6	161,963.6	0.0	50,000.0
29 01	თავდაცვის მართვა	316,394.2	327,264.0	339,780.0	339,780.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37,893.0	37,893.0	37,893.0	37,893.0	0.0	0.0
	ხარჯები	316,366.3	327,264.0	339,780.0	339,780.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	292,183.7	309,248.0	320,000.0	320,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	27.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 02	პროფესიული სამხედრო განათლება	46,789.6	51,620.0	52,292.0	52,292.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,670.0	1,671.0	1,671.0	1,671.0	0.0	0.0
	ხარჯები	45,907.2	50,886.0	51,846.0	51,846.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	39,300.5	43,846.0	44,970.0	44,970.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	882.4	734.0	446.0	446.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
29 03	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	55,829.2	58,380.0	60,720.0	60,720.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	446.0	446.0	446.0	446.0	0.0	0.0
	ხარჯები	53,989.2	56,050.0	58,792.0	58,792.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,308.8	4,500.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,840.0	2,330.0	1,928.0	1,928.0	0.0	0.0
29 04	მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	9,048.1	9,800.0	7,800.0	7,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,418.4	3,838.0	4,046.6	4,046.6	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	673.6	1,112.0	1,121.4	1,121.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,629.7	5,962.0	3,753.4	3,753.4	0.0	0.0
29 05	ინფრასტრუქტურის განვითარება	34,785.6	80,000.0	80,000.0	80,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,037.9	3,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	33,747.6	77,000.0	80,000.0	80,000.0	0.0	0.0
29 06	საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები	43,567.4	41,850.0	33,000.0	33,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	41,746.9	41,850.0	33,000.0	33,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	701.2	765.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,820.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 07	სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	37,698.9	33,530.0	33,530.0	33,530.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,856.0	605.0	605.0	605.0	0.0	0.0
	ხარჯები	30,260.2	27,644.0	29,693.8	29,693.8	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,845.6	6,043.0	8,031.1	8,031.1	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,438.7	5,886.0	3,836.2	3,836.2	0.0	0.0
29 08	თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება	110,837.3	41,600.0	70,000.0	70,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	110,837.3	41,600.0	70,000.0	70,000.0	0.0	0.0
29 09	ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	159,699.8	155,956.0	172,878.0	172,878.0	0.0	0.0
	ხარჯები	154,148.5	153,957.0	170,878.0	170,878.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	27,299.8	29,875.0	29,500.0	29,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,551.3	1,999.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
29 10	საქართველოს თავდაცვის ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	8,232.6	5,000.0	50,000.0	0.0	0.0	50,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,232.6	5,000.0	50,000.0	0.0	0.0	50,000.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	774,400.3	760,000.0	790,000.0	790,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	29,418.0	30,418.0	30,500.0	30,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	665,591.5	699,100.0	737,046.0	737,046.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	471,502.2	498,000.0	525,200.0	525,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	108,808.7	60,900.0	52,954.0	52,954.0	0.0	0.0
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	551,143.7	574,834.0	594,899.0	594,899.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19,854.0	20,854.0	20,936.0	20,936.0	0.0	0.0
	ხარჯები	486,001.3	519,292.6	547,950.0	547,950.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	347,109.8	367,445.0	387,309.0	387,309.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	65,142.3	55,541.4	46,949.0	46,949.0	0.0	0.0
30 02	სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	102,650.3	90,900.0	97,097.0	97,097.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,657.0	3,657.0	3,657.0	3,657.0	0.0	0.0
	ხარჯები	90,695.6	88,900.0	94,451.0	94,451.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	63,935.3	66,050.0	69,550.0	69,550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	11,954.7	2,000.0	2,646.0	2,646.0	0.0	0.0
30 03	ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	9,487.4	10,660.0	11,648.0	11,648.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,178.0	1,178.0	1,178.0	1,178.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,427.7	10,610.0	11,598.0	11,598.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,996.7	8,695.0	9,683.0	9,683.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	59.8	50.0	50.0	50.0	0.0	0.0
30 04	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, სარეკლამო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	7,030.8	6,874.0	6,875.0	6,875.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	121.0	121.0	121.0	121.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,573.4	6,574.0	6,575.0	6,575.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,590.3	2,874.0	2,875.0	2,875.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	457.4	300.0	300.0	300.0	0.0	0.0
30 05	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,230.2	4,123.0	4,180.0	4,180.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35.0	35.0	35.0	35.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,226.5	4,120.4	4,177.0	4,177.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	667.5	727.0	783.0	783.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.7	2.6	3.0	3.0	0.0	0.0
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	99,857.9	72,609.0	75,301.0	75,301.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,573.0	4,573.0	4,573.0	4,573.0	0.0	0.0
	ხარჯები	68,667.0	69,603.0	72,295.0	72,295.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	49,202.6	52,209.0	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	31,190.9	3,006.0	3,006.0	3,006.0	0.0	0.0
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	358,044.8	476,860.0	463,575.0	422,295.0	2,300.0	38,980.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,467.0	3,539.0	3,539.0	3,539.0	0.0	0.0
	ხარჯები	334,220.6	439,710.0	446,091.0	407,871.0	1,240.0	36,980.0
	შრომის ანაზღაურება	42,673.1	42,383.0	48,240.0	47,610.0	630.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23,824.2	37,150.0	17,484.0	14,424.0	1,060.0	2,000.0
31 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	15,592.4	11,159.0	10,050.0	10,050.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	454.0	257.0	259.0	259.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,563.6	9,429.0	9,950.0	9,950.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,985.7	5,520.0	6,070.0	6,070.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	28.8	1,730.0	100.0	100.0	0.0	0.0
31 01 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	9,497.9	9,545.0	8,220.0	8,220.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	225.0	225.0	227.0	227.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,477.4	7,815.0	8,120.0	8,120.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,695.9	5,000.0	5,300.0	5,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	20.5	1,730.0	100.0	100.0	0.0	0.0
31 01 02	გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ღონისძიებები	0.0	610.0	930.0	930.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	32.0	32.0	32.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	610.0	930.0	930.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	520.0	770.0	770.0	0.0	0.0
31 01 03	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია	1,650.6	784.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,650.6	784.0	500.0	500.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
31 01 04	ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებები	695.9	220.0	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	695.9	220.0	400.0	400.0	0.0	0.0
31 01 05	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში (საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო)	3,748.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	229.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,739.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,289.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოტური კეთილსამიედლობა	58,584.4	36,054.0	29,855.0	29,855.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	509.0	509.0	509.0	509.0	0.0	0.0
	ხარჯები	55,819.9	36,054.0	29,003.0	29,003.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,101.0	6,154.0	7,155.0	7,155.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,764.6	0.0	852.0	852.0	0.0	0.0
31 03	მეცენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	16,868.8	79,956.0	61,800.0	61,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	50.0	50.0	50.0	50.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,520.1	79,936.0	61,630.0	61,630.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,083.0	1,104.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	348.8	20.0	170.0	170.0	0.0	0.0
31 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	5,670.2	6,571.0	5,850.0	5,850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	119.0	119.0	119.0	119.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,767.6	4,007.0	4,468.0	4,468.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,794.5	1,737.0	1,785.0	1,785.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	902.6	2,564.0	1,382.0	1,382.0	0.0	0.0
31 05	ერთიანი აგროპროექტი	140,816.8	211,795.0	206,680.0	187,700.0	0.0	18,980.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	139.0	368.0	366.0	366.0	0.0	0.0
	ხარჯები	138,455.5	197,140.0	206,030.0	187,550.0	0.0	18,480.0
	შრომის ანაზღაურება	3,781.1	6,835.0	7,500.0	7,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,361.3	14,655.0	650.0	150.0	0.0	500.0
31 05 01	სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა	5,296.9	9,295.0	10,140.0	10,140.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	139.0	368.0	366.0	366.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,267.8	9,245.0	10,090.0	10,090.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,781.1	6,835.0	7,500.0	7,500.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	29.1	50.0	50.0	50.0	0.0	0.0
31 05 02	შეღავათიანი აგროკრედიტები	71,257.0	74,000.0	115,000.0	115,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	71,257.0	74,000.0	115,000.0	115,000.0	0.0	0.0
31 05 03	აგროდაზღვევა	5,908.9	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,908.9	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
31 05 04	დანერგე მომავალი	15,613.5	13,000.0	18,000.0	18,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,613.5	13,000.0	18,000.0	18,000.0	0.0	0.0
31 05 05	ქართული ჩაი	471.0	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	157.0	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	314.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 06	გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტი	9,976.2	12,000.0	12,000.0	12,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,976.2	12,000.0	12,000.0	12,000.0	0.0	0.0
31 05 07	ფერმათა/ფერმერთა რეგისტრაციის პროექტი	156.8	300.0	300.0	300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	156.8	300.0	300.0	300.0	0.0	0.0
31 05 08	პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამა	206.7	1,500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	206.7	1,500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
31 05 09	მეფულტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მხარდაჭერა	2.7	100.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2.7	100.0	150.0	150.0	0.0	0.0
31 05 10	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ინფრასტრუქტურული განვითარება	247.7	4,500.0	3,500.0	3,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	247.7	4,500.0	3,500.0	3,500.0	0.0	0.0
31 05 11	აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა	22,994.0	12,600.0	20,590.0	1,610.0	0.0	18,980.0
	ხარჯები	20,975.9	11,995.0	19,990.0	1,510.0	0.0	18,480.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,018.1	605.0	600.0	100.0	0.0	500.0
31 05 11 01	სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი	22,994.0	8,600.0	590.0	110.0	0.0	480.0
	ხარჯები	20,975.9	8,095.0	590.0	110.0	0.0	480.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,018.1	505.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 11 02	მერძეეობის დარგის მოდერნიზაციის და ბაზარზე წვდომის პროგრამა (DiMMA)	0.0	4,000.0	20,000.0	1,500.0	0.0	18,500.0
	ხარჯები	0.0	3,900.0	19,400.0	1,400.0	0.0	18,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	100.0	600.0	100.0	0.0	500.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
31 05 12	მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსების პროექტი	6,676.9	5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,676.9	5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
31 05 13	ახალი COVID-19 - დან გამომდინარე სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის ღონისძიებები	0.0	20,000.0	12,000.0	12,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	6,000.0	12,000.0	12,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	14,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 14	აგროწარმოების ხელშეწყობის პროგრამა	0.0	10,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	10,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 15	სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების მესაკუთრეთა ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამა	0.0	40,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	40,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 16	იმერეთის აგროზონა	2,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 17	კოოპერატივებში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა და წარმოებული პროდუქციის პოპულარიზაცია	8.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 06	სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია	60,571.8	75,700.0	90,675.0	70,675.0	0.0	20,000.0
	ხარჯები	59,022.9	74,970.0	89,175.0	70,675.0	0.0	18,500.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,548.9	730.0	1,500.0	0.0	0.0	1,500.0
31 06 01	სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია და ტექნიკის შექმნა	36,000.0	36,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	36,000.0	36,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
31 06 02	სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაცია	17,000.0	19,000.0	20,675.0	20,675.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,000.0	19,000.0	20,675.0	20,675.0	0.0	0.0
31 06 03	ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესება (WB)	7,571.8	20,700.0	20,000.0	0.0	0.0	20,000.0
	ხარჯები	6,022.9	19,970.0	18,500.0	0.0	0.0	18,500.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,548.9	730.0	1,500.0	0.0	0.0	1,500.0
31 07	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	17,831.6	15,840.0	16,850.0	16,850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	870.0	870.0	870.0	870.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,170.4	15,740.0	16,550.0	16,550.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	8,784.8	10,500.0	11,000.0	11,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,661.3	100.0	300.0	300.0	0.0	0.0
31 08	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	11,028.9	13,020.0	15,180.0	12,880.0	2,300.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	573.0	573.0	573.0	573.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,007.1	6,450.0	11,600.0	10,360.0	1,240.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,107.6	3,970.0	5,630.0	5,000.0	630.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,021.8	6,570.0	3,580.0	2,520.0	1,060.0	0.0
31 09	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	11,117.3	13,480.0	7,950.0	7,950.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	502.0	501.0	501.0	501.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,683.2	6,300.0	6,945.0	6,945.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,292.0	2,200.0	2,880.0	2,880.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,434.1	7,180.0	1,005.0	1,005.0	0.0	0.0
31 10	ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	1,117.0	1,700.0	620.0	620.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12.0	12.0	12.0	12.0	0.0	0.0
	ხარჯები	625.6	700.0	620.0	620.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	181.0	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	491.4	1,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 11	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინარტულეობით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის და განათლება მდგრადი განვითარებისთვის ხელშეწყობის პროგრამა	5,120.0	3,531.0	4,890.0	4,890.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	41.0	41.0	41.0	41.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,621.8	2,405.0	2,640.0	2,640.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	975.4	1,025.0	1,120.0	1,120.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,498.2	1,126.0	2,250.0	2,250.0	0.0	0.0
31 12	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	1,042.7	980.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	28.0	28.0	28.0	28.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,042.2	974.0	1,060.0	1,060.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	603.6	568.0	630.0	630.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.5	6.0	40.0	40.0	0.0	0.0
31 13	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	2,939.0	1,329.0	5,325.0	5,325.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,753.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	491.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,185.6	1,329.0	5,325.0	5,325.0	0.0	0.0
31 14	კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა	7,907.1	4,615.0	4,650.0	4,650.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	141.0	141.0	141.0	141.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,882.1	4,515.0	4,450.0	4,450.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,053.9	1,820.0	1,820.0	1,820.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	25.0	100.0	200.0	200.0	0.0	0.0
31 15	მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა	0.0	1,130.0	2,100.0	2,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	70.0	70.0	70.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	1,090.0	1,970.0	1,970.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	800.0	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	40.0	130.0	130.0	0.0	0.0
31 16	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები	1,836.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	29.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,285.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	438.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	551.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 00	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	1,644,676.6	1,538,839.7	1,802,605.0	1,765,905.0	3,400.0	33,300.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8,215.0	8,369.0	8,369.0	8,369.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,472,330.7	1,430,136.3	1,690,785.0	1,677,409.0	0.0	13,376.0
	შრომის ანაზღაურება	78,445.6	84,758.8	86,283.0	86,283.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	170,378.4	104,746.4	109,020.0	85,696.0	3,400.0	19,924.0
	ვალდებულებების კლება	1,967.6	3,957.0	2,800.0	2,800.0	0.0	0.0
32 01	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	34,531.5	33,291.0	42,415.0	42,415.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	785.0	785.0	785.0	785.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,831.1	30,720.0	31,800.0	31,800.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	13,687.4	13,990.8	14,477.0	14,477.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,700.3	2,571.0	10,615.0	10,615.0	0.0	0.0
32 02	სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	855,334.7	906,926.0	1,029,522.0	1,029,522.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	111.0	111.0	111.0	111.0	0.0	0.0
	ხარჯები	841,397.7	901,816.0	1,029,432.0	1,029,432.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	1,864.4	1,988.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,937.1	5,110.0	90.0	90.0	0.0	0.0
32 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება	710,365.2	788,000.0	894,000.0	894,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	710,365.2	788,000.0	894,000.0	894,000.0	0.0	0.0
32 02 02	მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა	12,400.3	9,255.0	10,282.0	10,282.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25.0	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,335.9	9,255.0	10,257.0	10,257.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	428.9	550.0	550.0	550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	64.5	0.0	25.0	25.0	0.0	0.0
32 02 03	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	17,101.1	17,240.0	18,750.0	18,750.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	86.0	86.0	86.0	86.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,912.9	17,230.0	18,685.0	18,685.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,435.5	1,438.0	1,450.0	1,450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	188.2	10.0	65.0	65.0	0.0	0.0
32 02 03 01	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფის პროგრამის ადმინისტრირება	2,542.3	2,220.0	2,300.0	2,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	86.0	86.0	86.0	86.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,354.0	2,210.0	2,235.0	2,235.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,435.5	1,438.0	1,450.0	1,450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	188.2	10.0	65.0	65.0	0.0	0.0
32 02 03 02	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	14,558.9	15,020.0	16,450.0	16,450.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,558.9	15,020.0	16,450.0	16,450.0	0.0	0.0
32 02 04	წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება	689.1	141.0	985.0	985.0	0.0	0.0
	ხარჯები	689.1	141.0	985.0	985.0	0.0	0.0
32 02 05	განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა	232.1	240.0	240.0	240.0	0.0	0.0
	ხარჯები	232.1	240.0	240.0	240.0	0.0	0.0
32 02 06	მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა	23,459.8	26,000.0	26,300.0	26,300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,459.8	26,000.0	26,300.0	26,300.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
32 02 07	ოკუპირებული რეგიონების მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება	4,188.5	4,185.0	4,185.0	4,185.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,188.5	4,185.0	4,185.0	4,185.0	0.0	0.0
32 02 08	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	211.7	225.0	250.0	250.0	0.0	0.0
	ხარჯები	211.7	225.0	250.0	250.0	0.0	0.0
32 02 09	ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა	324.4	325.0	380.0	380.0	0.0	0.0
	ხარჯები	324.4	325.0	380.0	380.0	0.0	0.0
32 02 10	საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	27,613.0	15,250.0	13,550.0	13,550.0	0.0	0.0
	ხარჯები	27,613.0	15,250.0	13,550.0	13,550.0	0.0	0.0
32 02 11	პროგრამა "ჩემი პირველი კომპიუტერი"	32,133.2	31,350.0	43,000.0	43,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	32,133.2	31,350.0	43,000.0	43,000.0	0.0	0.0
32 02 12	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	1,329.4	905.0	1,600.0	1,600.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,329.4	905.0	1,600.0	1,600.0	0.0	0.0
32 02 13	ზოგადი განათლების რეფორმის ხელშეწყობა	23,821.1	13,700.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,136.7	8,600.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,684.4	5,100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 14	დავისვენოთ და ვისწავლოთ ერთად	1,465.8	110.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,465.8	110.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 03	პროფესიული განათლება	43,570.5	46,508.0	62,500.0	62,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	11.0	11.0	11.0	11.0	0.0	0.0
	ხარჯები	42,467.1	45,488.0	61,980.0	61,980.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	310.5	240.0	270.0	270.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,103.4	1,020.0	520.0	520.0	0.0	0.0
32 03 01	პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა	41,052.7	44,600.0	60,000.0	60,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	39,961.7	43,600.0	59,500.0	59,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	79.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,091.0	1,000.0	500.0	500.0	0.0	0.0
32 03 02	მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	187.5	8.0	100.0	100.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	187.5	8.0	100.0	100.0	0.0	0.0
32 03 03	ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება	2,330.3	1,900.0	2,400.0	2,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	11.0	11.0	11.0	11.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,317.9	1,880.0	2,380.0	2,380.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	231.4	240.0	270.0	270.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	12.4	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0
32 04	უმაღლესი განათლება	170,096.6	142,023.0	153,425.0	153,425.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,314.0	1,314.0	1,314.0	1,314.0	0.0	0.0
	ხარჯები	166,809.3	141,298.0	152,982.0	152,982.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	12,884.3	12,906.0	13,006.0	13,006.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,287.3	725.0	443.0	443.0	0.0	0.0
32 04 01	გამოცდების ორგანიზება	13,417.8	12,800.0	13,800.0	13,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	143.0	143.0	143.0	143.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,039.8	12,200.0	13,547.0	13,547.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,169.0	3,200.0	3,200.0	3,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	378.0	600.0	253.0	253.0	0.0	0.0
32 04 02	სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების ხელშეწყობა	125,674.2	111,179.0	117,200.0	117,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	125,672.4	111,179.0	117,200.0	117,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 03	უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	210.4	169.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	210.4	166.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 04	საზღვარგარეთ განათლების მიღების ხელშეწყობა	7,312.3	4,830.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	11.0	11.0	11.0	11.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,308.5	4,820.0	6,985.0	6,985.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	291.8	281.0	381.0	381.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.7	10.0	15.0	15.0	0.0	0.0
32 04 05	უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა	23,482.0	13,045.0	15,225.0	15,225.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,160.0	1,160.0	1,160.0	1,160.0	0.0	0.0
	ხარჯები	20,578.2	12,933.0	15,050.0	15,050.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,423.5	9,425.0	9,425.0	9,425.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,903.8	112.0	175.0	175.0	0.0	0.0
32 05	მენიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	64,100.1	57,320.0	65,475.0	65,475.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	444.0	568.0	568.0	568.0	0.0	0.0
	ხარჯები	60,143.5	57,153.0	62,400.0	62,400.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,462.5	5,527.0	5,555.0	5,555.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,956.6	167.0	3,075.0	3,075.0	0.0	0.0
32 05 01	სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	32,661.6	28,050.0	33,065.0	33,065.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35.0	35.0	35.0	35.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,707.9	28,038.0	33,045.0	33,045.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	744.4	685.0	685.0	685.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	953.7	12.0	20.0	20.0	0.0	0.0
32 05 02	სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები	4,623.9	5,810.0	5,900.0	5,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	373.0	497.0	497.0	497.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,533.8	5,680.0	5,770.0	5,770.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,818.9	3,937.0	3,965.0	3,965.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	90.1	130.0	130.0	130.0	0.0	0.0
32 05 03	საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ხელშეწყობა	1,104.6	1,110.0	1,110.0	1,110.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36.0	36.0	36.0	36.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,063.9	1,085.0	1,085.0	1,085.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	899.3	905.0	905.0	905.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	40.7	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
32 05 04	სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	25,340.0	22,250.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22,468.0	22,250.0	22,100.0	22,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,872.1	0.0	2,900.0	2,900.0	0.0	0.0
32 05 05	მეცნიერების პოპულარიზაცია	369.9	100.0	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	369.9	100.0	400.0	400.0	0.0	0.0
32 06	ინკლუზიური განათლება	19,087.7	20,165.0	27,115.0	27,115.0	0.0	0.0
	ხარჯები	19,016.7	20,060.0	27,115.0	27,115.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	71.0	105.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07	ინფრასტრუქტურის განვითარება	111,466.7	119,211.4	137,756.0	137,756.0	0.0	0.0
	ხარჯები	24,729.8	32,830.0	78,656.0	78,656.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	86,736.8	86,381.4	59,100.0	59,100.0	0.0	0.0
32 07 01	ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	76,670.2	61,161.4	34,010.0	34,010.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,136.4	3,930.0	9,010.0	9,010.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	69,533.8	57,231.4	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
32 07 02	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	9,537.9	19,000.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,184.6	5,200.0	2,200.0	2,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,353.3	13,800.0	22,800.0	22,800.0	0.0	0.0
32 07 03	სამინისტროსა და მის სისტემაში შემაჯავლი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება	1,063.0	1,150.0	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	110.8	0.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	952.1	1,150.0	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
32 07 04	უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	8,209.8	5,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,209.8	5,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
32 07 05	საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარება	1,205.0	2,900.0	2,336.0	2,336.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,205.0	100.0	336.0	336.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	2,800.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
32 07 06	კულტურაში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა	10,138.8	10,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	79.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,059.7	10,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
32 07 07	სპორტში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა	4,642.0	20,000.0	46,910.0	46,910.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,804.0	18,600.0	46,910.0	46,910.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	838.0	1,400.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 08	სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	6,368.2	6,780.0	6,782.0	6,782.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	802.0	802.0	802.0	802.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,261.9	6,757.0	6,747.0	6,747.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,414.1	4,414.0	4,414.0	4,414.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	106.3	23.0	35.0	35.0	0.0	0.0
32 09	კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	74,508.6	70,899.0	69,499.0	69,499.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,372.0	3,372.0	3,372.0	3,372.0	0.0	0.0
	ხარჯები	64,415.7	66,359.0	64,620.0	64,620.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	31,681.2	34,939.0	35,227.0	35,227.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,125.4	583.0	2,079.0	2,079.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1,967.6	3,957.0	2,800.0	2,800.0	0.0	0.0
32 10	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	26,430.6	22,481.0	30,194.0	30,194.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,371.0	1,401.0	1,401.0	1,401.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,387.0	17,620.0	21,671.0	21,671.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,982.6	10,576.0	11,156.0	11,156.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,043.7	4,861.0	8,523.0	8,523.0	0.0	0.0
32 11	მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	126,809.7	84,273.3	122,400.0	122,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5.0	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
	ხარჯები	126,809.7	84,273.3	122,384.0	122,384.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	158.7	178.0	178.0	178.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	16.0	16.0	0.0	0.0
32 12	კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები	33,847.2	13,920.0	17,122.0	17,122.0	0.0	0.0
	ხარჯები	33,847.2	13,920.0	17,122.0	17,122.0	0.0	0.0
32 13	ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (IBRD)	736.6	5,000.0	26,500.0	0.0	0.0	26,500.0
	ხარჯები	736.6	5,000.0	9,976.0	0.0	0.0	9,976.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	16,524.0	0.0	0.0	16,524.0
32 14	პროფესიული განათლება I (KfW)	0.0	3,700.0	8,500.0	1,700.0	3,400.0	3,400.0
	ხარჯები	0.0	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	3,200.0	8,000.0	1,200.0	3,400.0	3,400.0
32 15	გამოყენებითი კვლევების საგრანტო პროგრამა (IBRD)	0.0	6,342.0	3,400.0	0.0	0.0	3,400.0
	ხარჯები	0.0	6,342.0	3,400.0	0.0	0.0	3,400.0
32 16	ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	402.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	402.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 17	ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს - მეორე პროექტი	77,385.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	37,074.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	40,310.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
33 00	საქართველოს პროკურატურა	37,385.9	41,300.0	41,400.0	41,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	860.0	874.0	874.0	874.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,453.9	38,330.0	38,380.0	38,380.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	24,668.0	28,810.0	28,910.0	28,910.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,932.0	2,970.0	3,020.0	3,020.0	0.0	0.0
34 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	13,499.9	13,500.0	13,800.0	13,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,499.9	13,500.0	13,800.0	13,800.0	0.0	0.0
35 00	სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	1,760.3	1,340.0	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36.0	36.0	36.0	36.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,736.8	1,330.0	1,390.0	1,390.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,016.8	953.0	1,015.0	1,015.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23.6	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
36 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	6,388.0	6,800.0	7,300.0	7,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	211.0	225.0	225.0	225.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,229.5	6,690.0	7,200.0	7,200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,079.2	4,725.0	4,725.0	4,725.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	158.5	110.0	100.0	100.0	0.0	0.0
37 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	7,948.3	7,400.0	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	143.0	143.0	143.0	143.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,332.0	7,290.0	7,679.5	7,679.5	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,132.7	2,030.0	2,030.0	2,030.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	472.3	110.0	220.5	220.5	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	144.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
38 00	სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	2,082.5	2,150.0	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,946.5	1,995.0	1,995.0	1,995.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,323.0	1,420.0	1,420.0	1,420.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	136.0	155.0	155.0	155.0	0.0	0.0
39 00	ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	254.1	260.0	260.0	260.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7.0	7.0	7.0	7.0	0.0	0.0
	ხარჯები	249.2	260.0	260.0	260.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	176.6	186.0	186.0	186.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	63,887.4	57,800.0	60,400.0	60,400.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,634.0	3,634.0	3,634.0	3,634.0	0.0	0.0
	ხარჯები	55,247.5	54,900.0	57,000.0	57,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	39,697.3	40,885.0	42,885.0	42,885.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,639.9	2,900.0	3,400.0	3,400.0	0.0	0.0
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	49,943.6	49,900.0	52,400.0	52,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,550.0	3,550.0	3,550.0	3,550.0	0.0	0.0
	ხარჯები	46,952.6	47,400.0	49,400.0	49,400.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	38,500.0	39,500.0	41,500.0	41,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,991.0	2,500.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	13,935.1	7,900.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	84.0	84.0	84.0	84.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,294.9	7,500.0	7,600.0	7,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,197.4	1,385.0	1,385.0	1,385.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,640.3	400.0	400.0	400.0	0.0	0.0
40 03	სსიპ სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო	8.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	7,555.9	7,000.0	8,500.0	8,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	123.0	123.0	123.0	123.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,555.3	6,740.0	6,282.0	6,282.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,043.4	3,690.0	3,690.0	3,690.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.5	260.0	2,218.0	2,218.0	0.0	0.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	58,744.3	68,700.0	69,200.0	69,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	58,623.1	68,700.0	69,200.0	69,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	121.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
43 00	სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტო	2,010.1	1,930.0	2,400.0	2,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43.0	43.0	60.0	60.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,986.1	1,930.0	2,350.0	2,350.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,406.4	1,290.0	1,505.0	1,505.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	24.0	0.0	50.0	50.0	0.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	2,437.8	2,460.0	2,460.0	2,460.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	85.0	85.0	85.0	85.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	2,424.8	2,440.0	2,435.0	2,435.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,351.1	1,360.0	1,360.0	1,360.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13.0	20.0	25.0	25.0	0.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	25,115.9	25,000.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	24,058.8	24,091.0	24,130.0	24,130.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,003.6	860.0	835.0	835.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	53.5	49.0	35.0	35.0	0.0	0.0
45 01	სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	14,854.2	14,738.0	14,738.0	14,738.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,313.6	14,366.0	14,371.0	14,371.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	540.6	372.0	367.0	367.0	0.0	0.0
45 02	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	644.9	645.0	645.0	645.0	0.0	0.0
	ხარჯები	644.9	645.0	645.0	645.0	0.0	0.0
45 03	ა(ა)იპ – ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1,768.0	1,768.0	1,768.0	1,768.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,520.0	1,490.0	1,510.0	1,510.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	248.0	278.0	258.0	258.0	0.0	0.0
45 04	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს ჯგავხეთის ქ. ნინოწმინდის წმიდა ნინოს ობოლ, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატი	685.0	685.0	685.0	685.0	0.0	0.0
	ხარჯები	615.0	615.0	615.0	615.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	70.0	70.0	70.0	70.0	0.0	0.0
45 05	ა(ა)იპ – ბათუმის წმიდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	261.0	261.0	261.0	261.0	0.0	0.0
	ხარჯები	251.0	251.0	251.0	251.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10.0	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
45 06	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	870.0	870.0	870.0	870.0	0.0	0.0
	ხარჯები	870.0	870.0	870.0	870.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
45 07	ა(ა)იპ – წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	230.0	230.0	230.0	230.0	0.0	0.0
	ხარჯები	230.0	230.0	230.0	230.0	0.0	0.0
45 08	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,944.9	1,945.0	1,945.0	1,945.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,944.9	1,945.0	1,945.0	1,945.0	0.0	0.0
45 09	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ტბელ აბუსერისძის სახელობის სასწავლო უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,805.0	1,805.0	1,805.0	1,805.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,775.0	1,775.0	1,775.0	1,775.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	30.0	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
45 10	ა(ა)იპ – სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციის და ადაპტაციის ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
	ხარჯები	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
45 11	საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
45 12	ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისთვის გადასაცემი გრანტი	500.0	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	341.5	351.0	365.0	365.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	105.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	53.5	49.0	35.0	35.0	0.0	0.0
45 13	ა(ა)იპ – ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრი	653.0	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0
	ხარჯები	653.0	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	8,695.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,496.7	5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,198.3	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	10,213.7	10,120.0	10,120.0	10,120.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	214.0	214.0	213.0	213.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,134.3	10,040.0	10,020.0	10,020.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,374.3	4,290.0	4,300.0	4,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	79.3	80.0	100.0	100.0	0.0	0.0
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	5,720.6	5,570.0	5,570.0	5,570.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	214.0	214.0	213.0	213.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,670.7	5,520.0	5,470.0	5,470.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,374.3	4,290.0	4,300.0	4,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	49.9	50.0	100.0	100.0	0.0	0.0
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	4,493.1	4,550.0	4,250.0	4,250.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,463.6	4,520.0	4,250.0	4,250.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	29.5	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	0.0	0.0	300.0	300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	300.0	300.0	0.0	0.0
48 00	სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	3,886.9	4,250.0	4,250.0	4,250.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	167.0	167.0	167.0	167.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,800.2	4,220.0	4,250.0	4,250.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,620.5	1,740.0	1,840.0	1,840.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	86.8	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0
49 00	საქართველოს სეკრეტარია-სამრეწველო პალატა	1,159.1	1,430.0	1,430.0	1,430.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	51.0	51.0	51.0	51.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,149.4	1,423.0	1,423.0	1,423.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	773.5	720.0	720.0	720.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.7	7.0	7.0	7.0	0.0	0.0
50 00	სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5,246.0	5,330.0	5,330.0	5,330.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22.0	22.0	22.0	22.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,241.2	5,320.0	5,320.0	5,320.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	541.0	588.0	588.0	588.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.8	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
51 00	სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	4,667.0	7,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	116.0	125.0	125.0	125.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,830.5	6,300.0	7,510.0	7,510.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	1,899.7	4,100.0	5,300.0	5,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,836.4	700.0	1,490.0	1,490.0	0.0	0.0
52 00	სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	481.3	450.0	450.0	450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	14.0	14.0	14.0	14.0	0.0	0.0
	ხარჯები	481.3	450.0	450.0	450.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	413.0	407.8	408.0	408.0	0.0	0.0
53 00	სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	264.9	250.0	250.0	250.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
	ხარჯები	252.0	246.0	248.0	248.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	200.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	12.9	4.0	2.0	2.0	0.0	0.0
54 00	სსიპ - ახალგაზრდობის სააგენტო	5,427.5	3,500.0	4,200.0	4,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	48.0	44.0	44.0	44.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,399.0	3,393.0	4,074.0	4,074.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	724.7	753.0	850.0	850.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	28.5	107.0	126.0	126.0	0.0	0.0
55 00	ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	464.4	2,500.0	2,700.0	2,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	46.0	46.0	46.0	0.0	0.0
	ხარჯები	464.4	2,402.0	2,600.0	2,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	430.3	1,450.0	1,480.0	1,480.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	98.0	100.0	100.0	0.0	0.0
56 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდლები	2,331,413.7	3,027,300.0	4,793,300.0	4,606,900.0	24,600.0	161,800.0
	ხარჯები	1,328,974.3	1,840,300.0	1,831,500.0	1,806,900.0	24,600.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	45,446.0	162,000.0	161,800.0	0.0	0.0	161,800.0
	ვალდებულებების კლება	956,993.4	1,025,000.0	2,800,000.0	2,800,000.0	0.0	0.0
56 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	1,240,843.2	1,360,000.0	3,148,000.0	3,148,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	323,849.8	375,000.0	388,000.0	388,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	916,993.4	985,000.0	2,760,000.0	2,760,000.0	0.0	0.0
56 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	320,619.7	448,000.0	570,000.0	570,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	280,619.7	408,000.0	530,000.0	530,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	40,000.0	40,000.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
56 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	10,083.4	10,000.0	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,083.4	10,000.0	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
56 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	593,958.9	166,000.0	225,000.0	225,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	590,458.9	166,000.0	225,000.0	225,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	3,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
56 04 01	ავტონომიური რესპუბლიკებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	8,000.0	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,000.0	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
56 04 02	ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	585,958.9	157,000.0	216,000.0	216,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	582,458.9	157,000.0	216,000.0	216,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	3,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
56 05	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
56 06	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	3,669.9	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,669.9	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
56 07	საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	0.0	400,000.0	280,000.0	280,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	400,000.0	280,000.0	280,000.0	0.0	0.0
56 08	მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი	0.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
56 09	საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	158.6	200.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	158.6	200.0	200.0	200.0	0.0	0.0
56 10	საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე საოპერაციო ხარჯებისა და სხვა ვალდებულებების თანადაფინანსება	661.5	700.0	700.0	700.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	661.5	700.0	700.0	700.0	0.0	0.0
56 11	დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება	110,000.0	200,000.0	220,000.0	220,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	110,000.0	200,000.0	220,000.0	220,000.0	0.0	0.0
56 12	საერთაშორისო პარტნიორობთან თანამშრომლობით მუნიციპალიტეტებში დაგეგმილი რეფორმების ფინანსური მხარდაჭერა	0.0	13,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	13,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
56 13	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელები	51,418.5	205,900.0	219,900.0	33,500.0	24,600.0	161,800.0
	ხარჯები	9,472.4	43,900.0	58,100.0	33,500.0	24,600.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	41,946.0	162,000.0	161,800.0	0.0	0.0	161,800.0
56 13 01	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - IV ფაზა (KfW)	17,639.2	30,300.0	15,000.0	3,500.0	1,500.0	10,000.0
	ხარჯები	1,490.2	16,300.0	5,000.0	3,500.0	1,500.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	16,149.0	14,000.0	10,000.0	0.0	0.0	10,000.0
56 13 02	აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD, SIDA)	3,997.8	2,000.0	8,800.0	0.0	6,800.0	2,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	6,800.0	0.0	6,800.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	3,997.8	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0	2,000.0
56 13 03	ბათუმის ავტობუსების პროექტი (ESP, EBRD)	2,191.4	4,150.0	8,800.0	0.0	4,000.0	4,800.0
	ხარჯები	0.0	1,650.0	4,000.0	0.0	4,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	2,191.4	2,500.0	4,800.0	0.0	0.0	4,800.0
56 13 04	თბილისის მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD)	495.6	27,000.0	30,000.0	5,000.0	0.0	25,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	495.6	27,000.0	25,000.0	0.0	0.0	25,000.0
56 13 05	აჭარის სოფლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების პროგრამა, საქართველო (EU, KfW)	0.0	5,000.0	12,300.0	0.0	12,300.0	0.0
	ხარჯები	0.0	5,000.0	12,300.0	0.0	12,300.0	0.0
56 13 06	თბილისის ავტობუსების პროექტი (ფაზა II) (EBRD)	0.0	120,000.0	145,000.0	25,000.0	0.0	120,000.0
	ხარჯები	0.0	20,000.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	100,000.0	120,000.0	0.0	0.0	120,000.0
56 13 07	თბილისის მეტროს პროექტი (EBRD)	0.0	15,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	2021 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები ფონდების გარეშე	გრანტი	კრედიტი
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	15,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
56 13 08	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - III ფაზა (EU, KfW)	27,094.5	2,450.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,982.3	950.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	19,112.2	1,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0
56 14	2020-2022 წლების საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეული პროექტების დაფინანსება მუნიციპალიტეტებში	0.0	0.0	30,000.0	30,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	30,000.0	30,000.0	0.0	0.0
56 15	StopCoV ფონდი	0.0	133,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	133,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0
57 00	სსიპ - ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი	517.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	517.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	339.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

თავი VII

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები

მუხლი 17. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები

1. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები განისაზღვროს 225 000.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათასი ლარი

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების დასახელება	სულ ტრანსფერი	მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად*	სპეციალური ტრანსფერი
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	9,000.0	0.0	9,000.0
ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	175,460.0	460.0	175,000.0
აჭარის მუნიციპალიტეტი	1,110.0	30.0	1,080.0
შუახევის მუნიციპალიტეტი	0.0	0.0	0.0
ხულოს მუნიციპალიტეტი	0.0	0.0	0.0
ახმეტის მუნიციპალიტეტი	150.0	150.0	0.0
გურჯაანის მუნიციპალიტეტი	220.0	220.0	0.0
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	185.0	185.0	0.0
თელავის მუნიციპალიტეტი	280.0	280.0	0.0
ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	230.0	230.0	0.0
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	220.0	220.0	0.0
სიღნაღის მუნიციპალიტეტი	145.0	145.0	0.0
ყვარლის მუნიციპალიტეტი	160.0	160.0	0.0
ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	250.0	250.0	0.0
ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	230.0	230.0	0.0
ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	170.0	170.0	0.0
წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	170.0	170.0	0.0
ბაღდათის მუნიციპალიტეტი	130.0	130.0	0.0
ვანის მუნიციპალიტეტი	145.0	145.0	0.0
ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	240.0	240.0	0.0
თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	160.0	160.0	0.0
სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	190.0	190.0	0.0
საჩხერის მუნიციპალიტეტი	190.0	190.0	0.0
ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	140.0	140.0	0.0
ხონის მუნიციპალიტეტი	160.0	160.0	0.0
ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტი	260.0	260.0	0.0
ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	350.0	350.0	0.0
აბაშის მუნიციპალიტეტი	150.0	150.0	0.0
მარტვილის მუნიციპალიტეტი	155.0	155.0	0.0
მესტიის მუნიციპალიტეტი	125.0	125.0	0.0
სენაკის მუნიციპალიტეტი	195.0	195.0	0.0
ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	175.0	175.0	0.0
წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი	200.0	200.0	0.0
ხობის მუნიციპალიტეტი	210.0	210.0	0.0
გორის მუნიციპალიტეტი	300.0	300.0	0.0

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების დასახელება	სულ ტრანსფერი	მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად*	სპეციალური ტრანსფერი
ქუთაის მუნიციპალიტეტი	2,170.0	90.0	2,080.0
ერედვის მუნიციპალიტეტი	2,015.0	45.0	1,970.0
კასპის მუნიციპალიტეტი	175.0	175.0	0.0
ქარელის მუნიციპალიტეტი	215.0	215.0	0.0
თიღვის მუნიციპალიტეტი	1,680.0	30.0	1,650.0
ხაშურის მუნიციპალიტეტი	225.0	225.0	0.0
ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტი	500.0	500.0	0.0
ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	305.0	305.0	0.0
გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	260.0	260.0	0.0
დმანისის მუნიციპალიტეტი	130.0	130.0	0.0
თეთრი წყაროს მუნიციპალიტეტი	215.0	215.0	0.0
მარნეულის მუნიციპალიტეტი	250.0	250.0	0.0
წალკის მუნიციპალიტეტი	110.0	110.0	0.0
ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	220.0	220.0	0.0
ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	250.0	250.0	0.0
ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	185.0	185.0	0.0
ადიგენის მუნიციპალიტეტი	140.0	140.0	0.0
ასპინძის მუნიციპალიტეტი	130.0	130.0	0.0
ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	215.0	215.0	0.0
ახალციხის მუნიციპალიტეტი	270.0	270.0	0.0
ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	200.0	200.0	0.0
ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	180.0	180.0	0.0
ახალგორის მუნიციპალიტეტი	2,660.0	90.0	2,570.0
დუშეთის მუნიციპალიტეტი	110.0	110.0	0.0
თიანეთის მუნიციპალიტეტი	135.0	135.0	0.0
მცხეთის მუნიციპალიტეტი	365.0	365.0	0.0
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	85.0	85.0	0.0
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	135.0	135.0	0.0
ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	105.0	105.0	0.0
ონის მუნიციპალიტეტი	105.0	105.0	0.0
ცაგერის მუნიციპალიტეტი	155.0	155.0	0.0
სხვადასხვა მუნიციპალიტეტები	19,650.0	4,500.0	15,150.0
სულ	225,000.0	16,500.0	208,500.0

შენიშვნა (*): დელეგირებულ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“, „სამხედრო ვალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ“, „თავდაცვის ძალების რეზერვისა და სამხედრო სარეზერვო სამსახურის შესახებ“, „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“, „სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდეგ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის უკვდავყოფის შესახებ“, „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“, საქართველოს კანონებით, ბავშვის უფლებათა კოდექსით და სხვა საქართველოს კანონებით განსაზღვრული უფლებამოსილებებით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა დაფინანსება. ამ მუხლით გათვალისწინებული დელეგირებული უფლებამოსილებების გარდა, 2021 წელს შესაძლებელია განხორციელდეს მუნიციპალიტეტებისთვის საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით საქონლის, მომსახურების და სამუშაოების შესყიდვის (25 07 – ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია) და მოსწავლეთა ტრანსპორტით უზრუნველყოფის (32 02 10 – საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა) უფლებამოსილებების დელეგირება.

- ამ მუხლის პირველი პუნქტით სხვადასხვა მუნიციპალიტეტებისათვის მიზნობრივი ტრანსფერის სახით განსაზღვრული 4 500.0 ათასი ლარის განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.
- სხვადასხვა მუნიციპალიტეტების ხელშეწყობის მიზნით, ამ მუხლის პირველი პუნქტით სხვადასხვა მუნიციპალიტეტებისათვის სპეციალური ტრანსფერის სახით განსაზღვრული 15 150.0 ათასი ლარის განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.

მუხლი 18. მუნიციპალიტეტის კუთვნილი დამატებული ღირებულების გადასახადის განაწილების წესი

- „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 114⁵-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, 2021 წელს დამატებული ღირებულების გადასახადის განაწილების შედეგად თითოეული მუნიციპალიტეტის მიერ მისაღები შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობის, წინა წელთან შედარებით ზრდის მაქსიმალური პროცენტული მაჩვენებელი განისაზღვროს 25%-ით.
- „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 71-ე და 114⁵-ე მუხლების შესაბამისად თითოეული მუნიციპალიტეტის მიერ მისაღები დამატებული ღირებულების გადასახადის პროცენტული მაჩვენებელი განისაზღვროს ცხრილის შესაბამისად:

მუნიციპალიტეტების დასახელება	დამატებული ღირებულების გადასახადის პროცენტული განაწილება
ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	45.32%
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	4.21%
ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	1.22%
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	0.84%
ქედის მუნიციპალიტეტი	0.80%
შუახევის მუნიციპალიტეტი	0.03%
ხულოს მუნიციპალიტეტი	0.28%
ახმეტის მუნიციპალიტეტი	0.86%
გურჯაანის მუნიციპალიტეტი	1.13%
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	0.18%
თელავის მუნიციპალიტეტი	1.42%
ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	1.04%
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	1.03%
სიღნაღის მუნიციპალიტეტი	0.49%
ყვარელის მუნიციპალიტეტი	0.54%
ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	3.48%
ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	0.98%
ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	0.47%
წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	1.03%
ბაღდათის მუნიციპალიტეტი	0.56%
ვანის მუნიციპალიტეტი	0.58%
ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	1.15%
თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	0.81%
სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	0.92%
საჩხერის მუნიციპალიტეტი	1.21%

მუნიციპალიტეტების დასახელება	დამატებული ღირებულების გადასახადის პროცენტული განაწილება
ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	0.54%
ხონის მუნიციპალიტეტი	0.56%
ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტი	0.44%
ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	2.42%
აბაშის მუნიციპალიტეტი	0.51%
მარტვილის მუნიციპალიტეტი	0.81%
მესტიის მუნიციპალიტეტი	0.44%
სენაკის მუნიციპალიტეტი	0.86%
ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	0.55%
წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი	0.63%
ხოზის მუნიციპალიტეტი	0.43%
გორის მუნიციპალიტეტი	3.24%
კასპის მუნიციპალიტეტი	0.74%
ქარელის მუნიციპალიტეტი	1.03%
ხაშურის მუნიციპალიტეტი	1.29%
ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტი	2.82%
ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	0.11%
გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	0.25%
დმანისის მუნიციპალიტეტი	0.65%
თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი	0.65%
მარნეულის მუნიციპალიტეტი	1.52%
წალკის მუნიციპალიტეტი	0.18%
ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	0.74%
ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	1.45%
ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	0.40%
ადიგენის მუნიციპალიტეტი	0.56%
ასპინძის მუნიციპალიტეტი	0.09%
ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	0.09%
ახალციხის მუნიციპალიტეტი	1.13%
ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	0.13%
ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	0.36%
დუშეთის მუნიციპალიტეტი	0.63%
თიანეთის მუნიციპალიტეტი	0.54%
მცხეთის მუნიციპალიტეტი	0.54%
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	0.01%
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	0.67%
ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	0.38%
ონის მუნიციპალიტეტი	0.45%
ცაგერის მუნიციპალიტეტი	0.61%

თავი VIII მარეგულირებელი ნორმები

მუხლი 19. საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების განკარგვა

1. ამ კანონით დამტკიცებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების – „56 01 – საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა“, „56 02 – საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა“, „56 03 – საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები“, „56 04 – ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები“, „56 09 – საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა“, „56 10 – საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე საოპერაციო ხარჯებისა და სხვა ვალდებულებების თანადაფინანსება“, „56 12 – საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით მუნიციპალიტეტებში დაგეგმილი რეფორმების ფინანსური მხარდაჭერა“, „56 13 – დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელები“ და „56 14 – 2020-2022 წლების საპილოტე რეგიონების ინტერგირირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეული პროექტების დაფინანსება მუნიციპალიტეტებში“ – საბიუჯეტო სახსრების განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ.

2. ამ კანონით დამტკიცებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელის – „56 12 – საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით მუნიციპალიტეტებში დაგეგმილი რეფორმების ფინანსური მხარდაჭერა“ და „56 14 – 2020-2022 წლების საპილოტე რეგიონების ინტერგირირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეული პროექტების დაფინანსება მუნიციპალიტეტებში“ ფარგლებში გათვალისწინებული ასიგნებების განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისად.

მუხლი 20. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდები

1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გაუთვალისწინებელი გადასახდელების დაფინანსების მიზნით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი 50 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი 280 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

3. საქართველოს მთავრობა საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის ფარგლებში ამტკიცებს „სოფლის მხარდაჭერის პროგრამას“ და მისი განკარგვის წესს.

4. საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული პროცედურებისა და კრიტერიუმების შესაბამისად შერჩეული მუნიციპალური და რეგიონული პროექტების დასაფინანსებლად საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხა გამოიყოფა მხოლოდ მუნიციპალიტეტის მიერ თანადაფინანსების შემთხვევაში.

5. მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი განისაზღვროს 20 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

6. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი განისაზღვროს 20 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, იძულებით ჩამოჭრილი თანხები ასახოს წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდით გათვალისწინებულ ასიგნებებში.

7. საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან ან/და საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხის გამოყოფის თაობაზე წინადადებებს საბიუჯეტო ორგანიზაციების, აგრეთვე მუნიციპალიტეტებისა და ავტონომიური რესპუბლიკების შესაბამისი ორგანოების მოთხოვნის საფუძველზე საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ან საქართველოს მთავრობას წარუდგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.

მუხლი 21. დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება

ამ კანონით დამტკიცებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელის – „56 11 – დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება“ – პროგრამული კოდით გათვალისწინებული ასიგნებების განკარგვა განხორციელდეს „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წესით.

მუხლი 22. დავალიანებების დაფარვა

წინა წლებში წარმოქმნილი ფაქტობრივი დავალიანებების დასაფარავად საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფმა საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა შესაძლებელია გამოიყენონ 2021 წელს მათთვის გამოყოფილი ასიგნებები იმ პირობით, რომ არ დაიშვება ახალი დავალიანების დაგროვება, რისთვისაც მთელი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ აღნიშნულ ორგანიზაციებს.

მუხლი 23. სახელმწიფო ვალი

საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2021 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 3 148 000.0 ათასი ლარი:

ა) ძირითადი თანხის დაფარვისათვის – 2 760 000.0 ათასი ლარი, მათ შორის:

ა.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 293 300.0 ათასი ლარი;

ა.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 799 100.0 ათასი ლარი;

ა.გ) საგარეო ფასიანი ქაღალდები - 1 667 600.0 ათასი ლარი.

ბ) პროცენტის გადახდისათვის – 388 000.0 ათასი ლარი, მათ შორის:

ბ.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 82 608.0 ათასი ლარი;

ბ.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 216 400.0 ათასი ლარი;

ბ.გ) სახელმწიფოს მიერ საგარეო ფასიანი ქაღალდების მომსახურებისათვის – 88 992.0 ათასი ლარი.

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიეცეს უფლება, ამ კანონით საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში, კრედიტორი ქვეყნის მთავრობის თანხმობის შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული წესით განახორციელოს საქართველოს იურიდიული პირებისათვის აღნიშნული სახსრებიდან თანხების ანაზღაურება ან შესაბამისი პროგრამების დაფინანსება ამ იურიდიული პირების მიერ კრედიტორი ქვეყნისათვის საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვის ანგარიშში პროდუქციის რეალიზაციისათვის და მომსახურების გაწევისათვის.

3. 2021 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 2021 წელს დასაფარი სუვერენული ევრობონდის რეფინანსირებისთვის 1 656 850.00 ათასი ლარის ფარგლებში ახალი ევრობონდის გამოშვება.

4. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად საქართველოს ეროვნული ბანკისათვის გადასახდელი პროცენტის მოცულობა განისაზღვროს 30 000.0 ათასი ლარით (დაზუსტდება საქართველოს მთავრობასა და საქართველოს ეროვნულ ბანკს შორის დამატებითი შეთანხმების საფუძველზე), ხოლო დასაფარავი ძირითადი თანხის მოცულობა – 40 000.0 ათასი ლარით.

5. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ 2020 წლის 15 მარტს გამოშვებული 200 846.0 ათასი ლარის სახელმწიფო ობლიგაციების განახლება და 40 000.0 ათასი ლარის ფასიანი ქაღალდების გადაფორმება სახელმწიფო ობლიგაციებად ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის.

6. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვება განხორციელოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების დაფარვის აღრიცხვა განხორციელოს ბიუჯეტის შემოსულობების შესაბამისი მუხლის შემცირებით. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით საშინაო ვალდებულებების წმინდა ზრდა განისაზღვროს 0 ლარით.

მუხლი 24. საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება

1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის განმკარგავ საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება განისაზღვრება „საჯარო დაწესებულებაში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2. 2021 წელს საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურების განსაზღვრის მიზნით საბაზო თანამდებობრივი სარგო განისაზღვროს 1000 ლარის ოდენობით.

3. 2021 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფ საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულ პირებზე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ფულადი ჯილდო, დანამატი და სხვა ანაზღაურება გაიცეს მათთვის შესაბამისი ბიუჯეტებით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში, ამ კანონის 26-ე მუხლის „ზ“ და „თ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული შეზღუდვების გათვალისწინებით.

4. 2021 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი მხარჯავი დაწესებულებების მიერ, გარდა ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა, მათთვის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის „შრომის ანაზღაურების“ მუხლით დამტკიცებული ასიგნებების გაზრდა შესაძლებელია მხოლოდ საქართველოს მთავრობის თანხმობით, არაუმეტეს იმავე მუხლით დამტკიცებული ასიგნების 1/12-ისა.

5. საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნების ჩატარებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების ფარგლებში „შრომის ანაზღაურების“ მუხლით დამტკიცებული ასიგნებების გაზრდაზე არ ვრცელდება ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული შეზღუდვები.

მუხლი 25. საჯარო დაწესებულებაში ადმინისტრაციული ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა და შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობის შეზღუდვა

1. საჯარო დაწესებულებაში ადმინისტრაციული ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა და საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე, დამხმარე ამოცანების შესასრულებლად შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა განისაზღვრება „საჯარო დაწესებულებაში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობის შეზღუდვიდან გამონაკლისი საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფ საჯარო დაწესებულებებში დაიშვება საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით, მუნიციპალიტეტების (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა) შემთხვევაში – შესაბამისი მუნიციპალიტეტის საკრებულოსთან შეთანხმებით, ხოლო ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების საჯარო დაწესებულებებში – შესაბამის ადმინისტრაციული ხელისუფლების ორგანოსთან შეთანხმებით.

3. არამუდმივი ამოცანების შესასრულებლად შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა საჭიროებს ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულ შესაბამის ორგანოსთან შეთანხმებას, თუ საჯარო დაწესებულებაში 30 დღეზე მეტი ვადით გაფორმებული შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა აღემატება შტატით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრივად დასაქმებულ თანამშრომელთა რიცხოვნობის 1%-ს. იმ საჯარო დაწესებულებაში, სადაც საშტატო რიცხოვნობის 1% 5 ერთეულზე ნაკლებია, შეთანხმებას საჭიროებს შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა, რომელიც 5 ერთეულზე მეტია.

მუხლი 26. საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დაცვის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები და შეზღუდვები

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი მაკროეკონომიკური პარამეტრების მაქსიმალური ზღვრების დაცვის მიზნით, საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ 155¹ მუხლის საფუძველზე მინიჭებული უფლებამოსილების გათვალისწინებით:

ა) საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია შეაჩეროს საქართველოს სამინისტროებისათვის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული თანხების ფარგლებში გადახდის განხორციელება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კოდექსისა და მუხლების მიხედვით;

ბ) საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 31-ე მუხლით განსაზღვრული წესით წლიური ბიუჯეტის დაზუსტებისას საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტებისათვის გათვალისწინებული გადასახდელების მიმდინარე დანიშნულების ხარჯებში გადატანა დასაშვებია მხოლოდ საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ცვლილება იმავე საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების განხორციელებასთანაა დაკავშირებული;

გ) საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია განსაზღვროს შესყიდვების ერთიანი ლექსიკონის (CPV) კოდექსის მიხედვით კლასიფიკატორის კოდექსი, რომელთა ფარგლებში შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელება საქართველოს მთავრობის წინასწარ თანხმობას საჭიროებს;

დ) საქართველოს სამინისტროებმა ყოველი კვარტალის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარუდგინონ ინფორმაცია მათ მიერ და მათი კონტროლისადმი დაქვემდებარებული საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ამ კანონით მათთვის გათვალისწინებული საბიუჯეტო სახსრებით, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად განხორციელებული ტენდერების შედეგად წარმოქმნილი ეკონომიის და ამ ეკონომიის შემდგომი გამოყენების თაობაზე;

ე) საქართველოს სამინისტროებს მიეცეთ უფლება, ამ მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ტენდერების შედეგად წარმოქმნილი ეკონომია მიმართონ ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით;

ვ) საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო საქართველოს მთავრობას წარუდგენს ამ მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას. საქართველოს მთავრობის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე შესაძლებელია იმავე ქვეპუნქტით განსაზღვრული ეკონომიის ან მისი ნაწილის მიმართვა ამ კანონით გათვალისწინებულ საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებში, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ზ) საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია საჭიროების შემთხვევაში შეზღუდოს საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ პირებზე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ჯილდოს და დანამატის გაცემა, გარდა „საჯარო დაწესებულებაში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის მე-5 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე დაწესებული დანამატებისა;

თ) ამ მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული შეზღუდვის შესახებ წინადადებებს საქართველოს მთავრობას წარუდგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.

ი) 2021 წელს დაუშვებელია საბიუჯეტო ორგანიზაციების საშტატო ნუსხებში ცვლილების შეტანა, რომელიც იწვევს საბიუჯეტო ორგანიზაციის შრომის ანაზღაურების ერთ თვის ფონდის ზრდას 2020 წლის 1 დეკემბერს მოქმედ საშტატო ნუსხასთან მიმართებაში. ამ პუნქტით გათვალისწინებული შეზღუდვისგან გამონაკლისის დაშვება შესაძლებელია საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით.

მუხლი 27. საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების შემოსულობათა ხარჯვა

„საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სისტემაში შემავალი ბიუჯეტის მხარჯავი ერთეულების მიერ მიღებული საკონსულო მოსაკრებლის, დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობის პირის მიერ გაწეული მომსახურების საფასურისა და ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების აღრიცხვისა და გამოყენების წესის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 15 ოქტომბრის №835 ბრძანებულების შესაბამისად, საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების მიერ მიღებული საკონსულო მოსაკრებლის, დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობის პირის მიერ გაწეული მომსახურების საფასურისა და ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების ხარჯვა განხორციელდეს ადგილზე, ამ კანონით შესაბამისი წარმომადგენლობისა და დაწესებულებისათვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

მუხლი 28. საქართველოს პარლამენტის მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

საქართველოს პარლამენტს მიეცეს უფლება, პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში, ამ კანონით მისთვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში დააფინანსოს დაკრძალვასთან და სასაფლაოს მოწყობასთან დაკავშირებული ყველა ღონისძიება.

მუხლი 29. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიეცეს უფლება, 2020 წელს „ხარჯების“ და „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლებით გათვალისწინებული ასიგნებებით შესრულებული სამუშაოების/საქონლის/მომსახურების დაფინანსება, რომელთა უწყვეტი განხორციელებაც აუცილებელია თავდაცვის ძალების აღმშენებლობისა და თავდაცვისუნარიანობის ამაღლების მიზნით სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, განხორციელოს ამ კანონით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსათვის „ხარჯების“ და „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლებით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

2. საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში და დაწესებული ლიმიტის ფარგლებში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქვედანაყოფების (ერთეულების) მიერ შესასყიდ საქონელზე, სამუშაოსა და მომსახურებაზე საქართველოს თავდაცვის მინისტრის იმავე აქტით განსაზღვრული სტრუქტურული ქვედანაყოფები (ერთეულები) ითვლებიან შემსყიდველ ორგანიზაციებად და აქვთ სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლება-მოვალეობები და პასუხისმგებლობა.

მუხლი 30. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. ამ კანონით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში განსახორციელებელ ცალკეულ ღონისძიებებში გაგრძელდეს და, აუცილებლობის შემთხვევაში, შემოღებულ იქნეს ღონისძიებათა ნაწილის ანაზღაურება მოსახლეობის მიერ თანაგადახდის პრინციპით. თანაგადახდის წესს, ფორმასა და მოცულობას განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.

2. ამ კანონით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამებისათვის – „მოსახლეობის სოციალური დაცვა“, „მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა“, „სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზა და კონტროლი“, „სამკურნალო საშუალებების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლი“, „სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა“, „შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა“ – გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში განსახორციელებელ ღონისძიებათა დაფინანსების, თანადაფინანსების, ანგარიშსწორების წესებსა და ძირითად პრინციპებს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

3. „მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის“ ფარგლებში გაიცეს სახელმწიფო პენსია და სახელმწიფო კომპენსაცია.

4. სახელმწიფო პენსიის ოდენობა 2021 წლის 1 იანვრიდან განისაზღვროს:

ა) 70 წლამდე ასაკის პენსიონერისათვის – 240 ლარით

ბ) 70 წლის ან მეტი ასაკის პენსიონერისათვის - 275 ლარით.

5. „მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარების“ ფარგლებში:

ა) გაიცეს „სოციალური პაკეტი“ „სოციალური პაკეტის განსაზღვრის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 23 ივლისის №279 დადგენილებით დამტკიცებული „სოციალური პაკეტის გაცემის წესისა და პირობების“ შესაბამისად;

ბ) გაიცეს საყოფაცხოვრებო სუბსიდია „სოციალური შეღავათების მონეტიზაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2007 წლის 11 იანვრის №4 დადგენილების შესაბამისად;

გ) გაგრძელდეს „სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის №145 დადგენილებით დამტკიცებული „სოციალური დახმარების პროგრამის განხორციელების ძირითადი პრინციპები, რეინტეგრაციის შემწეობის ოდენობა, მინდობით აღზრდის ანაზღაურების ოდენობა, სრულწლოვანზე ოჯახური მზრუნველობის ანაზღაურების ოდენობა, სოციალური დახმარების ოდენობის გაანგარიშების, ღონისძიებათა დაფინანსებისა და ანგარიშსწორების, აგრეთვე საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა, ასევე ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა ყოველთვიური შემწეობის დაფინანსების წესი“;

დ) გაგრძელდეს დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების გაცემა: ერთ დევნილზე, ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირზე გასაცემი ყოველთვიური შემწეობის ოდენობა განისაზღვროს 45 ლარით;

ე) გაგრძელდეს ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო და დროებითი შრომისუნარობის გამო დახმარებების გაცემა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მიერ დადგენილი წესითა და პირობებით;

ვ) დაფინანსდეს დახმარება შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისათვის „შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 1 მარტის №45 დადგენილებით განსაზღვრული წესითა და პირობებით;

ზ) დაფინანსდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა საჭირო ღონისძიება;

თ) დაფინანსდეს საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა ღონისძიებები.

6. საქართველოს მთავრობას მიეცეს უფლება, განსაზღვროს 2020 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის ის სახელმწიფო პროგრამები/მათი ღონისძიებები/მოცულობები, რომელთა განხორციელებაც უწყვეტად გაგრძელდება 2021 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში განსახორციელებელი 2021 წლის სახელმწიფო

პროგრამების დამტკიცებამდე და ამ პროგრამებით გათვალისწინებული მიმწოდებლების გამოვლენამდე „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად ან ვაუჩერის პირობების გათვალისწინებით.

7. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში ამ კანონით გათვალისწინებული შესაბამისი ასიგნებების ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებებისა და მათი კომპონენტების დამტკიცებამდე ან/და „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესრულებამდე ან ვაუჩერის პირობების შესაბამისად შესაბამისი მიმწოდებლების გამოვლენამდე გაგრძელდეს 2020 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული ის ღონისძიებები, რომელთა უწყვეტი განხორციელებაც აუცილებელია სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, და ხელშეკრულებები გაფორმდეს იმავე მიმწოდებლებთან, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ იქნა განსაზღვრული. ამასთანავე, აღნიშნულის შესახებ ეცნობოთ საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტს და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს – სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს.

8. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში 2020 წელს შესრულებული სამუშაოები დაფინანსდეს ამ კანონით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

9. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში 2020 წელს გაცემული ვაუჩერები (შესაბამისი ვაუჩერის პირობების გათვალისწინებით) და „რეფერალური მომსახურების“ სახელმწიფო პროგრამის „სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტურ რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთა და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობის სამედიცინო დახმარების კომპონენტის“ ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილებები, რომლებიც ვერ დაფინანსდა 2020 წელს, დაფინანსდეს ამ კანონით შესაბამისი პროგრამებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებებიდან.

10. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „27 03 02 02 – იმუნიზაცია“ ფარგლებში ვაქცინების, შპრიცების, მალარიის სამკურნალო მედიკამენტებისა და ცივი ჯაჭვის აღჭურვილობების შესყიდვა განხორციელდეს გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, გამარტივებული შესყიდვით, ხოლო იმ ვაქცინების, შპრიცების, მალარიის სამკურნალო მედიკამენტებისა და ცივი ჯაჭვის აღჭურვილობების შესყიდვა, რომელთა შესყიდვაც ვერ ხორციელდება გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, – „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

11. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „27 03 02 06 – ტუბერკულოზის მართვა“ ფარგლებში, მათ შორის, „საქართველოში ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ხარისხიან დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობის მდგრადობის პროგრამის“ (GEO-T-NCDC) ღონისძიებებისათვის, და პროგრამული კოდის „27 03 02 07 – აივ ინფექციის/შიდსის მართვა“ ფარგლებში, მათ შორის, „საქართველოში აივ ინფექციის/შიდსის პრევენციის, მკურნალობისა და მოვლის ღონისძიებების გაძლიერებისა და მდგრადობის უზრუნველყოფის პროგრამის“ (GEO-H-NCDC) ღონისძიებებისათვის, ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო დანიშნულების საქონლის შესყიდვა, მათ შორის, აივ ინფექციის/შიდსის და ტუბერკულოზის სამკურნალო პირველი რიგის და მეორე რიგის მედიკამენტების შეძენა, ამ კანონით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში განხორციელდეს აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდის მიერ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვების მექანიზმისა და აგენტების, მათ შორის, შესყიდვის ელექტრონული პლატფორმის, გამოყენებით, ხოლო იმ ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო დანიშნულების საქონლის შესყიდვა, რომელთა შესყიდვაც ვერ ხორციელდება აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდის მიერ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვის

მექანიზმისა და აგენტების საშუალებით, – „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

12. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „27 03 02 06 – ტუბერკულოზის მართვა“ ფარგლებში საქართველოს მოქალაქეები ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მკურნალობის რეჟიმის დაცვაში ხელშეწყობის მიზნით, ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მკურნალობის რეჟიმის დაცვის შემთხვევაში, ამბულატორიული მკურნალობის მთელი კურსის განმავლობაში იღებენ სოციალურ დახმარებას საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად.

13. დევნილთა მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული საცხოვრებელი ფართობის (სადაც დევნილი სახელმწიფოს მიერ იქნა განსახლებული და რომელიც საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული იყო, როგორც დევნილთა კომპაქტურად (ორგანიზებულად) განსახლების ობიექტი, აგრეთვე სადაც სამინისტრო ახორციელებდა ადმინისტრაციის, საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურების ხარჯების (მათ შორის, ობიექტებში განსახლებულ დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა მიერ მოხმარებული წყლის, ნარჩენების გატანის, ასენიზაციისა და დეზინფექცია-დერატიზაციის, განსახლების ობიექტებში მომსახურებისა და მიმდინარე შეკეთების სხვა ხარჯები) ანაზღაურებას) ადმინისტრაციული ხარჯის დაფინანსება ერთ დევნილზე განისაზღვროს თვეში 2 ლარით. აღნიშნული დაფინანსება განხორციელდეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესაბამისად. ხელშეკრულების პირობებს და მის გასაფორმებლად საჭირო დოკუმენტაციას ადგენს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

მუხლი 31. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურება

1. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლებში (სეთურნი, ზაქათკარი, ჯალმიანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროლო, აგრეთვე ის სოფლები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ) მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობისათვის (აბონენტებისათვის) ბუნებრივი აირის მოხმარებაზე 2020 წლის 1 დეკემბრიდან 2021 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2021 წლის 15 ოქტომბრიდან 2021 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდებში განისაზღვროს შეღავათი თითოეულ აბონენტზე თვეში 700 მ³-ის (მაისსა და ოქტომბერში – 350 მ³-ის) ოდენობით. ამასთანავე, აბონენტებს მიეცეთ შესაძლებლობა, აღნიშნული პერიოდების შესაბამის საანგარიშო თვეში გამოუყენებელი შეღავათით ისარგებლონ მომდევნო თვეში, კერძოდ, 2020 წლის 1 დეკემბრიდან გამოუყენებელი შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2021 წლის 15 მაისის ჩათვლით პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გაუქმდეს 2021 წლის 16 მაისს, 2021 წლის 15 ოქტომბრიდან გამოუყენებელი შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2022 წლის 15 მაისის ჩათვლით პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გაუქმდეს 2022 წლის 16 მაისს.

2. ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანია ვალდებულია ამ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად შეღავათით მოსარგებლე აბონენტების სააღრიცხვო ბარათებზე ყოველი თვის დასაწყისში ასახოს შეღავათის შესაბამისი ლიმიტი და შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათი.

3. ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანიის მიერ წარმოდგენილი და მუნიციპალიტეტების გამგეობების მიერ სათანადოდ დამოწმებული შესაბამისი ანგარიშების მიხედვით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ აანაზღაუროს 2020 წლის 1 დეკემბრიდან 2021 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2021 წლის 15 ოქტომბრიდან 2021 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდებში ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლებში (სეთურნი, ზაქათკარი, ჯალმიანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროლო, აგრეთვე ის სოფლები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ) მუდმივად

მცხოვრები მოსახლეობის (აბონენტების) მიერ ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი ლიმიტის და შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათის ფარგლებში ფაქტობრივად მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება.

მუხლი 32. ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაციის – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

2021 წლის განმავლობაში ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაციის – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი უფლებამოსილია ამ კანონით ადმინისტრაციისათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან თავისი გადაწყვეტილების საფუძველზე გასცეს ერთჯერადი დახმარებები.

მუხლი 33. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიეცეს უფლება, პროგრამული კოდის „26 02 02 – ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა“ ფარგლებში 2020 წელს მიღებული საქონლისა და მომსახურების დაფინანსება განახორციელოს ამ კანონით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

2. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიეცეს უფლება, ამ კანონით მისთვის გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში უზრუნველყოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო დავებსა და უცხო ქვეყნის სასამართლოებში მიმდინარე საქმეებთან დაკავშირებით სახელმწიფოს წარმომადგენლობის განხორციელების მიზნით იურიდიული კომპანიებისგან იურიდიული მომსახურების შესყიდვის, შესაბამისი საარბიტრაჟო და სასამართლო ხარჯების, მოწმეებისა და უცხოელი ექსპერტების საარბიტრაჟო და სასამართლო პროცესებში მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოში კომპლექსურ საქმეებზე დავების საწარმოებლად იურიდიული მომსახურების შესყიდვის, არასრულწლოვანი საქართველოს მოქალაქეების უცხო ქვეყანაში არამართლზომიერად გადაადგილებისა და დაკავების საქმეების უცხო ქვეყანაში წარმოებისა და ბავშვების საქართველოში დაბრუნების, საქართველოს მოქალაქეების ჰუმანიტარული საჭიროების უზრუნველყოფის მიზნით, აგრეთვე აღნიშნულ საქმეებთან დაკავშირებული სხვა, გაუთვალისწინებელი ხარჯებისა და საქართველოს კანონმდებლობით მათთან დაკავშირებული გადასახადების დაფინანსება, მათ შორის, ამ კანონის ამოქმედებამდე გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების დაფინანსება.

მუხლი 34. საქართველოს საერთო სასამართლოების ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით განსახორციელებელი ღონისძიებები

ამ კანონის მე-16 მუხლით საქართველოს საერთო სასამართლოებისათვის განსაზღვრული მომუშავეთა რიცხოვნობა არ ზღუდავს კანონით დადგენილი წესით საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეების და მათთან დაკავშირებული თანამშრომლების (თანაშემწე, რეფერენტი და სხვა) დანიშვნას.

მუხლი 35. ზოგიერთი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულმა საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირმა მის მიერ 2021 წელს მობილიზებული, საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული (საკუთარი) შემოსავლების არანაკლებ 10% მიმართოს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესრულების მიზნით შესაბამისმა უწყებამ საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში თანხების მიმართვა განახორციელოს ყოველი კვარტალის ბოლო სამუშაო დღეს, გადარიცხვის დღისათვის კვარტალში მიღებული შემოსავლის არანაკლებ 10%-ის ოდენობით.

3. ამ მუხლის დებულებები არ ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მიერ მიღებულ გრანტებზე, აგრეთვე იმ შემოსავლებზე, რომლებსაც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი იღებს მისი კონტროლის განმახორციელებელი ორგანოს სისტემაში შემავალი სხვა საჯარო სამართლის იურიდიული პირისგან.

თავი IX
დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 36. კანონის ამოქმედება

1. ეს კანონი ამოქმედდეს 2021 წლის 1 იანვრიდან.

2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს საქართველოს 2019 წლის 10 დეკემბრის კანონი „საქართველოს 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე (www.matsne.gov.ge), 18/12/2019, სარეგისტრაციო კოდი: 190020010.05.001.019680).

საქართველოს პრეზიდენტი

სალომე ზურაბიშვილი

თბილისი,